

HỆ THỐNG GIAO DỊCH

ICHIMOKU CHARTS

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

PHIÊN BẢN
SÁCH NĂM **2018**

HỆ THỐNG GIAO DỊCH

ICHIMOKU CHARTS

ICHIMOKU KINKO CLOUDS

ICHIMOKU CHART

An Introduction to Ichimoku Kinko Clouds 2018 Edition

NICOLE ELLIOTT

Biên dịch: Thái Phạm - Nguyễn Xuân Hiếu

NHA XUẤT BẢN
THẾ GIỚI

Happy.Live

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

MỤC LỤC

Lời tựa	5
Lời nói đầu cho lần tái bản thứ 2	11
Lời nói đầu	19
Giới thiệu	22
Chương 1	
LỊCH SỬ	25
Chương 2	
CẤU THÀNH CỦA CLOUD CHART	39
Chương 3	
Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐÁM MÂY	67
Chương 4	
BA NGUYÊN LÝ	93
Chương 5	
CÁC CASE STUDY	135
Chương 6	
GIAO DỊCH QUYỀN CHỌN BẰNG ĐÁM MÂY	177
Chương 7	
CẬP NHẬT VỀ CÁCH TÔI SỬ DỤNG ĐÁM MÂY NGÀY NAY	219
Chương 8	
THÊM CASE STUDY MỚI	239
Kết luận	273
Phụ lục	279
CÁC CHƯƠNG TRÌNH THIẾT LẬP ĐỒ THỊ	350
Tổng kết lại	360

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

LỜI TỰA

Quý vị độc giả thân mến!

Hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo hay còn gọi là "Đồ thị cái nhìn thoáng qua về sự cân bằng của thị trường" từ lâu đã trở thành một trong những hệ thống giao dịch rất phổ biến được các nhà đầu tư từ phương Tây đến Á Châu ứng dụng một cách hiệu quả trong các thị trường từ cổ phiếu, đến trái phiếu, vàng, hàng hóa cơ bản, đến thị trường phái sinh, hợp đồng quyền chọn hay thị trường ngoại hối FX (Forex)...

Với người Nhật, thì hệ thống này từng là hệ thống xương sống trong phân tích kỹ thuật tại tất cả các phòng giao dịch và các công ty chứng khoán, các định chế tài chính của họ. Tất cả các dealer cũng như trader ở Nhật đều sử dụng thành thạo và thông thuộc với công cụ này. Và nó cũng là giáo trình vỡ lòng khi bước vào nghề đầu tư, kinh doanh đối với người Nhật.

Còn với người phương Tây, kỹ thuật này chỉ trở nên phổ biến kể từ năm 2007, khi lần đầu tiên một cuốn sách bằng

tiếng Anh viết về hệ thống này được xuất bản, sau khi tác giả của nó đã có 10 năm nghiên cứu và sử dụng hệ thống phân tích Ichimoku Clouds tại các phòng giao dịch của Nhật, Anh Quốc và nhiều nước trên toàn thế giới (từ năm 1997). Cuốn sách đó, chính là cuốn sách của tác giả **Nicole Elliott** mà các bạn đang cầm trên tay **"Hệ thống giao dịch Ichimoku Charts (Giới thiệu về Ichimoku Kinko Clouds)"** ở lần tái bản năm 2018 có chỉnh sửa và bổ sung.

Trước năm 2007, toàn bộ tài liệu về Ichimoku được viết bằng tiếng Nhật mà không có bất cứ một thứ tiếng nào khác. Việc mua bản quyền sách gốc bằng tiếng Nhật của gia đình Goichi Hosoda - ông tổ của phương pháp Ichimoku, cũng cực kỳ khó khăn, với chi phí rất cao lên tới 30.000 đô la Mỹ cho bản quyền dịch thuật và cuốn sách của ông đã không tái bản trong nhiều thập kỷ. Một nhiệm vụ thực sự bất khả thi!

Trong khi đó ở Việt Nam, kỹ thuật và sự hiểu biết về hệ thống giao dịch Ichimoku mới được phổ biến trong khoảng vài năm trở lại đây, những tài liệu về nó còn rất ít và nhiều thiếu sót, chủ yếu là tự phát theo hình thức "người dạy người, nghề dạy nghề" chứ chưa có một sách vở chính thống nào về hệ thống này.

Các giáo trình hay những cách thức thiết lập đồ thị, phân tích và luận giải về các ý nghĩa cũng như dự đoán các xu hướng của giá, index theo ba nguyên lý: nguyên lý sóng, nguyên lý thời gian và mục tiêu giá được luận giải và "biến

tấu" theo nhiều cách khác nhau và theo nhiều cách hiểu khác nhau của các nhà phân tích kỹ thuật và các nhà đầu tư, các trader khi tham gia thị trường.

Trên thị trường, có những nhà đầu tư sử dụng bộ thông số gốc (9,26,52,26); có những người sử dụng bộ thông số điều chỉnh (9,17,26,26) khi thiết lập hệ thống hoặc là các bộ số khác tùy theo cách hiểu và sự thuận lợi khi sử dụng của họ. Nhưng thực sự ý nghĩa, sự luận giải và khoa học đứng đằng sau những con số 9 huyền thoại hay 3 nguyên lý là gì thì những người này có thể còn chưa nắm vững. (Tôi sẽ không bàn về tính đúng sai hay sự hiệu quả của từng bộ thông số ở trong phạm vi lời giới thiệu này, chắc chắn là như vậy. Hệ thống này đơn giản và chính xác là cái nhìn thoáng qua về sự cân bằng của thị trường).

Là một nhà kinh doanh, đầu tư cổ phiếu với khoảng thời gian trên dưới 13 năm với phong cách kết hợp giữa phân tích cơ bản (FA) và phân tích kỹ thuật (TA); tôi đã đọc, học hỏi và áp dụng rất nhiều hệ thống giao dịch khác nhau trong các phân tích cổ phiếu, chứng khoán, hàng hóa cơ bản của mình như hệ thống các đường MA, hệ thống giao dịch theo xu hướng, hệ thống giao dịch theo sóng Elliott, áp dụng các chỉ số dao động trong các đồ thị, hệ thống giao dịch theo VSA (*Volume Spread Analysis*)... mỗi một hệ thống đều có những ưu và nhược điểm khác nhau và nếu nhìn theo nhiều góc cạnh thì cũng bổ khuyết kiến thức cho nhau rất nhiều.

Tuy nhiên, nếu phải chọn một và chỉ được chọn một hệ thống cho phù hợp nhất đối với tôi (tôi cũng tin là rất phù hợp với nhiều nhà giao dịch (*traders*), nhà đầu tư (*investors*) của Việt Nam và là hệ thống tôi sử dụng thường xuyên nhất khi phân tích thì chắc chắn hệ thống đó phải là: Ichimoku Kinko Hyo. Trực quan, sinh động và dễ hiểu, dễ nắm bắt đồng thời có tính chính xác cao khi dự báo về những điều gì sẽ xảy ra trong tương lai với thị trường thông qua ba nguyên lý (nguyên lý sóng, nguyên lý thời gian, và mục tiêu giá) là tất cả những gì tôi muốn nói. Tất nhiên, hệ thống Ichimoku cũng có những hạn chế nhất định của nó, đặc biệt trong thị trường không có xu hướng, do đó việc hiểu rõ hệ thống này và ứng dụng nó đã giúp tôi thực sự tiết kiệm được rất nhiều thời gian và tiền bạc khi đầu tư.

Tôi chúc quý vị độc giả là những nhà đầu tư, các traders dù mới vào nghề hay đã có nhiều kinh nghiệm, những anh/chị quan tâm đến thị trường tài chính cũng sẽ tìm thấy một "mỏ vàng" kiến thức khi ứng dụng hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo này vào trong giao dịch hàng ngày, hàng tuần của mình giống như tôi. Hoặc, đơn giản cuốn sách sẽ là một bổ sung hữu ích về luận giải đầy kinh nghiệm của tác giả Nicole Elliott trong thị trường đầu tư của bà.

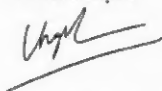
Chắc chắn, việc cho ra đời một cuốn sách về một lĩnh vực mới mẻ này hẳn còn có nhiều thiếu sót. Tôi mong nhận được sự lượng thứ, khoan dung của quý độc giả cũng như

mong nhận được sự đóng góp để trong những lần tái bản sau hoặc các dự án khác, chúng tôi có thể hoàn thiện hơn nữa phục vụ cho sự thành công của quý độc giả.

Trân trọng cảm ơn!

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 12 năm 2018

THÁI PHẠM

TRƯỞNG NHÓM BIÊN TẬP HAPPY LIVE

*Nếu thiếu sự giúp đỡ của
Yuichiro Harada tôi không thể
đi xa như vậy!*

LỜI NÓI ĐẦU

CHO LẦN XUẤT BẢN THỨ HAI

Cách đây không lâu, thật bất ngờ khi tôi nhận được liên hệ của Biên tập viên ở nhà xuất bản Harriman House đề nghị tôi tái bản lần thứ hai cho cuốn sách này. Cậu ấy nói cuốn sách của tôi vẫn đang bán rất chạy cho dù nó đã được xuất bản từ hơn 10 năm trước. Thời gian trôi đi quá nhanh! Nhưng, đúng như tôi đã nghĩ, làm mới lại cuốn sách là một trong những ý tưởng rất tốt (Nếu không làm mới được thì nhà xuất bản vẫn tiếp tục in bản cũ và bán rất tốt – người dịch).

Tôi liền hỏi cậu ta liệu cậu ta có đóng góp gì không? Cậu ta liền trả lời: "Hãy bắt đầu với những đánh giá của độc giả (*reviews*) trên Amazon với những điểm mà tôi nghĩ bà nên làm rõ hoặc cải tiến". Ngay sau đó, cậu ấy tiếp lời "Tôi phải cảnh báo bà rằng có một số đánh giá là rất ngay thẳng".

Cám ơn Chúa là cậu ta đã cảnh báo tôi bởi vì sau khi đọc các nhận xét, đánh giá của độc giả xong tôi không chắc là

liệu tôi nên: a) Tự bắn vào chân mình b) Phủ nhận tất cả các ý kiến đóng góp từ những người đánh giá và những tri thức rờm c) Tập trung vào những nhận xét "dễ thương" nhất và tạo ra một vầng hào quang màu hồng xung quanh bản thân tôi. Nhưng tất cả ba sự lựa chọn này đều không làm tôi thỏa mãn. Do đã được tôi luyện kỹ càng trong các sàn giao dịch, những phòng môi giới, và môi trường bán hàng khắc nghiệt, tôi sẽ không dễ dàng để những thứ như vậy khiến tôi gục ngã. Tôi đã quyết định chiến đấu với những nhận xét này.

Tháng 8 này, tôi nhận được một lời mời kết bạn trên facebook:

"Xin chào, tôi hi vọng bạn là Nicole Elliott thực sự. Đây là một trong những vinh dự của tôi nếu bạn là Nicole. Hãy kiểm tra xu hướng chart Ichimoku của tôi trực tiếp tại:

www.investdata.ooowebhostapp.com/alerts (Link này đã hỏng nhưng dịch giả vẫn để lại vì tôn trọng bản quyền).

Tôi biết được tên anh ta là Didier Vally và anh ta đang sống tại Ozoir-La-Ferrie're, Pháp. Anh ta là một trong số những fan hâm mộ của đồ thị và hệ thống giao dịch Ichimoku charts. Hãy tiến hành một cuộc tìm kiếm và đánh giá nhanh trên Twitter và bạn sẽ sớm nhận ra là hệ thống giao dịch này hiện tại đã phổ biến như thế nào. Tôi rất lấy làm ngạc nhiên và hài lòng rằng cuốn sách tôi xuất bản 10 năm trước đã khiến cho cả thế giới hứng thú ra sao. Sự lan truyền rộng rãi về phương pháp và hệ thống giao dịch này đã khiến cho nó trở nên phổ biến và là một trong những môn học bắt buộc mà Tổ chức Xã hội về Phân tích kỹ thuật ở

Anh Quốc giảng dạy (*UK Society of Technical Analysts*). Hệ thống giao dịch Ichimoku hiện tại đã thường xuyên được xuất hiện trên các tạp chí tài chính và các chuyên mục kinh doanh của các tờ báo lớn.

Đối với những người "già mồm" đánh giá cuốn sách, tôi nghĩ họ thuộc về ba nhóm người chính: Nhóm thứ nhất, nói rằng tại sao phải mua cuốn sách này khi mà họ có thể kiếm được bản pdf miễn phí trên mạng. Nhóm thứ 2, kêu rằng sách không chỉ cho tôi cách giao dịch với đám mây Ichimoku như thế nào? Nhóm cuối cùng, nói rằng sách chưa đủ sâu hoặc là một số đoạn chưa phù hợp.

Hãy để tôi nhắc cho bạn biết rằng, khi tôi bắt đầu học và sử dụng hệ thống giao dịch Ichimoku charts vào năm 1997, chẳng có bất cứ một tài liệu nào viết về chủ đề này ngoại trừ tiếng Nhật bản (thứ tiếng mà tôi không đọc được). Không có bất cứ một tài liệu nào để tôi có thể đọc và học. Ở nơi đó, tôi hoàn toàn cô độc, phải cảm nhận theo cách của tôi và nỗi sợ hãi sẽ bị thất bại với tư cách là một người phân tích kỹ thuật ở môi trường Nhật Bản, nơi mà vây quanh tôi là hàng loạt những nhà phân tích giỏi giang.

Sau 3 năm học tập từ các đồng nghiệp và sử dụng hệ thống giao dịch này hàng ngày với thị trường ngoại hối Forex, Chủ tịch của Hiệp hội phân tích kỹ thuật đã hỏi tôi tại một buổi họp là liệu tôi đã học được gì từ kinh nghiệm giao dịch của mình tại Ngân hàng Công nghiệp Nhật Bản (*Industrial Bank of Japan*). "Dĩ nhiên là có", tôi trả lời "Những đám mây Ichimoku". Chủ tịch đã ngay lập tức mời

tôi đến trao đổi với những thành viên phân tích của hiệp hội về hệ thống giao dịch này, vì ông cho rằng hệ thống giao dịch này sẽ rất thú vị. Khi tôi trình bày bài thuyết trình của mình với một đồng nghiệp kín tiếng và đồng thời cũng là một giáo viên giảng dạy hệ thống giao dịch Ichimoku, bài thuyết trình đã làm cho cả hội trường bao gồm những chuyên viên phân tích chuyên nghiệp nín lặng. Cũng tương tự vậy, tại hội thảo London IFTA (*International Federation of Technical Analysts*) năm 2002 khi tôi sáng chế ra chiến lược trading phái sinh (*option*) sử dụng hệ thống giao dịch Ichimoku charts bởi vì chủ đề của hội thảo là: "Tối ưu hóa lợi nhuận tiềm năng".

Nhờ đó, nhà xuất bản Harriman đã đặt hàng tôi viết một cuốn sách về Giao dịch ngoại hối (*FX trading*) và tôi đề nghị viết cuốn **Hệ thống giao dịch Ichimoku Cloud**, họ thực sự yêu thích ý tưởng này. Chúng tôi đã quyết định đây là cuốn sách phần nhiều để giới thiệu cho phương Tây hiểu về phương pháp Ichimoku. Cơ bản nhất, là thời điểm đó chẳng ai có khái niệm gì về Ichimoku cả. Và đúng thế, tôi đã dựa trên những điều cơ bản để viết cuốn sách này. Thậm chí, cho đến ngày hôm nay (2018) rất nhiều người thực hành giao dịch mỗi ngày đều không biết và không hay gì về hệ thống ba nguyên lý giao dịch này.

Tôi đã hỏi những đồng nghiệp của mình để đặt hàng cuốn sách của Sasaki từ Nhật Bản. Họ cười lớn và hỏi tôi tại sao tôi cần mua một cuốn sách mà tôi không thể đọc. Tôi nghĩ họ đến phì cười vì tôi đã khá nghiêm túc với một thứ

gì đó rất riêng của Nhật Bản (Ichimoku của Sasaki). Những năm sau đó, tôi có làm một số bản yêu cầu để hỏi xem liệu sẽ mất bao nhiêu chi phí để tái bản lại cuốn sách gốc của Goichi Hosoda (ông tổ của phương pháp Ichimoku – chú thích của người dịch), cuốn sách đã không tái bản trong nhiều thập kỷ rồi. Gia đình của Hosoda, những người hiện đang nắm giữ bản quyền của cuốn sách đã thực sự giữ gìn thanh danh của Hosoda rất quyết liệt, họ đề nghị một khoản chi phí lên tới 30.000 đô la Mỹ. Tôi nghĩ bản thân tôi cũng như nhiều người khác đã phải bỏ cuộc với ý định của mình.

Cuốn sách của tôi chưa bao giờ là một cuốn cẩm nang “cầm tay chỉ việc” để dạy cho bạn cách giao dịch như thế nào. Có quá đủ những tài liệu và những người trên thị trường làm công việc này rồi, đặc biệt là mấy gã “bán hàng” chuyên nghiệp. Tôi là một Trader và trên hết, là một người làm nghiệp vụ ngân hàng dành cho doanh nghiệp, đồng thời tôi cũng là một phóng viên tài chính của Tập đoàn Financial Times Group và South China Morning Post. Tôi không có nhiệm vụ ở đây để “mớm” hay “đút” cho những người lười biếng, những người muốn giàu có nhanh chóng.

Tôi tin rằng những người không bỏ thời gian, công sức đầu tư thì sẽ không bao giờ có thể thấu hiểu bất cứ một công cụ giao dịch nào, dù đó là Ichimoku Cloud Charts hay là bất cứ công cụ giao dịch nào có thể giúp họ cả; họ sẽ không bao giờ đủ sự tự tin. Điều này, sẽ giới hạn khả năng của một người trong việc đặt câu hỏi, xoay chuyển vấn đề và nhìn nó dưới nhiều góc độ khác nhau để tìm xem liệu hệ

thống đó có phù hợp với mục đích của bản thân không. Mục đích của cuốn sách này là nhằm cung cấp cho người đọc, đặc biệt là những nhà giao dịch (*traders*) chuyên nghiệp quyết định liệu có nên thêm hệ thống giao dịch này vào trong giao dịch hàng ngày của họ hay không. Nó cũng là sách vỡ lòng dành cho những người chưa đủ kinh nghiệm và chưa biết về gì Ichimoku, bao gồm những người chưa biết đọc tiếng Nhật.

Liệu cuốn sách này có được đào sâu hơn hay không, thì nó lại phụ thuộc vào người đọc của tôi. Cuốn sách của tôi sẽ đưa cho bạn những công cụ cơ bản và sau đó là nhiệm vụ của bạn là đưa chúng vào trong các hoạt động thực hành hàng ngày để xem liệu mình có phù hợp với hệ thống giao dịch này không – hay là không phù hợp tí nào cả. Một vài những độc giả đã phản hồi thẳng thắn là rất sai lầm: chẳng hạn như là phần nói về phương pháp đếm sóng được sửa lại thành mới và không phải là một phần cấu thành của hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo. Sai lầm, hoàn toàn sai lầm. Thời gian và mục tiêu giá là hai thuộc tính không thể nào tách rời nhau được trong hệ thống giao dịch này. Cũng giống như các độc giả khác đã chỉ ra, chương 4 là một trong các chương sách cực kỳ quan trọng và hữu ích.

Nếu như ngôn ngữ và văn phong viết sách của tôi là suồng sã, khô cứng, châm biếm hay nhẹ nhàng không có nghĩa là những ý nghĩa nội dung của hệ thống giao dịch này là như vậy. Mà ngược lại, phần lớn những người viết sách cho rằng sẽ là cực kỳ vinh dự khi cuốn sách được viết theo

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

lối dễ đọc, dễ hiểu và chính xác một cách tuyệt vời. Ngôn từ cuốn sách mà nặng nề, huênh hoang hoặc thô phồng thì tốt nhất nên dành cho những công trình nghiên cứu khoa học mà thôi.

Còn đối với những lời nhận xét tốt đẹp của độc giả, tôi không biết còn dùng từ ngữ nào để cảm ơn với các bạn. Thực lòng và từ tận sâu thẳm trái tim của mình, tất cả chúng ta đều cần những lời động viên và những sự giúp đỡ xuyên suốt cuộc hành trình của mình. Chúng ta cũng biết là những người tỏ ra tử tế với người khác thì sẽ gần như hạnh phúc hơn rất nhiều so với những người luôn chỉ trích quyết liệt và hằn thù. Hoặc, như nhà ngôn ngữ học Zhou Youguang đã nói "Khi bạn đối đầu với nghịch cảnh, bạn cần phải rất lạc quan. Những người bi quan sẽ chết". Đó là một trong những thứ mà chúng ta cần phải ghi nhớ.

Cuối cùng, khi tôi viết cuốn sách vào năm 2006 (Tôi hoàn tất cuốn sách này trong mùa đông tại một khu nghỉ dưỡng trên núi tại Thụy Sĩ – tôi không đi trượt tuyết), cho dù lúc đó tôi có cực kỳ nhiều kinh nghiệm trading và thậm chí là kinh nghiệm phân tích kỹ thuật thì tôi cũng chưa bao giờ viết một cuốn sách nào. Thời điểm đó, tôi chưa bao giờ nghĩ tới việc này. Tôi không thể kể hết cho bạn biết được tôi đã sung sướng nhường nào khi tại hội nghị của IFTA tại Paris vào năm 2008, một trong những người phân tích kỹ cựu đã đến gặp tôi sau bài trình bày của tôi và nói "Nicole, bạn đã phát biểu chính xác như như gì bạn viết. Tôi đã đọc cuốn sách của bạn và thực sự hứng thú với nó. Bạn đã làm

rất tốt". Một người sống phải có danh dự và sống đúng với những gì mình nói, tôi tin vào điều đó.

Bây giờ, sau một thập kỷ sử dụng hệ thống giao dịch này hàng ngày và thực hành với nó, tôi sẽ cho bạn thêm các kiến thức thực sự chuyên sâu về phương pháp và hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo cùng với cách mà tôi đã ứng dụng hệ thống giao dịch này cho phù hợp hơn với nhu cầu của tôi. Những suy nghĩ chân thành của tôi với bạn là: a) Bạn sẽ cực kỳ may mắn vì một người làm investment banker (Ngân hàng đầu tư) với 15 năm kinh nghiệm như tôi đã đào xới hết sức có thể và sâu nhất có thể về một lĩnh vực hoàn toàn chưa nhiều người biết về phân tích kỹ thuật – và có thể là nó sai bét! b) Hoặc là nhà xuất bản cộng tác với tôi (Harriman) đã quá mạo hiểm khi tiếp tục tái bản lần hai cuốn sách này về một lĩnh vực hoàn toàn mới mẻ c) Phương pháp giao dịch Ichimoku Kinko Hyo – các đám mây Ichimoku – đang ngày càng trở nên phổ biến hơn không chỉ là với dân phân tích kỹ thuật chuyên nghiệp mà trên các phương tiện truyền thông hàng ngày, lấy thí dụ là trên tờ South China Morning Post ở Hong Kong đã cho đăng rất nhiều các đồ thị Ichimoku của tôi vài lần một tuần.

Hệ thống giao dịch Ichimoku Cloud này cũng đã được đưa vào chương trình giảng dạy cấp chứng chỉ phân tích kỹ thuật là nhờ vào sự nỗ lực của Stephen Eckert và nhà xuất bản Harriman.

Xin cảm ơn rất nhiều!

Nicole Elliott

LỜI NÓI ĐẦU

Cuốn sách này dành cho ai?

Cuốn sách này được viết cho những người vốn đang sử dụng đồ thị hình nến, những người muốn mở mang kiến thức và kỹ thuật về hệ thống giao dịch Ichimoku Cloud (đồ thị đám mây). Về bản chất, một số kiến thức về phân tích kỹ thuật được dựa trên giả định và thừa nhận, đặc biệt kiến thức về những cây nến Nhật (Những khái niệm sơ lược cơ bản về nến Nhật sẽ được đề cập đến ở phần phụ lục của cuốn sách mà người dịch và Happy Live team sẽ chú thích kỹ lưỡng).

Nội dung cuốn sách

Cuốn sách đề cập đến lịch sử của đồ thị nến Nhật và bối cảnh phát triển của nó. Phần tiếp theo giải thích quá trình từ những năm 1940 đến những năm 1950, khi một nhà báo với bút danh Ichimoku Sanjin bắt đầu phát triển việc nâng cao kỹ thuật phân tích nến Nhật bằng cách đưa thêm một chuỗi đường di chuyển trung bình. Cuốn sách giải thích

chi tiết làm thế nào để xây dựng đồ thị đám mây Ichimoku Cloud và làm thế nào để lý giải cho nó. Một chương dành để phân tích cao cấp cho đồ thị đám mây, với nghiên cứu chuyên sâu về ba nguyên lý: Nguyên lý sóng, giá mục tiêu và nguyên lý khoảng thời gian. Xuyên suốt cuốn sách được minh họa với nhiều ví dụ phân tích đồ thị đám mây.

Cuốn sách được cấu tạo như thế nào

Sách bao gồm 8 chương chính:

1. Lịch sử

Sơ lược về lịch sử của nền Nhật và sự phát triển của hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo.

2. Các cấu thành của đồ thị đám mây (*cloud charts*)

Giới thiệu nhanh về đồ thị nền Nhật – nền tảng của Ichimoku và giải thích chi tiết về cách thức đồ thị Ichimoku Kinko Hyo được cấu thành.

3. Diễn giải ý nghĩa của các đám mây

Diễn giải các đồ thị đám mây, bao gồm: Xác định những ngưỡng hỗ trợ và các ngưỡng kháng cự, sự quan trọng của độ dày của đám mây, khoảng cách giữa giá và đám mây, những "mảnh" để có được những vị thế giao dịch tốt nhất.

4. Ba nguyên lý

Thảo luận về ba nguyên lý của đồ thị Ichimoku Kinko Hyo: Nguyên lý sóng, giá mục tiêu và nguyên lý khoảng thời gian.

5. Các case study (thí dụ minh họa)

Một vài các case study được lồng ghép vào trong cuốn sách để giải thích chi tiết về những đồ thị của Ichimoku.

6. Giao dịch phái sinh (Options với Ichimoku)

Làm thế nào để kết hợp, lồng ghép được yếu tố thời gian và các mức giá cho phù hợp với hệ thống phân tích của Ichimoku, đặc biệt dành riêng cho các chiến lược trading quyền chọn (*options*).

7. Cập nhật về cách hiện tại tôi đang sử dụng đồ thị Ichimoku ngày nay

Một góc nhìn toàn cảnh về cách thức sử dụng các đồ thị đám mây đã phát triển, cải tiến kể từ khi ấn bản đầu tiên của cuốn sách ra đời năm 2007, cách đây 11 năm trước.

8. Case study mới

Chương này là một thí dụ về cách tôi sử dụng phân tích đồ thị ngày nay. Chúng ta cũng sẽ đi qua một loạt những đồ thị ngày và đồ thị tuần mà không cần hiểu những gì đang diễn ra ở trên thị trường.

LỜI GIỚI THIỆU

Nhiều năm về trước, tôi bắt đầu công việc đầu tiên của tôi là một nhà môi giới trẻ tại một ngân hàng nhỏ ở Scotland. Làm việc trong bộ phận thị trường tiền tệ, nơi mà tại thời điểm đó, rất nhạy cảm và cần phải nắm bắt nhanh lãi suất của hợp đồng tương lai, hai cấp trên của tôi (công ty chỉ có ba chúng tôi) nói:

“Cô sẽ là chuyên gia của chúng ta về những đồ thị. Tất cả những nhà môi giới hợp đồng tương lai ở Chicago đều dùng nó, vì vậy cô hãy ra bên ngoài và học cách sử dụng nó nhé.”

Và tôi đã làm như vậy. Sau đó, tôi cầm trong tay một chiếc bút chì, giấy vẽ, một vài kiến thức cơ bản cùng gương mặt ngáo ngơ, tôi lên vào văn phòng của một vài nhà đầu cơ và môi giới, những người biết về phân tích kỹ thuật.

Ngay lập tức, tôi biết rằng mình đã tìm được bến đỗ và từ đấy tôi thấy công việc của tôi đầy thú vị. Mỗi ngày tôi có một bộ xếp hình với đầy đủ mảnh ghép trong tay, nhưng không hề có một ý tưởng nào để xếp chúng lại. Bạn phải tự mình tìm ra bức tranh tổng thể, một bức tranh lớn. Việc

này có đôi chút giống với học nhảy. Thành thạo, nó thật sự nặng nhọc: Một mồi, nhàm chán, lặp đi lặp lại, kỷ luật liên tục và bạn nhảy của tôi thật sự không biết nhảy. Nhưng nhiều lần khác thì nó rất thú vị, trực quan, sáng tạo, và tôi có Fred Astaire (vũ công nổi tiếng) dẫn dắt tôi đi quanh sàn nhảy.

Fred Astaire (1899-1987) là một vũ công sân khấu kịch Broadway, biên đạo múa, ca sĩ và diễn viên từng giành được giải Oscar người Mỹ. Ông được coi là diễn viên múa vĩ đại nhất của thế kỷ 20 - chủ thích của người dịch. Nguồn: Internet.

Sau nhiều năm, bút chì và giấy vẽ được thay thế bởi các chương trình máy tính. Rồi một ngày, tôi được thông báo nghiên cứu kỹ thuật mới đã thêm vào hàng loạt các đường mà tôi chưa từng sử dụng. Hệ thống này được gọi là Ichimoku Kinko Hyo, tôi chưa bao giờ được nghe trước đây, mặc dù đã có gần 20 năm làm việc như một nhà phân tích kỹ thuật. Phản ứng đầu tiên của tôi là sốc vô cùng khi tôi nhìn vào đồ thị và thấy thứ gì đó giống như một đồng loảng ngoằn ngoèo rơi vào nhau như những sợi mỳ nhiều màu sắc.

Tôi dẹp những sợi mỳ nhiều màu kia qua một bên trong một khoảng thời gian. Tuy nhiên 10 năm trước, tôi đã làm việc trong một ngân hàng Nhật Bản, tôi nhận ra rất nhiều đồng nghiệp người Nhật Bản của tôi đang sử dụng nó: Những sợi mỳ Ý cắt nhau! Sự hiếu kỳ đã chiến thắng tôi – với nguy cơ mất đi sự uy tín của một chuyên gia đồ thị duy nhất tại một phòng giao dịch lớn – tôi đã hỏi họ nó là cái gì thế!

"Oh, đồ thị đám mây", họ nói. "Tất cả chúng tôi đều sử dụng nó."

Họ đã sử dụng và vẫn đang sử dụng nó. Dĩ nhiên, hiện tại tôi cũng vậy.

Nhằm lúc thị trường tĩnh lặng, tôi hỏi người giao dịch cặp tỉ giá Dollar/Yen (USD/JPY) rất bận rộn của chúng tôi, Harada-san, liệu anh ấy có thể giải thích về Ichimoku KinKo Hyo cho tôi. Một cách chậm rãi (khi anh ta vẫn còn rất bận rộn), và mặc dù gặp một vài vấn đề về ngôn ngữ nhưng tôi bắt đầu hiểu về hệ thống giao dịch này. Cài đặt hệ thống này vào hệ thống giao dịch của tôi, tôi bắt đầu sử dụng chúng mỗi ngày. Những câu hỏi phát sinh khi tôi tìm hiểu kỹ hơn về hệ thống, điều đó đã khiến tôi từ từ tiến tới cấp độ hiểu biết nhiều hơn cùng với sự giải thích của Harada-san. Và giờ tôi nhận ra tôi nợ Harada-san rất nhiều, bởi vì tất cả những cuốn sách về chủ đề này đều bằng tiếng Nhật, và nói thẳng ra thì tôi quá già để bắt đầu học một ngôn ngữ với mục đích là để học một phương pháp đồ thị mới.

Cuốn sách này đúc kết những gì tôi đã học về Ichimoku kinko Hyo trong suốt những năm tôi làm việc tại phòng giao dịch ở Nhật Bản. Tôi thích phương pháp này và bây giờ tôi dùng nó mỗi ngày – bởi vì nó có hiệu quả. Tôi hy vọng bạn cũng tìm ra được sự kỳ diệu từ những đám mây và tất nhiên là tìm thấy cả lợi nhuận nữa.

1

LỊCH SỬ

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Trong chương 1, tôi cho rằng sẽ khá thú vị để giới thiệu ngắn gọn về tình hình chính trị và kinh tế tại thời điểm mà mô hình nền Nhật lần đầu tiên được nghĩ đến và làm thế nào đồ thị đám mây Ichimoku được phát triển từ chính nền Nhật. Chương này được kết thúc với một dòng thư pháp kèm những phân tích ký tự Trung Quốc cho Ichimoku kinko Hyo.

Edo, mô hình nền Nhật và Ichimoku Kinko Hyo

Bối cảnh chính trị kinh tế

Việc sử dụng đồ thị tăng lên kể từ khi Nhật bước vào thời kỳ thịnh vượng. Đó là quãng thời gian sau giai đoạn nội chiến triển miên, trong đó cột mốc quan trọng nhất là khi Thiên hoàng ở Kyoto và tướng quân của ông ta - Shogun đã bị mất toàn bộ quyền kiểm soát đất nước (1500 - 1600). Trong thời gian này, Nhật Bản đã bị tách khỏi thế giới bên ngoài và phát triển một xã hội cá nhân với những giá trị riêng biệt. Nhiều nhà truyền giáo đã bị trục xuất khỏi Nhật Bản năm 1587. Vào năm 1633, một đạo luật đã được thông qua nhằm cấm người Nhật Bản giao dịch với người nước ngoài hoặc sinh sống ở nước ngoài. Những biện pháp này nhằm tăng cường sức mạnh của chính quyền Trung ương.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Nhiều người coi đây là một khoảng thời gian mà mọi khía cạnh của cuộc sống đều chỉ có người Nhật Bản.

Shogun, còn gọi là Mạc chúa, là một cấp bậc trong quân đội và là một danh hiệu lịch sử của Nhật Bản. Từ Shogun là tên ngắn gọn của Sei-i Daishogun. Từ thời kỳ Nara tới thời kỳ Heian, Chính di Đại tướng quân là người được triều đình cử đi đánh dẹp ở phía Đông Nhật Bản - chủ thích của người dịch.

Một trong những vị tướng quân chịu trách nhiệm về việc thiết lập lại trật tự tại Nhật Bản vào đầu thời kì Edo là Tokugawa Ieyasu. Ông lấy hiệu là shogun năm 1603 và gia đình ông cai trị Nhật Bản cho đến năm 1868. Ông cai trị từ Edo (nay là Tokyo) và chính phủ của ông, được gọi là Mạc phủ, cai quản vùng đất của mình. Mạc phủ giám sát các quan chức là samurai, những người chịu trách nhiệm thu thuế và giữ gìn trật tự. Ông nhận ra rằng chìa khóa để nắm lấy quyền lực là phân chia vai trò và hợp pháp hóa sở hữu đất đai để đánh giá năng suất nông nghiệp.

Giới quý tộc được phân lập khỏi chính trị ở Kyoto và rất ít tiếp xúc với thế giới bên ngoài, họ cố gắng hiến thân cho nghiên cứu học thuật, văn hóa cổ điển và tôn giáo. Các tỉnh xa xôi được phép giữ lại các lãnh chúa phong kiến. Nhưng các lãnh chúa này phải chịu giám sát, họ buộc phải sống nửa năm tại Edo và tự trang trải chi phí, do đó dân số của thành phố tăng lên tới một triệu người năm 1700 và trở thành một trong những thành phố lớn nhất trên thế giới.

Sau khi khảo sát cẩn thận tất cả đất đai được ghi nhận và đánh giá về năng suất cây trồng. Đây là cơ sở của việc

đánh thuế và được ước lượng bao nhiêu koku gạo mà nông dân sẽ mang lại (một koku là khoảng năm gạ). Nông dân trả 40% phần sản phẩm mình làm ra cho cơ quan quản lý, thường là gạo nhưng sau đó cũng bằng tiền mặt. Vũ khí của họ đã bị tịch thu năm 1588, vì vậy vai trò của họ là hoàn toàn khác với các samurai. Đất canh tác tăng gấp đôi trong giai đoạn này và sản lượng tăng lên đáng kể với các công cụ tốt hơn và tổng hợp các nguồn lực khác. Thợ thủ công và dân buôn bán phân cụm đều xung quanh phủ chúa để cung cấp hàng hóa và dịch vụ cần thiết cho nông dân, binh lính và chính phủ. Họ được biết đến là Chonin, tức thị dân. Những người này dần trở thành tầng lớp quan trọng mà chúng ta hay gọi là thương nhân.

Mạc phủ giám sát các tuyến đường bộ, chủ yếu cho các mục đích quân sự, nhưng đây không phải là tuyến đường đặc biệt thích hợp cho việc vận chuyển hàng hoá. Tuyến đường biển và các con sông đã được sử dụng thành công như là một sự thay thế hữu hiệu, các tuyến đường giữa Đông Bắc và Osaka lúc bấy giờ rất bận rộn vì nó liên kết các thành phố lớn. Sự ổn định gia tăng thì cũng có nghĩa là giảm đi tầm quan trọng của những thị trường địa phương khi chính quyền trung ương giành quyền kiểm soát. Thương mại giữa các vùng tăng trưởng đều đặn với thành phố Osaka, nơi vượt trội về tài chính và thương mại. Tại thành phố Osaka, có nhiều kho lớn, dự trữ nguyên liệu nhiều, do đó khiến cho giá cả của các loại hàng hoá ổn định.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Sàn giao dịch gạo Dojima (*Dojima Rice Exchange*), được thành lập vào cuối những năm 1600, là loại hình giao dịch tập trung đầu tiên. Và, trước năm 1710 thì sàn tập trung kinh doanh biên lai kho lưu trữ cũng như các loại hàng hóa. Phiếu giá gạo, tiền thân của hợp đồng tương lai, có thể được bán lại và khi hệ thống tiền tệ trở nên mất giá trị, nó trở thành các phương tiện trao đổi được chấp nhận và là kênh ngoại tệ trung gian hữu dụng.

Vào khoảng thời gian này, những thương gia trở nên đặc biệt có quyền lực bởi vì các samurai và lãnh chúa đã mang nợ họ khá nhiều. Cuộc sống thành phố sang trọng, cũng như việc phải thường xuyên xa nhà đã làm các lãnh chúa và samurai tốn kém khá nhiều tiền. Vào khoảng năm 1800, các thương gia đã có thể kết thông gia với gia đình thuộc các tầng lớp lãnh chúa phong kiến và chính trị (mà trước đó, hành động này bị cấm), kết quả là họ ngày càng nắm giữ quyền lực chính trị lớn hơn.

Khi thế sự thay đổi, các thị trấn và làng mạc trong cả nước Nhật tiến hành những cuộc khởi nghĩa nông dân, do tình hình kinh tế suy giảm, và đó cũng là một cuộc biểu tình chống lại sự phân chia đẳng cấp. Lạm phát khi ấy là một vấn đề dai dẳng, làm trầm trọng thêm trọng việc lựa chọn chính sách. Do đó, vào năm 1859, Mạc phủ đã buộc phải mở cửa cho người nước ngoài (vào kinh doanh và buôn bán tại Nhật). Một vài năm sau, vào năm 1868, quyền lực của điện Tokugawa đã kết thúc và vai trò của Hoàng gia lại được khôi phục.

Mô hình nền Nhật

Người đàn ông có đóng góp to lớn vào việc hoàn thiện mô hình nền Nhật là Sakata, tên thật là Munehisa Homma (1724-1803). Ông sống trong thời kỳ Edo, là con trai út và được thừa kế toàn bộ sự nghiệp kinh doanh của gia đình (đây là điều ngoại lệ tại Nhật Bản lúc bấy giờ). Sakata vừa là biệt danh cũng là tên nơi ông từng lập nghiệp (Shonai Sakata) trước khi chuyển đến Edo (Tokyo ngày nay). Sakata đã đưa ra năm quy tắc kinh doanh thành công. Sử dụng chọn lựa cẩn thận từ lập âm chơi chữ, ông đã sử dụng các tiền tố của 'san' có nghĩa là ba, mà người Nhật Bản cho là một phần của con số 'ma thuật' (như số 7 may mắn hay số 13 không may mắn đối với một số người phương Tây). Số ba được cho là đánh dấu sự khởi đầu hay bước ngoặt của một loạt các sự kiện. Năm quy tắc Sakata là:

1. Sanzan – three mountains – ba ngọn núi
2. Sanpei – three soldiers ba người lính
3. Sansen – three rivers – ba dòng sông
4. Sankoo – three spaces – ba khoảng không
5. Sanpo – three laws – ba điều luật

Ông sử dụng những quy tắc này nhằm hướng tới và quản lý để thu lợi nhuận từ biến động giá của hợp đồng gạo – dựa trên nỗi sợ hãi và sự tham lam của các đối tác, cung và cầu. Sử dụng phương pháp của mình, Sakata được cho là đã có chuỗi chiến thắng dài nhất với 100 giao dịch có lợi nhuận liên tiếp.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Một số người nói rằng vì tất cả những biến động trong quá trình phát triển của mô hình nến, và vai trò chủ đạo của quân đội, nhiều mô hình nến còn có ý nghĩa quân sự. Tuy nhiên, “ba người lính trắng/ba người lính đen” là thứ duy nhất ngay lập tức làm bừng sáng trong tâm trí tôi. Nhiều người trong số những người khác liên tưởng tới các ngôi sao, động vật hoặc con người. Một số, như ‘Doji’ (có nghĩa là đồng thời), thể hiện hoặc người mua hay người bán là lực lượng chiếm ưu thế (điều đang đề cập không phải trong trường hợp của một cây nến doji).

Chúng ta có thể lưu ý trong quá khứ, sự phát triển tại Nhật Bản của đồ thị giá trong thế kỷ 17, và mô hình nến trong thế kỷ 18, xảy ra trước đồ thị thanh đầu tiên của Mỹ năm 1880.

Ichimoku Kinko – một sự sàng lọc, làm rõ mô hình nến

Sau đó, ngay trước khi có sự bùng nổ của Thế chiến thứ II, một nhà báo có tên gọi là Goichi Hosoda bắt đầu vận dụng và sàng lọc phân tích mô hình nến bằng cách thêm vào một loạt các đường trung bình. Ông đã sử dụng bút danh “Ichimoku Sanjin”, trong đó, ký tự Trung Quốc đầu tiên của tên của ông có nghĩa là “cái nhìn thoáng qua”. Ký tự còn lại có nghĩa là “người đàn ông đứng trên một ngọn núi”, cũng là ba ngọn núi của Homma, nhưng Goichi Hosoda cung cấp thêm cái nhìn toàn cảnh và làm sáng tỏ giá trị đồ thị mang lại. Bắt đầu từ những năm 1940, ông phân tích giá cổ phiếu và cuối cùng xuất bản một cuốn sách phác thảo phương pháp của ông vào năm 1968 - sau khi cùng

với nhiều sinh viên nghiên cứu và làm việc với hàng ngàn con số khác nhau. Tất nhiên công việc này được thực hiện trước sự ra đời của những chiếc máy tính có giá cả phải chăng, vì vậy nó là một quá trình rất mất thời gian và công sức. Tôi tin rằng việc sử dụng các bí danh đã được phổ biến tại Nhật Bản trong rất nhiều năm. Có lẽ đây là lý do tại sao đồng nghiệp yêu quý của tôi, Harada-san, đang hài lòng với biệt danh "Richie". Nghệ sĩ nổi tiếng Hokusai thay đổi bút

Bức tranh Con sóng lớn từ Konnagawa

Họa sĩ Hokusai Katsuhika (1760-1849) là người đầu tiên nghĩ ra thuật ngữ "manga". Ông là tác giả của một trong những bức tranh mộc bản nổi tiếng mang đậm phong cách nghệ thuật Nhật Bản, *The Great Wave off Konnagawa* (tạm dịch là *Con sóng lớn từ Konnagawa*) - chú thích của người dịch. Nguồn: Robin E. Brenner.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

danh của mình lên đến 36 lần, có thể mỗi lần ông đã thay đổi phong cách làm việc của mình nhưng có lẽ chỉ để phù hợp với tâm trạng của mình.

Gần đây, phương pháp Ichimoku kinko Hyo đã được hồi sinh bởi Hidenobu Sasaki của công ty Chứng khoán Nikko Citigroup, người đã xuất bản nghiên cứu về Ichimoku Kinko vào năm 1996. Và bây giờ trong phiên bản thứ 18 của mình, đây là cuốn sách được sử dụng nhiều nhất ở Nhật Bản, và đã được bình chọn là cuốn sách phân tích kỹ thuật tốt nhất trong các tờ Nikkei trong 9 năm liên tiếp.

Nhưng nhớ rằng mô hình nền không phải là đồ thị duy nhất được sử dụng tại Nhật Bản. Bên cạnh đó, họ cũng thừa nhận các phương pháp từ Tây phương, các đồng nghiệp

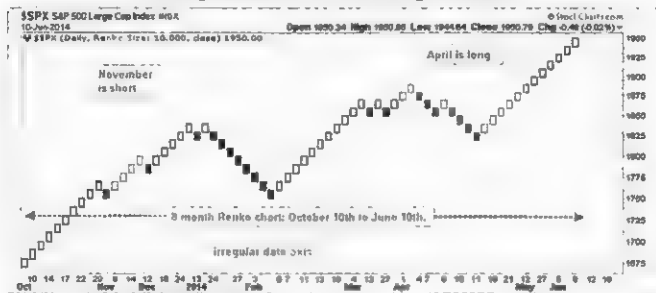
Renko chart loại trừ yếu tố thời gian và tập trung vào sự thay đổi của giá với mức độ thay đổi tối thiểu được cho trước. Renko charts sử dụng các cây nến có dạng như một viên gạch. Các nến Renko thể hiện cố định mức di chuyển của giá. Cụ thể là nến Renko mới chỉ hình thành khi và chỉ khi giá di chuyển với một số pips cố định - chú thích của người dịch. Nguồn: TraderViet.

Đồ thị thanh của chỉ số S&P 500:

Nhật Bản của tôi vẫn hài lòng khi sử dụng Renko, đồ thị ba đường phá vỡ (*Three-Line-Break*) và đồ thị Kagi. Nhưng khi nhiều gói dịch vụ cung cấp đồ thị không cung cấp những công cụ này, nên chúng được vẽ bằng tay một cách tỉ mỉ mỗi ngày. Điều này thực sự là dành cho những người thuần túy sử dụng theo một hoặc hai công cụ chính. Như vậy rất mất thời gian và nó không thích hợp để phân tích so sánh thị trường. Tuy nhiên, khi bước vào bất kỳ phòng giao dịch nào của Nhật Bản ngày hôm nay, bạn sẽ thấy các bảng đồ thị phổ biến nhất luôn là Ichimoku Kinko Clouds.

Sử dụng Renko Chart, ta có dạng đồ thị mới:

Đồ thị ba đường phá vỡ (*Three Line Break*) là một phương pháp giao dịch dựa vào hành động giá nhưng bỏ qua yếu tố thời gian. Giá tiếp tục đi theo xu hướng cho đến khi xuất hiện sự đảo ngược. Hiện tượng đảo ngược xảy ra khi giá đóng cửa cao hơn mức cao hoặc thấp hơn mức thấp của hai đường kẻ trước - chủ thích của người dịch. Nguồn: Stockcharts.

Đồ thị Kagi là một phương pháp giao dịch dựa vào hành động giá nhưng bỏ qua yếu tố thời gian. Đồ thị Kagi chỉ sử dụng các đường nối đơn giản và các đường này thay đổi hướng đi khi có đủ một lượng giá nào đó. Có thêm cả khía cạnh âm - dương dựa vào độ mỏng - dày của đoạn thẳng khi giá phá đỉnh - đáy trước đó - chủ thích của người dịch. Nguồn: Stockcharts.

Thư pháp

Các ký tự Trung Quốc cho "đồ thị thanh"

表

Xuất phát từ 'Chân', ám chỉ đến ý kiến cho rằng thị trường để lại dấu chân, mà sau đó có thể được theo dõi, đọc và giải thích.

Tại Nhật Bản có ba bảng chữ cái được sử dụng cho văn bản. Trong đó Kanji là bảng chữ cái cổ xưa nhất, được giới thiệu vào thế kỷ thứ 5, xuất xứ từ Trung Quốc thông qua Hàn Quốc tới Nhật Bản. Trong chữ Nhật gốc Hán, mỗi kí tự nhỏ liên kết lại thành một bộ và tương ứng với một từ. Do đó, các mô hình là chữ tượng hình và được gọi là "ký tự Trung Quốc".

Hai bảng chữ cái khác được phát triển trong thế kỷ thứ 9 tại Nhật Bản và là các bộ chữ viết thuần Nhật đầu tiên. Chúng là âm và có 46 âm tiết trong đó có 5 nguyên âm. Hiragana là viết trau chuốt hơn (chữ thảo), trong khi Katakana góc cạnh hơn và chủ yếu sử dụng cho các từ nước ngoài.

Cả ba bảng chữ cái đều được viết từ trái sang phải, hoặc theo chiều dọc từ trên xuống dưới và từ phải sang trái. Báo chí Nhật Bản được đọc "sau ra trước".

Trở lại với ký tự Trung Quốc "đồ thị" (*bar chart*), được gọi là Hyō. Nhìn vào bộ ký tự kế tiếp này:

一目均衡表

Một lần nữa bạn sẽ nhìn thấy một ký tự (kanji) thể hiện cho từ "đồ thị" (chart) ở cuối cùng bên phải. Ký tự ở phía ngoài cùng bên trái, trông như một dấu trừ "-", được đánh vần là "ichi" và có nghĩa là "một" hoặc là "điểm 1". Ký tự thứ hai, cái trông giống như một chiếc thang có nghĩa là "nhìn" (moku) và kết hợp với ký tự đầu tiên, giống như một dấu trừ (ichi) có ý nghĩa "chỉ trong nháy mắt". (Nó không thực sự là một bậc thang và bạn cần một chút tưởng tượng ở đây!). Ký tự ở giữa, có nghĩa là "kin" nghĩa là "cân bằng" và ký tự thứ tư từ trái qua là "ko" hay là "kou", theo phát âm của phương Tây, và nghĩa cũng là bằng hoặc cân bằng.

Khi đọc tổng thể năm chữ này lại và đặt chúng cạnh nhau chúng ta có thể đọc là "đồ thị về một cái nhìn thoáng qua về điểm cân bằng" và như vậy chúng ta có thể hiểu tổng thể một lần nữa về Ichimoku kinko Hyō – có nghĩa là "Đồ thị cái nhìn thoáng qua về sự cân bằng của thị trường".

Thuật ngữ

Tên chính xác của đồ thị này là: Ichimoku Kinko Hyo. Nhưng đồ thị này thường được gọi là đồ thị ichimoku hoặc đồ thị Ichimoku Cloud charts. Thỉnh thoảng người ta có thể gọi Ichimoku Kinko Clouds. Tất cả những thuật ngữ này được sử dụng thay thế cho nhau trong cuốn sách này.

2

CẤU THÀNH CỦA CLOUD CHART

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Mô hình nến – nền tảng cơ bản

Thứ đầu tiên xuất hiện trên đồ thị của bạn là nến Nhật (từ giờ gọi là nến – người dịch). Nếu bạn đã quen thuộc với nến, bạn có thể muốn bỏ qua phần này. (Lưu ý: Sẽ có một phần tóm tắt nến Nhật ở phụ lục một cách chi tiết mà bạn nên đọc kỹ).

Mô hình nến Nhật tương tự như đồ thị thanh của phương Tây: giá cao nhất của một khoảng thời gian được thể hiện, cũng như mức thấp nhất, giá mở cửa và đóng cửa trong thời gian đó.

Trong khi đồ thị thanh có ít dấu ngang nhỏ hai bên của thanh dọc để chỉ giá mở cửa và giá đóng cửa (và đôi khi chỉ là giá đóng cửa – nếu cả 2 giá mở cửa và đóng cửa như nhau – người dịch), nến Nhật thể hiện cho hầu hết hai phần dữ liệu trên. Chúng được vẽ rộng ra hai bên của thanh giá và được gọi là thân nến. Vì vậy, bạn có một đường thẳng đứng mỏng thể hiện giá cao và giá thấp. Giữa hai thanh thẳng đứng của cây nến, bạn thấy có một cột phình to ở giữa thể hiện giá mở và giá đóng cửa. Cột này có màu đen (hoặc bất kỳ màu nào khác mà bạn chọn – thường là màu đỏ như hiện tại) nếu thị trường đóng cửa ở mức giá thấp hơn giá mở cửa, hoặc để trống (màu trắng – hoặc là màu

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

xanh như trên nhiều đồ thị) nếu nó đóng cửa ở mức giá cao hơn giá mở cửa.

Với nền Nhật, chúng ta hãy để ý tới những mẫu hình đảo chiều, điều mà tôi thường nhìn thấy rõ ràng hơn nhiều so với trên đồ thị thanh của phương Tây. Một số trong số này có tên cũng rất đáng yêu, giống như nền Shooting Star – Sao băng hay Evening Star – Sao hôm, Three Back Crows – Ba con quạ đen, Spinning Top – Con quay đỉnh và Fry Pan Bottom – Chảo đáy, Abandoned Baby – Em bé bị bỏ rơi, và mô hình yêu thích của tôi, Hanging Man – người đang treo cổ!

Nó chỉ là một bước tiến nhỏ giữa đồ thị thanh và nền, nhưng sự khác biệt là đáng kể. Sau khi bắt đầu và làm việc với đồ thị thanh, thời điểm tôi chuyển sang nền, tôi ước gì tôi đã làm điều này trong những năm trước đó, khi đó tôi đã có thể nhìn thấy những điểm quan trọng và giải thích hành động thị trường nhanh hơn rất nhiều. Điều này rất quan trọng với tôi bởi vì mỗi buổi sáng tôi phải nhìn vào hàng trăm đồ thị và tốc độ là điều cốt yếu quan trọng.

(Xem sơ đồ dưới đây và các phụ lục cuối cuốn sách cho các mô hình nền)

Vòng đời của một cây nến

Giá sử thị trường (*index*) bạn đang nghiên cứu bắt đầu ngày tại mức 100.00, là mức giá của nó đóng cửa vào buổi tối trước đó. Cây nến sẽ trông như sau:

Chỉ một đường ngang nhỏ ———

Trong suốt buổi sáng thị trường tăng đến 105.00, do đó cây nến sẽ bây giờ nhìn như thế này:

Sau buổi trưa, giá giảm trở lại xuống đến nơi mà nó đã bắt đầu, bỏ qua sự tăng trưởng vào buổi sáng, và nến của chúng ta bây giờ sẽ trông như thế này.

Tôi tin bạn sẽ đồng ý rằng các tín hiệu bây giờ rất khác (một "Doji bia mộ") với những gì đã xảy ra vào buổi sáng khi chúng ta đi nghỉ trưa và ăn trưa.

Lưu ý rằng một số thị trường vẫn minh, giống như thị trường chứng khoán Tokyo, vẫn dừng lại ăn trưa. Một số nhà phân tích cho phiên buổi sáng và phiên buổi chiều riêng biệt thành hai cây nến cho giá trị hoạt động của giá mỗi ngày. Điều này tất nhiên tạo ra tình trạng lộn xộn với đường trung bình và dao động khác, nhưng sau đó dễ dàng để nhìn lại mỗi khối di chuyển hoạt động của giá. Tôi cũng sử dụng nến trong ngày cho các công cụ và khung thời gian nhất định. Tôi thường sử dụng những khung bốn giờ, nó thể hiện các chi tiết về cách thức thị trường phát triển

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

trong ngày mà không làm tắc nghẽn trên màn hình với quá nhiều đường giá di chuyển không rõ xu hướng (*sideways*).

Ngày hôm sau, thị trường của chúng ta mở cửa có khoảng cách thấp hơn, thí dụ là 95.00, vì vậy nến của chúng ta bây giờ nhìn như vậy:

Sau đó, trong suốt cả ngày hôm sau giá tăng lên liên tục và từ từ đóng cửa tại 105.00, làm cho sự kết hợp hai ngày kết thúc như thế này:

Rõ ràng (sau hai ngày) đây không phải xu hướng giảm (*bearish*) của thị trường.

Những gì tôi đang cố gắng để nhấn mạnh ở đây là chỉ lúc đóng cửa của ngày hay khoảng thời gian (tuần) chúng ta mới có thể tự tin rằng chúng ta có một mô hình đồ thị có tín hiệu quan trọng hay nó đơn giản chỉ là tín hiệu gây nhiễu, ngay cả khi hành động biến động về giá là rõ rệt (nghiêng về tăng mạnh hoặc giảm mạnh – người dịch). Điều này có thể

được thấy rõ ràng vào đồ thị ngày, nhưng tôi mong bạn hãy nhớ điều này khi làm việc với nến trên đồ thị tuần và tháng. Thật sự dễ dàng để tập trung vào các hành động giá mới nhất trong ngày, nhưng chúng ta lại quên rằng tất cả chỉ có thể được sáng tỏ về cuối phiên với giá đóng cửa của ngày.

Tạo đồ thị Ichimoku

Dữ liệu hàng ngày và giá ở giữa (mid-prices)

Dữ liệu hàng ngày là tần số chuẩn

Mặc dù lý thuyết nền truyền thống nhìn đồ thị giờ, ngày, tuần hoặc tháng, nhưng cũng như khi chúng ta làm với đồ thị thanh, với đồ thị Ichimoku thì (hầu như) người ta sử dụng đồ thị ngày. Một số ý kiến cho rằng, một số người sử dụng đồ thị Ichimoku đã bẻ cong luật lệ và sử dụng đồ thị (*chart*) tháng, tuần hoặc giờ - và bài học đưa ra là: không bao giờ sợ việc thử nghiệm.

Thực tế là nền trên đồ thị ngày được sử dụng có nghĩa là hệ thống cho chiến lược vừa và dài hạn, và do đó không thích hợp cho nhà đầu cơ và giao dịch hàng ngày (*day traders*).

Sử dụng giá ở giữa (mid-prices)

Bây giờ chúng ta bắt đầu di chuyển vào phạm vi (*territory*) mới! Đồ thị Ichimoku khác so với những đồ thị của người phương Tây ở chỗ chúng không được tạo ra bằng cách sử dụng giá đóng cửa hàng ngày. Thay vào đó, "giá

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

ở giữa – mid-prices” được sử dụng. Phương thức này lấy trung bình của giá cao nhất và thấp nhất trong ngày (chỉ cần cộng giá cao và thấp và chia hai). Việc tính toán giữa giá không được điều chỉnh cho khối lượng.

Đây là một phương pháp tốt cho những thị trường có thời điểm cắt thoát ra tùy ý, chẳng hạn như ngoại hối là một thị trường toàn cầu 24 giờ, hoặc cho các thị trường nhỏ có thể thực hiện thao túng vào những khoảng thời gian nhất định.

Đường di chuyển trung bình (moving averages)

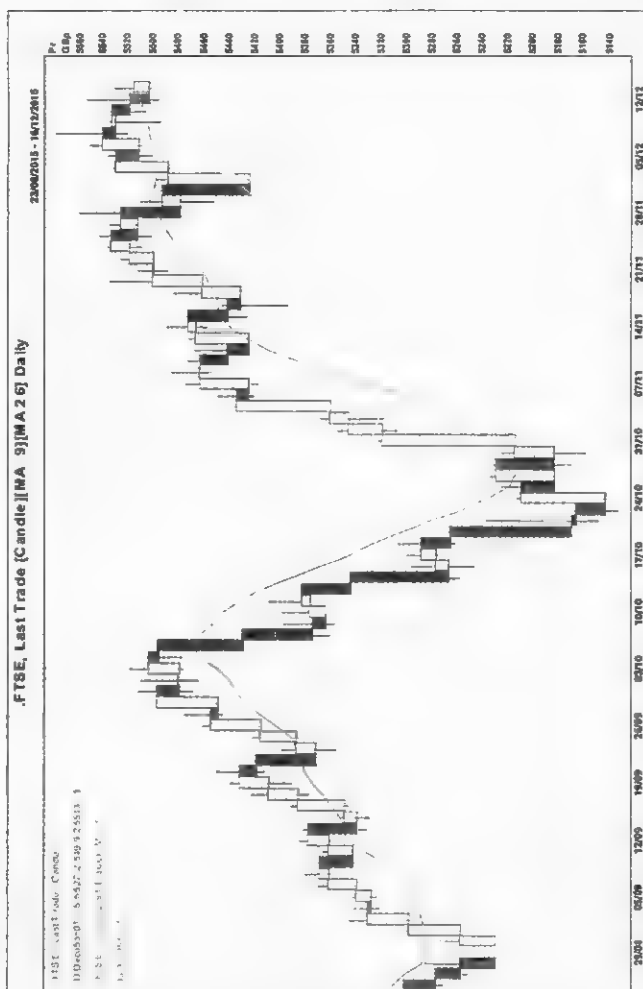
Mô hình nến với đường trung bình

Khi nến hàng ngày được vẽ ra, điều tiếp theo cần làm là thêm hai đường trung bình. Chúng được sử dụng trong cùng một cách như ở phương Tây, với hai đường giao nhau cho tín hiệu mua hoặc bán. Khi trung bình ngắn hạn nằm trên đường dài hạn, xu hướng cổ phiếu là giá đi lên, khi đường trung bình ngắn hạn giảm xuống thấp hơn đường trung bình dài hạn, đó là một tín hiệu bán. Xu hướng tiếp diễn cho đến lúc có tín hiệu ngược lại.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 2-1: Chỉ số FTSE 100 với các đường trung bình động

Đánh giá
đồ thị

Nếu đơn thuần chỉ dựa trên những điểm giao cắt của các đường trung bình, nhà đầu tư có thể đơn giản là duy trì vị thế Long của cổ phiếu từ đầu tháng 11.

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đối với các đồ thị Ichimoku chúng ta sử dụng hai đường trung bình động (*moving-averages*) về giá, cụ thể đó là:

1. **Tenkan-sen** ("Đường chuyển đổi" – Conversion line): là một đường trung bình động về giá chín (09) ngày.

Và

2. **Kijun-sen** ("Đường tiêu chuẩn" – Base line): là một đường trung bình động về giá hai mươi sáu (26) ngày.

Như thường lệ, đường trung bình ngắn hạn di chuyển xung quanh đường trung bình dài hạn, cho tín hiệu từ bán (*short*) sang mua (*long*) hoặc ngược lại tại các điểm cho điểm giao nhau của chúng.

Nguồn gốc của số 9 và số 26 ngày được coi như khoảng thời gian đường trung bình giá.

Số ngày sử dụng ở trên liên quan đến một thực tế là ở Nhật Bản họ có 6 ngày làm việc trong 1 tuần từ thứ Hai đến thứ Bảy, và trung bình điển hình là 26 ngày làm việc trong một tháng. Khoảng thời này đã trở thành đường trung bình tiêu chuẩn. Trong khi đó, bằng cách thử và sai, và thử nghiệm đi thử nghiệm lại nhiều lần, chín (09) ngày đã được chứng minh sẽ cho kết quả tốt nhất khi sử dụng kết hợp với 26 ngày. Tôi cảm thấy rất tội nghiệp cho những sinh viên đã làm tất cả những việc tính toán thử và sai đó (trước khi máy tính ra đời), và tôi tin rằng họ đã phải ký thỏa thuận bảo mật khi làm việc cho công việc tẻ nhạt này.

Liệu có nên sử dụng khung gian tính đường trung bình theo người phương Tây?

Câu hỏi được đặt ra là liệu chúng ta có nên thay đổi số ngày sử dụng cho các đường trung bình để phản ánh việc hiện tại chúng ta chỉ có 5 ngày làm việc trong 1 tuần. Vâng, có thể - trong trường hợp này chúng ta có thể sử dụng khoảng thời gian mười và hai mươi ngày theo lịch làm việc của người phương Tây.

Nhưng lý do tôi đã không làm như vậy là phần lớn vẫn còn dính vào các tiêu chuẩn của ngành công nghiệp (phân tích chứng khoán - chú thích của người dịch). Và vì sự đam mê của tôi về tất cả mọi thứ trong biểu đồ là tìm hiểu ở thời điểm nào và khi nào thì những người khác sẽ bị buộc phải phản ứng - tâm lý của thị trường - tôi muốn nhìn vào thị trường để thấy những điều đó diễn ra với họ.

Vì vậy, tôi vẫn gắn liền việc sử dụng những tiêu chuẩn truyền thống (market conventions) trong cuốn sách này, đây cũng cách tôi đã làm trong tất cả các khía cạnh khác của phân tích kỹ thuật. Với đường trung bình của phương Tây (Moving averages) tôi sử dụng khung thời gian mười (10), hai mươi (20), năm mươi (50) và hai trăm ngày (200). Nói cách khác, tôi muốn biết những điểm nào người khác sẽ hoảng sợ và bị "lật" (flip) về vị thế, chứ không phải ở thời điểm mà tôi sẽ phải buộc hành xử như vậy, bởi vì sau đó sự đảo chiều quan trọng sẽ xảy ra. Hãy nhớ rằng: đừng cố

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

gắng và đừng tỏ ra quá thông minh; chỉ làm những gì bạn làm tốt bởi vì như vậy đã là quá đủ rồi.

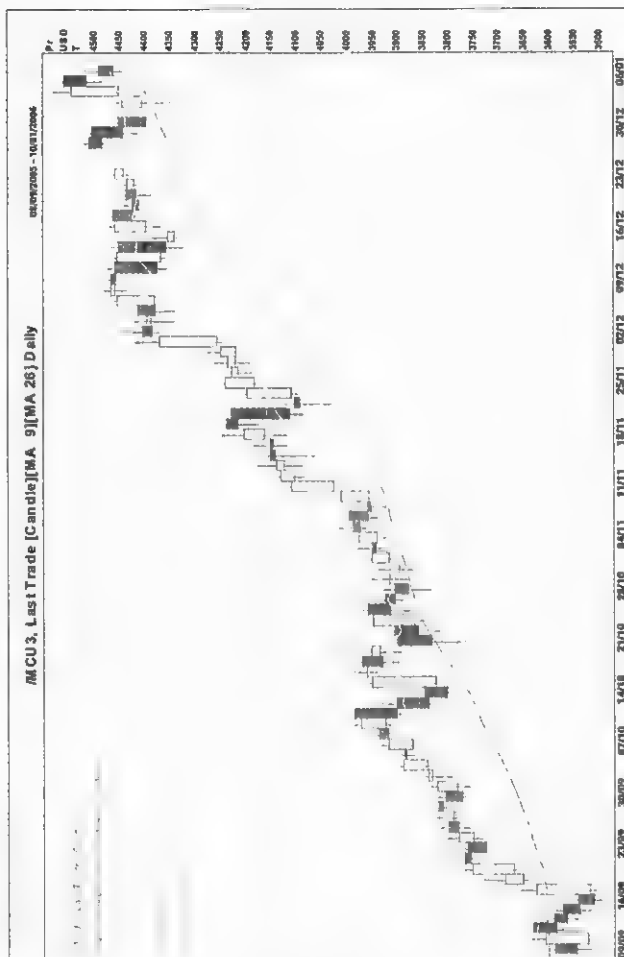
Đường trung bình cũng đồng thời là mức hỗ trợ và mức kháng cự.

Một sự khác biệt nữa giữa các phương pháp của phương Tây và Ichimoku là những đường trung bình, nó sẽ cho bạn biết bạn đang ở trong xu hướng nào (tăng hay giảm giá), và tự bản thân nó cũng thể hiện những mức hỗ trợ và kháng cự.

Ví dụ, trong thị trường tăng giá (hay là "Koten" trong tiếng Nhật), thì giá cả có thể chững lại và củng cố tích lũy trước khi tiếp tục đà tăng giá. Ở mức giá cao bao nhiêu thì nó sẽ bị kéo lại hay giảm (*pull back*) sẽ phụ thuộc vào các yếu tố khác, trong đó các đường trung bình sẽ nói cho chúng ta biết điều đó.

Mức trung bình của chín (09) ngày thường di chuyển gần với giá hiện tại, và do đó sẽ là khu vực đầu tiên hỗ trợ (*support*) để hạn chế giá không bị kéo lại (*pull back* – hay giảm giá). Đường trung bình giá hai mươi sáu (26) ngày sẽ ở mức xa hơn so với mức giá hiện hành, và là một vùng hỗ trợ quan trọng. Giá cổ phiếu thường tự động bật mạnh lên lại khi gặp các hỗ trợ quan trọng trong một xu hướng tăng, nhưng nếu nó không như thế, thì đó sẽ là tín hiệu cảnh báo đầu tiên của một đợt đảo chiều xu hướng tiềm năng.

Đồ thị 2-2: Giá đồng kim loại 3 tháng của LME với hai đường trung bình cộng

**Đánh giá
đồ thị**

Đây là một thị trường tăng giá vững chắc, nơi mà chúng ta
nên có vị thế mua (long position) từ giữa tháng 9

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Trong một thị trường giảm giá (hay là "gyakuten" trong tiếng Nhật) cũng có cùng những quy tắc như vậy (Ý tác giả nói khi ấy đường trung bình giá ngắn hạn 9 ngày (tenkan-sen) và đường trung bình giá 26 ngày (kijun-sen) sẽ là các mốc kháng cự quan trọng – người dịch).

Mức độ dốc của các đường trung bình sẽ phản ánh sức mạnh của xu hướng

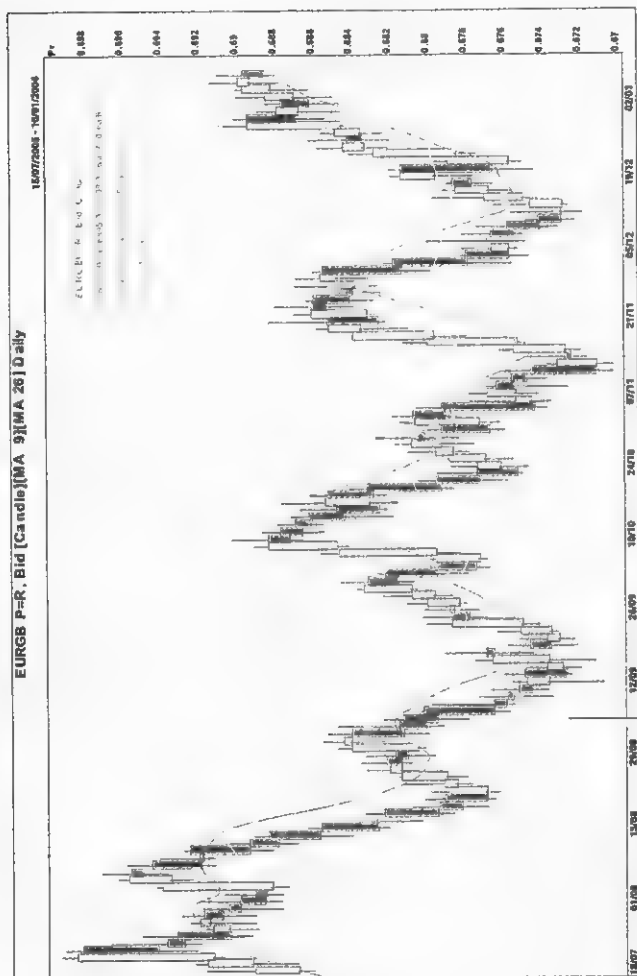
Cũng lưu ý rằng độ dốc của đường trung bình giá 26 ngày (Kijun sen) cũng khá quan trọng. Trong một xu hướng giảm hoặc xu hướng tăng càng có độ dốc lớn, nó càng thể hiện xu hướng hiện nay là mạnh và nhiều khả năng xu hướng đang hiện hữu sẽ là tiếp tục. Tuy nhiên, nếu nó được di chuyển lên xuống rất nhẹ nhàng, và đặc biệt là nếu nó bằng phẳng, người ta cho rằng như thế là không có xu hướng chung.

Một góc giữa 33 và 45 độ là tốt. Chúng ta sẽ không đề cập việc các đường trung bình Tenken và Kijun cắt nhau. Ví dụ, xem đồ thị EUR/GBP sau:

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 2-3: Đồng Euro/Bảng Anh với hai đường trung bình động

**Đánh giá
đồ thị**

Dịch chuyển lên xuống ngẫu nhiên khoảng 1 penny
quanh giá trị £0.6820.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Như bạn có thể thấy trong đồ thị trên, phương pháp này (Ichimoku Kinko Hyo) thực sự không hiệu quả cho thị trường không có xu hướng. Dòng màu xanh lá cây là đường trung bình 26 ngày (Kijun sen) được coi là đã di chuyển theo một đường phẳng kể từ tháng 9. Do đó, đồ thị Ichimoku sẽ áp dụng tốt nhất trong một giai đoạn giao dịch có xu hướng rõ ràng (*trend following*).

Nhìn về phía trước

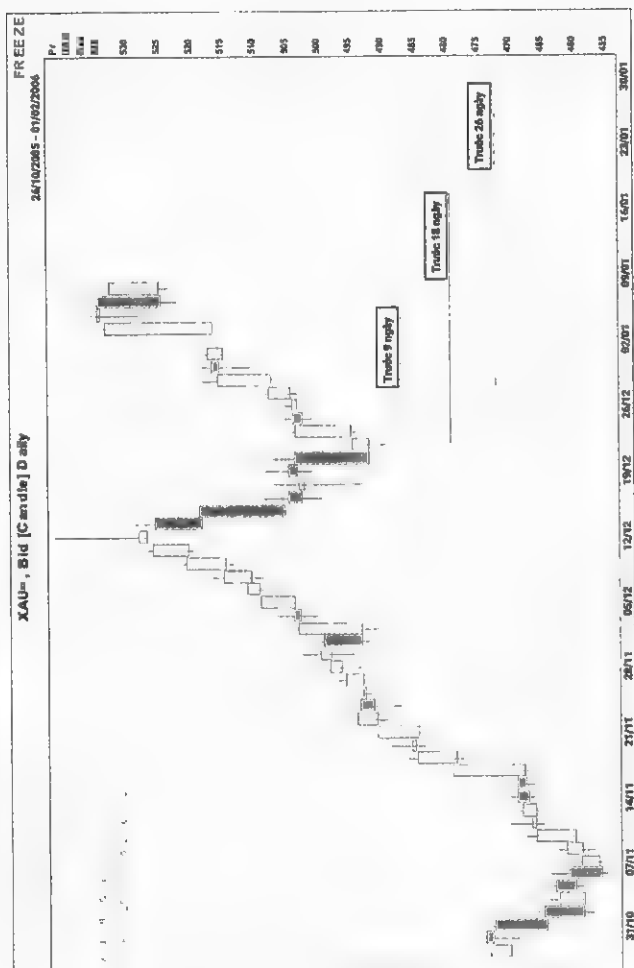
Cũng như mức trung bình của chín (09) và hai mươi sáu ngày (26) ở phía trước cũng được sử dụng như là các điểm hỗ trợ hay kháng cự tiềm năng trong một động thái lớn hơn. Giả sử một mức giá cao quan trọng được hình thành trên đồ thị ngày hôm nay, các nhà giao dịch Nhật Bản sẽ xác định được 9 và 26 ngày làm việc trước, và theo dõi những dấu hiệu chỉ một sóng nhỏ trong một mức độ lớn đã kết thúc.

Do một số lý do họ cũng đôi khi sử dụng mười tám (18) ngày (mà không phải là 26-9). [Điều này được thảo luận chi tiết trong chương sau].

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 2-4: Dự báo giá vàng cho 9, 18 ngày phía trước từ điểm thấp (LOW) quan trọng

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Khái niệm này có thể rất quen thuộc đối với những nhà đầu tư đã sử dụng Lý thuyết chu kỳ (*Cycle Theory*). Phương pháp này một lần nữa bắt đầu với những mức giá cao hay thấp quan trọng, phương pháp phản ánh những ngày có mức giá trùng với dãy số Fibonacci. Tại những điểm các chu kỳ trùng hợp với những ngày cụ thể trong tương lai, tạo ra khả năng lớn cho việc hình thành mức cao hoặc thấp quan trọng.

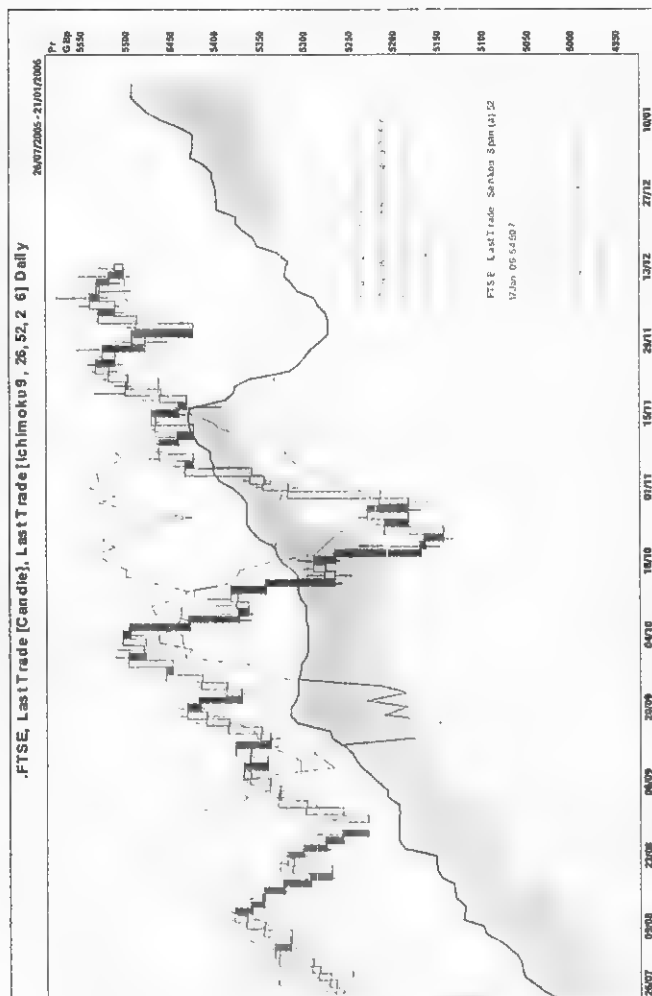
Vẽ những đám mây

Sau khi phân tích nền và các đường trung bình, bước tiếp theo là phân tích hai đường hình thành các đám mây.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 2-5: Chỉ số FTSE 100 với các đường trung bình động và đám mây

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đây là mô hình nến ngày, màu xanh lam như chúng ta đã thấy trước đây. Các đường trung bình đã được tính toán: màu hồng cho 9 ngày (Tenkan sen) và màu xanh đậm cho 26 ngày (Kijun sen).

Senkou Span A & B

1. Đường đầu tiên của đám mây, đường màu hồng đậm, được biết đến như Senkou Span A ("Đường dẫn thứ 1" – Leading Span A) và được tính toán bằng cách cộng đường trung bình Tenkan (trung bình 9 ngày) và đường trung bình Kijun (trung bình 26 ngày) lại và chia đôi. Sau đó đường này được vẽ đẩy về trước của đồ thị 26 ngày giao dịch.
2. Đường thứ hai (màu ngọc lam), được gọi là Senkou Span B ("Đường dẫn thứ 2" – Leading Span B), được tính bằng cách tìm các mức giá cao nhất trong số 52 ngày gần nhất, cộng với giá thấp nhất của 52 ngày đó, và chia đôi. Đường này cũng được vẽ đẩy về trước 26 ngày.

Vì vậy, mặc dù hai đường Senkou Span có tên tương tự, nhưng cách cấu tạo và xây dựng của chúng là rất khác nhau. Khoảng cách giữa hai đường Senkou Span được tô màu – đó chính là đám mây.

GHI CHÚ

Một số chương trình thay đổi màu sắc của đám mây phụ thuộc vào việc đường Span A hay đường Span B ở phía trên - như trong đồ thị được cung cấp ở trên đây của Reuters. Các

đám mây màu hồng đậm nếu Span A ở phía trên và màu ngọc lam nếu Span B ở phía trên. Trong trường hợp không có thì không được báo hiệu màu sắc.

Senkou Span A

Senkou Span A được tính bình quân của 26 ngày gần nhất, là tổng của đường trung bình 9 ngày (Tenkan-sen) và đường trung bình 26 ngày (Kijun-sen) chia hai.

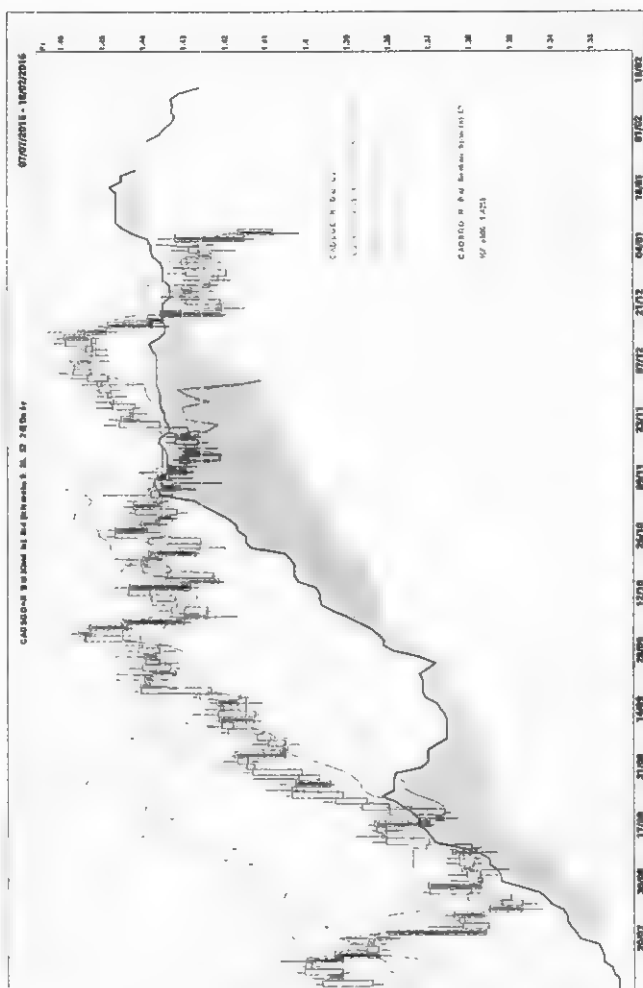
Senkou Span B

Senkou Span B cũng tương tự như mức kháng cự 50% và là điểm giá ở giữa của 52 ngày qua. Span B thường là phẳng vì dữ liệu để tính đường này là mức giá cao nhất và mức giá thấp nhất; vì vậy các mức giá này sẽ được sử dụng cho đến khi xuất hiện mức giá cao hơn hoặc thấp hơn. Nếu không ta phải đợi 52 ngày trôi qua mới xuất hiện sự thay đổi của đám mây. Ý tưởng ở đây là thời gian trôi qua nhưng sự hỗ trợ và kháng cự không đổi ở mức 50% trong giai đoạn củng cố, tích lũy của thị trường hoặc cổ phiếu.

Các yếu tố tính hai nửa của thị trường (lấy giá cao nhất cộng với giá thấp nhất chia đôi – người dịch), cùng với yếu tố thời gian, chính là các yếu tố cốt lõi của đồ thị và hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo.

Một ví dụ khác của Senkou A và B, với màu Mây ở giữa:

Đồ thị 2-6: Đồ la Singapore và đồ la Canada với hai đường Senkou Span A và Senkou Span B

**Đánh giá
đồ thị**

Chú ý rằng đầu tháng 11 đám mây dày và sau đó trở nên mỏng vào giữa tháng 12.

Tương tự như đường xu hướng (*trend lines*)

Nhiều người thấy những ý tưởng của việc đưa các đường giá trung bình (Senkou Span A và Senkou Span B) về phía trước đồ thị là bất thường. Nhưng nếu bạn suy nghĩ những đường này không phải là đường trung bình, mà đóng vai trò như là đường chỉ báo của một xu hướng, bạn sẽ thấy rằng ở phương Tây cũng vậy, chúng ta thường vẽ ra các đường (*lines*) trong tương lai. Tất nhiên đó là đường xu hướng (*trend lines*), nhưng cũng có những đường giới hạn hình thành như hình tam giác, đường ngang cổ (*neckline*) của mô hình vai đầu vai (*head-and-shoulder*), đỉnh mở rộng (*broadening tops*), và các fan hâm mộ của đường Gann (*Gann lines*).

Và đó cũng như cách những đám mây (*clouds*) được tạo thành. Trong chương tiếp theo chúng ta sẽ xem xét làm thế nào để đọc vị và giải thích các đám mây này.

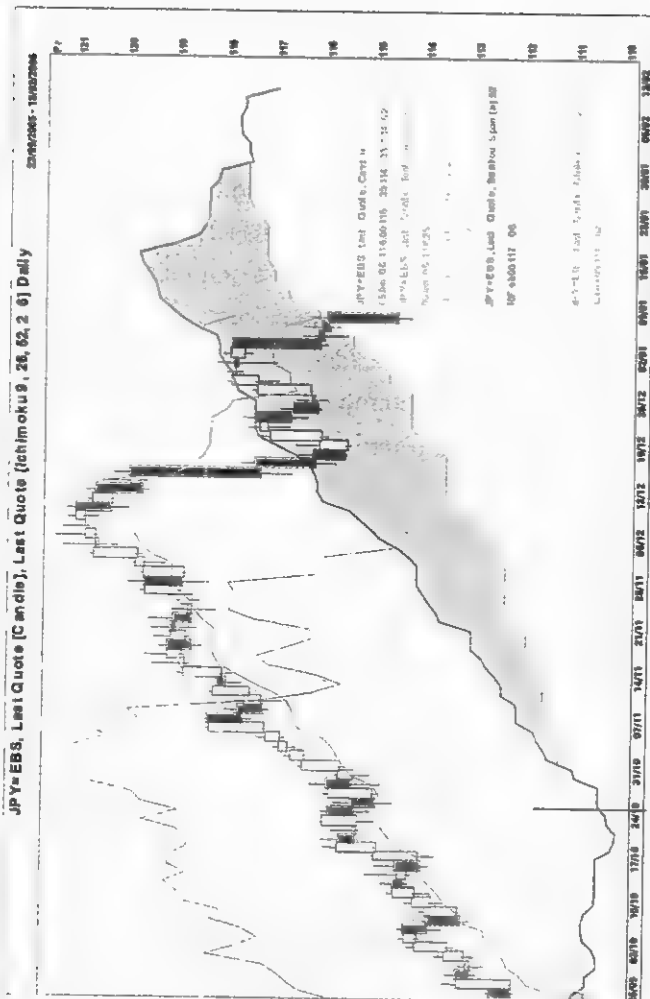
Đường Chikou Span

Đường cuối cùng được đề cập là Chikou Span ("Đường chậm" – Lagging Span).

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 2-7: Đồng Yên Nhật và đô la Mỹ với đường Chikou Span

Đánh giá
đồ thị

Một số trang sẽ vẽ biểu đồ lùi đường giá hiện tại về 25 ngày trước. Bạn sẽ biết liệu đây có phải là điều đặc biệt k hi các đường Chikou lên và xuống trong ngày như những thay đổi giá tại thời điểm hiện tại.

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Trong đồ thị trên, Chikou Span là dòng màu xanh đậm. Đây là mức giá đóng cửa hôm nay được lùi về 26 ngày sau thời điểm đóng cửa cuối ngày.

Ví dụ – Tính toán cấu trúc Ichimoku

Dữ liệu

Vào ngày 10 tháng 10 năm 2005, giá của FTSE100

Giá cao nhất   5,395.8

Giá thấp nhất ngày   5,362.3

Giá đóng cửa   5,374.5

Tính toán

Vào cùng ngày (10/10/2005), chúng ta có thể tính:

Giá ở giữa = (giá cao nhất + giá thấp nhất)/2

= (5,395.8+5,362.3)/2

= 5,379.1

Tenkan-sen và Kijun-sen

Tenkan-sen = 5,448.3 (Trung bình giá 9 ngày)

Kijun-sen = 5,404.4 (Trung bình giá 26 ngày)

Senkou Span A

Senkou Span A = (Tenkan-sen + Kijun-sen)

= (5,448.3 + 5,404)/2

= 5,4236.15

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Senkou Span B

Giá cao nhất (52 ngày) = 5,515.0

Giá thấp nhất (52 ngày) = 5,228.1

Senkou Span B = (Giá cao nhất + Giá thấp nhất)/2
= (5,515.0 + 5,228.1)/2
= 5,204.3

Chikou Span = Giá đóng cửa
= 5,374.5

Thể hiện trên đồ thị

Với những dữ liệu trên, chúng ta có thể thể hiện trên đồ thị:

Tại ngày 5/9 (từ 10/10 – 26 ngày)

Chikou Span = 5,374.5

Tại ngày 10/10

Tenkan-sen = 5,448.3

Kijun-sen = 5,404.4

Tại ngày 15/11 (từ ngày 10/10 + 26 days)

Chúng ta tính toán được:

Senkou Span A = 5,300.2

Senkou Span B = 5,204.3

Tóm lại

Đồ thị Ichimoku được xây dựng xung quanh đồ thị nền với 5 đường đi theo:

1. Tenkan-sen

(Điểm giá cao nhất Highest High + Giá thấp nhất Lowest Low)/2, trong vòng 9 ngày gần nhất.

2. Kijun-Sen

(Điểm giá cao nhất Highest High + Giá thấp nhất Lowest Low)/2 trong vòng 26 ngày gần nhất.

3. Senkou Span A

(Tenkan-Sen + Kijun-Sen)/2, vẽ về phía trước 26 ngày so với đường giá hiện tại.

4. Senkou Span B

(Điểm giá cao nhất Highest High + Giá thấp nhất Lowest Low)/2, trong vòng 52 ngày, vẽ về phía trước 26 ngày so với đường giá hiện tại.

5. Chikou Span

Đóng cửa ngày hôm nay đưa lùi về 26 ngày trước đó.

Chú thích

Giá giữa (Mid-price) được sử dụng cho tất cả các đường trừ Chikou Span.

Ba khoảng thời gian quan trọng nhất là 9, 26, 52.

Đám mây là phần nằm giữa Senkou Span A và Senkou Span B.

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

3

Ý NGHĨA CỦA NHỮNG ĐÁM MÂY

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Các đám mây có một loạt các cách sử dụng và cung cấp thêm một cách nhìn hoàn toàn mới cho các biểu đồ nến tiêu chuẩn.

Mức hỗ trợ hay kháng cự

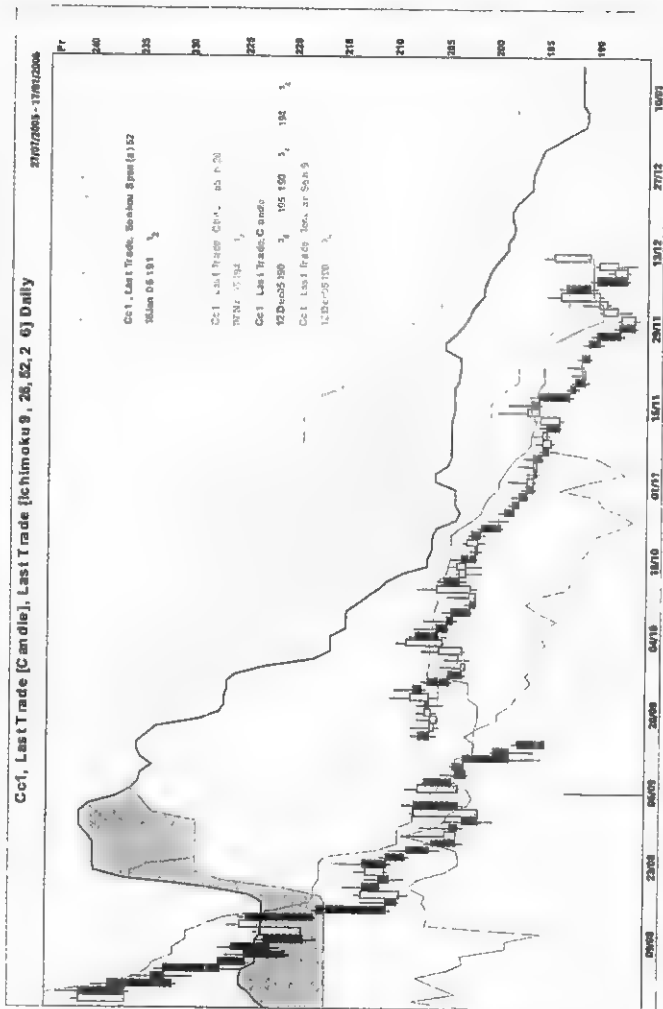
Thứ nhất, nếu cây nến ngày hôm nay nằm trên đám mây, đó là một xu hướng tăng. Điểm phía trên cùng của đám mây là mức hỗ trợ thứ nhất (*first level of support*) và điểm phía dưới là mức hỗ trợ thứ hai (*second level of support*).

Từ kinh nghiệm của mình, tôi đã thấy rằng nó thật sự có hiệu quả, nhưng người ta phải dành cho chúng (các điểm hỗ trợ trên và dưới của mây) một chút thời gian. Thông thường, tôi cũng sẽ đợi cho đến khi cuối ngày để xem liệu mức giá đóng cửa thấp hơn đám mây hay không, và trước đó tôi cũng xem xét liệu xu hướng này đã mang tính chất đảo chiều hay chưa.

Ngược lại là trường hợp khi nến nằm dưới đám mây, điều này khiến đám mây trở thành mức kháng cự.

Thông thường mức giá di chuyển qua các hỗ trợ hay kháng cự đầu tiên và đi vào giữa đám mây. Khi điều này xảy ra, chúng ta theo dõi hình dạng của nến ngày để xem liệu nó có đưa ra một tín hiệu đảo chiều cho chúng ta không.

Đồ thị 3-1: Hợp đồng bắp tương lai của các CBOT với các đám mây

Đánh giá đồ thị

Chú ý các đường là nấc thang đi xuống của Senkou Span B khi những mức giá cao nhất của 52 ngày cứ ngày một giảm xuống

Xác định hướng giao dịch

Đám mây có thể rất hữu ích trong việc điều chỉnh một vị thế giao dịch cơ bản. Điều này giúp chúng ta có một phần lợi nhuận hoặc thực hiện giao dịch mới mà không cần chờ đợi các đường trung bình cắt nhau. (Chi tiết hơn được đề cập trong chương 6: Giao dịch quyền chọn (Options) khi sử dụng Ichimoku).

Độ dày của đám mây

Độ dày của đám mây rất quan trọng. Các đám mây dày, cho ta thấy một điều, sẽ ít có khả năng nó sẽ bị phá vỡ bởi đường giá. Đám mây mỏng, thì khả năng giá sẽ xuyên qua, phá vỡ đám mây càng tăng cao.

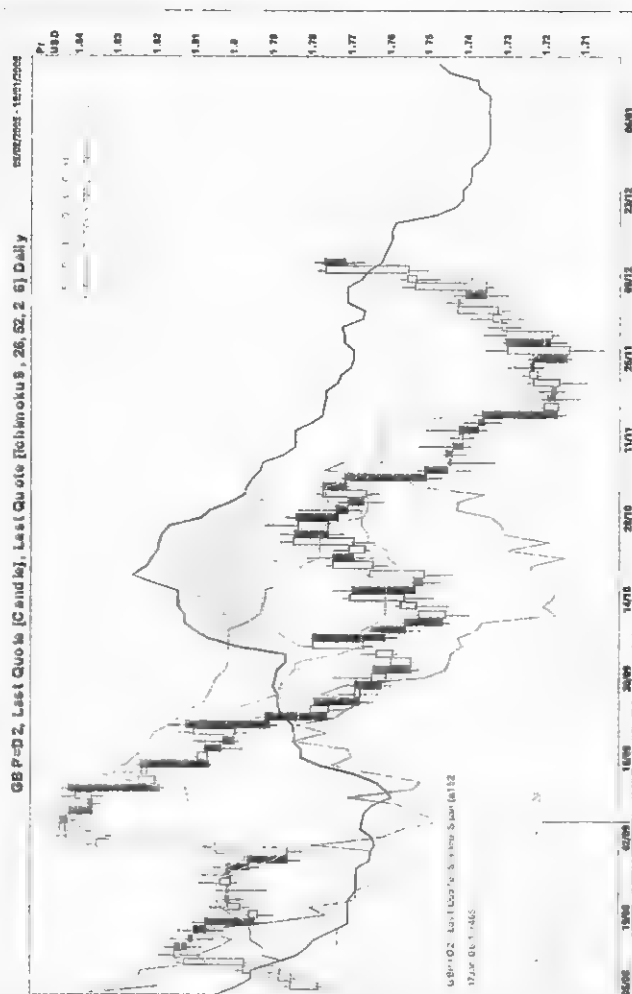
Vì vậy, đám mây là đám mây (riêng nó đã có ý nghĩa quan trọng – ý tác giả là đám mây rất quan trọng – người dịch) mà không cần xét đến Senkou Span A hay Senkou Span B ở trên độ dày của đám mây có ý nghĩa quan trọng.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 3-2: Đồ Cable (Đó la Mỹ/Bảng Anh) với các đám mây

**Đánh giá
đồ thị**

Senkou Span B sẽ thường là đường nằm ngang, khi vị trí cao hoặc thấp quan trọng (52 ngày) giữ nguyên trong 1 thời gian dài.

Điểm giao nhau

Tôi thường được hỏi liệu các điểm giao nhau của những đường Senkou Span có quan trọng không? Câu trả lời là không. Ta thấy một thực tế là tại thời điểm đó (khi các đường Senkou Span A và Senkou Span B giao cắt) đám mây sẽ ở hình thái mỏng nhất của nó.

Xu hướng đảo chiều

Phần mỏng của các đám mây cung cấp cho chúng ta một ý tưởng về thời điểm mà thị trường có khả năng thay đổi xu hướng. Nhìn về phía trước và xem xét xem khi nào và tại mức giá nào, đám mây sẽ trở nên mỏng hơn.

Tương tự như vậy, nếu đám mây trở nên dày hơn, cơ hội của sự đảo chiều xu hướng sẽ giảm trong tương lai. Nó cung cấp số ngày (tôi muốn nói 3 hoặc 4 ngày xung quanh ngày trung tâm) lúc mà giá sẽ có cơ hội phá vỡ thành công và xuyên qua các đám mây.

Và cũng chỉ ra mức giá cần bị phá vỡ để có thể có một sự đảo chiều quan trọng, với động thái tăng tốc khi giá cắt qua điểm giao nhau (giữa các đám mây Senkou Span A & Senkou Span B).

Khoảng cách giữa giá và đám mây

Khoảng cách giữa các đám mây và mức giá hiện tại là không thật sự quan trọng.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Một lần nữa, phương pháp phương Tây thường cho rằng khi giá cả không đi theo một đường xu hướng (*trend line*), hoặc hai đường trung bình, thị trường không ổn định và có thể mất kiểm soát. Với phương pháp Ichimoku thì không như vậy.

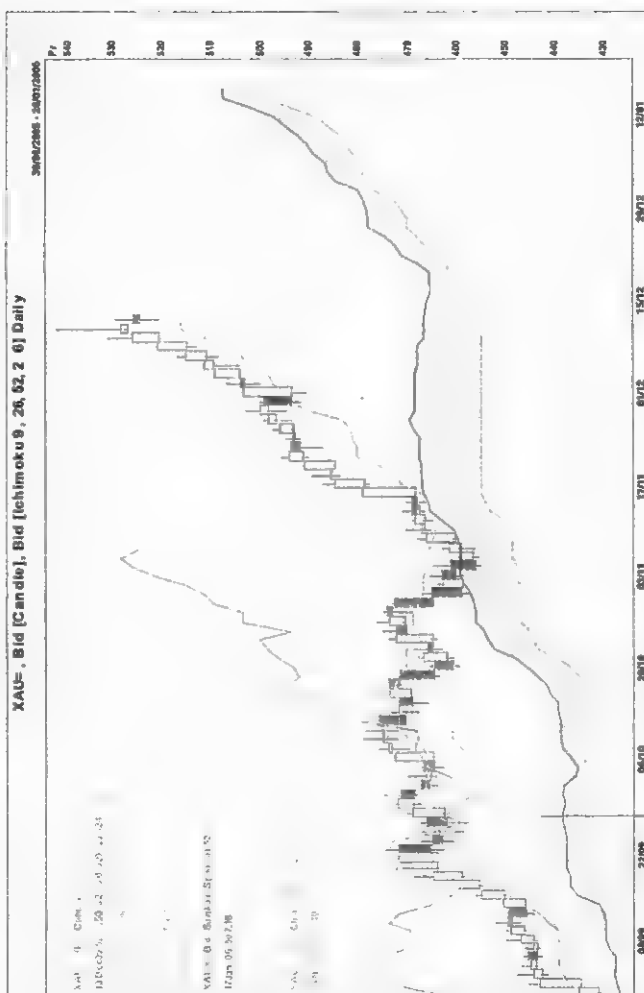
Về mặt nào đó là một ý tưởng tương tự như độ dốc của đường trung bình 26 ngày (Kijun sen), khi nó dốc mạnh, có nghĩa là một xu hướng giá cả mạnh mẽ. Nếu xét nó là một khái niệm, nó sẽ trái ngược với chỉ số sức mạnh tương đối - Relative Strength Index (RSI), hoặc dùng thay thế giá trị trung bình.

Tuy nhiên, khi đối mặt với hành động giá tăng vượt mức, tôi quan tâm chặt chẽ hơn đối với các mẫu hình nến đảo chiều. Có thể hơi thô lỗ khi cảnh báo rằng "cuối cùng sẽ là đêm tối" khi những người khác đang đổ xô vào mua cổ phiếu, và chúng ta đều không thể biết chuyển gì sẽ xảy ra "chúng ta không thể đếm gà trước đi chúng nở". Và sự di chuyển mạnh mẽ có thể là ngắn ngủi nhưng khi đã vượt ra xa hơn so với mức mọi người hy vọng. Sự tăng giá không thể kéo dài mãi mãi, vì thế chúng ta phải để mắt đến các dấu hiệu của sự bất ổn trong bản thân nến.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 3-3: Giá vàng giao ngay với các đám mây

**Đánh giá
đồ thị**

Thị trường này rất mạnh khi đã tăng 25% chỉ trong 1 tháng – khá khó để duy trì mức độ tăng giá. Chú ý rằng có 1 mẫu hình shooting star (sao băng) lớn vào ngày 12/12, chắc chắn rằng cảnh báo 1 sự bất ổn.

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

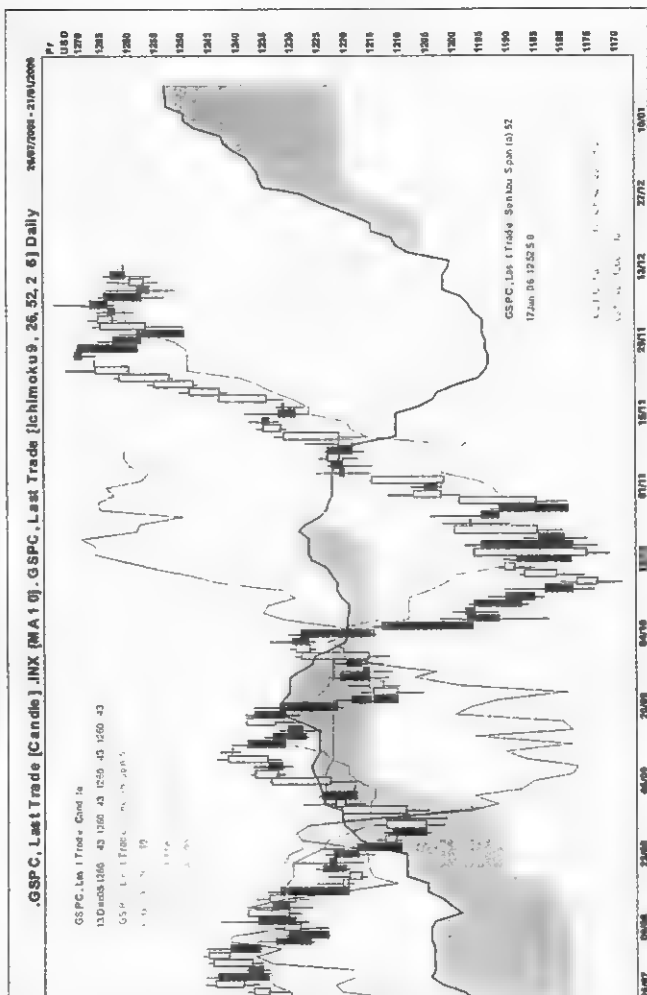
Đám mây dành cho thị trường đang trong xu hướng

Hãy nhớ rằng, đây là một hệ thống (hệ thống Ichimoku Kinko Hyo) giao dịch dành cho các thị trường có xu hướng (*trend following*). Trong thị trường đi ngang nó không hiệu quả, bạn có thể thấy trong 2/3 đoạn đầu của đồ thị dưới đây - chỉ số S&P500.

Chikou Span

Chúng ta sẽ xem xét lại đồ thị chúng ta đã thấy ở chương trước.

Đồ thị 3-4: Chỉ số S&P500 với các đám mây

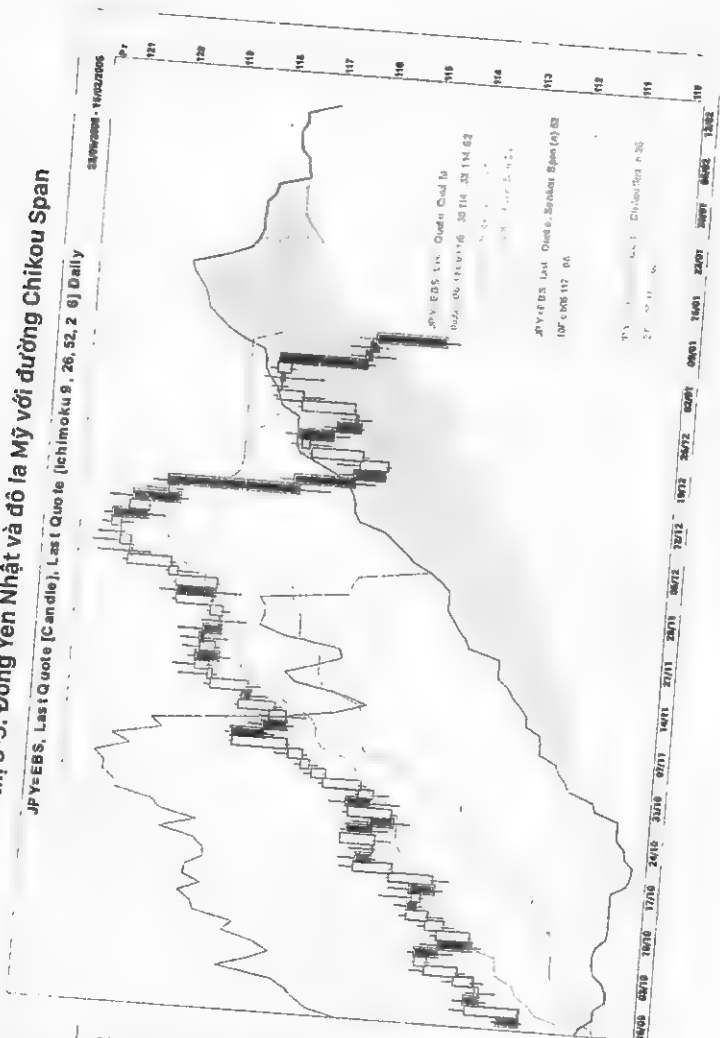

Đánh giá
đồ thị

Giá di chuyển đi ngang 1 khoảng rộng từ tháng 7 đến tháng 11, (coi như không có xu hướng), vì vậy không sử dụng được đám mây ở đây khi phân tích.

Đồ thị 3-5: Đồng Yên Nhật và đô la Mỹ với đường Chikou Span

JPY=US\$, Last Quote [Candle], Last Quote [Ichimoku 9, 26, 52, 2 0] Daily

**Đánh giá
đồ thị**

Chú ý Chikou span (đường xanh đậm) rơi xuống đám mây trên trời và vào đầu bán vào đường biên dưới và

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Chikou Span được sử dụng kết hợp với đồ thị nến:

- Nếu đường Chikou Span nằm trên nến giá của 26 ngày trước, thì thị trường hiện tại được cho là trong một giai đoạn tăng dài hạn.
- Ngược lại, nếu đường Chikou Span đang ở dưới nến giá của 26 ngày trước, thì thị trường hiện nay đang trong giai đoạn giảm dài hạn.

Cùng cách thức - Chikou Span và các đám mây: Nếu đường Chikou Span nằm trên đám mây của 26 ngày trước, thì xu hướng là tăng giá - và ngược lại.

Mức hỗ trợ và kháng cự cho Chikou Span

Cuối cùng, vị trí của bản thân cây nến, đường trung bình, và các đám mây cũng là mức hỗ trợ và kháng cự cho Chikou Span. Những điều này sẽ cung cấp ý tưởng về mức hỗ trợ và kháng cự cho các mức giá hàng ngày. Đường giá trung bình 9 ngày (Tenkan) và 26 ngày (Kijun) cũng hoạt động như là các ngưỡng hỗ trợ và kháng cự của Chikou Span.

Sẽ là một ý tưởng tốt khi viết ra một danh sách các mức hỗ trợ/kháng cự này đầu tiên vào buổi sáng, bởi nếu không mọi thứ sẽ có thể trở nên khá nhỏ nhặt và tốn thời gian khi chúng ta phải liên tục kiểm tra lại các mức kháng cự hay hỗ trợ, trong lúc chúng ta đang giao dịch.

Lưu ý rằng vấn đề có thể nảy sinh nếu những cây nến xung quanh Chikou Span có độ cao lớn. Có thể sẽ khá khó khăn để chúng ta quyết định xem một mức giá hay một xu

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

hướng giá đã bị phá vỡ một cách dứt khoát. Trong trường hợp này tôi sẽ chờ đợi cho đến tận cuối ngày để xem liệu mức giá đóng cửa của đường Chikou Span sẽ nằm trên hay dưới các cây nến lớn ở phía trước mặt.

GHI CHÚ

Nhiều người Nhật cho rằng Chikou Span là đường quan trọng nhất trong tất cả các đường của đồ thị đám mây Ichimoku.

Tóm lại

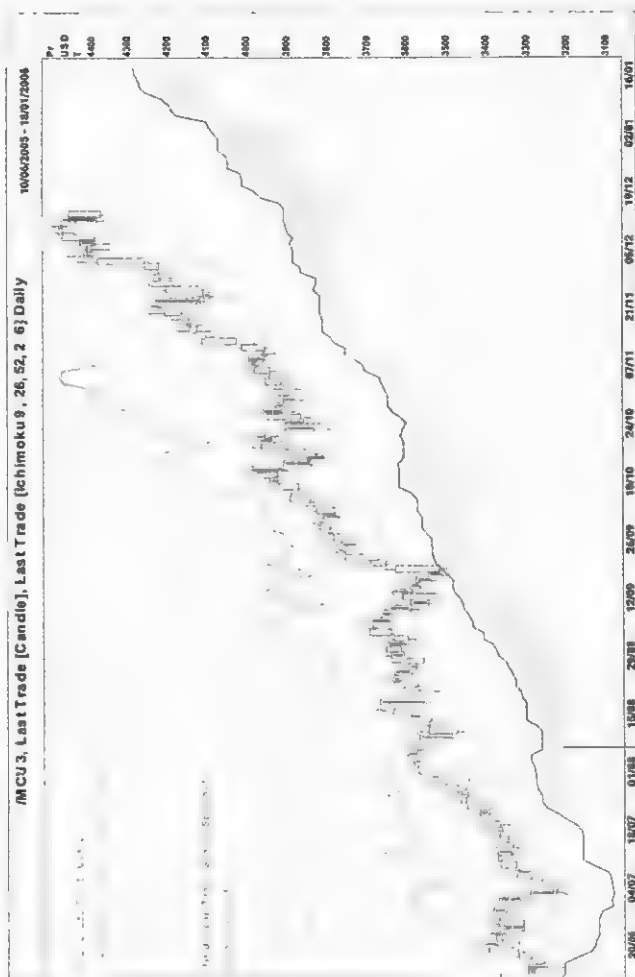
Hãy thử hình dung toàn bộ phân tích như sau:

- Trong thị trường tăng giá Chikou Span và các đám mây cung cấp một cơ sở vững chắc, trên Chikou Span là bầu trời trong xanh, không có gì ảnh hưởng đường đi lên của nó.
- Và ngược lại, trong thị trường giảm, Chikou Span và Đám mây nặng ở phía trên sẽ nhấn giá xuống thấp hơn.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

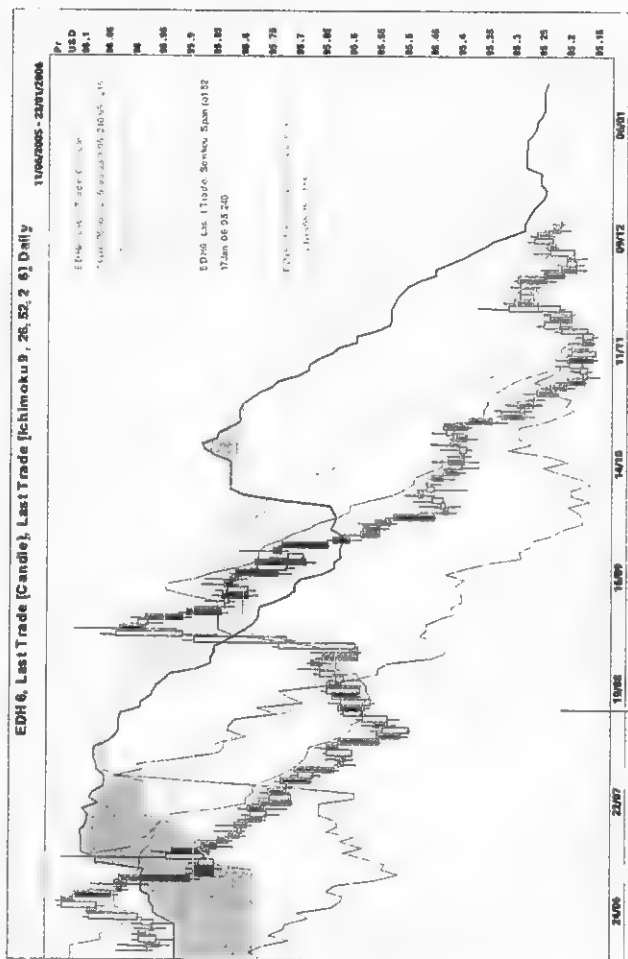
Đồ thị 3-6: Hợp đồng kim loại đồng tương lai của LME với các đám mây và đường Chikou Span

**Đánh giá
đồ thị**

Xu hướng tăng rất chậm và chắc mặc dù với đám mây mỏng. Và cũng không hề có kháng cự

Đồ thị 3-7: Hợp đồng Lợi suất Eurodollar tương lai của CME với các đám mây và đường Chikou Span

**Đánh giá
đồ thị**

Đám mây dày đang nhấn đường giá tiếp tục giảm giá sâu hơn

Bạn nhìn thấy các đám mây được vẽ trước thời gian, cùng với giá ngày hôm nay được vẽ lùi về đằng sau thời gian (Chikou Span), là những yếu tố thực sự sáng tạo để phân biệt loại đồ thị phân tích nến này với những đồ thị phương Tây thông thường.

Bây giờ, chúng ta sẽ làm việc thông qua hai đồ thị chi tiết để bạn có thể hiểu các bước chính xác để thực thi giao dịch.

Thí dụ 1: Chỉ số Dax

Ví dụ đầu tiên, chúng ta sẽ xem xét sẽ là chỉ số thị trường chứng khoán Đức (Dax).

Dax Index

Bạn sẽ thấy rằng đồ thị dưới đây có chứa nhiều khoảng cách "Gap", bởi vì, không giống như các chỉ số FTSE100 và DJIA, chỉ số Dax có thể (và sẽ thường xuyên) mở cửa xa với mức đóng cửa của ngày trước đó. Hai chỉ số kia luôn luôn mở ở cùng một mức giá như giá đóng cửa của ngày hôm trước và sẽ di chuyển lên hoặc xuống khi có sự giao dịch mua bán ở các cổ phiếu khác nhau trong bộ chỉ số ấy. Vì vậy, chúng ta sẽ không chú ý quá nhiều đến những khoảng trống "gap" trong phân tích của chúng ta, mà chỉ ghi chú những khoảng cách quá lớn, hoặc khi ta tìm thấy các "gap" này thuộc các mẫu hình giá và cấp độ đồ thị quan trọng mà thôi.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

DAX 30 (viết tắt của Deutsche Aktien Xchange 30) là chỉ số thị trường chứng khoán cho các cổ phiếu blue chip bao gồm 30 công ty lớn nhất của Đức giao dịch trên Sở giao dịch chứng khoán Frankfurt, căn cứ theo khối lượng giao dịch và giá trị vốn hóa thị trường. Giá được tính theo giá trên hệ thống giao dịch điện tử Xetra.

FTSE 100 (Financial Times Stock Exchange 100 Index) là chỉ số cổ phiếu của 100 công ty có giá trị vốn hóa thị trường lớn nhất niêm yết trên Sở giao dịch chứng khoán London (LSE), khởi chạy từ ngày 3/1/1984. FTSE 100 đại diện cho khoảng 81% vốn hóa toàn bộ thị trường của LSE, và được xem là chỉ báo tốt nhất về sức khỏe của chứng khoán Anh.

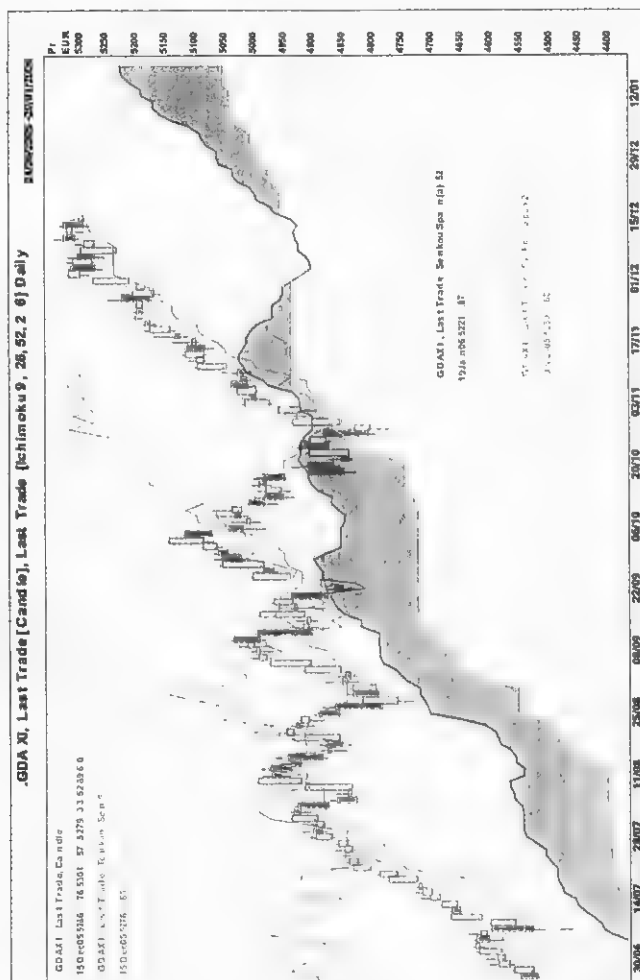
DJIA (Dow Jones Industrial Average) là tên viết tắt của chỉ số trung bình công nghiệp Dow Jones, do Charles Dow chủ biên tập tờ Wall Street Journal và đồng sáng lập công ty Dow Jones & Company tạo ra vào thế kỉ thứ 19. DJIA tính toán giá trị từ 30 công ty đại chúng lớn nhất ở Mỹ. Chữ "industrial" chỉ mang ý nghĩa lịch sử bởi vì rất nhiều công ty thời nay không liên quan gì mấy tới ngành công nghiệp nặng - chủ thích của người dịch. Nguồn: Saga.

Phân tích

Như có thể thấy từ đồ thị sau đây, giá đã được di chuyển tăng lên đều đặn kể từ tháng 11, sau khi di chuyển ngang một khoảng rộng từ cuối tháng 7 đến 28 tháng 10. Kijun-sen (đường trung bình giá 26 ngày) có xu hướng đi ngang lúc đó, nhưng sau ngày 28/10 bắt đầu di chuyển cao hơn ở một góc hơn 45 độ, tương tự như những gì Kijun-sen đã di chuyển trong tháng 7. Xu hướng tăng dài hạn của chỉ số khởi đầu từ tháng 3 năm 2003 đã được phục hồi trở lại.

Vì vậy, đây là loại mô hình đồ thị dạng đi-dừng-đi (go-stop-go), và rất hữu ích để học cách phân tích hoạt động của Ichimoku dưới các điều kiện khác nhau.

Đồ thị 3-8: Chỉ số DAX của Đức

Đánh giá
đồ thị

Xu hướng tăng với sự củng cố cuối tháng 7 đến tháng 10

Tenkan-sen

Tenkan-sen (đường trung bình giá 9 ngày), được thiết lập để bám khá chặt với những dịch chuyển lên xuống của những cây nến ngày, và dùng để dự báo xu hướng ngắn hạn khá tốt. Nó đi xuống hai ngày gần đây, nhưng, nếu chúng ta thấy giá đóng cửa dưới đường Tenkan-sen, nó sẽ là dấu hiệu đầu tiên của một loạt các tín hiệu cảnh báo rằng giá có thể biến động thấp hơn. Tại thời điểm hiện tại, không có dấu hiệu gì trong những cây nến cho thấy trường hợp này sẽ xảy ra.

Việc các đường trung bình (Tenkan-sen và Kijun-sen) giao nhau cũng có hiệu quả rất tốt, với một biến cố vào cuối tháng 8, đầu tháng 9, và thêm một lần giao nhau nữa từ giữa tháng 10 đến đầu tháng 11. Vào thời điểm hiện tại (15 tháng 12) thì không có khả năng hai đường này sẽ giao cắt với nhau, do đó trung bình 26 ngày Kijun-sen có nhiều khả năng hoạt động giống như một mức hỗ trợ tiếp theo hơn là cho dấu hiệu đảo chiều (khi giá chạm vào Kijun-sen). Lưu ý rằng khi thị trường đi ngang, đường này hoàn toàn không hữu ích, vì lúc đó một nửa khoảng thời gian giá nằm ở trên Kijun-sen và một nửa thời gian còn lại, giá nằm ở dưới đường Kijun-sen. Cho nên khi đánh giá khả năng đường Kijun-sen cung cấp cho chúng ta mức hỗ trợ ở tương lai rõ ràng bị hạn chế.

Các đám mây hoạt động rất tốt

Các đám mây đã hoạt động tốt, với giá giao dịch ở trên đám mây trong một thị trường tăng đều đặn và đã hạn chế các đợt giảm giá gần như trong suốt các khoảng thời gian. Vào ngày 07 tháng 7, có một đợt giá đột ngột giảm, nhưng sau đó thì giá nhanh chóng quay ngược trở lại ngay ở trên đỉnh của đám mây và hình thành, không hẳn là một mô hình nến búa (*hammer candle*), tuy nhiên, đây là một cây nến đảo chiều khá mạnh mẽ.

Một lần nữa thì Senkou Span A đã là điểm hỗ trợ quan trọng giúp dừng lại các đợt giảm giá vào ngày 29 tháng 8, ngày 22 tháng 9 (những nến doji loại nhỏ ngay dưới đầu của đám mây Cloud), nhưng Senkou Span A ở tình trạng tồi tệ hơn rất nhiều vào cuối tháng 10.

Ở điểm thấp về giá, thì một lần nữa lại được đánh dấu bằng một cây nến đảo chiều, lần này một cái nến búa đúng nghĩa, nếu không phải nói là đặc biệt lớn. Cũng lưu ý rằng vào thời điểm này đám mây đã đột nhiên trở nên mỏng hơn, và cho phép đường giá giảm xuống dưới nó, nhưng sau đó mức giá tăng mạnh xuyên qua đám mây một lần nữa.

Các đường Senkou Span (Span A và Span B) giao nhau vào ngày đầu tháng 12: không quan trọng, tại đây đám mây cực kỳ mỏng, nhưng đường giá đã bỏ xa các đường Senkou này một chặng dài phía trên nó nên không đáng lo ngại.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Ở thời điểm hiện tại, các đám mây đang trở nên dày hơn và, mặc dù nó đang cách một mức rất xa so với mức giá hiện tại, nhưng vào giữa tháng 1, đám mây có thể sẽ bắt kịp và ở gần một chút với đường giá và khi ấy đám mây sẽ trở thành mức hỗ trợ (*support*) sau đó.

Chikou Span

Chikou Span là đường màu xanh đậm, nó khó đoán và không thật sự hữu ích. Tại thời điểm này nó nằm xa phía trên cây nến của ngày 10 tháng 11 (hãy nhớ, Chikou span là giá đóng cửa của ngày hôm nay được vẽ lùi về 26 ngày sau). Vì vậy, các cây nến không có khả năng cung cấp hỗ trợ ngắn hạn. Mặt khác, không có các cây nến ở phía trên đường Chikou span bây giờ, có nghĩa là các kháng cự hiện tại về giá là không tồn tại. Vì thế có thể gặp khó khăn khi sử dụng đường Chikou Span khi ta truy về và so sánh nó với cây nến giá nằm 26 ngày phía sau đồ thị.

Tóm tắt

Tóm lại, thị trường có xu hướng đi lên vững sau quá trình củng cố đi ngang (*sideways consolidation*) và không có dấu hiệu nào cho thấy sự đảo chiều trong xu hướng.

Thí dụ 2: Đồng Euro và dollar

Bây giờ hãy xem một ví dụ về thị trường, có thiết lập để đảo ngược xu hướng (*downtrend*) - là xem đồng Euro so với đồng đô la Mỹ.

Phân tích

Ngoại trừ một biến cố lớn trong ba ngày đầu tháng 9, Đám mây gần như đã hạn chế được lực tăng của đường giá trong suốt cả chặng thời gian. Bản thân đám mây là tương đối bằng phẳng vào tháng 11 vì mức giá cao nhất trong số 52 ngày qua là mức giá cao của đầu tháng 9.

Cũng lưu ý rằng đám mây đã được hình thành tương đối dày trong suốt chặng thời gian, nhưng đã thu hẹp lại bắt đầu từ ngày 10 tháng 1. Kijun-sen (đường trung bình giá 26 ngày) đã bắt ngờ đi ngang phẳng, sau khi giảm rất đều đặn trong một thời gian dài.

Các đường trung bình giá đã cắt qua nhau, gây ra việc giá tăng mạnh mẽ vào ngày 10 tháng 12, và bây giờ đang tiếp cận đáy của đám mây ở mức được coi như mức kháng cự của giá.

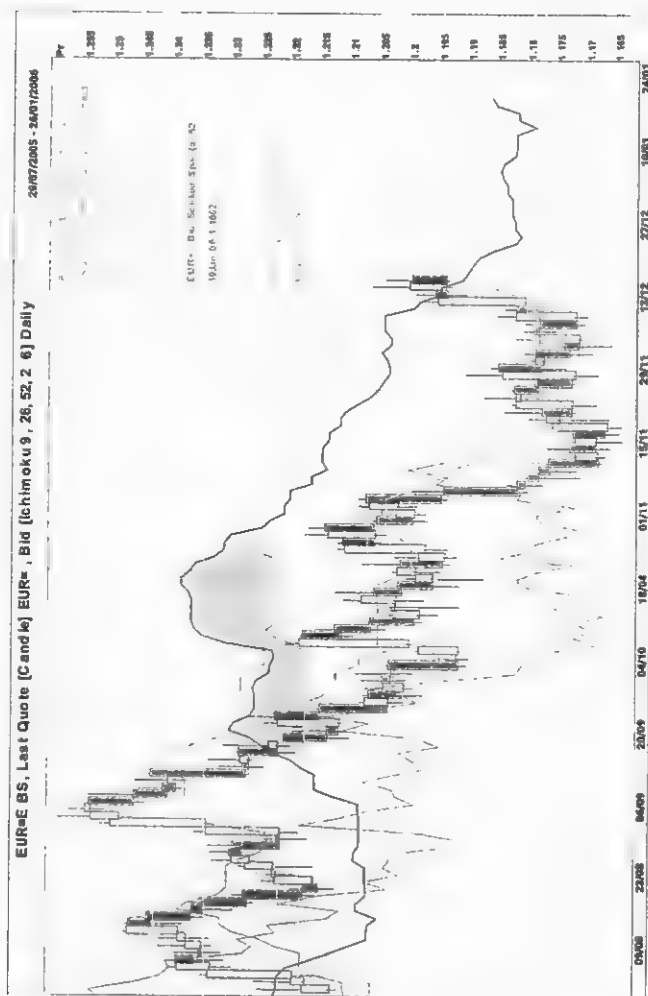
Thêm vào đó với hai ngày gần nhất liên tiếp là hai cây nến với bóng trên dài nằm ở giữa đám mây, điều này gợi ý rằng chúng ta không có khả năng phá vỡ mức giá cao hơn trong ngắn hạn, nhưng chúng ta sẽ theo dõi trong tháng 2 cho một sự phát triển của một xu hướng tăng tiềm năng.

Trong quá trình này Chikou Span bật cao hơn xuyên qua các cây nến đen dài của ngày 04 tháng 11. Nó cũng đã vượt lên trên cả hai đường trung bình của 26 ngày trước.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 3-9: Đồ thị đồng Euro so với đô la Mỹ

Đánh giá
đồ thị

Xu hướng tăng với sự củng cố cuối tháng 7 đến tháng 10

Các đường trung bình này thay vì là đường kháng cự, thì giờ đây chúng có thể bắt đầu trở thành các đường hỗ trợ. Các cây nến của 26 ngày trước nằm dưới đường Chikou-Span khá xa, vì vậy nếu đồng Euro trượt giá tiếp thì nó có thể giảm thêm một khoảng cách khá dài nữa, nhưng trong thời gian 7 ngày tới, các mức giá của các cây nến này sẽ bắt đầu hoạt động như mức hỗ trợ của đồng Euro.

Tóm tắt

Các phân tích cho thấy rằng đám mây sẽ hạn chế việc tăng giá của đồng Euro trong vòng ít nhất một tuần và có thể lâu hơn, nhưng có nhiều yếu tố ở đây cho thấy về hình ảnh bức tranh dài hạn được thiết lập cho ta một xu hướng đảo chiều. Tôi sẽ theo dõi các dấu hiệu rõ hơn để xác nhận điều này trong tháng tới.

Cũng tại chương này, chúng ta đã kết thúc phần đầu tiên và cơ bản nhất của cuốn sách này. Hầu hết các nhà giao dịch dừng lại ở đây và vui vẻ khi chỉ giới hạn những phân tích của họ bằng các đám mây và các đường lớn quan trọng là Chikou span, Tenkan-sen, Kijun-sen. Đây cũng là tình trạng ở Nhật Bản và là cũng những gì một nhà giao dịch trung bình ở Nhật Bản sẽ theo dõi đồ thị. Thực tế, thì tôi cũng vậy thôi. Sau đó, tôi quay trở lại nhiều hơn với các phương pháp truyền thống phương Tây của tôi, mà tôi sẽ mô tả trong các chương kế tiếp cho các bạn nếu bạn quan tâm.

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

4

BA NGUYÊN LÝ

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Những bước tiếp theo trong phân tích hệ thống Ichimoku Kinko Hyo Cloud.

Các nhà phân tích theo hệ thống giao dịch Ichimoku thì thường phân tích kỹ lưỡng về mô hình, sóng, tính toán giá cả và thời gian mục tiêu. Ba điểm chính của phân tích trong Ichimoku Kinko Hyo được gọi là:

1. Nguyên lý sóng
2. Giá mục tiêu
3. Nguyên lý thời gian

Chúng phải được sử dụng đồng thời vì về cơ bản chúng liên quan và có sự kết nối lẫn nhau. Đối với các nhà phân tích phương Tây những nguyên lý này cũng là hết sức thông dụng và gần như ai cũng hiểu.

Những mô hình bền vững thường có một trong vài cấu trúc thông thường. Những cơ bản trình bày dưới đây là các đường đi tiêu chuẩn mà Ichimoku Sanjin thấy thị trường vẫn thường đi theo.

Nguyên lý sóng

Đầu tiên, chúng ta hãy nhìn vào các các nền tảng bền vững của Nguyên lý sóng.

Mặc dù có rất nhiều biến thể trong số này, tất cả đều có cơ bản giống nhau:

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

- Phạm vi mức giá và số lượng sóng với kích thước sóng tương ứng với hai yếu tố đầu tiên.
- Các dự báo về những điểm phá vỡ về giá (*break-out price*) dựa trên kích thước của những con sóng và những mẫu hình nền tảng.

Nói cách khác, những mẫu hình tích lũy (*consolidation patterns*) có thể được phân chia thành một loạt các con sóng nhỏ và kích thước của các mẫu hình xác định sự phát triển của sóng tiếp theo sau sự phá vỡ về giá (*break-out*) được hình thành.

Đồ thị 4-1: Các mô hình nền tảng của nguyên tắc sóng

Sóng đơn (I).

Bắt đầu với sóng đơn giản nhất gọi là "I": một thị trường hoặc sẽ đi lên theo tuần tự tuyến tính theo đường thẳng hoặc đi xuống đều đặn, thường thì một con sóng này sẽ đi theo sau con sóng kia.

Sóng đôi (V)

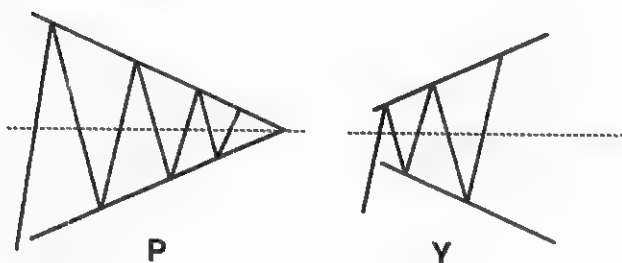
Hai sóng đơn cùng nhau kết hợp thì tạo thành sóng hình chữ "V", đây là mẫu hình đơn giản thứ hai, và nó có thể bắt đầu với một di chuyển tăng giá sau đó đảo ngược, hoặc ngược lại.

Sóng ba (N).

Những mẫu hình sóng trở nên một chút thú vị hơn với sóng "N", đây là một sự kết hợp xen kẽ ba sóng hoặc di chuyển lên trước hoặc xuống trước (như trong hình).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Sóng năm (Y, P).

Sau đó, chúng ta có năm sóng kết hợp:

1. Sóng "P" chúng ta thể gọi là sóng hình tam giác, hoặc mô hình cờ hiệu, tại đó năm sóng xen kẽ với kích thước nhỏ dần dần và chúng ta có thể vẽ ra được. Những điều này xảy ra trong một thị trường lên hoặc xuống, với điểm đầu tăng vượt trội trong một thị trường tăng giá dài hạn (*longer term bull market*) và điểm đầu cờ xuống dốc mạnh trong một thị trường giảm giá dài hạn hơn (*bear market*).

2. Sóng "Y" là mô hình năm sóng xen kẽ, chúng ta có thể mô tả nó như là một mô hình mở rộng đỉnh hoặc đáy. Một mẫu hình tam giác được hình thành là loại mẫu hình có biến động giá lớn dần hơn theo thời gian chứ không phải là nhỏ. Đây có thể là khởi đầu của một đợt tăng mạnh hoặc với một sự suy giảm mạnh về giá.

Cũng khá thú vị khi lưu ý đến cách sử dụng các chữ cái của phương Tây khi đặt tên cho cả 2 mô hình và những

con sóng trong nó. Người ta cho rằng cách đặt tên này làm cho hệ thống có cái nhìn thiên về kỹ thuật và sang trọng hơn. Cũng giống như ở một số nước thị trường mới nổi, những cái áo phông (T-shirt) thường được trang trí những câu khẩu hiệu tiếng Anh cho hợp mốt (thường bị đánh vần sai), vì vậy ở Nhật Bản cũng thế, sử dụng các từ phương Tây được coi là hợp thời. Sự thật là có lẽ những ký tự Trung Quốc không có thể mô phỏng hình dạng của những sự di chuyển trong các bước sóng, ví dụ như sóng N Wave (đó là lên, xuống, lên). Ngoài ra, ký tự Trung Quốc không tuân theo trong một dãy A – Z như bảng chữ cái Tây, và do đó không thích hợp cho việc đếm sóng tuần tự liên nhau. Chúng ta sẽ đề cập về nó sau.

Có lẽ Hosoda đã rất lạc quan khi tin rằng mỗi bước di chuyển của mức giá có thể được giải quyết bằng cách kết hợp của chỉ năm mẫu sóng đã đề cập ở trên. Trong phân tích kỹ thuật phương Tây, chúng tôi sử dụng các mô hình P và Y như là một tiêu chuẩn, mặc dù nó xảy ra và hiếm khi liên quan đến hàng loạt các động thái khác có thể được quan sát, hầu hết trong số đó không thể gọi tên và được xem như là tín hiệu nhiễu nói chung. Hai mô hình P, Y được xem là những mô hình đứng riêng lẻ, đơn độc một mình, trong khi 3 mô hình sóng còn lại (I, V, N) có thể được sử dụng trong kết hợp với nhau, bổ trợ lẫn nhau.

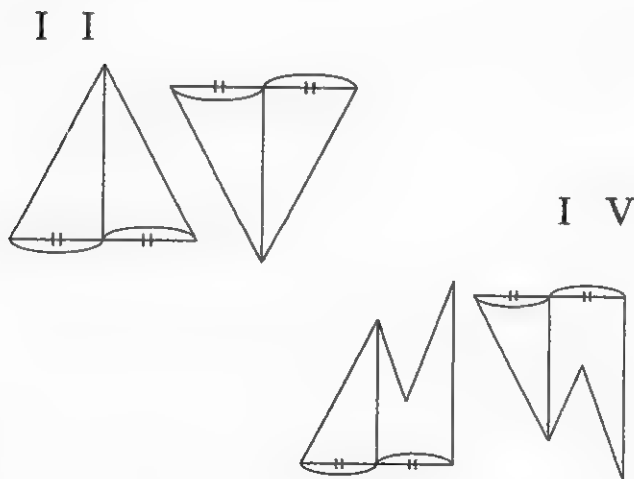
Ngoài 3 mô hình cơ bản (I, V, N) Sasaki đã thêm một mô hình mà ông gọi là "4" vì nó là một mô hình bốn bước, một

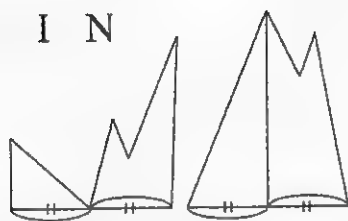
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

lần nữa thì đầu tiên sóng "4" có thể bắt đầu bằng một đợt tăng hoặc một đợt suy giảm. Vì vậy, P và Y được sử dụng theo cách riêng. Bốn loại sóng còn lại, mỗi loại có hai biến thể (bắt đầu với 1 sóng lên hoặc xuống), có thể được kết hợp với nhau để tạo thành những mô hình sóng phức hợp.

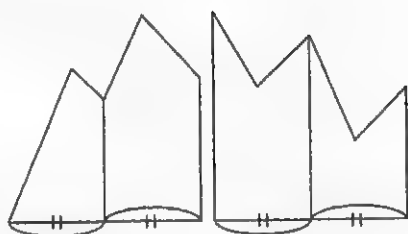
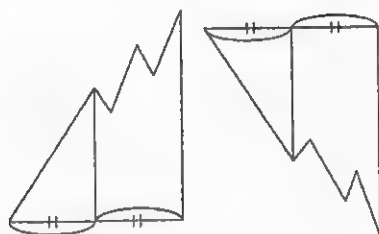
Các đồ thị dưới đây giúp bạn hình dung các con sóng có thể biến đổi một cách nhanh chóng thành nhiều hình thức khác nhau như thế nào. Và các khối mẫu hình cơ bản có thể tạo ra vô số những hình thức di chuyển tiềm ẩn của thị trường. Bây giờ bạn có thể xem những kiểu di chuyển chúng ta thường thấy trong các đồ thị.

Đồ thị 4-2: Các biến thể của sóng

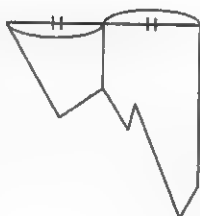
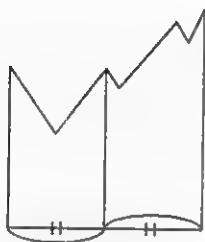
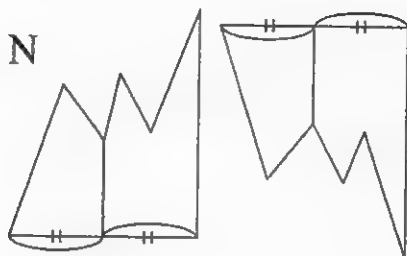
I 4

V V

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

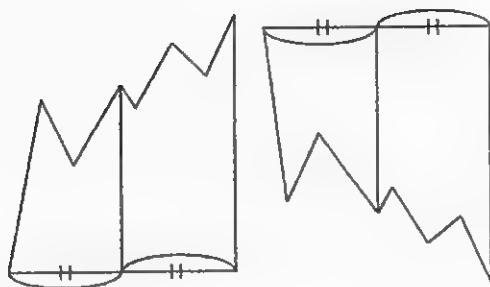
V N

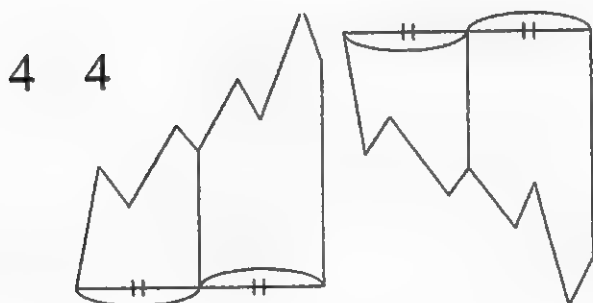
V 4

N N

N 4

Không có giới hạn cho số lượng của sóng

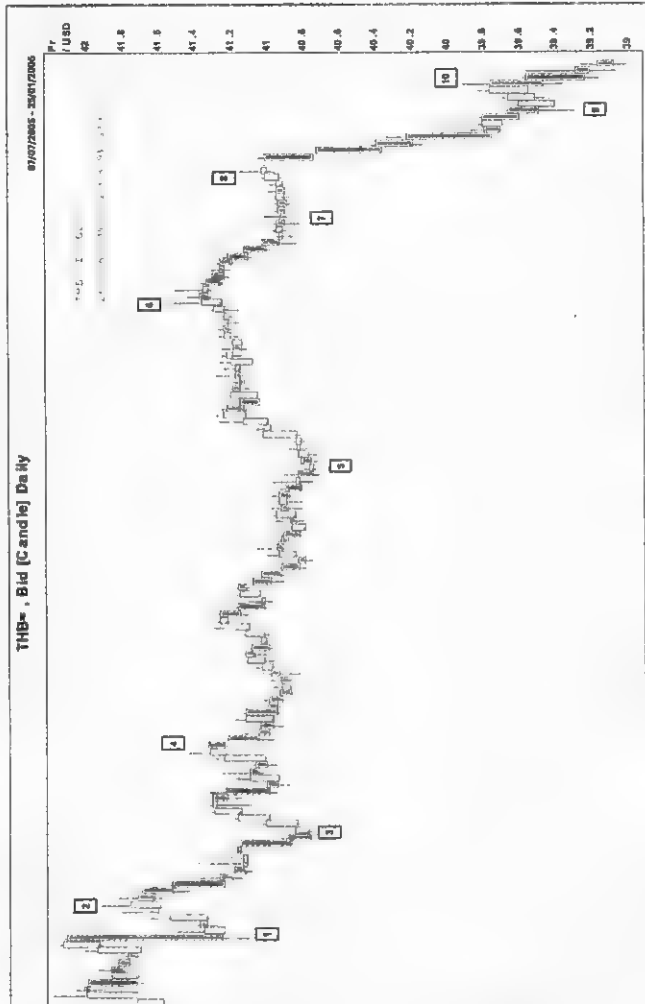
Xu hướng dài hạn, được xây dựng dựa trên những khối xây dựng cơ bản này (*basic building blocks*), được đặt tên liên tục, tuần tự, sử dụng số hoặc các chữ cái phương Tây. Không có giới hạn nào về số lượng các sóng cần thiết để hoàn thành một xu hướng dài hạn, không giống như các động thái ngắn hạn bị giới hạn trong những con sóng đơn, đôi hoặc ba.

Không giống như trong lý thuyết sóng Elliott, trong một thị trường tăng phải có năm sóng xen kẽ cao hơn, và các thị trường giảm ba sóng di chuyển thấp hơn, Hosoda hài lòng với việc tính những bước di chuyển dài hạn như 3, 5 hoặc thậm chí 20 sóng (được đặt tên với các chữ cái từ A đến Z hoặc dãy chữ số đến vô tận!).

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

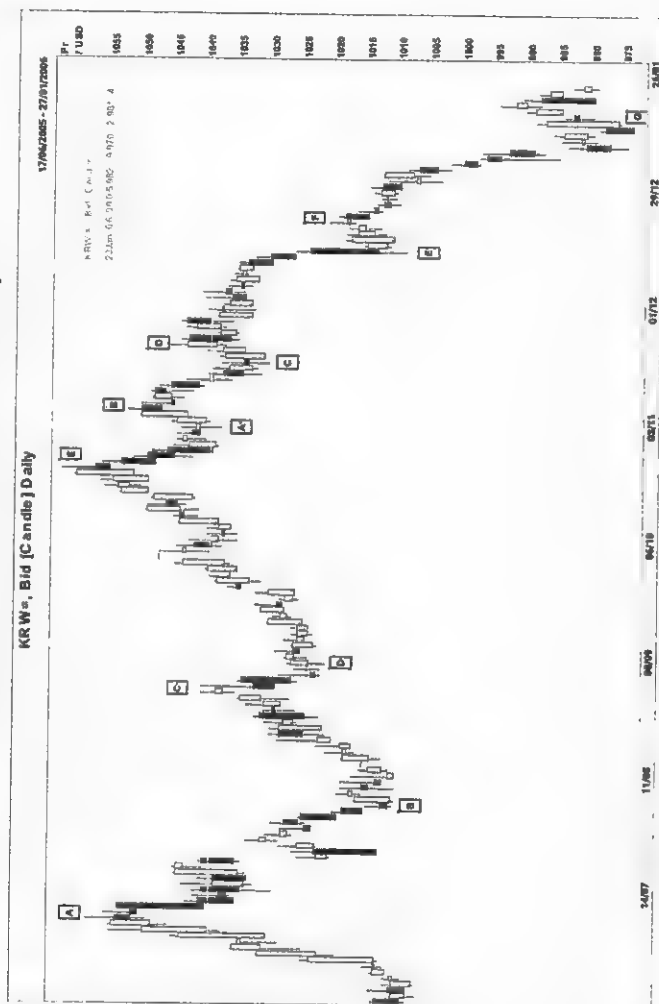
Đồ thị 4-3: Đồng Baht Thái và đô la Mỹ

Chú thích
đồ thị

Tuần tự đánh dấu những con sóng đi lên

Đồ thị 4-4: Đồng Won Hàn Quốc và Đô la Mỹ

Đánh giá
đồ thị

Đánh dấu sóng theo Alphabetic nơi xu hướng ko rõ

Trên quan điểm cá nhân, tôi thấy cách đếm sóng không thực sự đúng, theo cách nhìn như những người phương Tây. Tôi nghĩ rằng Sasaki chỉ đơn thuần là đánh dấu mức cao trung bình và thấp trung bình một cách nào đó chúng có thể được xác định rõ ràng, trước khi đi vào phân tích sâu hơn và phân loại thành các mô hình khác nhau.

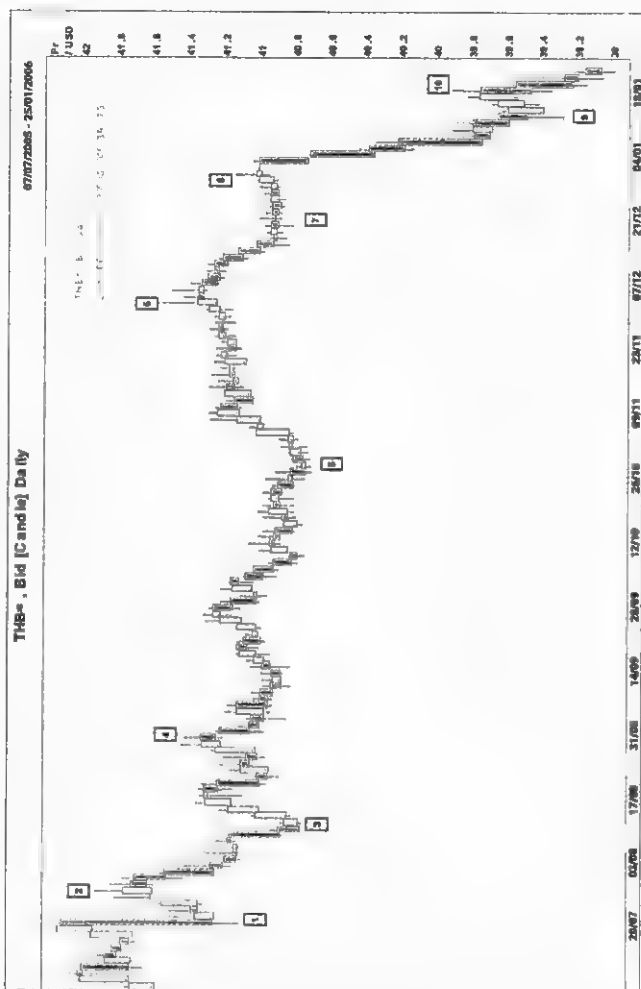
Nến tuần tốt hơn nến ngày

Tôi tin rằng việc đếm số lượng sóng hiệu quả hơn khi làm việc với cây nến tuần, chứ không phải là nến ngày. Chắc chắn rằng những mức cao quan trọng và mô hình đảo chiều mạnh mẽ thường rõ ràng khi được thể hiện trên đồ thị tuần. Từ đó, việc tính sóng dễ dàng được chấp nhận hơn và những phân tích có cơ hội thành công lớn hơn. Tôi thường đặt niềm tin lớn hơn cho mẫu hình nến trên đồ thị tháng và tuần chứ không phải đồ thị ngày.

Như bạn có thể thấy, các nhà phân tích kỹ thuật của Nhật Bản đã bẻ gãy những luật lệ - vì vậy hãy tự do thử nghiệm!

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị 4-5: Đồ thị tuần của chỉ số S&P500

Đánh giá
đồ thị

Đánh dấu sóng trong thị trường tăng.

Danh sách dưới đây đơn thuần chỉ là số tuần nó đã trôi qua từ một số đếm đến số tiếp theo. Từ số 1 trên đồ thị phải mất 4 tuần để đến điểm số 2. Từ 2 đến 3 mất 10 hay 11 tuần, tùy thuộc điểm nào ngang bằng với mức giá cao mà bạn chọn. Bảy sóng được giải thích phía dưới. Lý do cho việc tính toán khoảng thời gian giữa các điểm sẽ trở nên rõ ràng khi chúng ta thảo luận về nguyên lý khoảng thời gian.

$$1-2=4$$

$$2-6=28/29$$

$$2-3=10/11$$

$$6-8=26/27$$

$$3-4=4$$

$$3-7=33$$

$$4-5=7$$

$$7-9=25$$

$$5-6=7$$

$$1-3=14/15$$

$$6-7=15/16$$

$$3-6=18$$

$$7-8=11$$

$$6-8=26/27$$

$$7'-8=6$$

$$5-7=22/23$$

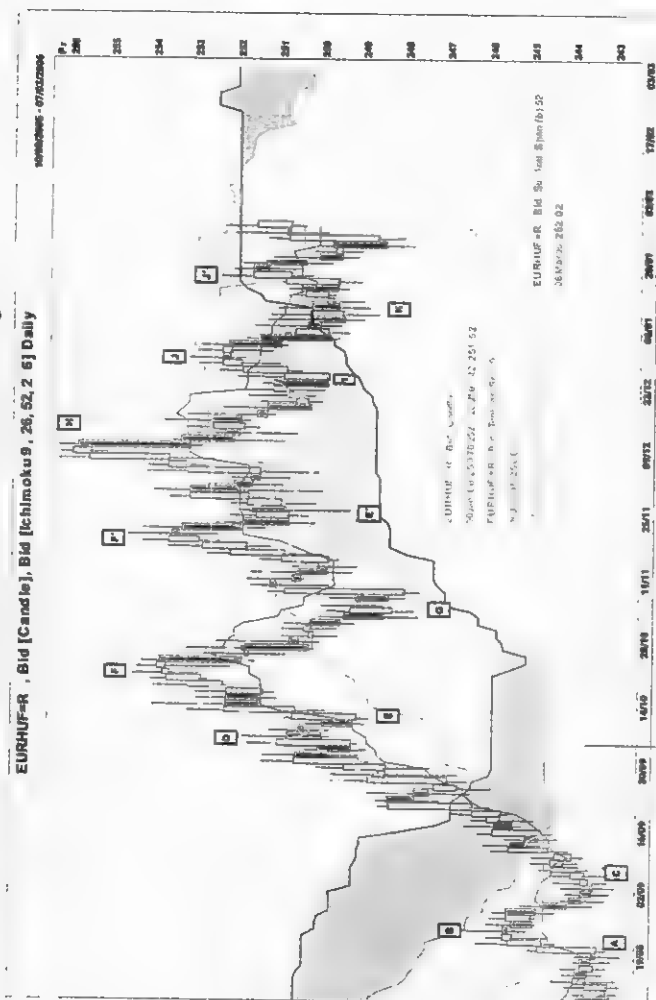
$$8-9=14$$

$$5-7'=27$$

Sau đó phương pháp đếm sóng được điều chỉnh để thể hiện mức giá cao và thấp cùng mức trong khi vẫn giữ cấu trúc của các mô hình. Trong trường hợp này những mức cao hoặc mức thấp kế tiếp có cùng mức được đánh dấu bằng một dấu nháy đơn. Vì vậy, sóng A trước sóng A', hoặc sóng 1 trước sóng 1'. Chúng ta có thể so sánh điều này với lý thuyết sóng Elliott khi sóng X được sử dụng để đặt tên một con sóng đặc biệt hoặc mở rộng.

Đồ thị 4-6: Đồng Foints Hungari và đồng Euro

EURHUF=R , Bid [Candle], Bid [Ichimoku 9, 26, 52, 2 6] Daily

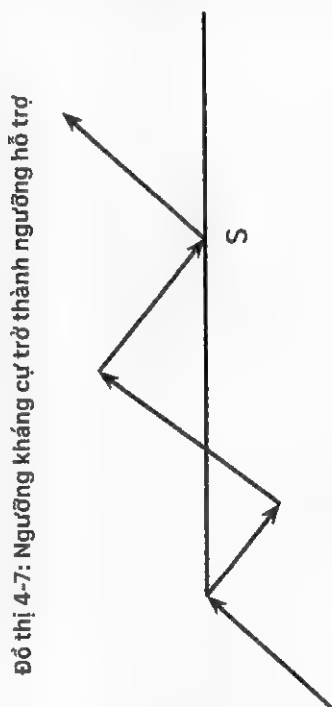

Đánh giá đồ thi

Đếm sóng bằng các chữ cái. Chú ý E', F' và J'.

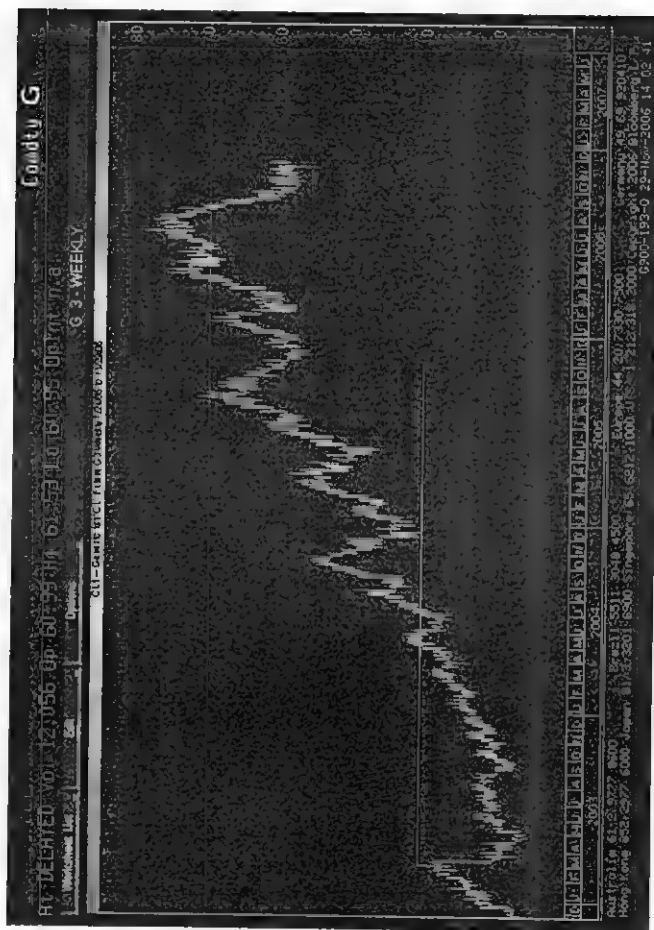
Kháng cự trở thành hỗ trợ

Như trong Lý thuyết Dow, những mức đã từng là kháng cự sẽ trở thành hỗ trợ, và ngược lại. Đỉnh của một lượt tăng sau đó sẽ cung cấp tín hiệu hỗ trợ cho những đợt giảm giá trở lại (*pullbacks*) theo sau những lần phá lên để đạt các mức giá cao mới. Do đó sóng có nhiều khả năng sẽ đảo chiều tại những vùng hỗ trợ và kháng cự. Điểm này được đặt tên là "S" (có lẽ là để thể hiện từ hỗ trợ - *Support*).

Đồ thị 4-8: Ví dụ về dấu thô thể hiện ngưỡng kháng cự trở thành ngưỡng hỗ trợ

Kết luận

Nguyên lý sóng gồm có hai phần.

1. Nguyên tắc ít quan trọng hơn là việc gắn mốc cho những mức cao và thấp trung bình bằng các chữ cái hoặc con số. Vì không có giới hạn số lần di chuyển nên quá trình này có vẻ như không thích hợp lắm. Công dụng duy nhất tôi có thể thấy từ việc này là để làm cho nó dễ dàng hơn khi chia nhỏ các xu hướng dài hạn thành những thành phần sóng ngắn hạn cấu thành sóng lớn.

2. Đáng nói hơn là tất cả các mô hình bền vững đều có thể được chia nhỏ ra với sự kết hợp của các mô hình như I, V, N, P, và Y, và thêm mô hình số 4 của ông Sasaki.

Mục tiêu giá

Từ các mô hình bền vững của sóng N, mục tiêu giá được xác định. Nói thẳng ra, nó sử dụng các phép đo kích thước của toàn bộ mô hình và kích thước của mỗi bước sóng bên trong nó. Như trong phân tích kỹ thuật phương Tây, chiều cao của tam giác đưa ra tín hiệu một mức giá mục tiêu cho khi nó phá vỡ mô hình. Tương tự như vậy, một mô hình đầu vai (*head-and-shoulders*) đưa ra một mức giá mục tiêu và lý thuyết sóng Elliott cũng nói rằng sóng C sẽ cùng tỉ lệ với sóng A nhưng thấp hơn một chút.

Những mục tiêu trong Ichimoku chỉ có thể đối phó được kích thước của làn sóng nhỏ. Mỗi mô hình chỉ cho thấy sự hướng di chuyển của những đợt sóng đó mà thôi. Nó không dự đoán được toàn bộ dãy di chuyển tiếp theo

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

của sóng và các mục tiêu dài hạn như sóng Elliott có thể làm. (Độc giả ở Việt Nam và nhà đầu tư nên bắt đầu tìm hiểu sóng ở cuốn sách *Hệ thống giao dịch Ichimoku Charts* này trước khi bắt đầu tìm hiểu sâu hơn ở sách *Hướng dẫn giao dịch theo sóng Elliott*: <http://happy.live/san-pham/huong-dan-giao-dich-theo-song-elliott/> - người dịch).

Các cách xác định mục tiêu giá được đặt tên V, N, E, và NT. Hai chữ cái (mục tiêu giá V,N) đầu tiên là hiển nhiên. E có thể được bắt nguồn từ một thực tế là một mô hình có hai phần bằng nhau, phần C rơi xuống nằm ở nửa phía dưới, nhưng điều này không chắc chắn (đây chỉ là ý kiến của tôi – ý nói tác giả). Tôi nghĩ là có thể là Hosoda-san không tuân theo ý tưởng này nữa khi đặt cái tên cuối cùng cho mục tiêu giá là NT.

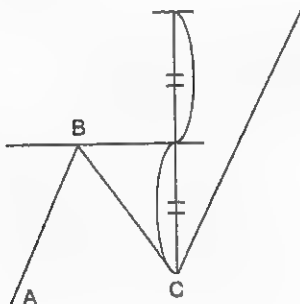
(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-9: Mục tiêu giá

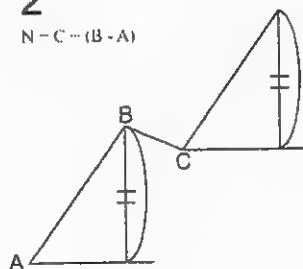
1

$$V = B + (B - C)$$

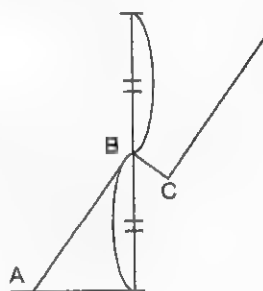
2

$$N = C + (B - A)$$

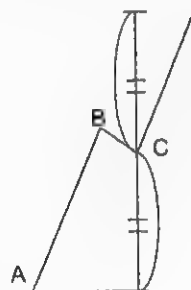
3

$$E = B + (B - A)$$

4

$$NT = C + (C - A)$$

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Hạn chế của sử dụng mục tiêu giá

Nói thẳng là tôi hầu như hiếm khi sử dụng mục tiêu giá trong những phân tích. Tôi thấy nó khá mơ hồ, quá đơn giản nhưng khó áp dụng. Có thể nói là hơi hạn chế và cản trở như tự trói tay chân mình lại. Tôi cũng không thích việc nó dự đoán một mức giá trong thời gian tương đối ngắn. Đây có thể là phương pháp rất tốt cho những thương nhân gạo, khi bạn chỉ nhìn vào một số rất ít công cụ tài chính. Nhưng đối với các nhà đầu tư, và những người muốn có một cái nhìn dài hạn, nó có ít giá trị. Ngoài ra, nó cũng rất khó khăn để quyết định xem có đáng để giao dịch không khi mức "lợi nhuận" trong cán cân rủi ro/ lợi nhuận có thể là rất nhỏ vì nó được sử dụng trong một khung thời gian ngắn. Tuy nhiên, có lẽ nó đáng giá để nghiên cứu trên mô hình nến tuần.

Xét về mục tiêu giá, tôi có xu hướng gắn bó với các phương pháp truyền thống phương Tây. Tuy nhiên tôi nghĩ rằng đối với nhà đầu tư sử dụng số lượng rất hạn chế các công cụ thì công cụ của người Nhật này được đánh giá cao. Người ta có thể chính xác hơn và nắm bắt được các bước di chuyển của giá trong ngày và có thể mang lại lợi nhuận khi giao dịch trong giai đoạn tắc nghẽn.

Một nguyên tắc thú vị hơn nhiều đó là nền tảng mang tính chu kỳ của Nguyên tắc thời gian chúng ta sẽ đề cập tiếp theo.

Nguyên lý khoảng thời gian

Chìa khóa của vấn đề này nằm ở ý tưởng của những con số đặc biệt. Con số 7 kém may mắn và 13 đen đủi, nhưng những con số này, xét về những con số khủng hoảng, được coi là quan trọng. Chúng tôi không đi sâu vào cõi thần bí ở đây, nhưng nếu bạn là người hâm mộ của Fibonacci retracement (Fibonacci thoái lui) và projection (dự báo) thì bạn sẽ hiểu. Tỷ lệ 0,61875 và 0,38125 cũng rất đặc biệt, nhưng không phải ma thuật (mặc dù một số tin rằng 1.618 là thiêng liêng).

Nguyên lý thời gian có ba số đơn giản: 9, 17 và 26 (hãy nhớ, 9 và 26 là số ngày được sử dụng trong đường trung bình) và được coi là hữu ích nhất.

- 9 được gọi là "đơn vị cơ bản"
- 17 ($9+9-1$) là 2 đơn vị cơ bản (-1 được giải thích sau)
- 26 là 3 đơn vị cơ bản ($9+9+9-1$), hoặc 1 "đơn vị kỳ hạn" – term unit.

Các bộ số tiếp theo là những con số kết hợp, đã trải qua sự kết hợp sơ bộ của 3 số đầu tiên. Đó là:

- 33 (một đơn vị kỳ hạn cộng với một đơn vị cơ bản), $26+9-1$
- 42 (một đơn vị kỳ hạn cộng với 17), $26+17-1$
- 65 (được biết đến như một "đơn vị siêu lớn") $33+33-1$
- 76, (được biết đến như một "chu kỳ" cũng như là ba đơn vị kỳ hạn) $26+26+26-2$
- 129, $65+65-1$

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

- $172, 65+42+42+26-3$
- $257, 129+129-1$

Bạn có thể thấy rằng từ "khoảng" (khoảng chừng, ước lượng) là rất thích hợp.

Tránh trùng lặp

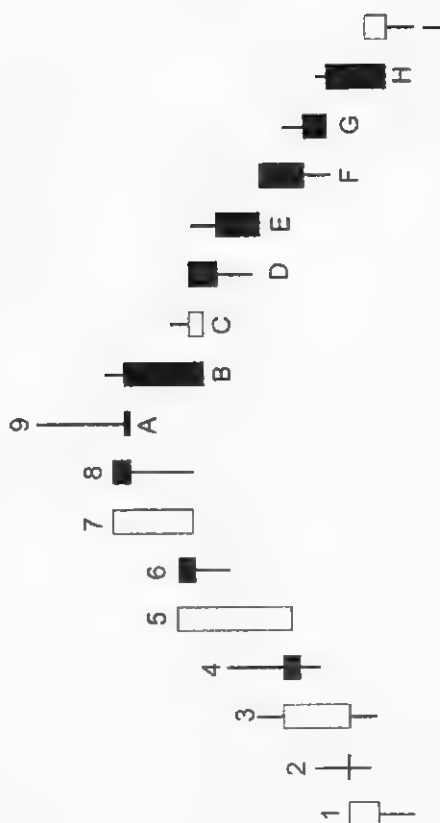
Một số bị trừ ra vì: "Trong 1 dãy nó có phần dính liền của dãy trước đó". Điều này là để đếm lặp lại cây nến nằm vào ngày cuối cùng của phần đầu tiên và ngày đầu tiên của phần thứ hai trong một phép tổng (phép cộng). Vì vậy, số hợp thành $172=(65+42+42+26-3)$. Chúng tôi sẽ trừ ba ngày nến, một cho mỗi ngày giữa bốn giai đoạn đếm.

Lúc đầu, những con số hợp thành có thể gây chút bối rối, nhưng sau đây có thể hữu dụng. Chúng ta bắt đầu với một loạt chín nến tăng dần mà chúng ta đã đánh số từ 1 đến 9. Sau đó, quan sát một loạt các nến giảm dần đánh từ A đến I. Bạn sẽ thấy rằng ngọn nến 9 và A là một. Toàn bộ mô hình sóng V ngược này được thể hiện trong 17 cây nến.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-10: Mẫu hình sóng V ngược

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Bây giờ chúng ta hãy nhìn vào một sóng N bắt đầu với chín nến tăng dần được hình thành trong đợt đi lên thứ nhất. Khi di chuyển xuống cũng bao gồm chín nến, và đợt di chuyển cuối cũng 9 cây tăng lên. Một lần nữa việc đánh số cho các cây nến đi lên và gắn các chữ cái trên các cây nến đi xuống. Như trước đó, cây nến số 9 và A là một, và tương tự cây nến chữ I và cây số 1 thứ 2 cùng là 1 cây nến Hammer. Sự hình thành toàn bộ mô hình mất 25 ngày để hoàn thành và để đếm lặp nến tại các điểm chuyển hướng công thức là: $(9+9+9-2)=25$.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-11: Mẫu hình sóng N

Projecting ahead (Dự đoán trước)

Cũng giống như 1 chu kỳ kinh tế được cho là khoảng từ 3,5 năm, tất cả tiếp diễn xuyên suốt trong 54 năm, những điểm cao và thấp trên con đường này nằm dọc theo những khoảng đều đặn trên đường đi. Tương tự như dãy số Fibonacci có thể được sử dụng để dự đoán một số ngày nhất định trong tương lai. Giả sử động thái mới nhất di chuyển từ một đỉnh A đến mức đáy tại B mất 10 ngày, sau đó dự đoán thời gian Fibonacci sẽ đánh dấu 6 ($0,6 \times 10$), 10 (1×10), và 16 ($1,6 \times 10$) ngày trước như là ngày mà tại đó xu hướng có thể đảo chiều.

Ichimoku được thể hiện từ mức trung bình cao, thấp và chúng ta sẽ theo dõi chúng sẽ gặp nhau ở đâu trong tương lai. Những số càng về cuối, hoặc càng gần ngày đó trong tương lai, nhiều khả năng rằng ngày đó sẽ cho thấy một sự kết thúc xu hướng và đảo chiều. Tất cả những con số này đã được phát hiện qua quá trình thử và sai và đây thật sự là một công việc ác mộng (ý tác giả nói quá trình thử và sai này là một quá trình rất vất vả - người dịch).

Kihon Suchi

Những con số trong nguyên lý thời gian được sử dụng để dự đoán bao nhiêu ngày nữa trước một đỉnh hoặc đáy có thể xuất hiện, còn được gọi là Kihon Suchi, hay "ngày chuyển hướng" (hay ngày đảo chiều). Nếu A đến B mất 9 ngày sau đó đến điểm C sẽ là 17 ngày ($9+9-1$) tính từ điểm A và điểm D, 25 ngày, kể từ ngày bắt đầu ($9+9+9-2$). Sự hình

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

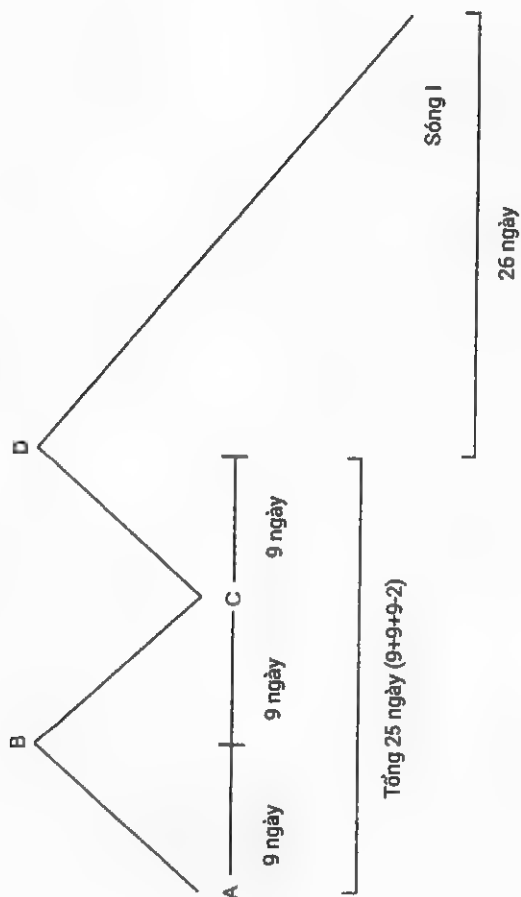
thành sóng N sau đó sẽ kết thúc khi làn sóng thứ ba đạt chiều cao của sóng 1 và cách khoảng 9 sau thời điểm C.

Sau khi hoàn thành sóng N di chuyển tiếp theo có thể là một sóng I đi xuống và phải mất khoảng 26 ngày (con số ưu ưu tiên theo phương pháp tính ngày). Điều này nói lên mô hình sóng I dường như phản ánh kích thước của sóng N, mất 26 ngày để phát triển.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-12: Kihon Suchi

Khi sử dụng cách tính ngày, không nhất thiết phải thành công từng lần một cách hoàn hảo. Hosoda-san cho phép những khoảng sai trong cách tính: 1-5 ngày quanh mức đỉnh hoặc đáy quan trọng. Như đã được đề cập trước, thị trường có nhiều khả năng đảo chiều hoặc tăng tốc vào khoảng thời gian lúc đám mây trở nên rất mỏng, do đó tính ngày có thể bắt đầu trong khoảng thời gian xung quanh mức đỉnh hoặc đáy đáng chú ý. Tất nhiên, việc dự đoán này sẽ dễ dàng hơn trùng lặp với các con số 9, 17, 33 hơn là những gì thực sự xảy ra. Nó cũng gây khó khăn hơn trong việc xác định chính xác một ngày trong tương lai một xu hướng sẽ kết thúc.

Độ chính xác không cao

Lưu ý một lần nữa việc sử dụng của từ "khoảng". Tất cả những dấu hiệu đó không chắc chắn và chính xác tuyệt đối. Người ta phải cho phép một hoặc hai ngày hai sai số, cộng với thực tế bạn phải trừ ra số ngày trùng lặp. Cũng giống như các đám mây cung cấp cho bạn một số tín hiệu khi xu hướng có thể thay đổi, cũng là việc dự đoán tương tự. Ví dụ, sau khi một đỉnh quan trọng có thể mong đợi 33 hoặc 42 ngày trong khi thị trường thoái lui điều chỉnh và củng cố sau đó (*pullbacks & consolidates*).

Bằng trực giác, những con số 9 ngày và 26 ngày có ý nghĩa, chín là dưới hai tuần (1.5 tuần) và 26 là số ngày làm việc trung bình trong tháng. Nó tương tự như đường trung bình 10 và 20 ngày được sử dụng bởi nhiều người phương Tây.

Yếu tố thời gian là tiềm ẩn trong phân tích mô hình

Ngoài ra, tôi cảm thấy đơn giản là có quá nhiều ngày đổi hướng tiềm năng phải đối phó. Các nhà phân tích chu kỳ chắc chắn khác biệt, nhưng tôi cảm thấy đó là cách nhìn linh hoạt và phù hợp với tôi hơn. Ví dụ, nếu xuất hiện một Shooting Star (sao băng) là một hình thức đảo chiều với nến ẩn tượng, tôi thà nghe theo nó và quên đi tất cả các cách đếm ngày. Và chuyện gì xảy ra nếu đường giá tiếp tục đi quá và tạo ra phần mở rộng (*extension*)? Sau đó, tôi sẽ tiếp tục bắt đầu đếm ngày ở đâu? Tôi luôn luôn biết 26 ngày tiếp theo nằm ở đâu: đó cũng là điểm kết thúc xa nhất của đám mây. Ba mươi ba (33) ngày tiếp đó chỉ xa hơn một chút, vì vậy một lần nữa bạn có thể bắt đầu đoán các đám mây có thể như thế nào vào những ngày sau đó. Nếu nó mỏng hơn trong suốt tuần qua, tôi cho rằng nó sẽ trở nên mỏng hơn sau đó. Vì vậy, ở đây, tôi có thể thấy một bước ngoặt quan trọng. Đám mây là những điều cơ bản trong quan điểm của tôi chứ không phải là số lượng sóng hoặc mục tiêu giá, và nếu khi cả hai quan điểm trùng thì khả năng đúng sẽ tăng.

Phân tích mô hình phương Tây cũng đưa ra gợi ý về những ngày tiếp theo khi sắp có sự thay đổi. Ví dụ, mô hình vai đầu vai (*a head-and-shoulders top*): một mô hình hoàn hảo (lý tưởng hóa) sẽ được đối xứng và có một đường neckline (đường viền cổ) nằm ngang. Nếu vai trái mất ba tuần để hình thành, và đỉnh đầu mất hai tuần sau đường neckline đầu tiên, sau đó phần còn lại của sự hình thành

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

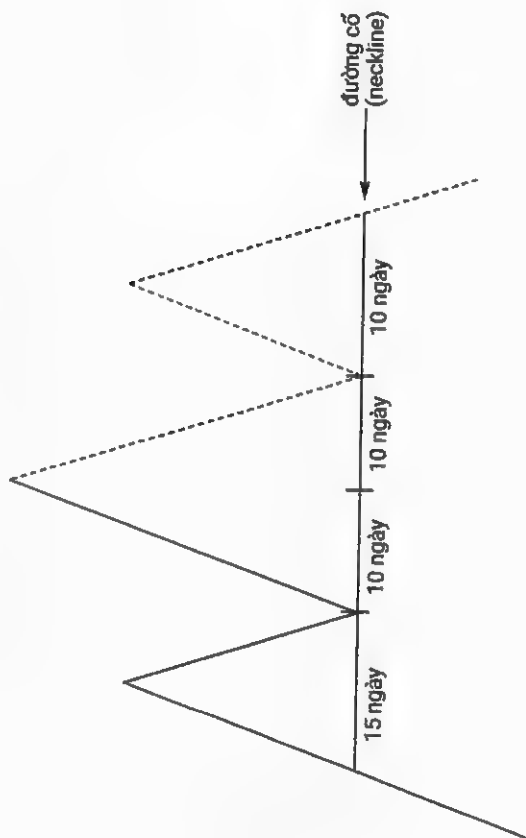
có thể sẽ cần đến năm tuần để hoàn thành - hai tuần cho đường neckline thứ 2 và ba tuần để hình thành vai phải. Trong điều kiện hoàn hảo nó sẽ có chiều cao giống như cái đầu. Nói cách khác, như trong đồ thị Ichimoku, các khía cạnh thời gian cũng vốn hiện hữu trong một số phân tích mô hình thông thường.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-13: Mẫu hình Vai - Đầu - Vai

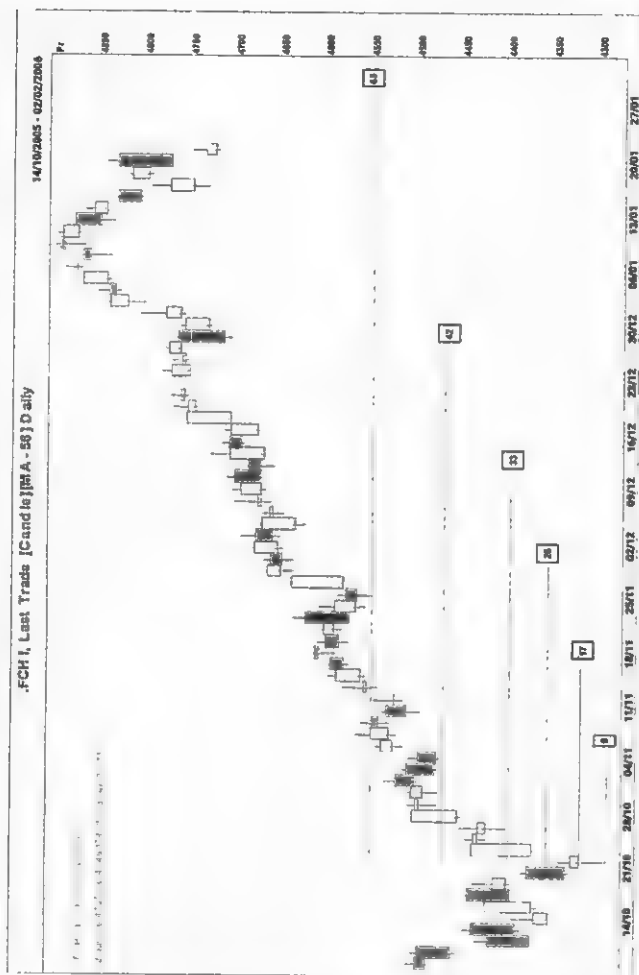
9, 17 và 26, những số lượng ngày hữu ích nhất

Tôi nghĩ rằng hầu hết các trader Nhật Bản sẽ đồng ý rằng những ngày hữu ích nhất cho phần thời gian của những phân tích là 9, 17 và 26. Thông thường 44 ngày dường như cũng làm việc khá tốt, nhưng theo ý kiến của tôi không đủ thường xuyên để làm cho nó thực sự quan trọng.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 4-14: Chỉ số CAC40 với Nguyên tắc thời gian bắt đầu từ điểm thấp của ngày 28/10

**Chú thích
đồ thị**

Việc đưa ra những con số ngày phía trước cho chúng ta một vài ý tưởng khi nào thì thị trường có thể có những đợt đảo chiều quan trọng. Đó là một công việc khá là tốn công sức.

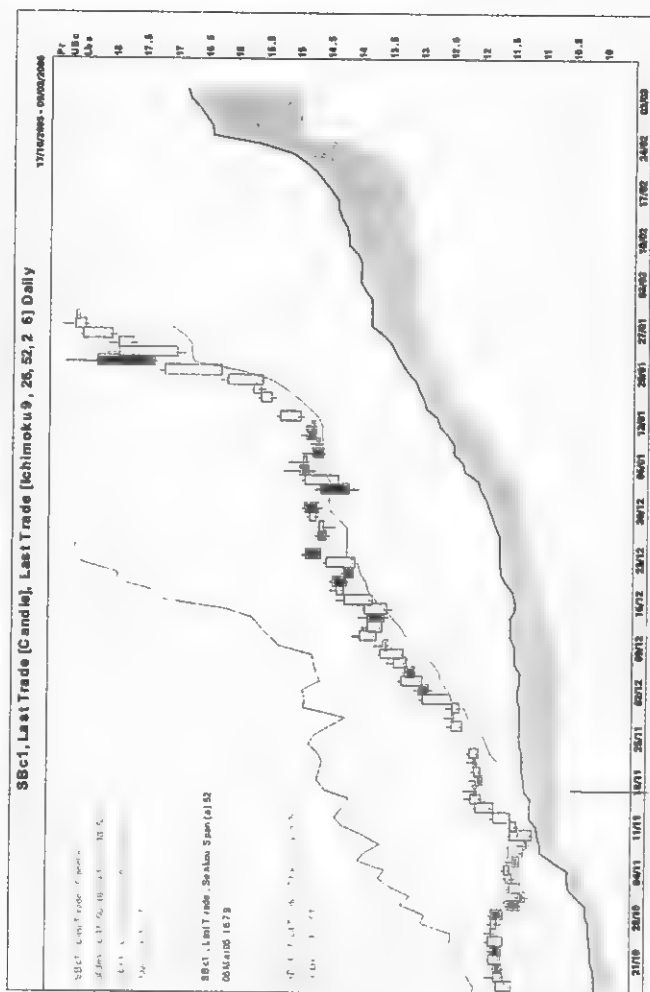
Quá trình này khá nhiều sự chủ quan

Tôi biết rằng một số trader Nhật Bản cảm thấy quá mang tính chủ quan khi kết hợp tính các yếu tố ngày và số lượng sóng. Một dealer có thể cảm thấy rằng mô hình bắt đầu vào chính xác ngày trong phân tích thời gian, trong khi người khác muốn bắt đầu với những mức đỉnh hoặc đáy. Tùy thuộc vào sự lựa chọn ban đầu, và thêm vào một thực tế là người ta có thể sử dụng sai số với cách đếm ngày, vì vậy 2 dealer có thể sẽ kết thúc với mức giá và thời gian mục tiêu khác nhau. Một câu hỏi đặt ra tương tự với việc đánh số hoặc đặt ký tự cho sóng. Khi các đỉnh hoặc đáy tạm thời ở gần nhau, nhưng không giống hệt nhau, nên đánh A' hay B, 2' hay 3? Cảm giác của tôi là điều này có thể dẫn đến những thảo luận kéo dài thường được nghe trong sóng Elliott. (Ý của tác giả là tranh luận không hồi kết về việc đếm các sóng Elliott – người dịch).

Cũng nên nhớ rằng qua thời gian thị trường và các công cụ thay đổi và một số phương pháp phân tích sẽ làm việc tốt hơn trong các điều kiện nhất định. Đừng e ngại khi các loại bỏ phương pháp khi bạn cảm thấy thị trường đã thay đổi. Ví dụ:

- Đối với thị trường bùng nổ mà đang có xu hướng rất mạnh mẽ, tôi ngay lập tức loại bỏ các chỉ số sức mạnh tương đối.
- Khi thị trường đang trong xu hướng tăng hay giảm rất mạnh mẽ, tôi có xu hướng loại bỏ tất cả các cách tính sóng, và hầu hết các mục tiêu giá. Tuy nhiên, tôi để mắt trên các mục tiêu thời gian.

Đồ thị 4-15: Hợp đồng giá tương lai ở sở giao dịch New York

**Chú thích
đồ thị**

Những đợt di chuyển giá bùng nổ tăng mạnh mẽ bất chấp các đám mây mỏng

Tương tự như vậy trong di chuyển ngang, tôi sẽ loại bỏ các đường trung bình và Ichimoku Cloud.

Đồ thị biểu thị giá đường ở trên là một ví dụ tốt về một động thái lớn mà những phương pháp phân tích cứng nhắc phải được loại bỏ, có thể là Ichimoku Kinko, RSI (Chỉ số sức mạnh tương đối) hoặc phân tích mô hình.

Đó là tất cả ba nguyên lý phân tích đám mây. Chúng ta sẽ chuyển tiếp sang phần áp dụng tất cả các điều này trong thực tế và làm việc thông qua một số các case study nghiên cứu cụ thể.

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

5

CÁC CASE STUDY CỤ THỂ

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Bây giờ đến phần khó khăn nhất – đưa tất cả điều này vào thực tế. Trong phần sau đây, chúng ta sẽ đi vào chi tiết làm thế nào để chúng ta sử dụng tất cả các công cụ và hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo, ghi nhớ sự liên kết quan trọng giữa thời gian và giá cả.

Nhắc nhở bạn (trong trường hợp bạn bị quên), các yếu tố chúng ta phải xem xét là:

1. Bản thân cây nến.
2. Chín (9) và hai mươi sáu (26) ngày di chuyển trung bình (Tenkan sen & Kijun sen).
3. Đám mây và kích thước của nó.
4. Chikou Span.
5. Đếm sóng dài hạn.
6. Tính sóng ngắn hạn.
7. Nguyên lý sóng.
8. Mục tiêu Giá.
9. Nguyên lý Thời gian.

Và bạn đừng nghĩ rằng đây là câu trả lời dễ dàng cho những người hay cầu nguyện.

Case Study 1: FTSE100 Index

Tôi đã cố ý chọn một ví dụ phức tạp do đó bạn không bị ru ngủ trong một cảm giác an toàn giả mạo. Quá nhiều

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

sách sử dụng biểu đồ hoạt động hoàn hảo, và người đọc trở nên thất vọng hay tức giận khi thực tế hóa ra lại rất khác từ các ví dụ lý thuyết. Tôi nghĩ rằng sẽ tốt hơn nếu hiểu sự phức tạp của công việc đầu tiên và sau đó quyết định xem bạn có thể tiếp tục đối mặt với nó hay không. Hãy nhớ rằng, thị trường không phải là dễ dàng và kiếm tiền được từ thị trường thì lại càng khó khăn hơn.

Trước khi đưa ra dự đoán tương lai, chúng ta phải quay trở lại nghiên cứu đồ thị và xem những gì đã xảy ra, đánh dấu sự di chuyển cho phù hợp. Đánh dấu mức đỉnh và đáy quan trọng tạm thời, (trong biểu đồ trên có đánh dấu 1-9). Lưu ý rằng trong ví dụ này, bạn không thể nhìn thấy những gì đã xảy ra trước tháng 8, nhưng có lẽ sẽ tốt nếu quay trở lại xem xét lịch sử giá trước nữa khi thực hiện việc đánh dấu.

Xác định các mô hình sóng

Những bước di chuyển 1, 2 và 3 tạo thành các phần A, B, và chân C (C legs) của một mẫu hình sóng N. Đỉnh tại điểm 3 bằng kích thước của sóng I tính từ điểm mà nó phá vỡ đỉnh số 1 (loại giá mục tiêu E). Hãy đọc lại phần chương trước và chắc chắn rằng bạn đã hiểu điều này.

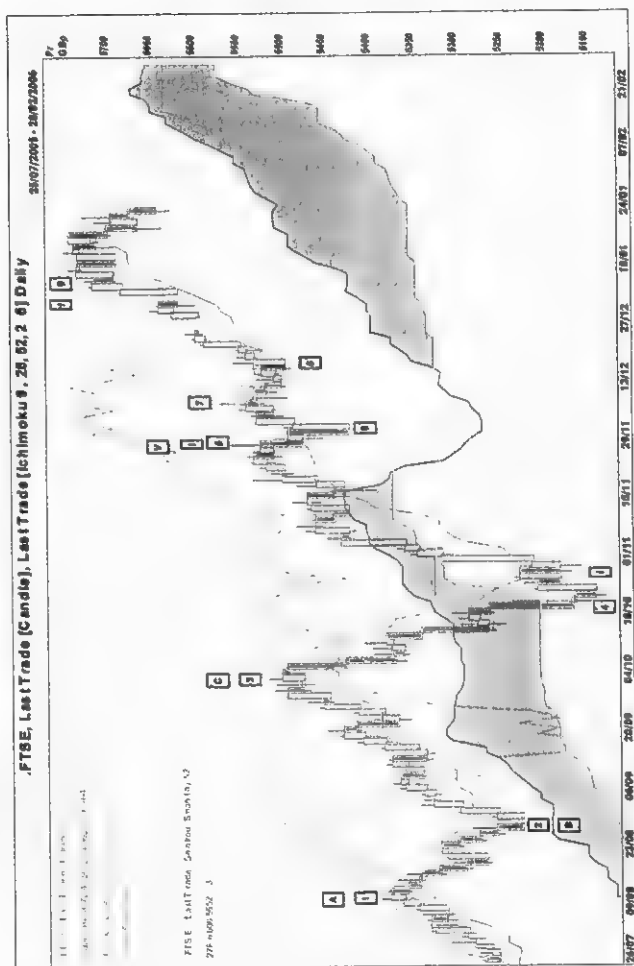
Sóng 4 là một sóng I chạy sâu vào giữa đám mây, hồi lại một chút sát phần đỉnh trên của đám mây, sau đó đâm xuống thấp hơn để phá vỡ dưới đáy của đám mây.

Đồng thái này kết thúc bằng dạng nến đảo chiều không bình thường (nến Doji), một ngày trước điểm thấp (low point) số 4.

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Đồ thị 5-1: Chỉ số FTSE100

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Lưu ý rằng vào ngày này Chikou Span gần như bị giữ lại dưới cùng của đám mây của ngày hôm đó (ngày 18 tháng 9 hay 26 ngày trước điểm thấp về giá số (*low-point*) 4).

Sóng 5 bắt đầu tăng một cách đáng kể, bởi vì nó ở xa phía dưới so với đám mây, và sau đó di chuyển chậm hơn lên phía đỉnh của đám mây vào đầu tháng 11. Nó là một hình mẫu sóng I, kích thước và thời gian (26 ngày lên theo sau sóng 4 là 15 ngày xuống) cũng có sự liên hệ.

Sóng 4 và 5 kết hợp thành một mẫu hình sóng chữ V và di chuyển theo sau sự kết hợp của sóng N trước đấy.

Có lẽ hơi chủ quan khi đánh dấu sóng số 6 nhỏ hơn rất nhiều so với tất cả những sóng trước đó, có lẽ chúng ta nên đặt tên đỉnh số 7 là 5. Với việc đánh dấu theo biểu đồ trên, sóng 6, 7, và 8 là một mẫu hình sóng N nữa. Lần này bắt đầu với một di chuyển xuống và bước di chuyển xuống thứ 2 tại điểm số 8 rơi ngắn hơn so với mục tiêu giá. Có lẽ trong cụm nhỏ này nên được xem như một nỗ lực để thiết lập mức hỗ trợ gần ở, khu vực kháng cự tại điểm số 3 và đỉnh của sóng C, và điểm 6 trở thành điểm hỗ trợ S (*Support*). Tính chủ quan đã len lỏi vào phân tích này. Lưu ý cách các đường trung bình (Tenkan 9 và Kijun 26) đã giúp cho chúng ta nhìn thấy các hành động giá trong phần dịch chuyển nhỏ này như thế nào. Chính nó, tiếp tục hỗ trợ sự di chuyển của giá để tiến lên đỉnh giá mới ở mức số 9 (đánh dấu trong đồ thị).

Sóng 9 lại là một mẫu hình chữ I mà phải mất 15 ngày để hoàn thành với một ngọn nến nhỏ Doji ở trên đỉnh đầu.

Động thái di chuyển mới nhất, giá đã dịch chuyển xuống thấp hơn (*pullback*) sau khi tạo đỉnh giá số 9, nhưng sau đó được hỗ trợ bởi đường trung bình giá, không phải là đường 9 ngày, mà là 26 ngày (Kijun sen). Bởi vì bước di chuyển mới nhất của giá là một sóng I đi theo sau một sóng N, nên có một xác suất rất cao, giá sẽ tiếp tục di chuyển xuống mức thấp hơn theo mẫu hình sóng I trong khoảng 17 ngày, dự kiến đó là ngày 31 tháng 1 năm 2006. Chúng ta sẽ quan sát đỉnh phần đỉnh phía trên của đám mây (*cloud*) ngày hôm đó, nó có thể sẽ đóng vai trò là ngưỡng hỗ trợ ngăn cản sự giảm giá sâu hơn. Một khả năng cao khác là sóng 9 chỉ là chặng dừng chân đầu tiên của một sóng N và sau đó chúng ta sẽ kết thúc sự di chuyển giá lần này với một sóng N khác, đây cũng chính là sự kết hợp của những con sóng thành sóng N. (Ý tác giả là giá sẽ tiếp tục tăng sau khi hình thành đáy tạm thời mới hỗ trợ ở đỉnh của đám mây kết thúc sóng I sau đó hình thành sóng N - người dịch).

Dự báo

Để dự báo trong tương lai, chúng ta sẽ sử dụng giá ở đỉnh 3, đáy thấp ở số 4, và đỉnh giá cao hơn ở số 9 là những ngày quan trọng nhất của chúng ta.

Đến thời điểm 3 (03 tháng 10) và điểm 4 (21 tháng 10), chúng ta sẽ bổ sung vào đồ thị các (khoảng cách) 42, 65, 76 và 129 ngày. Điểm 9 (ngày 09 tháng 1), chúng ta thêm các khoảng cách dự báo 9, 17, 26, 33 và 42 ngày. Làm tất cả các công việc này đòi hỏi thực sự rất thủ công để tính toán

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

các điểm đảo chiều. Theo tính toán của tôi, ngày để theo dõi sát sẽ là ngày 18 và 29 tháng 1 và ngày 13 tháng 2. Ngày 23 tháng 1 năm 2006, điểm số 9 đang là đỉnh và có thể có nghĩa rằng, giá đang hình thành một đỉnh tạm thời trong khoảng thời gian giữa ngày 18 và 29 tháng Giêng. (Ý tác giả dự báo là giá sẽ tiếp tục đi xuống và đỉnh số 9 là đỉnh giá tạm thời trong khoảng thời gian này – người dịch).

Lưu ý rằng Chikou Span hiện cũng đang ở trên các đám mây và nến, và không có kháng cự phía trên nên sẽ không có cản trở nào đối với sự di chuyển của giá lên. Giá hiện nay (vào thời điểm tác giả viết) vẫn ở cao hơn các đám mây và các Senkou spans (Đỉnh và đáy của các đám mây) đã trở nên phẳng ra thời gian gần đây, một chút đáng lo ngại, nếu giá tiếp tục xu hướng đi ngang, đám mây có thể nhanh chóng trở nên rất mỏng. Những chỉ số này chưa báo hiệu một sự đảo chiều tiềm năng trong xu hướng đi lên lớn của giá. Tuy nhiên, đây có thể là một sự di chuyển giảm giá đột ngột, như chúng ta đã chứng kiến vào đầu tháng Mười, thật sự là sự giảm điểm về giá có thể là rất lớn vì đỉnh của đám mây nằm ở ngưỡng 5500 và vùng dưới cùng của đám mây (đáy của đám mây) là ở 5350.

Kết luận

Có vẻ xu hướng tăng giá lên cao hơn sẽ tiếp tục, bởi vì các đám mây, Chikou Span và các đường trung bình (Mặc dù Tenkan Sen (9) và Kijun sen (26) đang trở nên phẳng hơn) đều chỉ ra giá sẽ tăng cao hơn. Cách tính sóng và ngày

hiện tại đều cho thấy rằng chúng ta có thể trải qua một cú giảm giá bất ngờ xuống khu vực khoảng 5500 trong thời gian từ cuối tháng 1 và giữa tháng 2.

Tôi bắt đầu gặp khó khăn với việc đếm sóng, cảm giác không chắc chắn về việc đã đánh dấu các điểm cao 5,6,7 và 8. Có lẽ tôi phải có tính rằng trong di chuyển giá từ điểm 4 tới 9 là một động thái di chuyển giá lớn hơn. Nếu trong trường hợp này, thì theo sau nó đó là bất kỳ sự suy giảm nào về giá cũng có thể kéo dài lâu hơn và có mức giảm ở kích thước lớn hơn so với các ước tính hiện tại. Tôi cũng lo lắng rằng điểm cao số 9 có thể không phải là một đỉnh giá trong ngắn hạn như tôi nghĩ, có thể nó sẽ là một đỉnh giá tồn tại khá lâu trong một xu hướng tăng giá dài hạn. (Vì nếu tác giả tính di chuyển giá từ 4-9 là một bước di chuyển sóng I thì theo sau nó sẽ là một sóng I điều chỉnh với cả kích thước và thời gian tương tự khi nó đi lên từ 4-9 - người dịch).

Case study 2: Lợi suất ngắn hạn (đồng Sterling) tương lai

Đối với những bạn không quen thuộc với thị trường hợp đồng lãi suất tiền tệ tương lai, giá của chúng là 100 trừ đi ba tháng LIBOR (*London Inter Bank Offered Rate*). Các hợp đồng này được sinh ra nhằm phục vụ các Pit traders có thể kiếm tiền bằng cách mua hợp đồng tương lai khi lợi suất cuối kỳ (*yields*) đi xuống, và bán chúng khi lợi suất cuối kỳ tăng lên.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

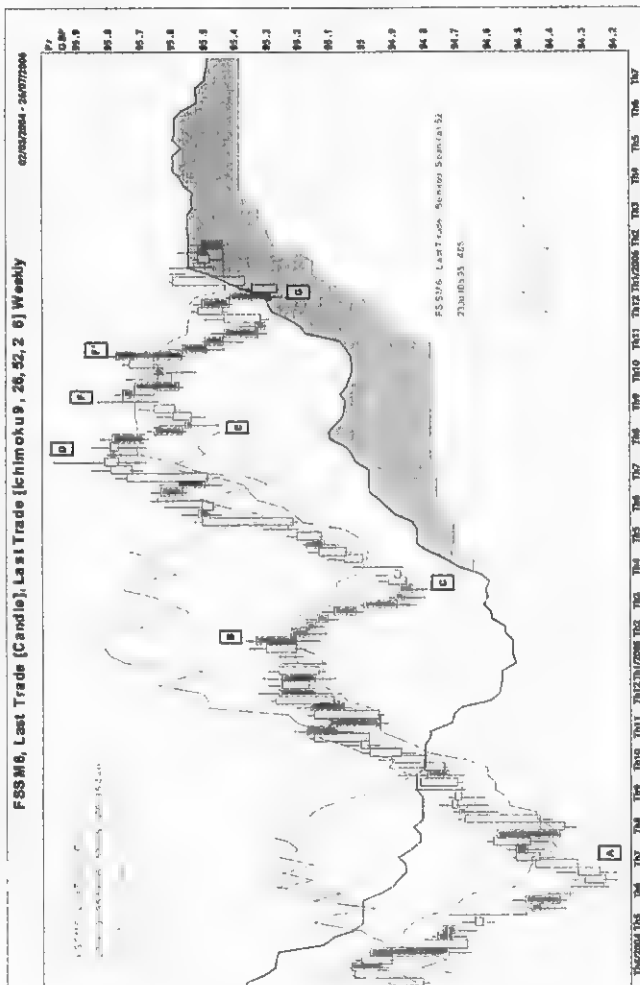
Ví dụ, nếu lợi suất hiện tại là 5,00%, hợp đồng tương lai sẽ có giá như $100,00 - 5,00 = 95,00$. Nếu lợi suất này sau đó giảm xuống còn 4,00%, hợp đồng sẽ có giá $100,00 - 4,00 = 96,00$. Các nhà đầu tư được 100 điểm cơ bản (1,00%) bằng cách mua vào ở giá 95,00 và bán ra ở mức giá 96,00. Cũng giống như nhiều nhà đầu tư mới làm quen với thị trường FX (Thị trường tiền tệ Forex), một số người cảm thấy khó khăn để mua franc Thụy Sĩ CHF trong tương quan với đô la Mỹ với giá 1.26, và bán chúng ra tại 1.2500. Bây giờ bạn có thể thấy lý do tại sao hầu hết thời gian khi trái phiếu được đề cập trên báo chí thường đi kèm với câu "giá trái phiếu sẽ tăng khi lợi suất đi xuống" (*as prices go up yields go down*) rồi.

Trong ví dụ về lợi suất ngắn hạn của đồng Sterling (đồng thị dưới đây), tôi đã chọn cách sử dụng nến hàng tuần để đếm sóng bất kỳ dễ dàng hơn. Để độc giả hiểu những gì đã xảy ra trước khi xem đồ thị bên dưới, thị trường đã tăng từ mức thấp tại 94.00 vào tháng 6 năm 2002, lên mức cao nhất tại 96,00 trong tháng 6 năm 2003, sau đó trở lại xuống 94,20 vào tháng 6 năm 2004. Nói cách khác, mức kỳ vọng về lợi suất tương lai trong tháng 3 năm 2006 đã biến động dữ dội giữa 6,00% và 4,00%.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 5-12: Lợi suất ngắn hạn tương lai đồng Bảng Anh (Euronext.life)

Phân tích

Trong thị trường xu hướng đi lên chậm này, các đường trung bình (tenkan sen và kijun sen) đã hoạt động khá tốt trong khi giá đi lên, giá tăng liên tiếp 9 tuần cho đến tháng 7 năm 2005. Tuy nhiên, khi thị trường đi ngang trong một thời gian, chúng ta sẽ bỏ qua không sử dụng các đường trung bình.

Các đám mây đã được hình thành khá chắc chắn và dày, ngoại trừ tại điểm 2 đường span (Span A và Span B) cắt nhau. Lưu ý rằng vào thời điểm này giá đang ở rất gần đám mây, và đã nằm phía trên đám mây kể từ tháng 12 năm 2004. Phần đỉnh của đám mây đã hạn chế sự di chuyển xuống của giá trong tháng 12 năm 2005, nhưng nó đã không hoạt động tốt tại thời điểm này. Các đám mây di chuyển từ tháng 2 năm 2006 đến tháng 7, gần như theo chiều ngang khá chặt chẽ với dải mây đồng nhất. Lý do các đám mây phẳng và đi ngang trong thời gian quá lâu là do ta thấy trừ khi một mức đáy mới xuất hiện, còn không thì đáy gần nhất sẽ được sử dụng trong công thức tính toán Span B trong khoảng thời gian là 52 tuần.

Cơ hội cho thị trường để giá biến động giữa 95,40 và 95,60 trong 7 tháng tới là khá mong manh. Đám mây thậm chí cũng đã mỏng hơn vào giữa tháng 7, cho thấy giá có nhiều khả năng phá vỡ các đám mây đó sau khoảng thời gian ấy!

Dự đoán

Trong vài tuần tới thị trường sẽ có thể vẫn bị mắc kẹt bên trong các đám mây, khi giá cả của thị trường di chuyển tới gần đường biên phía dưới đám mây, thì đây được xem như là một cơ hội mua trung hạn vì xu hướng dài hạn của thị trường vẫn là xu hướng tăng. Chikou Span hiện tại đang là một mớ hỗn độn, nó chạy giữa đường giá rộng được thiết lập từ tháng bảy năm 2005. Có rất nhiều điểm kháng cự, bắt đầu từ 95,60 là mức giá ngay trên đỉnh của đám mây của ngày hôm nay. Do đó, có lẽ sẽ có một cơ hội giao dịch ngắn hạn ở đây. Việc giá di chuyển trong một phạm vi tương đối chặt chẽ có thể tiếp tục thêm 3 tháng nữa khi Chikou Span đi từ từ đi xuyên qua những ngọn nến ở phía trên nó. Hình mẫu của những cây nến thì không có gì đáng chú ý vào lúc này, nhưng lưu ý 2 mẫu hình nến là mẫu hình Shooting Star tại điểm D và mẫu hình Doji tại điểm E.

Mẫu hình sóng

Bây giờ chúng ta hãy nhìn vào mẫu hình sóng. Việc di chuyển xuống đến điểm A đánh dấu sự kết thúc của một đợt suy giảm dài hạn của thị trường.

Các đợt tăng từ A đến D là một sóng N - một sóng tăng với độ dốc lớn và một động thái rất năng động, đợt tăng thứ 2 tăng lên với khoảng cách giá tương tự như đợt tăng đầu tiên. Di chuyển từ điểm A đến điểm B mất 33 tuần, còn C đến D, 18 tuần. Lưu ý rằng B đến C mất 8 tuần (*pullback*), làm cho số lượng tuần tổng hợp của sóng N đầu tiên là 57 tuần $= (33 + 18 + 8 - 2)$.

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Sóng E, F, G gộp lại tạo thành một sóng N đi xuống, lần này khi phân tích sẽ có một chút phức tạp hơn khi có một sóng F', một loại bóng của F, nó làm lẫn lộn cách tính thời gian. Tôi đếm tuần thấp hơn từ F' thì thị trường di chuyển xuống trong 9 tuần, trong khi sóng E thì thị trường đi xuống trong 6 tuần, và cả hai đều giống nhau đến chính xác cùng một khoảng cách về giá cả.

Điểm thấp tại G cần 23 tuần sau khi hình thành điểm D, 41 tuần sau khi hình thành điểm C, và 81 tuần sau điểm A. Có lẽ điểm thấp tại G có ý nghĩa vì nó rất gần với điểm cao B. Trong trường hợp này, nó có thể là điểm hỗ trợ S (*support*) nơi các mức kháng cự trở thành ngưỡng hỗ trợ. Các đám mây cũng cho ta chỉ báo hỗ trợ về giá thị trường ở đây.

Kết luận

Từ tất cả những điều trên, tôi sẽ kết luận rằng giá có khả năng đi ngang bên trong đám mây trong vài tuần tới là ít nhất. Tôi vẫn thiên về hướng giá tiếp theo sẽ di chuyển chậm lên cao hơn khi G có khả năng là một điểm giá thấp tạm thời quan trọng (*important interim low*). Áp lực tăng giá sẽ tăng nếu giá tiếp tục đi lên trên các đám mây và (hoặc) nếu Chikou Span leo lên phía trên những cây nến. Có lẽ tôi ủng hộ một đường giá dốc hướng lên di chuyển theo sóng N bắt đầu tại G trong 17-26 tuần tới làm thị trường quay trở lại với đỉnh D, điểm cao ngày 7 tháng 7.

<https://t.me/khoinguondamme>

Case Study 3: Cặp tỉ giá CAD/USD

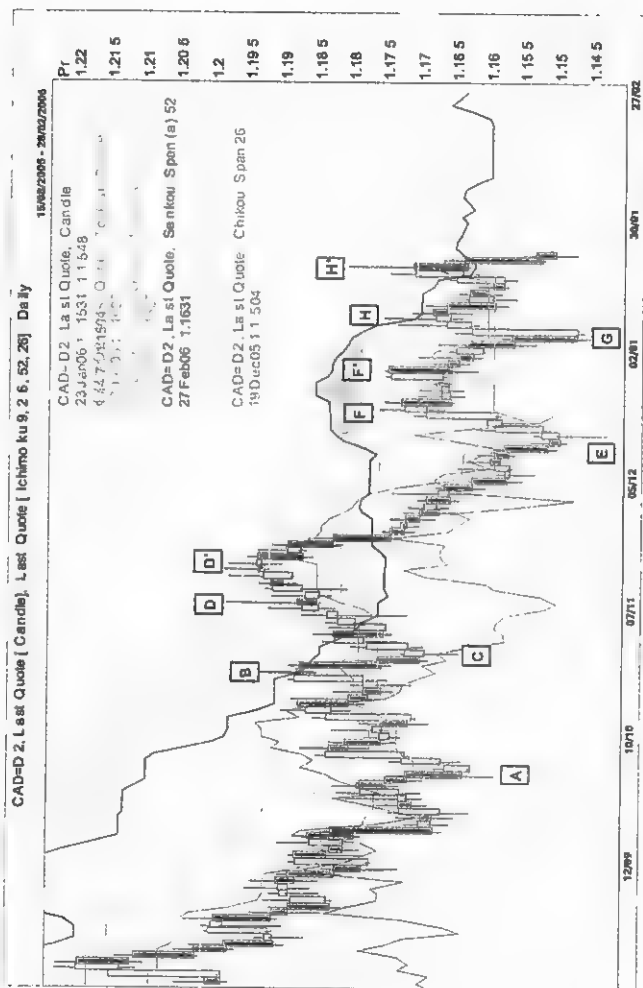

Hy vọng ví dụ tiếp theo sẽ là một ví dụ dễ dàng hơn: đồng đô la Canada so với đồng đôla Mỹ hay "Đô la Canada trên mỗi đồng tiền xanh". Ở đây, chúng ta đang sử dụng một đồ thị nến ngày. Lưu ý rằng kể từ tháng 1 năm 2002, trong suốt thời gian này thì đỉnh của cặp tỉ giá này là C\$ 1.6180, tỷ giá hối đoái đã di chuyển thấp dần: giá trị của đồng "loonie" (được biết đến như đồng đô la Canada) đã tăng 40% so với đôla Mỹ. Cũng lưu ý rằng tại giá C\$ 1.1200 là một mức giá mạnh của đồng đô la Canada so với US\$ (1991) trong 25 năm. Vì vậy, tại mức C\$1.1500 chúng ta đang gần với điểm hỗ trợ quan trọng lịch sử, sau sự suy giảm giá trị của đồng đô la Mỹ.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 5-3: Đồ la Canada và đồ la Mỹ

Sau khi đánh dấu mức giá cao và thấp (*high & low*) thông thường với các chữ cái trong lần này (số và chữ thực sự có thể hoán đổi sử dụng tùy ý), lưu ý rằng có rất nhiều sóng đánh dấu ngoặc nháy ('). Điều này cho thấy những mức đỉnh gần đây đang làm việc như 1 mức kháng cự rất tốt.

Phân tích

Các đường trung bình (Tenkan Sen, Kijun Sen) đang ở trong một xu hướng giảm ổn định cho đến tháng 10 và các đám mây tiếp tục đi xuống thấp hơn cho đến giữa tháng 12. Cả hai yếu tố này (các đường trung bình và đám mây cloud) hiện đang kết hợp và nói cho chúng ta những điều khá rõ về thị trường, trong khi đó đám mây tiếp tục đã giảm xuống sau đó nữa. Tuy nhiên, ngay cả khi đám mây đã trở nên rất mỏng, thì giới hạn trên của mây đã làm một công việc tuyệt vời là tạo ra kháng cự hạn chế xu hướng tăng, thường tạo ấn tượng bởi một mẫu hình nến đảo chiều (một Doji tại B, Shooting Stars tại D, D', H và một sự kết hợp của *shorting star* với *bearish engulfing* tại H'). Cây nến cuối cùng đặc biệt mạnh mẽ, là cây thứ tư trong một bộ các cây nến đỉnh và được coi trọng như cây nến ở trên đỉnh. Các đám mây đang trở thành dày hơn và có phần đỉnh phẳng được xác định rõ ràng tại 1,1700. Có lẽ đám mây sẽ bắt đầu quay trở lại thấp hơn ngay sau khi đỉnh D' vượt ra khỏi chu kỳ tính toán 52 ngày, và cạnh đáy phía dưới của mây sẽ trượt nhanh hơn so với đỉnh nếu mức giá đi xuống thấp hơn.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Chikou Span đã nhích xuống dưới nền của 26 ngày trước và có rất nhiều kháng cự ở phía trên để ngăn cản đường giá tăng lên đến 1,1800. Điều này cho thấy rằng, mặc dù khả năng là giá đang tích lũy và xây dựng vùng tích lũy (*consolidation*) giữa giá 1,1450 và giá 1,1700; nhưng cuối cùng giá sẽ di chuyển xuống thấp hơn nữa.

Các mô hình rất khó nhìn vì tôi đã tính nhiều các bóng nền của các sóng (*shadow wave*). Việc chuyển từ D đến E là một con sóng I mất 22 ngày để hoàn thành. Động thái tiếp theo từ E đến H có lẽ nên đặt là sóng N đi lên, trong đó E-F có kích thước giá tương tự như G-H, và có gần như cùng số ngày (I, N kết hợp). Bây giờ tôi sẽ ủng hộ 1 sóng I đi xuống khởi đầu tại H'.

Dự báo

Bởi vì chúng ta rất gần với mức giá thấp dài hạn trong lịch sử, vì vậy di chuyển tiếp theo có thể là một sóng N. Mức giảm tiềm năng tiếp theo của sóng I này là ở mức 1,1200 – đây là mức thấp lịch sử của cặp tỉ giá này. Sau khi chạm tới mức giá 1,1200 thì giá có thể sẽ mất một thời gian tích lũy đi ngang khá lâu (*lengthy consolidation*) để có thể di chuyển đi lên về giá sau đó. Ta cũng có thể lo lắng đôi chút khi cặp đường trung bình (Tenkan sen và Kijun Sen – người dịch) di chuyển song song với nhau sau đó cắt nhau thì tôi sẽ nhìn nhận đây là một trong những khả năng di chuyển giá dài hạn tiếp theo.

Case study 4: Vàng (Gold)

Giá vàng tính bằng đô la Mỹ sẽ là cơ sở của ví dụ chi tiết tiếp theo của chúng ta. Chúng ta sẽ sử dụng biểu đồ ngày, nhưng vì nó di chuyển quá nhiều trong hai năm qua nên tôi cũng đã thêm một đồ thị tuần để tìm hiểu bối cảnh lịch sử.

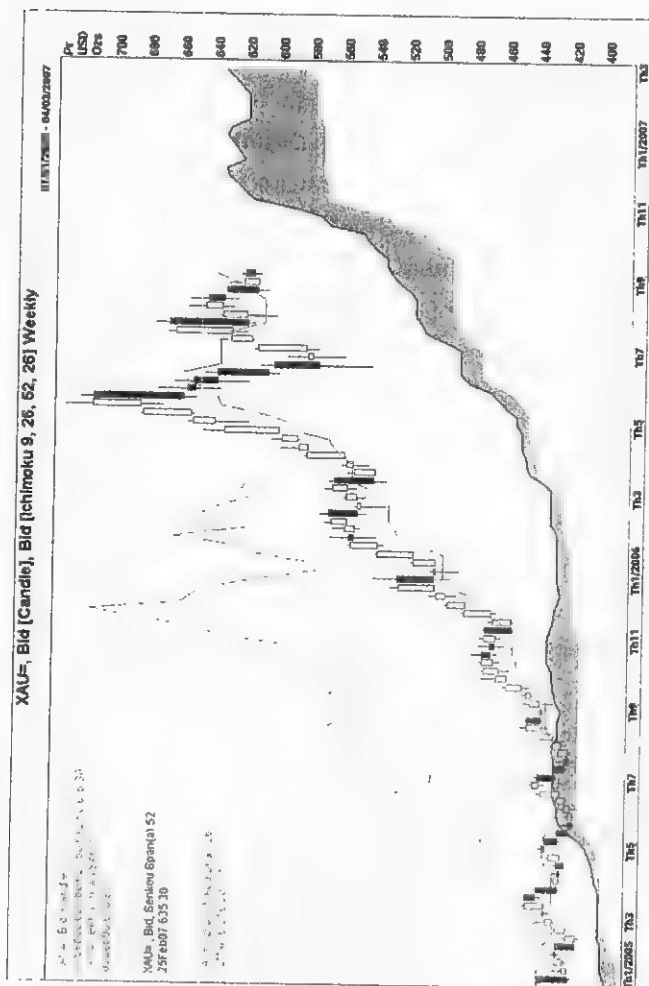
Bạn đọc cần lưu ý rằng sau khi thị trường vàng gần như không hoạt động hoặc hoạt động trong tình trạng âm ỉ, phần lớn những năm cuối thập niên 1990 và đầu thế kỷ này, thì sự đình chỉ kinh doanh (vàng) của ngân hàng trung ương cùng với lãi suất tăng vọt theo hướng đầu cơ (*massive speculative interest*) đã làm giá vàng tăng cao, đặc biệt là trong 12 tháng qua. Hành động giá cho giai đoạn này, biểu đồ ngày của chúng ta, đặc biệt mạnh và không bình thường: tăng vọt lên mức cao tại \$730 vào đầu tháng, tiếp theo là sự sụt giảm mạnh đặc biệt trong vòng 24 ngày tiếp.

Vì vậy, chúng ta hãy xem đồ thị Ichimoku đối phó với các điều kiện kinh doanh khắc nghiệt này thế nào.

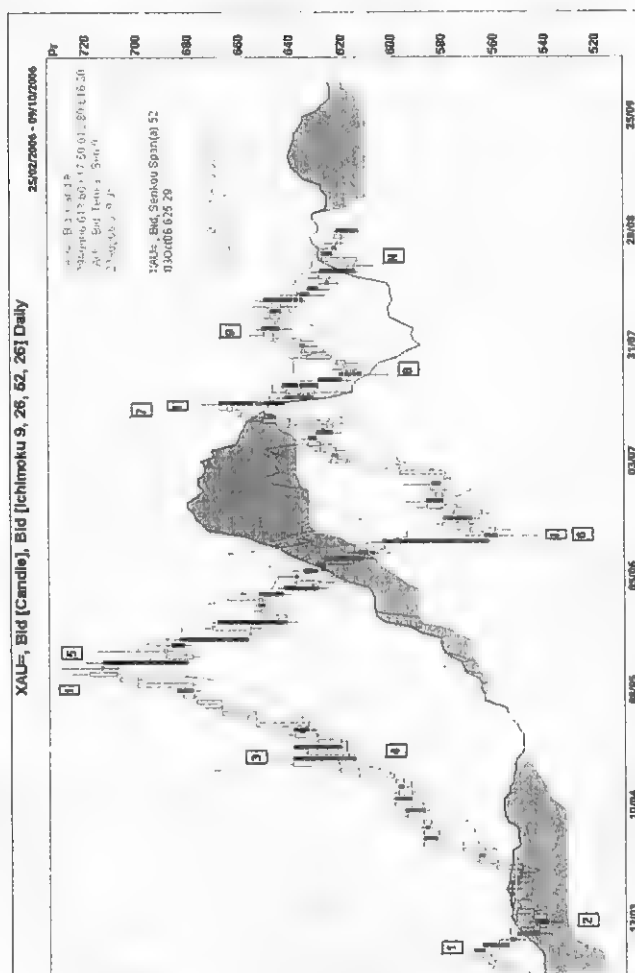
(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 5-4: Giá vàng theo tuần, dùng để tham khảo

Đồ thị 5-5: Giá vàng theo ngày

Phân tích

Trước tiên, chúng ta hãy đánh dấu các mức giá cao và mức giá thấp tạm thời quan trọng. Trên đây là tôi đánh số từ 1 tới 9. Đợt tăng bùng nổ hồi tháng 4 rõ ràng là một sóng I, và cũng là một sóng I như vậy cho đợt sụp đổ về tiếp theo ngay sau đó trong tháng 5 và tháng 6. Bốn mươi sáu ngày tăng kể từ đáy giữa tháng 3 (nơi đường biên dưới của đám mây là một mức hỗ trợ) với biểu hiện đảo chiều là một cây nến Doji theo sau là một cây nến đẹp vào ngày hôm sau. Phải nói rằng đây là một bộ đôi (nến) khá mạnh mẽ.

Ba ngày sau đạt đỉnh giá tạm thời tại điểm số 5 chúng ta thấy có một cây nến Shooting Star, báo hiệu một đà đi xuống của thị trường.

Biên trên cùng của đám mây đã làm chậm đường di chuyển đi xuống của giá đôi chút vào đầu tháng 6, nhưng sau đó giá vàng tiếp tục giảm mạnh đáng kể. Một mức đáy ở mức giá \$543 (điểm số 6) tạm hình thành, đồng nghĩa với việc giá vàng giảm \$187, tương đương 25% chỉ trong 24 ngày làm việc. Điều này cho thấy những gì tăng mạnh trong thời gian ngắn thì cũng sẽ giảm mạnh tương tự trong thời gian cực ngắn (*too much hot money without deep pockets get obsessed with the same thing*).

Sóng I thứ 2 này đưa giá quay trở lại nơi mà chúng bắt đầu tăng (vào tháng 3) nhưng nhanh hơn gấp 2 lần so với đợt đi lên trước đó (24 so với 46 ngày). Hai sóng I gộp lại với nhau tạo thành một sóng V.

Sự sụt về giá đạt tới sự đỉnh điểm vào một ngày chúng ta nhìn thấy một cây nến Hammer và cũng vào ngày này thì đường Chikou Span đã cắt đám mây tại 26 ngày trước đó, đã cung cấp một mức hỗ trợ cho giá vàng đi lên trong 24 ngày tiếp theo (một lần nữa là 24 ngày).

Tôi đã đánh dấu làn sóng thứ ba này như một sóng I nữa, nhưng tôi gần như không chắc chắn về điều này giống như việc tôi đã chắc chắn hai sóng trước đó đều là những sóng I. Sau đó, giá leo lên đỉnh một cách chắc chắn, và rồi xuất hiện một cây nến bearish engulfing (Xem trong phụ lục của cuốn sách) ngay trên đỉnh của đám mây, bởi vì vào thời điểm này span A và B cắt nhau. Làm thế nào tôi có thể đặt tên những con sóng từ điểm 6 trở đi?

Từ cây nến búa Hammer tại điểm số 6 đến điểm số 7, sau đó giá vàng tiếp tục giảm xuống điểm số 8 và sau đó tăng giá trở lại lên đến điểm số 9, tất cả có thể tạo thành một làn sóng N (nhưng không đáp ứng được mục tiêu giá của sóng N lần này).

Sau đó, chúng ta phải bỏ qua đợt suy giảm gần đây nhất vì tôi không chắc chắn làm thế nào để đánh dấu nữa. Hoặc có thể làn sóng N bắt đầu từ 7 xuống 8, lên đến 9 và xuống một lần nữa? Kích thước và hình dạng này có vẻ ổn hơn. Và như vậy, đợt tăng từ giá \$543 đến giá \$676 là một sóng I. Và cho dù chúng ta đánh dấu hay quyết định như thế nào, thì tôi nghĩ rằng các đặc điểm nổi bật nhất của giai đoạn từ giữa tháng 6 đến thời điểm bây giờ hiện là một giai đoạn tích lũy (*consolidation phase*) với một loạt các sóng

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

điều chỉnh đã hình thành một tam giác. Hành động giá rất khác so với giai đoạn từ tháng 3 tới tháng 6 khi xu hướng là rất rõ ràng để thấy. Còn thị trường hiện tại của giá vàng đang tìm kiếm 1 xu hướng mới.

Theo bản năng, tôi gần như bỏ qua tất cả các chuyển động nhỏ từ điểm 7 trở đi, vì đây là những tín hiệu nhiễu không liên quan.

Còn nếu tính theo lý thuyết sóng Elliot (tác giả đang lý giải theo sóng Elliot - người dịch), thì tôi sẽ đề nghị tất cả mọi mức dịch chuyển sau thời điểm giá số 5 là những di chuyển giá điều chỉnh (*corrective phase*) và chúng ta đang hình thành một mô hình lớn đếm sóng Elliot A, B, C. Nếu điểm 9 chỉ là một cái bóng của điểm 7, thì giá có xu hướng di chuyển tiếp theo xuống đến mức giá thấp hơn để tạo thành sóng C của sóng Elliot. Điều này sau đó có thể sẽ được tính là phần cuối cùng của một sóng N rất lớn mà điểm bắt đầu là tại điểm số 5 (đợt xuống thứ nhất tới 6 và thứ hai lên đến 7).

Dự báo

Căn cứ vào số lượng luân phiên này, giá cả và thời gian mục tiêu của tôi là gì?

Chân đầu tiên của sóng N này bắt đầu đi xuống mất 24 ngày, cũng như trong đợt tăng tiếp theo lên đến điểm số 7. Từ 7-9 thì lại mất 12 ngày, và nếu động thái này là một phần mở rộng thì tổng sẽ là 36 ngày cho chân thứ hai của một sóng N lớn. Nếu chân sóng tiếp theo bắt đầu thấp hơn điểm

7 thì nó có thể sẽ mất 42 ngày, nếu nó bắt đầu vào thời điểm số 9 sau đó nó có nhiều khả năng mất 26 ngày hoặc lâu hơn. Vì vậy ngày mục tiêu của tôi (xem xét hành động) sẽ là giữa ngày 6 và ngày 12 tháng 9. Lưu ý rằng các đám mây đang trở nên dày hơn lên, và mặc dù hiện tại nó còn đang rất mỏng nhưng giá thời điểm hiện tại đang nằm gọn gàng bên dưới các đám mây.

Giá mục tiêu của tôi (để hành động mua – người dịch) cho sự sụt giảm này có lẽ sẽ là khu vực \$540/ \$560 một lần nữa.

Làm thế nào tôi có được con số kỳ diệu này?

Nếu di chuyển tiếp theo này có kích thước tương tự như bước di chuyển đầu tiên (sóng I đầu tiên giảm \$187), thì giá sẽ sụt giảm đến mức \$500. Đây có lẽ là quá mức cần thiết và khá kỳ tích trong vòng chưa đầy 3 tuần. Nếu sóng N này có các chân có kích thước khác nhau, như trường hợp đầu tiên, sau đó chân thứ ba giao động giữa khoảng B và C của đồ thị. Nói cách khác, trên bản đồ, I thể hiện khoảng cách giữa nền hammer của đầu tháng 6 (điểm số 6) đến bearish engulfing giữa tháng 7 (điểm số 7), tương ứng với giá tăng từ \$543 đến \$676 (tăng \$133 về giá).

Để giảm tiếp \$133 từ điểm 7 thì giá cuối cùng phải giảm xuống đến \$543 (nơi đường giá trước đây đã đảo ngược rõ rệt với những nền búa lớn). Nói cách khác, chân thứ ba sẽ hơi ngắn, như trong Elliot nói, sóng C chỉ bằng 0.618% của sóng A.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tại thời điểm nào tôi sẽ khẳng định những quan điểm tôi là sai?

Đường trung bình hiện nay không có khả năng sử dụng để dự báo, nhưng đám mây thì có giá trị. Nếu giá liên tục nằm trên Senkou Span A, và Chikou Span cũng như vậy (phải là cả 2 tín hiệu chứ không phải là một tín hiệu là một điểm sáng đơn lẻ), thì tôi chắc chắn sẽ bắt đầu cảm thấy lo lắng (đổ mồ hôi vì nhận định sai (sweating) – người dịch).

Và nếu giá giảm xuống dưới \$540, sau đó là gì?

Tôi sẽ chờ cho đến khi có một hay nhiều (cặp) nền đảo chiều ấn tượng khác. Tôi cũng biết rằng đám mây tuần (xem biểu đồ 5.4) nằm ở khoảng giá \$510 với cạnh dưới của nó ở giá \$475, và đoạn cuối của đám mây tuần thì tăng một cách nhanh chóng đến \$625 (cuối năm). Một khi tôi đã lên kế hoạch cho mình với các dự báo nền đúng, tôi sẽ coi đây là một cơ hội tuyệt vời để mua lại vàng cho một di chuyển giá dài hạn trở lại ở trên mốc \$700.

Case Study 5: USD và YEN

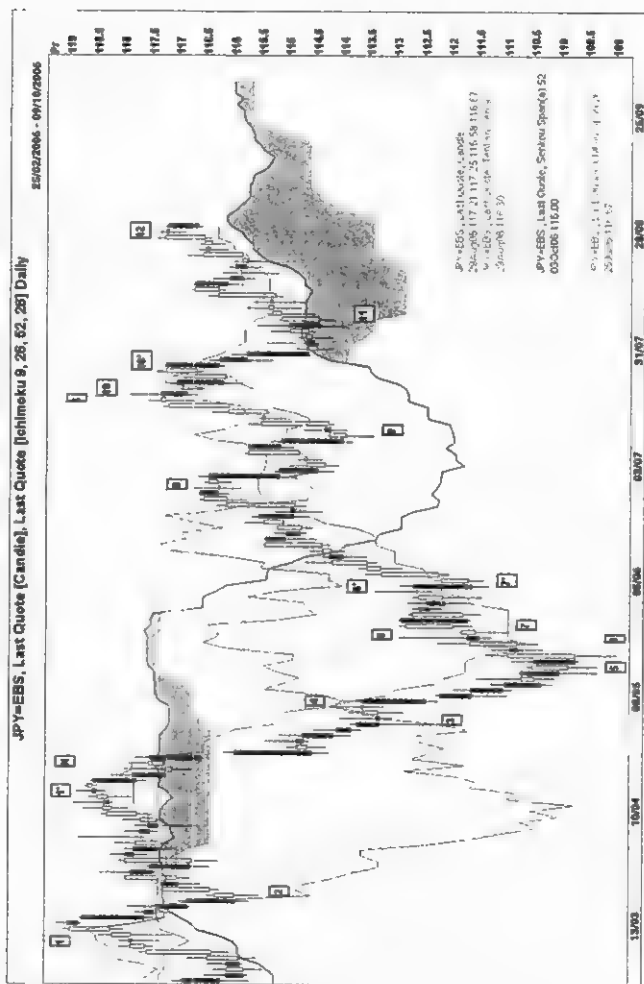
Ví dụ tiếp theo rất khác biệt, đồng Đô la Mỹ USD với đồng Yên hàng ngày, "bạn cần bao nhiêu Yên để mua \$1".

Hành động giá đã được thể hiện rõ trong giai đoạn này - tháng 3 năm 2006 đến thời điểm hiện tại với điểm trung bình là 115.00 (nghĩa là 115 Yên đổi 1\$ - người dịch), một độ lệch chuẩn ở đây là 2 Yên tương đương 1,75% hai bên của điểm trung bình (115 - người dịch). Một lần nữa tôi đã đánh dấu điểm cao và thấp quan trọng liên tục từ 1-12, lưu ý rằng có một vài dấu nháy đơn. Di chuyển lên đến 1, xuống 2, và trở lại lên đến 1' rõ ràng tạo thành một sóng hình N và mất 9, 6, và 17 ngày đối với mỗi chân. Lưu ý Shooting Star 6 ngày trước điểm một cảnh báo bạn rằng xuất hiện những điều không ổn định trên thị trường. Đường trung bình (tenkan và Kijun) cùng những đám mây sẽ không được sử dụng nhiều khi thị trường đang đi ngang.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 5-6: Đồ la Mỹ và Yên Nhật theo từng ngày

Phân tích

Hãy nhìn vào các đám mây (*clouds*) vào cuối tháng 4. Sau khi giá bám ngay trên phía đỉnh của đám mây trong suốt hầu hết tháng, giá đột nhiên trượt xuống dưới đường biên dưới cùng của đám mây và sau đó tạo ra một khoảng cách "gap" thấp hơn với một cây nến đen rất lớn khi giá phá vỡ đáy dưới của đám mây là đường Senkou Span B. Giá lao thẳng xuống (vì không có hỗ trợ) trong vòng 18 ngày sau khi phá vỡ các ngưỡng hỗ trợ của đám mây. Việc này, mất tổng cộng 27 ngày để giá di chuyển từ điểm 1 đến điểm thấp số 5 trong một con sóng I. Một nến engulfing (xem chi tiết chú thích cây nến này trong phần phụ lục cuối sách - người dịch) có mức tăng lớn tại mức thấp nhất ở mức 5, sự tăng giá này sẽ đạt tới một mức độ cân bằng nào đó và ta thấy có một cây nến Hammer ngược tại điểm số 6. Điều này dẫn đến một giai đoạn củng cố về giá ngay phía trên đường trung bình giá 9 ngày (*tenkan sen*) và một Doji tại 6, nhưng sau đó giá bị chặn đà giảm tại điểm số 7.

Sóng dấu nháy đơn được dự kiến sẽ đi vào giai đoạn củng cố tích lũy với những bước di chuyển giá không lớn lắm. Sau đó, các đợt tăng giá tiếp tục tiến đến điểm 8 xuyên qua đám mây bởi vì đám mây đã trở nên rất mỏng.

Sẽ rất thú vị khi lưu ý tại sao đám mây lại dày lên dần trong tháng 6, với cạnh trên của đám mây đi ngang làm hạn chế đà đi xuống của thị trường từ ngày 14 tháng 6 đến cuối tháng 7.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Nhìn vào những nến búa (*hammer*) nhỏ ở điểm 9, tôi đã đánh dấu di chuyển từ 5-10 như là một sóng I, làm điểm 1' đến 10 kết hợp thành một sóng V.

Vào tháng 8, lại 1 lần nữa đám mây đã đóng vai trò hỗ trợ, hạn chế những di chuyển xuống của giá và bây giờ chúng ta đang ở trong một con sóng N, con sóng này được khởi động bắt đầu bằng một đợt di chuyển thấp xuống: từ điểm 10 - điểm 11 là chân thứ nhất, từ điểm 11 - điểm 12 là chân thứ hai, và giờ đây việc chúng ta cần làm là tìm kiếm một hành động giá phù hợp khi chúng ta đang ở đỉnh giá tạm thời 12.

Ở đâu và khi nào điều này sẽ xảy ra?

Từ cây nến Hammer tại điểm số 9 phải mất 8 ngày để chúng ta thấy có một cây nến (*engulfing*) giảm hoặc nến Spike (*high*) tăng tại điểm số 10. Từ đây mất 5 ngày để giá di chuyển đến điểm 10', cộng thêm 9 ngày nữa để giá di chuyển đến điểm 11 - tổng cộng là 13 ngày ($5+9-1=13$ - người dịch). Kể từ đó, đường giá mất thêm 16 ngày đi lên, rất cực nhọc, lại hướng về phía vị trí đỉnh cùng mức giá với 10 (đỉnh giá tạm thời 12). Biên trên của đám mây đã hạn chế mức đi xuống và tôi không hoàn toàn chắc chắn rằng đánh dấu đỉnh giá tạm thời của tôi tại 12 là chính xác.

Vậy tại sao làm điều đó? Bạn sẽ hỏi tôi như vậy phải không?

Bởi vì chúng ta đang ở 17 ngày sau thời điểm 11, vì hành động giá kể từ mức giá thấp 9 là hành động củng cố, nếu

từ 11 đến 12 bằng kích thước của các động thái giá 9-10, thì sau đó giá sẽ lên trên khoảng 118,45. Cách này hay cách khác, tôi mong cặp tỉ giá đô la USD với Yên sẽ đạt đỉnh về cả giá cả lẫn thời gian.

Và sau đó là gì?

Các đám mây vẫn còn dày, nhưng thu hẹp và trở nên mỏng hơn đáng kể vào cuối tháng 9. Vì vậy, có lẽ chúng ta nên cho phép thêm một tháng nữa với mức di chuyển đi xuống thận trọng và chậm - có lẽ một sóng N nhỏ bám vào phía trên cùng của đám mây. Nếu trường hợp tôi đúng, đám mây sẽ bị phá vỡ dứt khoát với có thể là một sóng I khác vì thị trường này đã được di chuyển theo hình mẫu là xen kẽ giữa những bước di chuyển lớn và các bước di chuyển giá nhỏ.

Giá có thể xuống thấp đến mức nào?

Nếu sóng I từ điểm 1' đến điểm 5 và từ 5 đến 10 mỗi lần làm giá xuống và sau đó tăng khoảng 9-10 Yên, vậy chúng ta hãy chọn cùng mức đó một lần nữa, và đặt cho chúng ta một mục tiêu giá (giảm xuống) khoảng 108,00, và có lẽ đây sẽ là lần thứ ba may mắn!

Tôi cũng cho bạn hay một điều, đó là hầu hết các doanh nghiệp kinh doanh cặp tiền tệ này có trụ sở ở Tokyo hoặc là có nguồn gốc là các công ty Nhật Bản. Khi phân tích cặp tiền tệ này thì hầu hết các dealer và

trader đều sử dụng biểu đồ Ichimoku, do đó tôi sẽ thật ngỡ ngàng nếu bỏ qua những đám mây (*clouds*) khi phân tích cặp tiền tệ này.

Case Study 6: Chỉ số Dow Jones Utilities Index

Ví dụ tiếp theo của tôi là chỉ số Dow Jones Utilities Index và một số bạn có thể không quen thuộc với việc tôi thêm 1 đồ thị tuần, mặc dù các phân tích của tôi được thực hiện chỉ với biểu đồ ngày. Dow Jones Utilities là một chỉ số tính toán tỉ trọng giá của 15 công ty tiện ích (Utilities) được niêm yết trên thị trường chứng khoán New York và chỉ số này có xuất phát điểm từ điểm số 50 vào tháng 1 năm 1929.

Các bạn hãy lưu ý tới những đám mây tuần đã hoạt động tốt như thế nào (vai trò hỗ trợ) trong giai đoạn củng cố, tích lũy của năm nay. Nếu nhìn đồ thị tuần, bạn sẽ thấy rằng chỉ số trải qua một cuộc bùng nổ tăng giá bắt đầu từ tháng 5 năm 2004 đến cuối năm 2005, chỉ số này đã tăng mạnh kể từ mức rất chán nản trước đó (hãy nhớ, chỉ số này được tính toán bao gồm cả công ty Enron, Enron sụp nên chỉ số này cũng ảnh hưởng - người dịch), nhưng đã tăng gần gấp đôi về giá trị trong giai đoạn 2004-2005.Ồ, Ai đó đã nói các công ty tiện ích chỉ biết bán trái phiếu doanh nghiệp có lợi tức chẵn ngang với trái phiếu Chính phủ cơ chứ?

Công ty năng lượng Enron thành lập vào năm 1985 thông qua sáp nhập Houston Natural Gas và InterNorth, với doanh thu đến 101 tỷ đô la trong năm 2000. Họ từng là tập đoàn năng lượng hùng mạnh nhất Hoa Kỳ, hoạt động ở trên 40 nước.

Tuy nhiên, qua nhiều vụ làm ăn man trá, Enron đã gây ra vụ phá sản lớn nhất trong lịch sử Hoa Kỳ tính tới tháng 12/2001. Nhà đầu tư mất trắng hàng tỷ đô, hơn 20.000 người thất nghiệp và thậm chí mất cả số tiền dành dụm cả đời - chủ thích của người dịch.

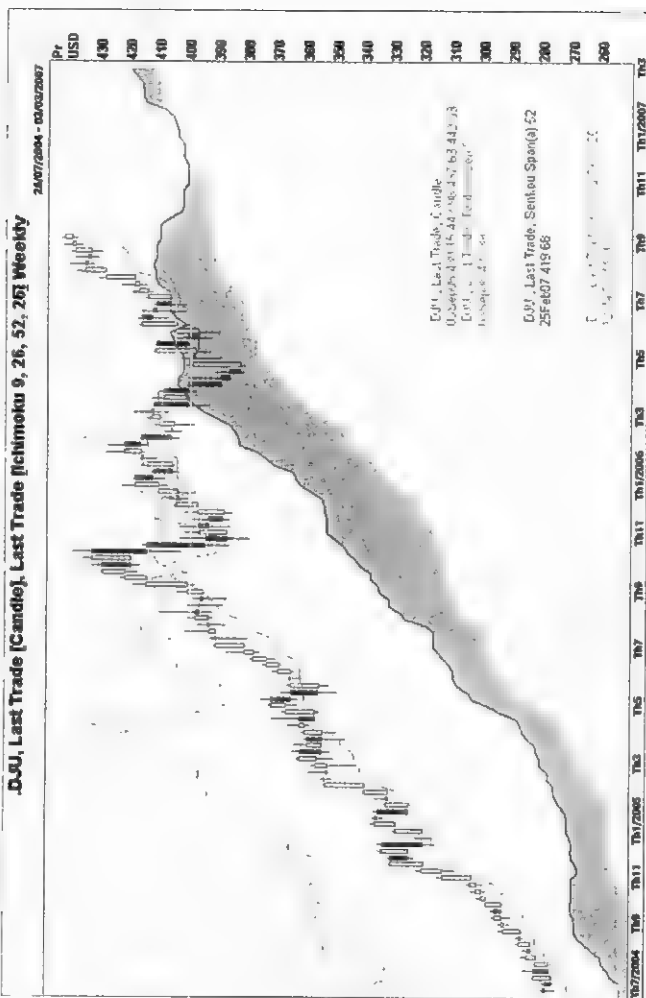
(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

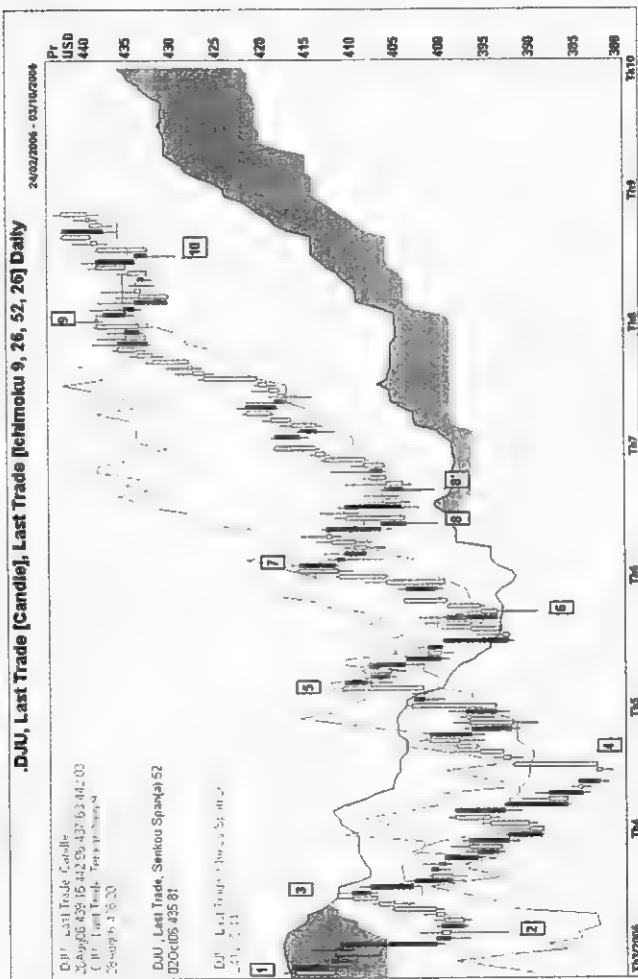

Đồ thị 5-7: Chỉ số Dow Jones Utilities theo tuần

D-9J, Last Trade [Candle], Last Trade [ichimoku 9, 26, 52, 26] Weekly

Đồ thị 5-8: Chỉ số Dow Jones Utilities theo ngày

Phân tích

Chúng ta hãy cùng trở lại làm việc trên biểu đồ hàng ngày, và hãy nhớ những gì đề cập ở trên.

Chúng ta cùng phân tích theo một công thức cũ: đánh dấu mức cao thấp trung gian, tạm thời và quan trọng. Bởi bây giờ, tôi đã quyết định rằng tôi thích con số chứ không phải là chữ cái, vì nó dễ dàng hơn để ghi chép các mô hình sóng và giữ chúng riêng biệt. Từ 1 tới 9', nhưng tôi nhận ra rằng điểm số 9 có thể là 10 (và liệu 9' là một đỉnh tạm thời quan trọng?).

Tại điểm 1 ngay đỉnh của đám mây có một cây nến engulfing mang dấu hiệu giảm ấn tượng báo hiệu đợt sụt giảm vào ngày tiếp theo. Năm ngày sau, thời điểm 1 chúng ta có được một cây nến đen khổng lồ phá vỡ phía dưới đáy của đám mây. Sau đó, một cây nến Hammer hoặc Spike lớn tại đáy 2 bắt đầu một đợt điều chỉnh dội ngược lại (tăng giá) nhưng khá hạn chế vì một đám mây khá mỏng ở điểm 3. Giá sau đó di chuyển xuống liên tục trong 22 ngày tiếp theo tới điểm 4, làm nên sóng N ($8+7+22-2=35$ ngày) có tổng cộng 35 ngày để hoàn thành sóng N này; chân thứ 3 giá chỉ lớn hơn một chút so với khoảng cách giá của sóng di chuyển đầu tiên.

Sau đó, chúng ta thấy có một cây nến Hammer nhỏ tại điểm 4, cùng với một cây nến trắng lớn, báo hiệu bắt đầu một đợt tăng giá sau đó và quanh quẩn ở dưới đám mây bốn ngày sau đó nhưng cuối cùng thì giá cũng vượt lên đỉnh của đám mây tại điểm 5. Tiếp theo, giá gặp khó khăn

hơn với trên đỉnh của đám mây và bám theo Senkou Span B đi xuống đến nền Hammer tại điểm số 6 (lưu ý giá đóng cửa của ngày nằm bên trong đám mây tạo thành một cây Spike lơ lửng (*Dangling Spike*) dài ở đáy số 6). Giá tiếp tục đi lên rất nhanh chóng trở lại trên một đám mây (lúc này đám mây không dày lắm) trong hai ngày sau đó và nằm gọn gàng trên đám mây trong suốt tháng 6. Tôi tin rằng từ điểm giá số 4 tới điểm giá số 7 là một con sóng N ($15 + 14 + 7 \text{ ngày} - 2 = 34 \text{ ngày}$), và một động thái 34 ngày là phù hợp với thời gian hình thành sóng N đầu tiên. Quãng đường đi về giá từ 4-5 là (gần như) bằng 6-7 (Hay nói cách khác độ dài của chân 4-5 của sóng N bằng độ dài của chân 6-7 của sóng N – người dịch).

Bây giờ mọi thứ thay đổi và chúng ta đang trong một đợt tăng giá khá an toàn, ổn định và dài từ điểm 8 đến điểm số 9, một con sóng I này cũng mất 35 ngày hình thành (một lần nữa). Lưu ý rằng tôi đã cố tình bỏ qua sự lộn xộn giữa 8 và 8', nó có thể là sóng N rất nhỏ, nhưng không cung cấp thêm thông tin gì hữu ích cho đồ thị. Dù sao, đợt tăng mạnh mẽ cũng đã kết thúc sau đó đã đưa Index lên mức cao nhất, vượt trên đỉnh cao trước đó của tháng 12 năm 2000. Chúng ta đang ở mức giá cao nhất vì vậy tôi nghĩ rằng nên thận trọng để đánh dấu 442.96, là mức mới cao nhất là 9', ở mức giá này đối với tôi là mức giá sẽ khiến tôi rất lưỡng lự (khi đưa ra vị thế mới của mình – người dịch).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Dự đoán

Chúng ta hiện thấy giá đang nằm phía trên một đám mây rất dày và đường trung bình 26 ngày (Kijunsen) đã làm một công việc tuyệt vời là hỗ trợ giá trong một thời gian dài. Không có gì cản trở đường Chikou Span đi lên – và trái lại, các cây nến tháng 8 sẽ cung cấp hỗ trợ cho đường này, và do đó hỗ trợ cho hoạt động của giá trong tháng tiếp theo, giống như nó đã thể hiện từ giữa tháng năm đến đầu tháng 6. Tôi sẽ mong đợi một loạt các di chuyển nhỏ, chậm và thận trọng trong bốn tuần tiếp theo, tại đó tôi hy vọng là đám mây ở phía trên cùng sẽ cung cấp các mức hỗ trợ tốt bởi vì nó rất dày.

Sau đó, chỉ số Dow Jones Utilities index sẽ đi lên một lần nữa tạo ra mức cao mới. Thực vậy sao? Bạn có thể sẽ thốt lên như vậy, trong điều kiện mà chỉ số công nghiệp Dow Jones và S&P 500 đang ở mức cao nhất của năm cũng như ở đỉnh cao nhất của mọi thời đại? (vào thời điểm đó – người dịch). Vâng, tại sao lại không? Chỉ số này như đã nói, là chỉ số tổng hợp của 15 loại cổ phiếu và nó có giá trị đặc biệt đối với các nhà đầu tư, những người đã không kịp thời tỉnh táo với sự hấp dẫn của nó.

Sóng tăng giá dài hạn và tình hình đám mây (độ dày của nó – người dịch) cho thấy một đợt tăng của chỉ số sẽ còn lên đến mức 500/540. Làm thế nào tôi chắc chắn, vì điều này sẽ tương đương với một đợt tăng giá gần 25%.

OK, chúng ta hãy tính toán chậm lại và để ý các dự báo ngắn hạn và trung hạn.

<https://t.me/khoinguondamme>

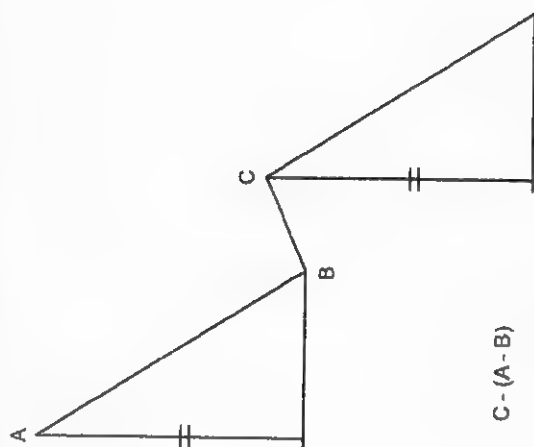
Ngắn và trung hạn

Hãy nhớ rằng, các nguyên tắc sóng chỉ dự đoán một vài chuyển động nhỏ, không phải là khái quát một bức tranh lớn như thế này. Bắt đầu từ điểm 9, chúng ta có một chân di chuyển xuống thấp hơn và giảm từ từ tới vùng 430,00 với 1 cây nến Spike (xem phần chú thích ở phần phụ lục cuối sách – người dịch) ở đáy tại điểm 10. Sau đó, tăng lên đỉnh 9' trong suốt 4 ngày tiếp theo (Mức này chưa được đánh dấu trên biểu đồ, là mức giá gần nhất ngang với mức giá ở điểm số 9 – người dịch). Có thể sau đó giá sẽ di chuyển xuống sâu hơn phá vỡ dưới mức giá trung bình 9 ngày (tenkan sen) và 26 ngày (kijun sen). Việc này có thể xảy ra vì các trader ngắn hạn và những người sợ độ cao (*scared of heights*) sẽ bán ra, nhưng nên nhớ đám mây ở dưới 2 đường này khá là dày.

Nếu sóng N hiện nay bắt đầu tại điểm số 9', thì ý tưởng lớn tương tự đã đặt ra (trong nhiều thí dụ trước đây) là có lẽ giá mục tiêu cho tôi (để mua vào – người dịch) sẽ thuộc vùng này và ở khoảng 420.00 nếu ta xét đến việc chỉ số index này sẽ điều chỉnh. Nếu, trong một kịch bản khác nếu index vận động rất mạnh mẽ đi xuống thì mức giảm sẽ sâu hơn.

Nếu toàn bộ sóng I được tính bắt đầu tại điểm số 6 và kết thúc tại 9' mất 66 ngày, thì sau đó hoàn toàn có thể xuất hiện 1 sóng I khác đi xuống với cùng khoảng thời gian đó. Nhưng cơ bản thì tôi nghĩ rằng sẽ không xảy ra kịch bản ấy, dù vậy rất đáng để ghi lại điều này khi nghĩ tới kịch bản xấu nhất từ đầu và đặc biệt là bạn phải xác định túi của bạn có

Đồ thị 5-9: Sóng N và mục tiêu giá bắt đầu từ điểm 9

dày không (*how deep your pockets*). Điều này có thể xảy ra đầu tháng 10, và vào thời điểm đó thì đám mây bắt đầu chuyển động cao hơn. Lưu ý rằng việc chuẩn bị kỹ kịch bản này sẽ giúp chúng ta vượt khỏi cơn hốt hoảng tiềm tàng trong tháng 10. Vấn đề là phải kiên nhẫn!

Dài hạn

Quay về dự báo dài hạn của chúng ta và sử dụng một chút phân tích kỹ thuật phương Tây.

Từ 1955-1985 chỉ số này tăng từ 50 đến 150, nhưng điều đó không có nghĩa là nó không thể giảm một nửa hoặc gấp 3 phần giá đã tăng. Giữa những năm 1990 chỉ số này di chuyển và tích lũy cùng cố xoay quanh mức 200 điểm, chỉ số giao động giữa 175 và 250 trong hầu hết thời gian. Bây giờ bạn thấy lý do tại sao chỉ số này có thể tăng tới 25% nữa trong thời gian tới.

Một mô hình tích lũy tam giác từ giữa năm ngoái mô tả một sự do dự dễ hiểu của nhà đầu tư tại mức chỉ số cao kỉ lục. Mục tiêu đo được từ tam giác là dự đoán tôi đưa cho bạn trước đó, mức 500 tới 540. Để lên mức đó, có thể sóng 1 sẽ xuất hiện xen kẽ các sóng N điều chỉnh hoặc sóng 4. Chúng tôi sẽ xem nó xảy ra như thế nào khi ai cũng hiểu là Nguyên lý sóng không thể giải quyết bất cứ điều gì lâu dài hơn là chỉ ra một con sóng tiếp theo. Luôn luôn là khó khăn khi làm việc với các điểm break lịch sử (*historic breaks*) và dự báo các lĩnh vực chưa được biết, vì vậy tôi luôn có cảnh báo lớn cho tất cả các điều phía trên.

GHI CHÚ

Tôi không đưa ra những dự đoán với tiêu đề to lớn với các tin tức. Tôi không phải là bác sĩ, chuyên lo lắng về các kết cục tồi tệ. Các mô hình mà chúng ta đang coi trên Dow Jones Index đã được thấy trong vài năm gần đây ở một số chỉ số của châu Á, ví dụ chỉ số Sensex Index của Mumbai, Straits Times Index của Singapore và chỉ số KOSPI Index của Hàn Quốc.

Có lẽ bạn muốn xem xét tính kinh tế của cuộc tranh cãi này (Ý tác giả nói về việc khi chỉ số tiện ích – điện, nước, xăng lên cao...thì ảnh hưởng lớn đến cuộc sống của người dân – người dịch). Chúng tôi sống trong thế giới của phương Tây đã trở nên quen thuộc với nhiên liệu khí đốt giá rẻ, điện, xăng và nước. Dĩ nhiên, chúng tôi là những người may mắn. Nhưng với nhiều triệu người trong thế giới thứ ba (các nước kém phát triển hoặc đang phát triển) xem điều này là điều tốt nhất với họ và xa xỉ nhất, và sẽ là rất tuyệt vời nếu họ có được những tiện ích này! Phong trào Xanh (phong trào về môi trường) và giá dầu thô cao kỷ lục gần đây (ở thời điểm tác giả viết sách giá dầu đang ở mức >100 USD/thùng dầu thô – người dịch) đã khiến nhiều người nhận thức rõ hơn rằng các tài nguyên cơ bản nên được sử dụng một cách cẩn thận. Giá cao hơn thường sẽ thay đổi thói quen, nhưng mọi người rất lười biếng để tiết kiệm.

6

GIAO DỊCH QUYỀN CHỌN BẰNG ĐÁM MÂY

*Đồ thị đám mây Ichimoku Kinko Hyo,
cực kỳ hữu ích trong giao dịch
quyền chọn.*

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

C hương này được dựa trên một bài giảng tôi đã trình bày tại Hội nghị Quốc Tế của các chuyên gia phân tích kỹ thuật năm 2002 tại London. Chủ đề năm đấy là tối đa hóa lợi nhuận bằng cách sử dụng phân tích kỹ thuật. Bằng sự hiểu biết về sự kết hợp độc đáo giữa các khung thời gian và mức giá khả thi thông qua phân tích Ichimoku Kinko Hyo, tôi quyết định lấy nó làm căn cứ cho bài phát biểu về các chiến lược đối với quyền chọn của mình, vì quyền chọn được bổ sung phân tích bằng đồ thị đám mây khi ấy sẽ rất tốt bởi phân tích sẽ được thêm vào các yếu tố về thời gian và giá cả của nhà phân tích.

Quyền chọn (Option) là một công cụ chứng khoán phái sinh cho phép người mua quyền chọn có quyền, chứ không phải nghĩa vụ mua hoặc bán một tài sản nào đó.

Xét về mục đích, quyền chọn có hai loại là quyền chọn mua (call option) và quyền chọn bán (put option). Một người sở hữu quyền chọn mua (hay bán) sẽ có quyền mua (hay bán) một tài sản tại một mức giá nhất định vào một thời điểm nhất định đã được xác định trước.

Xét về thời điểm thực hiện quyền của người mua quyền, có hai loại quyền chọn là quyền chọn kiểu châu Âu và quyền chọn kiểu Mỹ. Quyền chọn kiểu châu Âu chỉ cho phép thực hiện quyền khi đáo hạn, trong khi quyền chọn kiểu Mỹ cho phép thực hiện quyền vào bất kỳ thời điểm nào trước khi đáo hạn.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tại hoặc trước thời điểm xác định trong hợp đồng (tùy thuộc vào loại quyền chọn), người mua quyền có thể thực hiện hoặc không thực hiện quyền mua (hay bán) tài sản. Nếu người mua thực hiện quyền mua (hay bán), thì người bán quyền buộc phải bán (hay mua) theo các quy định trong hợp đồng đã ký.

Quyền chọn có vai trò là công cụ phòng chống rủi ro trong giao dịch hàng hóa - dịch vụ hoặc đầu tư tài chính. Thực hiện mua quyền chọn sẽ có những lợi ích như sau:

Gọi P_m và P_{hd} lần lượt là giá thị trường và giá thực hiện theo hợp đồng của tài sản tại thời điểm thực hiện quyền chọn. F là phí mua quyền chọn.

Đối với người mua quyền chọn mua:

- Nếu $P_m > P_{hd}$, người mua quyền sẽ thực hiện quyền mua tài sản của mình vì khi đó họ sẽ có lợi nhuận là $P_m - P_{hd} - F$ (là chênh lệch giữa giá thị trường so với giá mua theo hợp đồng và phí mua quyền chọn).
- Nếu $P_m < P_{hd}$, người mua quyền sẽ lựa chọn phương án không thực hiện quyền mua.

Đối với người mua quyền chọn bán: Tương tự như vậy, nhà đầu tư sẽ chọn mua quyền chọn bán trong trường hợp dự báo giá cổ phiếu sẽ giảm trong thời gian tới. Nếu sau đó, giá cổ phiếu giảm như dự báo thì nhà đầu tư có thể bán cổ phiếu với giá cao hơn giá thị trường - chủ thích của người dịch. Nguồn: SSC.

Chúng ta không cần phải là một nhà khoa học tên lửa để hiểu tầm quan trọng của giá cả và thời gian trong các chiến lược quyền chọn - thậm chí việc này còn quan trọng hơn nhiều so với khi giao dịch các tài sản cơ sở (*underlying instrument*). Nếu ngày đáo hạn quá sớm, lợi nhuận tiềm năng có thể bị sụt giảm nghiêm trọng hoặc không có, vì điều này không cho phép (nhà đầu tư) đủ thời gian để hành động. Chọn mức giá thực hiện (*strike price*) sai, thì thị trường có thể không bao giờ vận động tới mức giá đó. Khi mua một quyền chọn trước khi mức cao hoặc thấp tạm thời

được xác định rõ ràng thì bạn có thể gặp phải mức sụt giảm giá lớn trong giá trị của quyền chọn, cộng với sự mất giá của quyền chọn theo thời gian, trước khi mọi thứ bắt đầu di chuyển đúng hướng.

Strike price: Là một mức giá cố định trong hợp đồng, tại đó người mua quyền chọn có thể mua (Call) hoặc bán (Put) cổ phần trong trường hợp quyền chọn được thực hiện thành công – chủ thích của người dịch.

Người mua quyền chọn

Yếu tố thời gian rất quan trọng cho cả người mua và người bán các quyền chọn. Người mua sẽ có xu hướng tránh việc bắt buộc phải giao dịch trong lúc giá có khả năng đi ngang. Trong xu hướng thị trường, người mua nên phân tích các mô hình gần đây nhất, tìm ra giá mục tiêu và ngày mục tiêu và mua quyền chọn với mức giá thực hiện (*strike price*) ngày đáo hạn phù hợp. Đối với giá có khả năng phá vỡ qua các đám mây (*set to break through clouds*), chúng cần được theo dõi chặt chẽ và chúng ta chỉ mua chỉ khi giá đóng cửa ngày hoặc tuần vượt qua các mốc giá quan trọng (*key levels*). Hãy sẵn sàng bán một quyền chọn đã đạt được về mục tiêu giá sớm hơn dự kiến để tận dụng tối đa lợi thế premium (lợi thế về phí giao dịch) khi còn nhiều thời gian cho quyền chọn đó đáo hạn.

Người bán quyền chọn

Người bán quyền chọn (hay người ký phát quyền chọn - *option writers*) phải đối mặt với một nhiệm vụ khác và khó

khăn giống như nhặt những đồng xu trước một chiếc xe ủi đất (*picking up nickels in front of a bulldozer*). Lợi nhuận nhỏ nhưng ổn định có thể được thực hiện bởi các trader lành lợi và nhanh nhẹn, nhưng chúng hoàn toàn có thể bị xóa sổ bởi một thương vụ thua lỗ lớn. Lý tưởng nhất, tất cả các quyền chọn mà họ bán sẽ đáo hạn một cách vô giá trị. Hãy thử bán các quyền chọn đáo hạn ngay trước các nhóm ngày mục tiêu. Cũng nên bán các quyền chọn mà biến động của nó vượt ra ngoài mô hình mục tiêu hoặc là vượt lên những đám mây lớn. Nếu có thể hãy tập trung vào việc bán quyền chọn còn một tháng đáo hạn bởi bạn sẽ có đủ dữ liệu để biết các đám mây đang nằm ở đâu, không phải là loại hợp đồng quyền chọn còn tới 6 tháng mới hết hạn vì bạn sẽ không có bản đồ chỉ đường cần thiết (ý tác giả nói là khi đó các đám mây chưa hình thành đủ thời gian để làm chỉ báo cho chúng ta giao dịch).

Hãy suy nghĩ chi tiết những yếu tố nào trong đồ thị của Ichimoku Kinko Hyo có thể giúp xác định thời gian, và điều này giúp xác định mức giá mục tiêu.

Yếu tố thời gian

Để chọn đúng thời điểm, nguyên lý về thời gian là nơi bắt đầu rõ ràng nhất. Hãy nhớ rằng các con số 9, 17 và 26 ngày là nền tảng rất quan trọng, cộng với sự kết hợp của cả ba bộ chỉ báo này. Đánh dấu những ngày này bắt đầu ở những đỉnh và đáy quan trọng và xem xét kỹ càng vị trí chúng, vì có thể đây là những ngày có khả năng cao nhất thiết lập các mức đỉnh hoặc đáy tạm thời tiếp theo. Cũng

trên cơ sở xem xét nguyên lý sóng, vạch ra bản đồ giả định các chiều hướng có khả năng xảy ra nhất chẳng hạn là chân tiếp theo của sóng sẽ có cùng độ dài (hoặc cũng di chuyển tương tự theo thứ tự số sóng) như chân sóng đầu tiên.

Tiếp theo hãy nhìn vào chính Đám mây (*clouds*) để xem:

- Nơi mà đám mây thưa thớt và mỏng đi
- Khi nào 2 đường Senkou Span A và Senkou Span B sẽ cắt nhau (*crosses over*).

Những ngày này cũng là những bước ngoặt quan trọng tiềm năng. Hãy xem xét đường chậm Chikou Span và liệu nó có đang chống lại giữa một đám nén dày đặc hay liệu nó hiện có tăng vọt hay giảm mạnh mà không có dấu hiệu kháng cự hay hỗ trợ rõ ràng. Trong trường hợp đầu tiên, khi ở trong một khu vực rối rắm và tắc nghẽn, hãy đếm xem có bao nhiêu ngày tiếp theo tiếp tục việc rối rắm và tắc nghẽn đó, có lẽ khoảng 3 tuần nữa. Người ta sẽ giả định rằng sự di chuyển của giá có thể bị hạn chế trong khi xu hướng rối rắm vẫn còn tồn tại. Trong các xu hướng thị trường mạnh, Chikou Span sẽ không nói cho bạn biết sự di chuyển giá lên sẽ dừng ở đâu, nhưng nó có thể hữu ích trong việc xác định mức độ điều chỉnh có thể sẽ diễn ra như thế nào và khi nào thì xu hướng giá sẽ đảo ngược. Nói cách khác, những cây nến trước đó sẽ đóng vai trò hỗ trợ cho thị trường hiện tại.

Yếu tố các mức giá

Bây giờ hãy xem xét các mức giá, bao gồm các mục tiêu, hỗ trợ tạm thời và kháng cự tạm thời, và các điểm là

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

bước ngoặt (*turning point*). Lại lần nữa, nguyên tắc giá mục tiêu là nơi rõ nhất bắt đầu. Nghiên cứu kích thước và thời gian của các sóng trước đó trong các mẫu 1, V, N và 4, sau đó xác định điểm cuối của sóng tiếp theo. Điều chỉnh điểm cuối của sóng tiếp theo nếu nó nằm ở phía bên kia của một đám mây rất lớn. Cũng như ta phải giảm giá mục tiêu (*target price*) nếu thấy điều đó, đường Chikou Span sẽ phải tăng sức mạnh một cách nhanh chóng vượt qua một nhóm các cây nến hẹp. Ngược lại, ta có thể tăng mục tiêu giá nếu chân tiếp theo của sóng là một sóng 1 và đã có một xu hướng mạnh đã tồn tại. Đây cũng là trường hợp mà Chikou Span không gặp phải trở ngại nào. Việc tính toán các giá mục tiêu cũng phải hết sức thận trọng khi các đường trung bình di động (9 và 26 ngày) đang đi ngang.

Sự đảo chiều xu hướng

Làm sao các đồ thị Ichimoku Kinko Hyo có thể giúp bạn quyết định ở mức giá nào thì xu hướng sẽ đảo ngược? Khi giá mục tiêu đã được đáp ứng, hãy quan sát các cây nến đảo chiều mạnh mẽ và các dấu hiệu thông thường khác của đỉnh (hoặc đáy), ví dụ như một đỉnh kép hoặc đáy tròn. Nếu điều này cũng trùng với các cạnh của một đám mây, càng sát và càng gần cạnh của đám mây càng tốt. Tương tự như vậy, nếu Chikou Span chạm "bức tường này" (*brick wall*) cũng sẽ giúp đảo ngược xu hướng. Hãy ghi nhớ mức hỗ trợ là mức S, nơi mà nó đã từng là ngưỡng kháng cự nhưng giờ lại trở thành ngưỡng hỗ trợ và ngược lại, vì điều này cũng

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

hữu ích trong việc chọn các điểm ngoặt, đặc biệt là khi nó trùng với chân cuối cùng của mô hình sóng.

Hỗ trợ và kháng cự

Đồ thị Ichimoku Kinko giúp ích rất nhiều về các đáy và đỉnh tạm thời do biên độ dao động của các ngưỡng hỗ trợ và kháng cự của nó. Đường trung bình di động rất hữu ích cho các traders tích cực (*active traders*), là những đường cung cấp hỗ trợ đầu tiên cho Chikou Span (hãy nhớ rằng: Chikou Span là giá của ngày hôm nay đã về lui lại 26 ngày trước đó). Nến của 26 ngày trước cũng cho thấy mức hỗ trợ hoặc kháng cự. Phần trên cùng và dưới cùng của đám mây thường là mốc kế tiếp để ngăn chặn sự di chuyển của giá. Senkou Span B (đỉnh giá cao nhất cộng với mức giá thấp nhất trong 52 ngày qua chia cho 2 về tiến về phía trước 26 phiên) có lẽ là quan trọng nhất, và nếu giá phá vỡ Senkou Span B thì chúng ta phải suy nghĩ rất nghiêm túc, nghĩ kỹ và lúc đó chiến lược cho việc đảo chiều của giá là cần thiết.

Nguyên tắc thời gian cũng có thể giúp chọn mức biểu đồ tạm thời. Ví dụ, trong một sóng N cao hơn, nếu chân đầu tiên dài 17 ngày, chân tiếp theo có thể mất 9 ngày. Vào những ngày số 7 đến số 11 khi giá đang điều chỉnh xuống thấp hơn, hãy theo dõi cẩn thận các dấu hiệu thông thường cho thấy một mức hỗ trợ mới đang được tạo ra. Sau khi thiết lập xong mức hỗ trợ, người ta có thể giả định rằng chân cuối cùng cao hơn sẽ mất 17 ngày để thiết lập, và điều này sẽ là cân bằng với sự di chuyển mạnh mẽ của chân

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

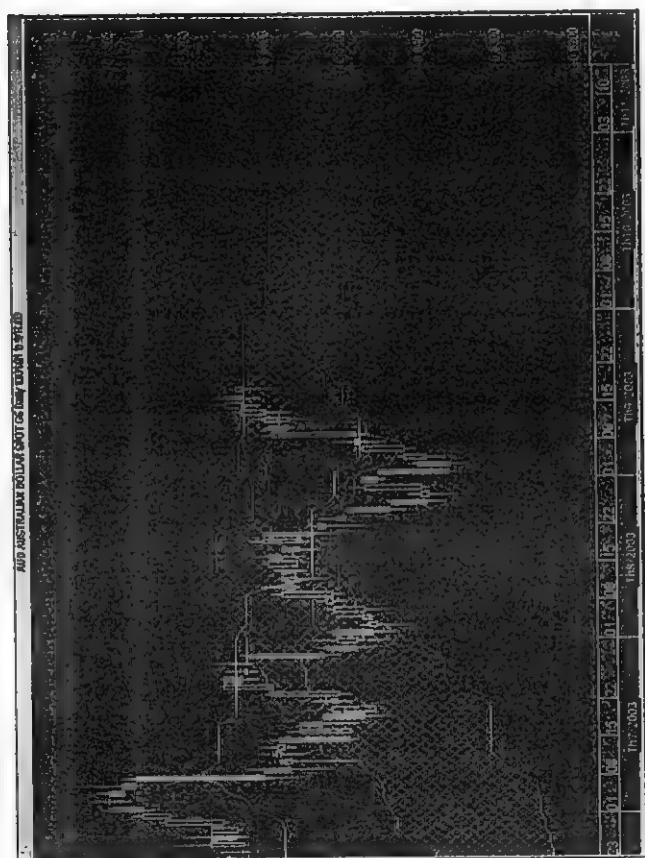
sóng đầu tiên của sóng N. Và chúng ta sẽ kết thúc sóng N này bằng một sự kết hợp $(17+9+17-2)=41$ ngày. Một lần nữa, vào những ngày số 40 đến 44, hãy theo dõi các dấu hiệu đầu tiên của việc tạo đỉnh (thông qua việc theo dõi các cây nến – người dịch).

Chiến lược mua quyền chọn

Chiến lược mua quyền chọn mua

Đây là một ví dụ tốt cho một nhà giao dịch (*trader*) thận trọng, những người muốn mua một quyền chọn out-of-the-money (nghĩa là tại thời điểm giao dịch, quyền chọn không ở vùng có giá trị bên trong. Ví dụ, bạn dự đoán rằng giá của quyền chọn sẽ tăng nhưng trên thực tế giá lại giảm. Dự đoán của bạn không đúng và quyền chọn không mang đến lợi nhuận. Đừng quên một điểm quan trọng: cho đến khi quyền chọn vẫn còn thời hạn, bạn có thể chuyển từ trạng thái out-of-the-money sang in-the-money, vùng có giá sinh lời – người dịch). Trong ví dụ này, nhà đầu tư dự đoán rằng đồng đô la Úc sẽ tăng giá trị so với đô la Mỹ. Biểu đồ phía dưới cho thấy số đồng đô la Mỹ cần thiết để mua một đô la Úc (mức độ ở đây là 0,6650, vì vậy cần 66 đô Mỹ và 1/2 cent để mua được một đô la Úc). Giá này càng cao, có nghĩa là đô Úc càng mạnh. Tin tưởng rằng giá đô la Úc sẽ lên giá và di chuyển cao hơn, do đó các trader muốn mua quyền mua đô la Úc (điều tương tự với quyền bán đô la Mỹ).

Đồ thị 6-1: Đồ la Mỹ và đô la Úc

Trước tiên, hãy kiểm tra đám mây và đảm bảo rằng các chân nến nằm phía trên đám mây. Nếu chúng không nằm trên: hãy chờ đợi, vì nếu không chúng ta sẽ rất mất thời gian đợi chờ vì giá có thể nằm bên dưới đám mây trong vài tuần. Ở đây đồng đô la Úc đã làm như vậy (di chuyển dưới các đám mây – người dịch) gần 2 tháng! Nếu chúng nhích vào trong đám mây, và các trader thực sự không thể cưỡng lại sự thôi thúc để mua, chọn một quyền chọn mua với giá cố định nằm ngay cạnh trên của đám mây và tốt nhất là ở trên nó (với số làm tròn gần nhất vì chúng sẽ được giao dịch tích cực hơn và do đó là giá được chọn nhiều hơn). Ở đây, tôi có lẽ sẽ nhìn vào quyền chọn mua 0,6600 hoặc 0,6700. Khi giá phá vỡ qua đỉnh của đám mây, chúng có khả năng bắt đầu chuyển động khá nhanh, tăng sự biến động tiềm ẩn và do đó tăng thêm giá trị cho tùy chọn.

Quyền chọn mua này có thể được giữ cho đến khi hết hạn, miễn là giá không bị phá vỡ dưới đáy đám mây. Nếu giá di chuyển xuống xuống dưới đường này, có thể bạn sẽ phải bán đi quyền chọn này để thu lại vốn và có thể đây cũng là chỉ báo tiềm tàng cho những biến động tiềm ẩn cao hơn. Lưu ý: khi giá tăng cao hơn thì các đám mây cũng di chuyển lên tương ứng. Đám mây khi đó sẽ tiếp tục cung cấp các ngưỡng hỗ trợ cho khi giá tăng lên và các đám mây này cũng có thể được sử dụng như một điểm cắt lỗ dưới (*trailing stop*). Nhiều nhà giao dịch không nghĩ đến việc bán các quyền chọn của họ, đặc biệt là các quyền chọn đang mang lại giá trị (*in-the-money*). Nhưng nếu bạn

muốn tăng lợi nhuận, bạn nên đánh giá lại các vị thế của mình có liên tục để đảm bảo bạn có chiến lược tốt nhất cho các điều kiện thị trường hiện tại.

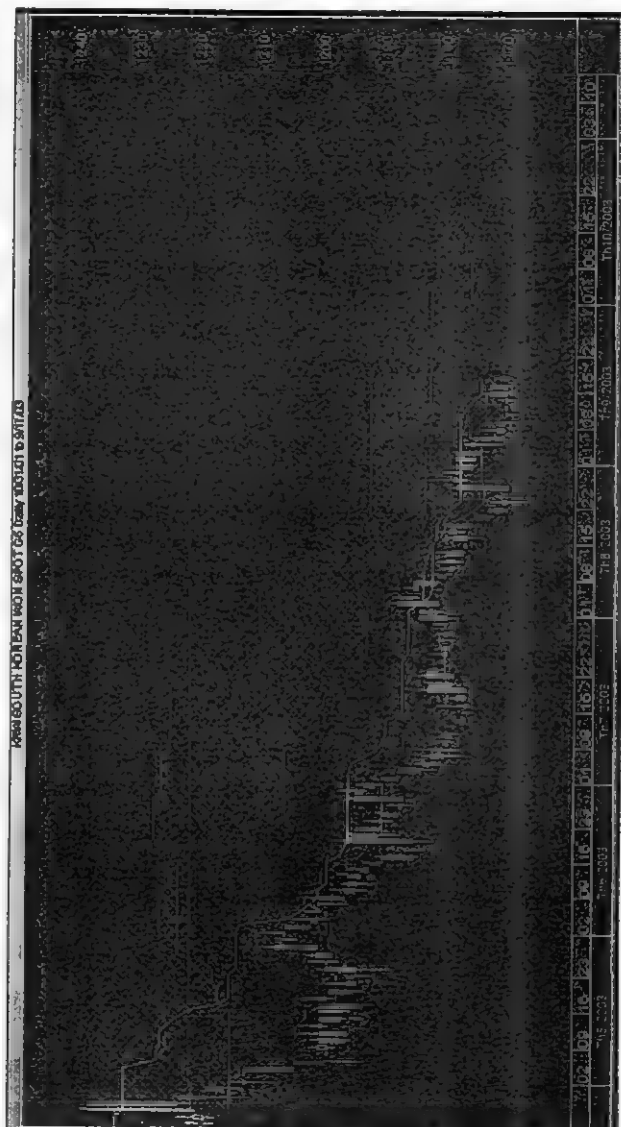
Chiến lược mua quyền chọn bán

Trong ví dụ tiếp theo này, một trader muốn mua quyền chọn bán cặp đồng đô Mỹ và đồng Won của Hàn Quốc vì giá thị trường của cặp tiền tệ này đang di chuyển và nằm dưới các đám mây. Đây là hợp đồng quyền chọn kiểu châu Âu, đồng Won Hàn Quốc so với đồng Đô la Mỹ vì vậy khi giá càng xuống, bạn sẽ càng cần ít đồng Won hơn để mua một đồng đô la Mỹ.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-2: Đồng Won Hàn Quốc và đô la Mỹ

Đầu tiên, hãy chắc chắn rằng đám mây đang dày, chứ không phải là các đường Senkou span A và Senkou Span B sẽ giao nhau trong khoảng thời gian 26 ngày tới. Không hoàn toàn như vậy ở trong thí dụ này, mặc dù các đường Senkou span A, B chưa cắt qua nhau (*cross over*), nhưng rất khó để tìm thấy những ví dụ hoàn hảo trong các thị trường hiện tại, và tôi luôn thích sử dụng các ví dụ cập nhật hơn là những ví dụ lịch sử (ý tác giả nói là nhìn vào tình trạng các đám mây hiện tại để đánh giá hơn là tình hình của các đám mây trong quá khứ). Vì vậy, khi giao dịch được thực hiện với giả định xu hướng giảm của cặp tiền tệ này sẽ tiếp tục, thì đám mây phía trước phải dày để giữ cho xu hướng này giảm này trở nên nặng nề và ổn định.

Bước tiếp theo, kiểm tra xem Chikou Span có nằm dưới ngọn nến của 26 ngày trước và nằm bên dưới đám mây không. Có, đường màu đỏ ở dưới. Mua một quyền chọn bán mạnh mẽ ngay dưới mức này, do đó làm tăng cơ hội mua một quyền chọn mà có khả năng sinh lợi một cách nhanh chóng.

Nếu trader chính xác, thì hai cạnh của đám mây sẽ thấp hơn trong suốt thời gian của quyền chọn. Lần này mức cạnh phía bên trên của đám mây sẽ được sử dụng để làm lệnh dừng lỗ nhằm giảm thiểu tổn thất. Cần phải xem xét các mức giá này liên tục.

Một chiến lược ngon lành hơn là khi mua các quyền chọn knock-in (Quyền chọn "knock – in" là quyền chọn có giá trị hiệu lực chỉ khi giá cổ phiếu chạm (*hit*) một mức xác

định (hàng rào) trước ngày đáo hạn của quyền chọn – người dịch), chúng có xu hướng rẻ hơn rất nhiều so với một quyền chọn thông thường. Đó là một quyền chọn chỉ có hiệu lực khi giá đạt đến mức giá thỏa thuận trước. Phí giao dịch quyền chọn (premium) được thanh toán trước vào ngay ngày mua, nhưng nếu không đạt đến mức knock-in, nó sẽ không bao giờ trở thành một quyền chọn hiện thực (*live option*). Đối với các quyền chọn mua, lệnh knock-in thường thấp hơn mức giá hiện tại và thấp hơn nhiều giá thực hiện (*strike price*), ngược lại với quyền chọn bán.

Chiến lược Knock-in

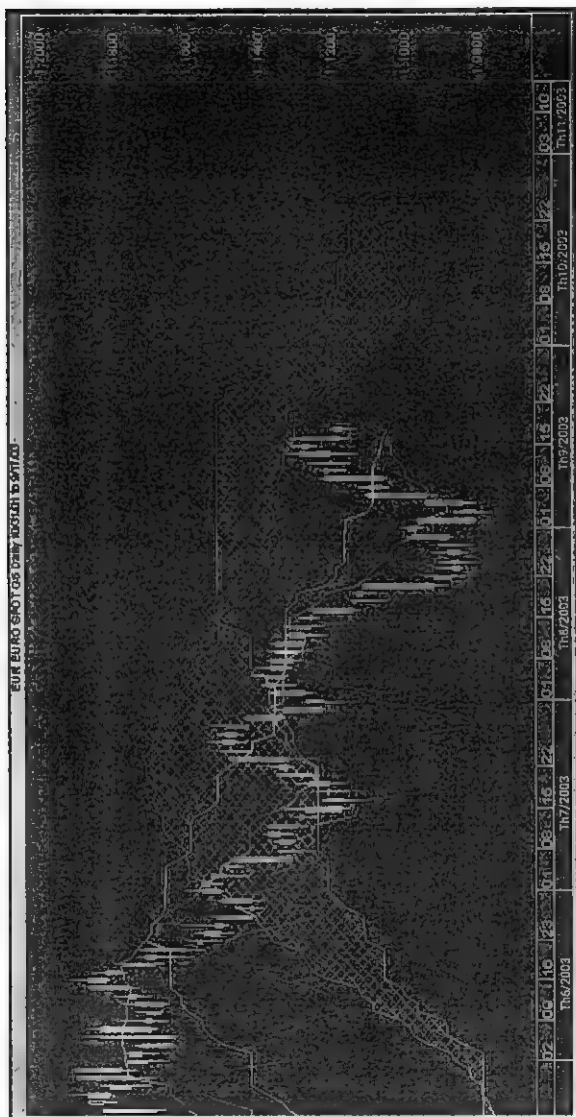
Một trader thấy xu hướng tăng giá của đồng Euro so với đô la Mỹ nhưng thị trường vẫn đang nằm ở dưới đám mây Ichimoku thì có thể làm như sau:

Mua một quyền chọn mua out-of-the-money với giá thực hiện ở rìa trên của đám mây tại mức 1,1600. Đây là mức thấp hơn mức giá hiện tại và ở cạnh dưới của đám mây được sử dụng như là giá knock-in tại 1,1000. Kỳ hạn của knock-in price này tối thiểu là một tuần, thực tế có thể hơn đến một tháng, nên được sử dụng cho giai đoạn knock-in này; điều này dành cho một quyền chọn có ba tháng đáo hạn.

Vì vậy, quyền chọn này rẻ hơn rất nhiều so với quyền chọn mua trực tiếp trên thị trường:

1. Không bao giờ có thể rơi vào giá knock-in trước khi phục hồi (đó là trường hợp ở đây).

Đồ thị 6-3: Đô la Mỹ và Euro

2. Hoặc giá có thể đạt đến cấp độ này sau khi thời gian knock-in đã hết hạn (và do đó, các quyền chọn không bao giờ tồn tại).

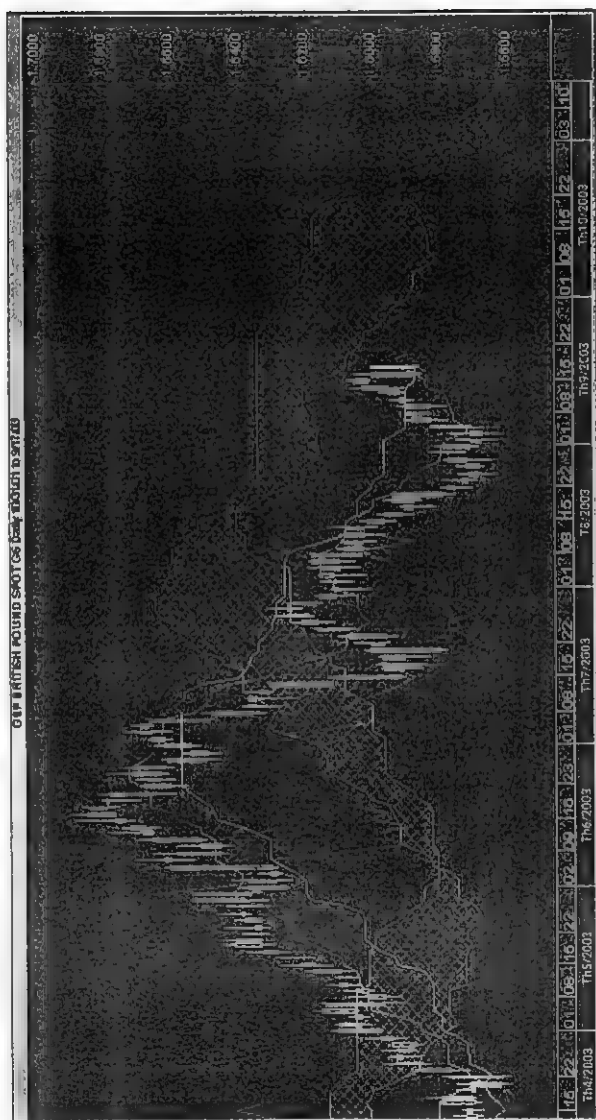
Một chiến lược tương tự sẽ là một knock-in đảo chiều. Vì cặp tiền tệ này hiện đang vận động ở dưới cả hai mức (Senkou span A, Senkou Span B) của đám mây trong ví dụ Euro ở trên, nên có thể sẽ thiết lập mức giá knock-in ở cạnh của đám mây thấp hơn và giá thực hiện ở trên cạnh đỉnh của đám mây.

Dù rất là "gọn gàng", nhưng chiến lược này sẽ không thực sự giúp bạn tiết kiệm nhiều tiền như là việc bạn sử dụng tiêu chuẩn knock-in đã mô tả ở phía trên.

Chiến lược Knock-out

Một chiến lược knock-out sẽ làm cho các quyền chọn rẻ hơn. Đây là một quyền chọn tồn tại từ ngày đầu tiên, nhưng sau đó chấm dứt tồn tại (hoặc chết) nếu một mức giá được xác định trước khi bạn chạm vào. (Knock-Out option: là một loại option trong đó hợp đồng quyền chọn sẽ hết tồn tại nếu giá tài sản cơ sở trong hợp đồng đạt đến một mức cụ thể được quy định, đó chính là rào chắn – người dịch). Đối với ví dụ này tôi đang sử dụng cặp Bảng Anh với đô la Mỹ, giá càng thấp thì đồng đô la càng mạnh.

Đồ thị 6-4: Đô la Mỹ và Bảng Anh

Tôi sẽ đề nghị những điều sau bởi vì giá hiện tại đang ở thấp hơn đám mây Ichimoku lớn. Mua một quyền chọn bán bằng Anh (hay là một quyền chọn mua đồng đô la) (*Buy an at-the-money PUT on the pound – also a call on the dollar*) ở mức 1.6000. Sử dụng một mức cao hơn trên cạnh trên của đám mây và căn trên của Chikou Span là mức knock-out, ở đây là mức 1,6400. Để kiếm tiền thì cặp tỷ giá này (tỷ giá USD/GBP) sẽ không bao giờ được tăng chạm tới giá 1,6400 và nên giảm liên tục từ mức giá hiện tại.

Vì vậy, nếu thị trường đi ngược lại chiến lược của traders (trong trường hợp là thí dụ này), thì quyền chọn của anh ta sẽ chấm dứt tồn tại khi giá phá vỡ ở đỉnh của đám mây, mức 1,6400. Điều quan trọng nhất là chiến lược knock-out làm cho các quyền chọn rẻ hơn để mua ngay từ đầu.

Chiến lược Window cho các quyền chọn knock-out/knock-in

Đây là chiến lược cuối cùng của tôi liên quan đến việc mua các quyền chọn. Đây là một chiến lược window cho knock-out/knock-in tận dụng khía cạnh về sự lựa chọn đúng thời điểm của các quyền chọn kết hợp với đám mây Ichimoku Kinko. Window là những quyền chọn nơi mà các nhân tố knock-in hoặc knock-out ngắn hơn thời gian đáo hạn của quyền chọn và dành cho khoảng thời gian được chọn trước (*pre-selected window of time*). Một hai tuần cụ thể trong phần đầu tiên của vòng đời quyền chọn. Chiến

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

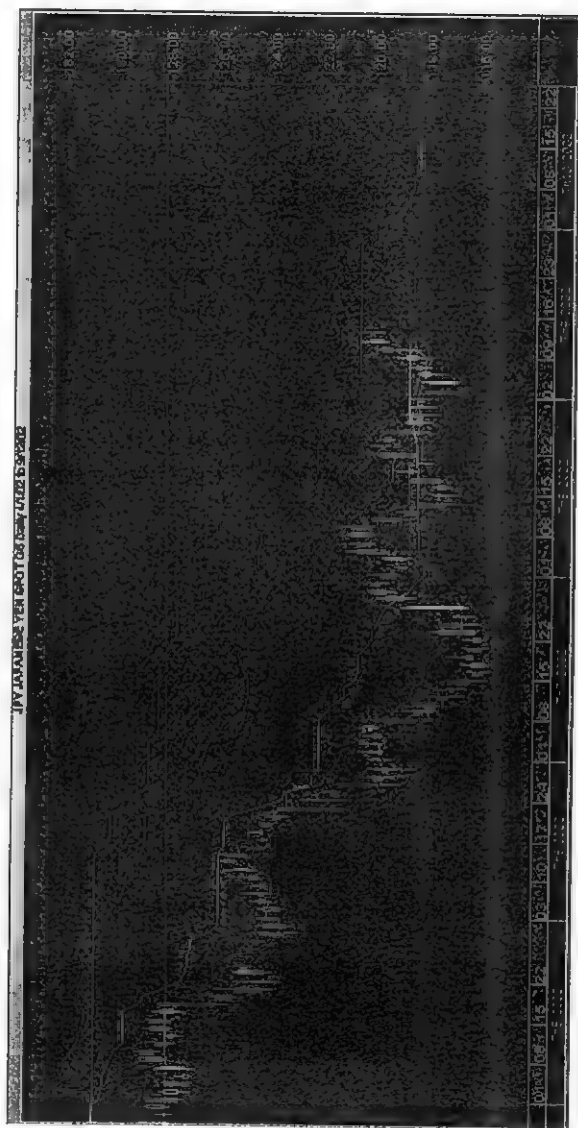
lược này thậm chí còn rẻ hơn so với chiến lược knock-in/outs thẳng trong đó không chỉ phải kích hoạt được cấp độ mà còn nó phải được nhấn trong khung thời gian thích hợp.

Để minh họa ví dụ này tôi sẽ sử dụng cặp đồng đô la Mỹ và đồng Yên Nhật, một lần nữa trích là quyền chọn kiểu châu Âu là cần bao nhiêu Yên Nhật để mua một đồng đô la: Cặp tỷ giá này càng cao thì đồng Yên Nhật càng yếu.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-5: Đồng Yên Nhật và đô la Mỹ

Trong một thế giới lý tưởng, sẽ là cực kỳ tốt khi nhìn thấy giá có sự thay đổi đột ngột ngay từ đầu, vì chúng sẽ kích hoạt điểm knock-in (nhưng cũng có thể sẽ là hiểm họa khi giá thay đổi đột ngột), sau đó thì giá sẽ tiếp tục di chuyển ổn định về sau, nơi bạn không phải lo lắng về thời điểm đáo hạn của quyền chọn (Ý tác giả nói về xu hướng của cặp tỷ giá – nếu có xu hướng thì thật là tốt và chiến lược của chúng ta sẽ trở nên dễ hơn nhiều – người dịch).

Ý tưởng là, trước khi đám mây trở nên mỏng hơn, các trader sẽ mua quyền chọn trước với giả định rằng sẽ có những động thái mạnh mẽ về giá ở điểm này (đám mây mỏng hơn) và cuối cùng là một sự thay đổi trong xu hướng. Một khi xu hướng mới đã được thiết lập, người ta muốn giao dịch thoải mái và không phải lo lắng về việc xu hướng bị chặn lại. Trong ví dụ này, tôi đã giả định rằng chúng ta sẽ có một số động thái rất mạnh cho cặp tỷ giá này vào khoảng giữa tháng 10, và cuối cùng chúng ta sẽ có được một xu hướng dài hạn cho đồng Yên với Đô la Mỹ, để cuối năm cặp này sẽ tăng lên tới 130 Yên đổi 1 Đô la Mỹ.

Yếu tố then chốt của chiến lược này là chúng tôi muốn mua quyền chọn mua 3 tháng đối với đồng đô la vì quan điểm của chúng tôi trong dài hạn là đồng đô la Mỹ sẽ mạnh hơn so với đồng Yên. Chúng tôi sẽ mua quyền chọn At-the-money 3 tháng tại mức 122,00. Tại sao lại ở mức đó? Vì mức này ở ngay đỉnh của đám mây và chỉ cao hơn đỉnh cao nhất của tháng 8 tại 121,50. Bởi vì sự biến động tiềm ẩn có khả năng gia tăng mạnh vào giữa tháng 10, tôi

đã đưa ra quan điểm rằng tốt hơn hết là nên mua nó ngay bây giờ (giữa tháng 9 – người dịch) thay vì chờ đợi và để phải chấp nhận một mức chi phí premium cao hơn.

Bước tiếp theo là tìm cách tiết giảm chi phí, mà tôi có thể thực hiện thông qua chiến lược knock in trong 2 tuần vào khoảng ngày 10 tháng 10 – đó là điểm mỏng nhất của đám mây và:

1. Bạn không nên quá tham lam
2. Và knock-in là chiến lược tiết kiệm rất nhiều tiền mà có một số người đã mất nhiều thời gian để lựa chọn giá kích hoạt. Chúng ta chọn giá knock-in ở trên 118,00 phải không, hãy chọn luôn mức giá 119.00 (Đọc lại phần chiến lược knock-in ở phần trước thật kỹ nhé bạn đọc – người dịch).

Đối với một chiến lược knock-out, tôi nghĩ rằng nếu đồng Yên/Dollar đã phá vỡ một đáy mới trong năm, có lẽ tôi nên từ bỏ toàn bộ ý tưởng này, vậy hãy thêm chiến lược knock out tại mức 115,00, kéo dài trong tháng đầu tiên của quyền chọn. Một lần nữa, điều này sẽ giảm chi phí phải trả (*premium*) mà tôi phải trả ngay vào ngày đầu tiên khi tôi tham gia giao dịch này.

Phí giao dịch (*premium*) thấp hơn rất nhiều so với các chiến lược bổ sung này (*knock-in/knock-out as add-ons*), bởi vì tôi đang được sử dụng các lựa chọn – tôi cược lại xu hướng. Chi phí của chiến lược này như sau:

1. Đối với quyền chọn thẳng 3 tháng (*straight option*) ở giá 122,00, phí giao dịch quyền chọn mua sẽ là 1,8%.
2. Chiến lược tương tự bằng cách sử dụng chiến lược knock-in hai tuần tại mức 119,00 cho giữa hai tuần trong tháng 10 làm giảm chi phí của quyền chọn tầm 0,32%.
3. Như đã nói ở trên, chúng tôi có thể thêm chiến lược một tháng knock-out (cho tháng đầu tiên) tại mức 115,00, điều này làm giảm chi phí của các quyền chọn thêm nữa, đến 0,16%. Ít hơn 1/10 giá của một quyền chọn mua thông thường, đây là một khoản tiết kiệm đáng kể.

(Ở Việt Nam các quyền chọn options có thể được giao dịch trong các sàn giao dịch Forex quốc tế, trong tương lai thì các quyền chọn options cũng sẽ trở nên phổ biến ở các sàn giao dịch chứng khoán của Việt Nam – chú thích của người dịch).

Chiến lược bán quyền chọn

Cho đến nay chúng tôi đã chỉ xem xét các chiến lược liên quan đến mua quyền chọn, nhưng công việc của các ngân hàng là chào bán các quyền chọn là chủ yếu. Đây là hoạt động kinh doanh bình thường của ngân hàng; họ có xu hướng mua các quyền chọn chỉ để phòng hộ cho các vị thế hiện có, để giảm rủi ro, hoặc là một phần của một giao dịch phức tạp hơn.

Quyết định đầu tiên khi bán một quyền chọn mua là ở chỗ đặt giá thực hiện quyền chọn (*Strike price*). Các giá

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

thực hiện quyền chọn ở đỉnh mới (*New highs*) và đáy mới (*New lows*) có xu hướng đắt hơn một chút nhưng, vì rất ít người phương Tây biết về đám mây và hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo, và chúng ta có thể sử dụng chúng cũng như đỉnh và đáy mới.

Nếu đặt giá thực hiện quyền chọn ở trên cùng của đám mây thì quyền chọn có thể sẽ đắt hơn, trong khi nếu đặt giá thực hiện quyền chọn nằm trong đám mây thì quyền chọn lại trở nên rẻ hơn. Điều này là bởi thị trường có khả năng bị kẹt bên trong đám mây (nếu nó dày) trong suốt thời gian quyền chọn có hiệu lực. Theta (Time Decay: là giá trị của quyền chọn options sẽ giảm đi theo thời gian – người dịch) là người bạn của người bán quyền chọn.

Quyết định thứ hai là khi nào tiến hành phòng hộ (*hedging*) quyền chọn mua khi nó di chuyển tới vùng into-the-money. Hãy xem xét ví dụ bên dưới.

Chiến lược bán quyền chọn mua

Giả sử chúng tôi đã bán một quyền chọn mua đô la Mỹ ở mức C \$1.4000 (quyền chọn bán đô la Canada – mức này là 1.4 đô la Canada đổi được 1 đô la Mỹ). Phí giao dịch (*premium*) nhận được cho chúng tôi một mức đệm bảo hiểm (*cushion*) nhất định, nhưng chúng tôi nên xem xét để bắt đầu phòng hộ với những mức giá đóng cửa hàng ngày nằm trên đường Senkou Span A. Một khi cái đệm bảo hiểm (*cushion*) đã cạn kiệt thì chúng thường được phòng

vệ trên thang trượt (*sliding scale*) dựa trên delta và vega dự kiến. Cũng lưu ý rằng cặp tiền tệ này đã chuyển động ngang trong một phạm vi tương đối hẹp kể từ giữa tháng 5 năm 2003. Bất kỳ khi nào một công cụ tài chính nào (ở đây là cặp tỉ giá CAD/USD) hoạt động như thế này đều đáng xem xét phát hành quyền chọn mua vì hy vọng quyền chọn kiểu này sẽ hết giá trị khi đáo hạn hết lần này đến lần khác (Nghĩa là người phát hành quyền chọn kiểu này thì có lời ngay tiền premium còn người mua quyền chọn – call option thì không có lời, chú thích của người dịch). Trong các thị trường có xu hướng (*trending markets*) và những thị trường có biến động giá lớn (*massive price swings*) thì khó khăn hơn nhiều khi người phát hành quyền chọn quản lý rủi ro của danh mục quyền chọn họ phát hành.

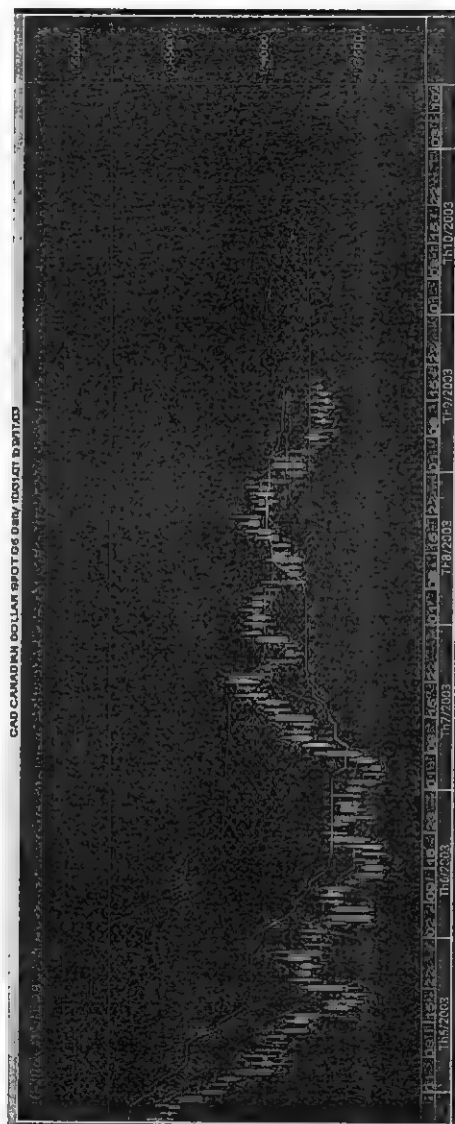
Delta: sự thay đổi về giá của option theo thị giá của cổ phiếu. Khi thị giá tăng 1 điểm thì giá quyền chọn sẽ tăng theo Delta.

Vega: chỉ số biến động (Volatility). Khi chỉ số biến động tăng cao, giá quyền chọn sẽ tăng cao - chú thích của người dịch.
Nguồn: Chungkhoanphaisinh.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-6: Đô la Canada và đô la Mỹ

Chiến lược Strangle – kiếm tiền trong một thị trường đi ngang ít biến động.

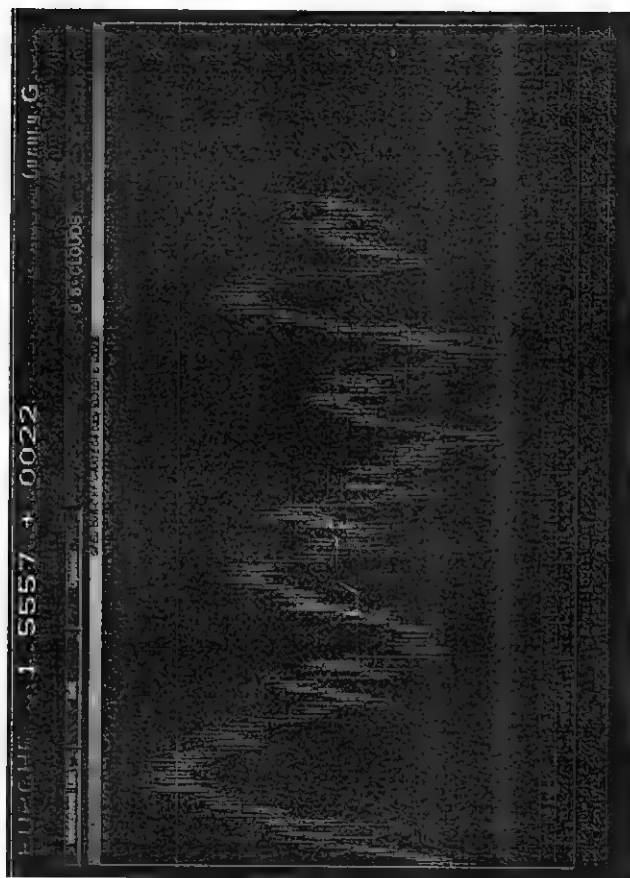
Hệ thống Ichimoku được sử dụng cực tốt cho thị trường có xu hướng và dự đoán các bước ngoặt đảo chiều xu hướng, nhưng liệu nó có thể sử dụng trong thị trường đi ngang?

Trong ví dụ này, đồng Euro với Đồng Franc của Thụy Sĩ, chúng ta có một thị trường giao dịch đang đi ngang khá lâu và có khả năng nó sẽ tiếp tục đi theo cách này vì nó không nằm trên hoặc nằm dưới đám mây.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-7: Đồng Franc Thụy Sĩ và Euro

Chúng ta có thể bán một hợp đồng quyền chọn 2 chiều (*sell a straddle* - một quyền chọn mua và một quyền chọn bán với cùng một ngày hết hạn và cùng một giá thực hiện) để lấy phí giao dịch (*pick up the premium*), với giá thực hiện ở mức trung bình của giai đoạn này là 1.5500 franc Thụy Sĩ cho mỗi Euro. Phí giao dịch quyền chọn nhận được cung cấp cho chúng ta đủ để trang trải và cho phép một số biến động về giá xung quanh tỷ lệ trung tâm. Những di chuyển nhỏ vào vùng into-the-money, dù là ở quyền chọn mua hay quyền chọn bán, sẽ được bảo đảm bởi phí giao dịch quyền chọn mà chúng ta đã nhận được cho cả hai chiều của các quyền chọn (*both legs of the option*).

Tuy nhiên, dựa trên Ichimoku, tôi sẽ đề nghị tiến hành bán quyền chọn strangle. Chọn quyền chọn mua với giá thực hiện nằm trên đám mây cao nhất trong khoảng thời gian được quan sát là (1.5600) và quyền chọn bán với giá thực hiện ở bên dưới mức Chikou Span thấp nhất (1.5350). Phí giao dịch nhận được sẽ ít hơn rất nhiều so với quyền chọn straddle hai chiều bình thường (*straightforward straddle*), nhưng tôi nghĩ rằng việc thay đổi và biến động của thị trường sẽ khiến cho chúng ta ít căng thẳng hơn. Giá trị của các quyền chọn theo thời gian sẽ ổn định cho đến khi các quyền chọn hết hiệu lực. Thu nhập từ phí giao dịch (*premium*) là lợi nhuận ròng cho người bán quyền chọn.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Straddle là đồng thời mua (hoặc đồng thời bán) một hợp đồng call options và một put options của một sản phẩm tài chính, cùng ngày đáo hạn và giá thực hiện.

Strangle là đồng thời mua (hoặc đồng thời bán) một call option và một put option Options của một sản phẩm tài chính, cùng ngày đáo hạn nhưng khác giá thực hiện - chủ thích của người dịch. Nguồn: Cfoviet.

Lưu ý rằng các loại chiến lược này được sử dụng rất nhiều trên thị trường liên ngân hàng và những người tham gia sẽ cố gắng bảo vệ các quyền chọn mà họ đã bán để đảm bảo quyền chọn khi hết hạn sẽ vô giá trị.

Ghi nhớ rằng trên thực tế trong vòng tròn FX (Forex – ngoại hối) chúng ta nên:

- Bán quyền chọn đơn giản (*plain vanilla*) (với chiến lược cơ bản bình thường) trong một thị trường biến động thấp.

- Bán quyền chọn phức tạp (*exotics*) (với chiến lược tổng hợp) trong 1 thị trường biến động cao.

Nó sẽ giúp những người phát hành quyền chọn tiết kiệm được tiền (thường là các ngân hàng – người dịch) khi thị trường dao động tới điểm giá knock-out, khi đó chiến lược knock-out được kích hoạt khiến cho các quyền chọn trở nên vô giá trị.

Chiến lược quyền chọn Double-no-touch trong một thị trường đi ngang

Một chiến lược khác khá hiệu quả cho một thị trường di chuyển đi ngang và không đi đến đâu trong vòng một tháng tới hay tương tự vậy là chiến lược Double-no-touch.

Double-One-Touch và Double No-Touch

Quyền chọn một chạm hay chạm kép tương tự như các lựa chọn One-Touch và No-Touch, nhưng thay vì có một mức giá xác định, nhà đầu tư sẽ có lợi nhuận nếu tài sản chạm vào hai mức giá được xác định trước trong giao dịch quyền chọn khi đáo hạn. Tính năng "double no touch" yêu cầu tài sản phải không chạm vào bất kỳ mức giá cụ thể nào vào bất kỳ thời điểm nào trước khi hết hạn giao dịch quyền chọn với khoảng thời gian được xác định trước để mang về khoản tiền được ấn định – chú thích của người dịch. Nguồn: *Investingstockonline*.

Một chiến lược Double-no-touch có nghĩa là các quyền chọn vẫn còn hiệu lực nếu giá của nó không chạm vào một mức thấp hay mức cao mà đã định ra từ trước. Người bán quyền chọn dùng chiến lược này nên chọn mức độ chạm (mức thấp và cao) đủ khoảng cách rộng và xa để hấp dẫn người mua, nhưng tốt nhất là nên sử dụng ở bên trong đám mây hoặc dùng đỉnh/đáy gần đây.

Cho nên, đối với cặp tiền tệ EUR/CHF (đồ thị 6-7 ở trên), tôi sẽ cố gắng bán một double-no-touch với mức chạm cao ở đỉnh cuối cùng của mùa hè (mức 1.5650) và mức chạm thấp hơn tại 1.5350. Với một chút may mắn, những cấp độ (cao và thấp) này có khả năng bị chạm, một lần khiến quyền chọn trở nên vô giá trị và khi đó người bán vẫn có tiền phí (*premium*) và không phải lo lắng về vị thế của mình.

Bán một quyền chọn mua Call Spread

Như có thể thấy trong đồ thị dưới đây, giá chỉ nằm dưới một đám mây lớn và các trader nghĩ rằng giá sẽ bị giữ ở mức dưới đây và sẽ di chuyển xuống thấp hơn một lần nữa.

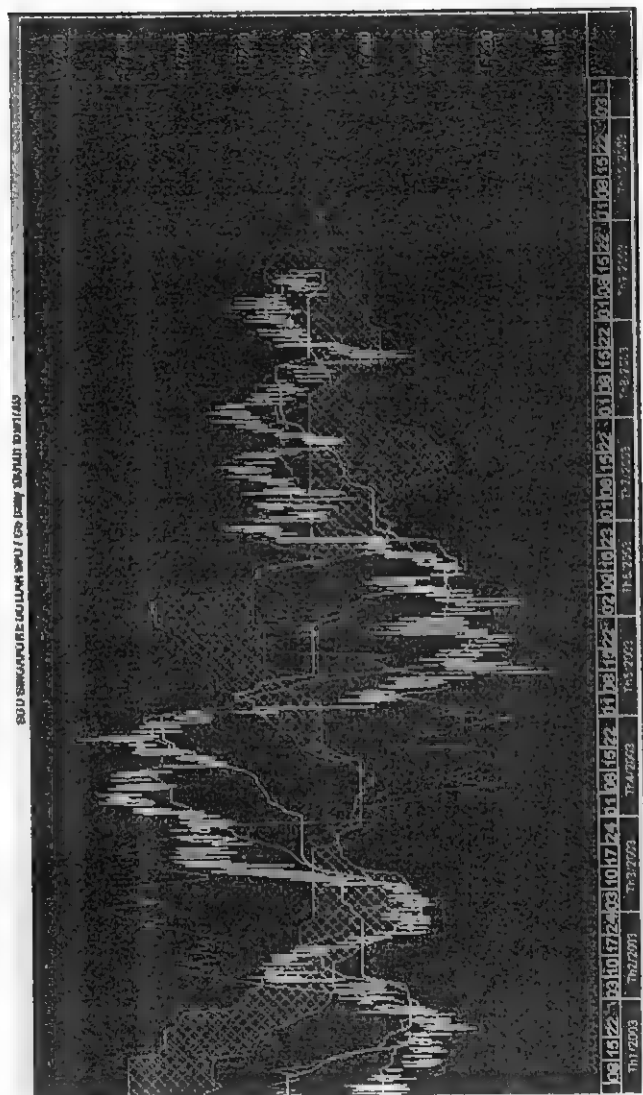
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tuy nhiên, cấu trúc đám mây bị phá hủy (ở phía trước mây trở nên mỏng hơn) nên có khả năng rất cao là giá có thể phá vỡ và di chuyển cao hơn trong tháng 10.

Tôi sẽ đề nghị bán một quyền chọn mua At the money và mua một cái quyền chọn mua thứ hai, out-of-the-money cho cùng một ngày đáo hạn - một chiến lược được gọi là Call Spread. Phí giao dịch nhận được (*premium*) sẽ nhiều hơn phí chúng ta phải trả, đây là một cách tốt để làm việc với các đám mây. Quyền chọn mua bán sẽ ở mức giá giữa đám mây. Phí giao dịch nhận được phải đủ lớn để trả tiền cho bạn nếu giá di chuyển đến đỉnh của đám mây, cũng chính là giá thực hiện của quyền chọn mua thứ hai mà bạn đang mua. Thị trường nếu bị kẹt ở giữa trong suốt thời gian của quyền chọn và bạn sẽ kiếm được lợi nhuận. Tuy nhiên, nếu xu hướng thực sự thay đổi, thì quyền chọn một đổi một (*one-for-one*) mà bạn đã mua sẽ bù đắp cho những khoản lỗ trong những quyền chọn mà bạn đã phát hành.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-8: Đồ thị Singapore và đồ thị Mỹ

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Các biến thể về ý tưởng này có thể bao gồm việc mua gấp đôi số quyền chọn mua out-of-the-money. Điều này, tất nhiên, sẽ đắt đỏ hơn. Để có thể làm được điều này, đám mây sẽ phải dày hơn rất nhiều (và giá thực hiện cho 2 chiều phải nằm xa nhau hơn, do đó phí giao dịch được trả tương đương với phí giao dịch nhận được). Trong trường hợp này, nếu thị trường phá vỡ các điểm giá cao hơn, thì quyền chọn mua out-of-the-money đầu tiên sẽ bù đắp tổn thất cho quyền chọn mua đã phát hành. Và quyền chọn mua out-of-the-money thứ hai sẽ khiến cho bạn kiếm được tiền với vị thế đầu cơ.

Bán một calendar spread

Ở đây, thay vì sử dụng những đám mây dày, chúng ta đang tìm đến điểm mà những đường Senkou Span cắt nhau. Đối với ví dụ này, chúng ta sẽ xem xét cặp Krona Thụy Điển với đồng Krone của Na Uy (nghĩa là cần bao nhiêu đồng Krona Thụy Điển để mua một đồng Krone Na Uy).

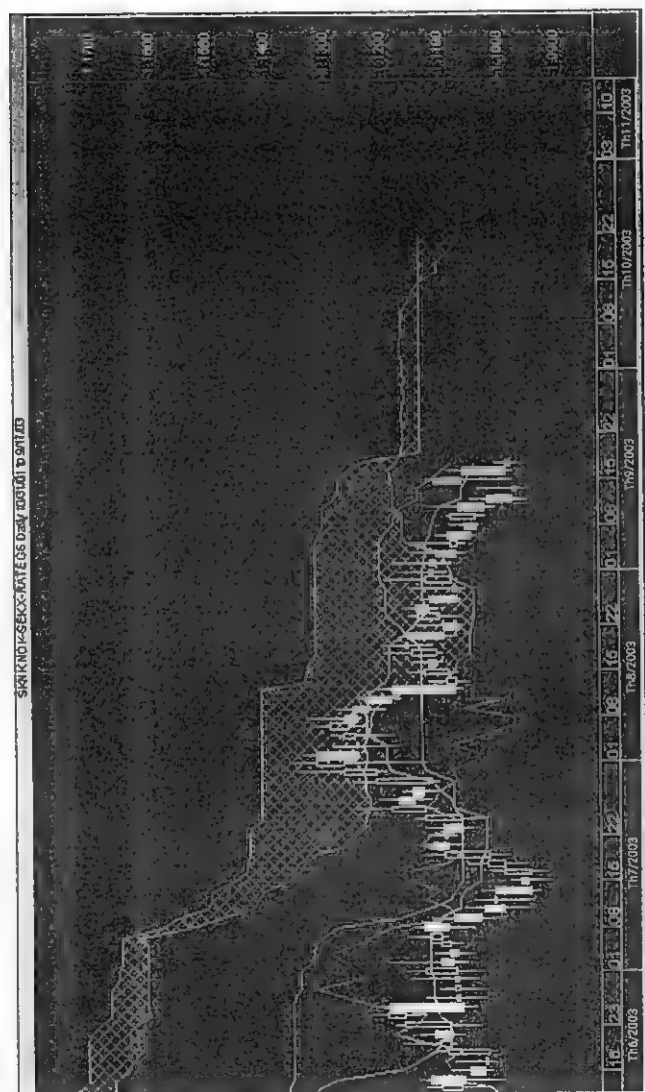
(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Đồ thị 6-9: Đồng Kroma Thụy Điển và đồng Krone Na Uy

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Vào cuối tháng 8 và tháng 9, cặp tỷ giá này di chuyển lên trên hút vào gần đám mây và sau đó giảm trở lại. Đám mây ở phía trên đường giá đã đóng một vai trò ngăn cản sự phục hồi của giá, nhưng không phải mãi mãi. Độ mỏng của nó ở phía trước cho thấy sẽ có một đợt phá vỡ về giá di chuyển cao hơn vào cuối tháng 10.

Chiến lược: Bán quyền chọn mua thời hạn ba tuần bằng cách sử dụng phần đỉnh trên của Đám mây làm giá thực hiện, tức là mức 1,1200. Hy vọng quyền chọn này khi đáo hạn sẽ vô giá trị, vì giá sẽ không dịch chuyển phá vỡ lên trên cao hơn nữa. Thời gian rõ ràng là yếu tố rất quan trọng ở đây, và việc lựa chọn mức giá thực hiện là quan trọng thứ hai. Bạn có thể sử dụng phí giao dịch (*premium*) để phòng hộ (*hedging*) cho một phần của một quyền chọn mua khác tại cùng một giá thực hiện hoặc tất cả quyền chọn mua với giá thực hiện cao hơn. Nhưng quyền chọn thứ hai này phải bắt đầu sau hai hoặc ba tuần và hết hạn hai/ba tuần trễ hơn thời hạn của quyền chọn đầu tiên. Để làm cho quyền chọn trở nên rẻ hơn, cũng có thể sử dụng chiến lược knock-in về giá (chẳng hạn là ở 1.0950) trước khi phát hành chúng.

Một ý tưởng cho một thị trường có mây dày với một chút đám mây mỏng ở giữa (đây cũng là nơi bạn dự đoán rằng thị trường sẽ thay đổi xu hướng), là một giao dịch box trade. Chúng ta sẽ mua một quyền chọn mua ở đỉnh của đám mây (mức 1.1200 một lần nữa). Dùng tiền phí premium này để bảo hiểm bằng cách bán một quyền chọn bán ở dưới

đường Chikou Span (1.0900). Phí giao dịch cả hai ở cả hai quyền chọn sẽ gần như bằng nhau.

Bán một quyền chọn Butterfly Spread

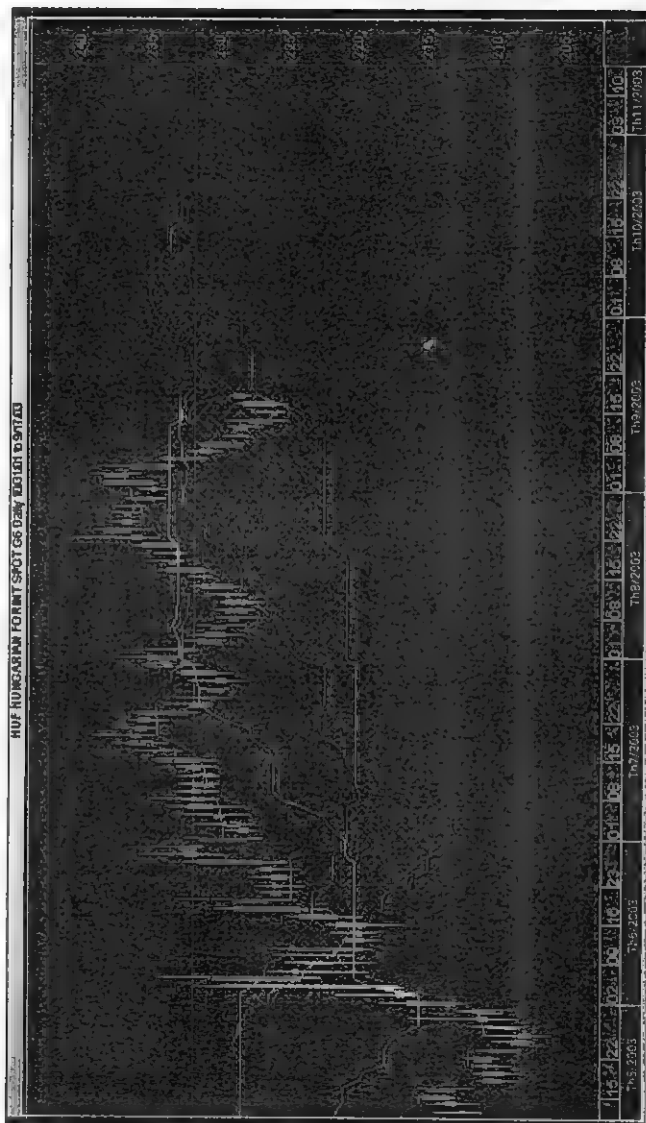
Một biến thể phức tạp hơn của chiến lược trên đó sẽ là bán quyền chọn butterfly spread. Đối với ví dụ này, tôi sẽ sử dụng cặp tỷ giá là đồng Forint Hungary với đồng Euro.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 6-10: Đồ thị ngày của đồng Forints Hungary và Euro

Những đám mây chưa dày như tôi mong muốn. Nhưng dù sao, tôi sẽ bán một quyền chọn mua ở mức 230,00, và mua hai quyền chọn mua ở mức 232,50, và sau đó bán một quyền chọn mua 235,00 để hỗ trợ cho khoản lợi nhuận nhỏ này. Tất cả các quyền chọn đó cùng có một ngày đáo hạn giống nhau. Giao dịch này là giao dịch trong một thị trường có xu hướng tăng và biến động theo chiều hướng tăng, với delta và gamma dương. Cả hai quyền chọn mua ở 232.50 sẽ bù đắp bất kỳ tổn thất nào trên quyền chọn mua đầu tiên được bán và với một chút may mắn, quyền chọn mua khác được bán sẽ đáo hạn trước khi nó di chuyển vào vùng into-the-money.

Delta: sự thay đổi về giá của option theo thị giá của cổ phiếu. Khi thị giá tăng 1 điểm thì giá quyền chọn sẽ tăng theo Delta.

Gamma: là đại lượng dùng để đo sự thay đổi của Delta, cơ sở để tính Delta mới. Gamma không tác động trực tiếp vào giá quyền chọn, mà phải thông qua Delta - chủ thích của người dịch. Nguồn: Chungkhoanphaisinh.

Tổng kết

Hầu hết các chiến lược quyền chọn xoay quanh dải giao dịch, xu hướng và thời gian. Hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo sẽ giúp nắm bắt tất cả những ý tưởng này rất rõ ràng và trực quan.

Nhưng quan trọng hơn, giao dịch quyền chọn đòi hỏi nhiều sự suy nghĩ và chú ý kỹ càng hơn chỉ là vấn đề vị thế đúng. Các trader thường rất hay chủ quan: họ mua

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

một quyền chọn chỉ vì rủi ro được coi là thấp, hoặc vui vẻ nắm giữ một quyền chọn, đặc biệt nếu quyền chọn đó đang ở vùng in-the-money (có lời), họ không nhận ra rằng họ có thể nắm giữ một vị thế không tốt hoặc đang có chiến lược không hiệu quả. Công việc trading là một việc luôn cần được tiếp cận cẩn thận và phải cập nhật mỗi ngày, với một tâm trí cởi mở và một chiến lược linh hoạt, hợp lý.

Lời khuyên

Kiểm tra xu hướng hàng ngày và xem liệu góc nhìn ban đầu của bạn còn chính xác hay không?

- 1. Kiểm tra biến động tiềm ẩn và nếu nó đang ở đỉnh cao, thì hãy xem xét việc bán các quyền chọn.*
- 2. Hiểu xem bạn muốn một Delta cao hay thấp.*
- 3. Time decay: Sự mất giá theo thời gian của quyền chọn là thứ tăng tốc đáng kể chỉ vài ngày trong vòng đời của một quyền chọn, có thể được sử dụng như lợi thế của bạn.*

Giao dịch quyền chọn không dễ, nhưng với hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo và đặc biệt là các đám mây có thể giúp bạn tăng khá nhiều lợi nhuận!

7

CẬP NHẬT VỀ CÁCH TÔI
SỬ DỤNG
CHARTS ĐÁM MÂY
NGÀY NAY

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Mục đích của tôi trong chương này là cập nhật với bạn cách thức tôi đã sử dụng thứ mà Bloomberg gọi là "Đồ thị về cái nhìn thoáng qua" (*General Overview Charts*) trong 10 năm qua, tôi đã điều chỉnh nó phù hợp với nhu cầu của mình như thế nào, và tôi đã đúc rút được gì trong suốt quá trình này. Đương nhiên là tôi đã học hỏi được rất nhiều, không chỉ về những đám mây. Hy vọng là tôi đã trở nên sáng suốt hơn, và viết lách giỏi hơn. Tôi cũng có thể tự hào nói rằng tôi là một trong số rất ít Gaijin (người phương Tây) đã ứng dụng phương pháp đồ thị này của Nhật trong hơn 20 năm qua, với 15 năm kinh nghiệm trước đó sử dụng lý thuyết Dow cổ điển.

Vì sao tôi thích Ichimoku?

Tôi nhìn lại và chiêm nghiệm vì sao tôi bắt đầu nghiên cứu hệ thống Ichimoku Kinko Hyo. Câu trả lời rất đơn giản và có thể diễn tả thông qua một câu trích dẫn yêu thích của tôi từ Eleanor Roosevelt.

Anna Eleanor Roosevelt là chính khách Mỹ, từng sử dụng địa vị Đệ Nhất Phu nhân Hoa Kỳ, từ năm 1933 - 1945 để cổ xúy kế hoạch New Deal của chồng, Tổng thống Franklin D. Roosevelt và vận động cho quyền công dân – chú thích của người dịch).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Quà tặng quý giá nhất mà Thượng đế có thể ban tặng cho con người, đó chính là sự tò mò.

Tôi lúc nào cũng tò mò, một cách vô thức. Tôi yêu những cái mới, luôn đón nhận những cách tiếp cận mới. Tôi đọc rất nhiều, và không chỉ về phân tích kỹ thuật! Thơ ca, tiểu sử, khoa học, những tạp chí kinh tế và tôi đào sâu rất nhiều. Tôi tránh những kênh thông tin phổ thông suốt ngày lặp đi lặp lại những điều cũ kỹ, bởi chúng chỉ tô vẽ thêm những thứ hào nhoáng. Thực tế, một trong những trader chuyên nghiệp nhất mà tôi biết, anh ấy không đến văn phòng, mà chỉ làm việc một mình tại nhà. Anh ấy muốn tránh cho tư duy của mình bị ảnh hưởng bởi những góc nhìn truyền thống. Anh ấy hay nói đùa "Nhìn kìa, những chuyên gia lại lên tiếng rồi".

Tôi bị thu hút bởi ichimoku bởi vì tôi có thể thấy chúng rõ ràng đem đến những góc nhìn mới cho những đồ thị, và chúng có vẻ hiệu quả và trực quan. Những đám mây thật dễ hiểu và rất dễ hình dung. Do đó, tôi không hề ngạc nhiên vì sao phương pháp này lại phổ biến khắp nơi trên thế giới. Đơn giản là chúng rất hiệu quả, tất nhiên là có những hạn chế rõ ràng của nó. Điều đầu tiên và cũng là quan trọng nhất cần nhớ, đó là ichimoku là một phương pháp dùng trong điều kiện thị trường đang có xu hướng, và nó hoàn toàn không hiệu quả trong giai đoạn thị trường tích lũy đi ngang. Và rõ ràng, điều quan trọng nhất chúng ta cần nhận biết khi sử dụng bất kỳ phương pháp đường trung bình di động nào, đó là: chúng ta có đang ở trong xu hướng hay không (Dĩ

nhiên là xu hướng này không phải ở trên twitter!!!). Mặc dù chúng ta không thể biết chắc chắn cho đến khi sự việc đã xảy ra, nhưng thị trường thường ở trong xu hướng, tất nhiên là không phải luôn luôn. Tùy theo công cụ sử dụng, kinh nghiệm của tôi là trong 30% - 70% quãng thời gian chúng ta có thể trông đợi vào những xu hướng.

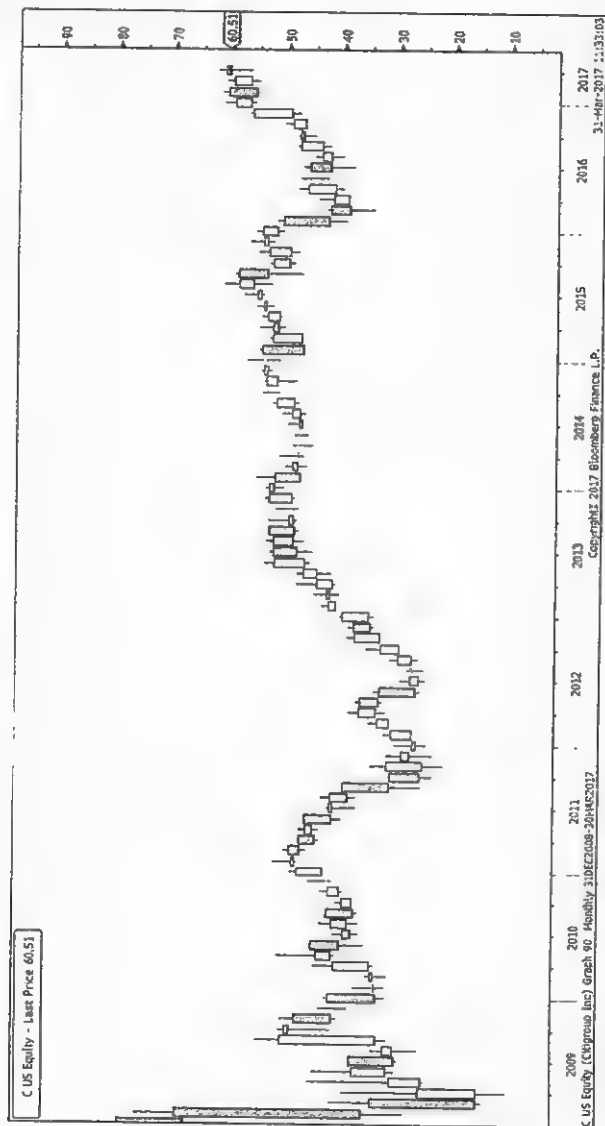
Chỉ với rất ít những đồ thị đi ngang một thời gian dài với khối lượng lớn, một ví dụ là đồ thị của Citicorp ở dưới đây:

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 7-1: Citicorp(2009-2017

Những xu hướng thường là luân phiên lẫn nhau, không chỉ đơn giản là từ tăng qua giảm và ngược lại, mà còn có những xu hướng dài hạn xen lẫn ngắn hạn, những bước tăng giá lớn luôn xen lẫn biến động nhỏ. Vì vậy, nếu bạn vừa trải qua một giai đoạn tăng trưởng mạnh mẽ, thì thị trường sẽ nhiều khả năng đảo chiều sau đó, hơn là cứ giữ vững ở mức giá đó. Tuy nhiên, những lần đảo chiều này thường là ngắn hơn về thời gian, cũng như nhỏ hơn về quy mô. Tương tự như vậy, nếu như bạn đã trải qua một thời kỳ dài giá dao động ở vùng thấp, thì chúng sẽ cần một năng lượng rất lớn hoặc những sự kiện lớn, để có thể phá vỡ khu vực này, vượt ra ngoài vùng giá quen thuộc của nó.

Bằng cách luôn nhớ những nguyên tắc này, tôi giữ cho tâm trí của mình khách quan mỗi khi đánh dấu các con sóng của đồ thị Ichimoku, đặc biệt khi mà giá đang ở xu thế đảo chiều. Liệu những đám mây hoặc các đường trung bình động đã cung cấp những tín hiệu không liên quan? (mặc dù xác suất là rất nhỏ). Điều quan trọng nhất đó là chúng phải cùng báo hiệu một tín hiệu đồng điệu và đồng nhất với nhau về một xu hướng nào đó, và nhờ đó mà sự tự tin của tôi tăng lên khi tất cả các chỉ báo đều nói với nhau về một xu hướng nhất định. Điều đó sẽ cung cấp cho tôi đa dạng những điểm vào và các điểm cảnh báo thoát khỏi vị thế giao dịch, và nó không phải là một hệ thống tất cả hoặc không gì cả (*all-or-nothing system*) như là các chỉ báo dao động khác.

Những thị trường bất thường cần phải được xem xét một cách khác biệt và nó thường xảy ra với tần suất nhiều

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

hơn là bạn nghĩ rất nhiều. Lý thuyết Thiên Nga đen của Nassim Taleb (Black swan) thường xuất hiện với nhiều hơn một đàn (*a flock*) Thiên Nga đen hơn chỉ là một con thiên nga đen riêng lẻ.

Khi thị trường di chuyển đi ngang với những đường trung bình di động (Tenkan sen và Kijun sen) khi bị kẹt trong một xu hướng đi ngang thì những đám mây cũng sẽ đi ngang (bởi chúng được tính toán dựa trên các giá cao nhất và thấp nhất trong quá khứ rồi được vẽ tiến về phía trước). Với những thị trường này, tôi sẽ khuyến nghị chúng ta hãy bỏ qua các chỉ báo này (đường trung bình động, mây) để chỉ tập trung vào các cây nến mà thôi. Đó là những mẫu hình nến đảo chiều như Shooting Stars, Cặp nến (*Tweezers* và *Bearish Engulfing*) và bộ ba (*Evening Stars* và *Islands*) (Xem thêm định nghĩa các cặp nến này ở phần phụ lục – người dịch). Hoặc, tìm kiếm những mẫu hình đảo chiều, hình dáng của những mẫu hình đó. Vùng đỉnh thường được thiết lập nhanh hơn vùng đáy, đặc biệt là vùng đáy tròn (*rounded bottom*).

Điều này đã khiến tôi sử dụng tính toán điểm giữa (*mid-point*) để tính đường trung bình di động 9 ngày và 26 ngày (tenkan sen và Kijun sen). Càng nghĩ về nó, tôi càng thấy nó hợp lý, đặc biệt là trong những thị trường không niêm yết hoặc là được kéo dài thời gian giao dịch trong ngày. Và điều này ngày càng phù hợp hơn, không chỉ với thị trường tiền tệ hoạt động 24/24, mà còn cả với thị trường các hợp đồng tương lai, quyền chọn, và cổ phiếu

tiếp tục có giá giao dịch sau giờ đóng cửa (*after-hours trading*). Khi đó "giá đóng cửa" không còn là một khái niệm rõ ràng. Và "ngày giao dịch" là gì cũng là một câu hỏi lớn. Tôi thường sử dụng giá mở cửa theo múi giờ châu Á để bắt đầu cho một ngày giao dịch, và kết thúc bằng múi giờ New York từ thứ Hai tới thứ Sáu. Điều đó có nghĩa rằng buổi sáng của tôi là vào khoảng 20.00 PM buổi tối của ngày hôm trước, một vài điều mà một vài đồ thị tách biệt nó riêng ra vào những ngày Chủ nhật, cho nên một tuần giao dịch của tôi khoảng 6 ngày! (Tác giả sống tại London, Anh Quốc, người dịch). Vậy nên bạn có thể tưởng tượng sự phức tạp của các đường trung bình chưa! Cũng nên lưu ý là, ở Trung Đông họ bắt đầu phiên giao dịch tuần mới ngày Chủ Nhật (và đóng cửa thị trường vào ngày thứ Sáu và thứ Bảy).

Đến đây, bạn đã hiểu được bản chất của vấn đề: dữ liệu. Không đơn giản chỉ là phần mềm của bạn tốt như thế nào. Tôi đã từng thấy rất nhiều ứng dụng với những công thức sai, hiển thị những thứ không chính xác, và như vậy rất nguy hiểm. Do đó, trước khi mua gói dữ liệu, hãy nghiên cứu kỹ trước - bạn chỉ có thể làm điều này nếu bạn có chuyên môn tốt. Hãy tìm hiểu họ lấy dữ liệu từ đâu. Những quỹ chỉ số ETF là dễ kiểm tra nhất. Lường trước những rủi ro thường xuyên thì sẽ tốt hơn rất nhiều. Những giải pháp trung gian, ví dụ như những ứng dụng lấy dữ liệu từ sàn giao dịch, sẽ khó kiểm tra hơn. Liệu dữ liệu có sạch hay không? Liệu những giao dịch sai có

được xóa bỏ đi chưa? Những sự kiện xảy ra do sai lầm một lần có được thường xuyên loại bỏ khỏi dữ liệu? Hãy hình dung điều gì khi đó sẽ xảy ra với đường Senkou Span B nếu những mức giá cao hoặc thấp được lưu lại trong dữ liệu suốt 52 giờ, hết ngày này đến tuần nọ. Đương nhiên là chúng ta sẽ nhận được những đồ thị "vớ vẩn" nhất (*rubbish charts*).

Dự đoán Thời gian

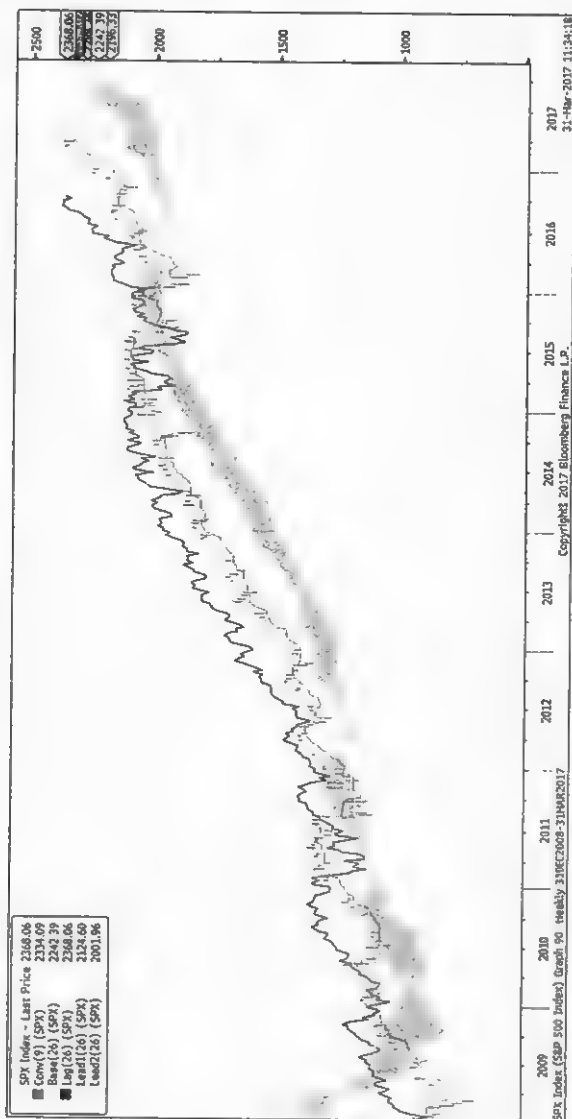
Tôi cho rằng việc dự đoán thị trường luôn cho bạn lợi thế lớn. Giống như những nhà quản lý quỹ thường nói, "nếu bạn đầu tư \$10,000 vào năm X..." trong đó năm X là một năm thấp điểm. (Ý tác giả nói là các quản lý quỹ thường luôn nói dựa trên các số liệu quá khứ rằng, nếu chúng ta tham gia đầu tư vào năm thị trường cổ phiếu ở giá thấp thì lợi nhuận sẽ cao – người dịch). Mặc dù Ichimoku không thể giúp bạn bắt đáy tốt nhất, nhưng nó cùng những quy luật của nó có thể giúp xác nhận một xu hướng mới. Nó còn có thể giúp bạn giữ vững vị thế của mình trong trung hạn và dài hạn. Nó giúp bạn tránh những quyết định thoát ra khi thị trường chứng lại hoặc có những điều chỉnh bất ngờ. Đây chính là sức mạnh của nó, và điều này đã được kiểm chứng rất tốt trên những quỹ chỉ số từ năm 2009. Trong thực tế, tôi nghĩ sự phổ biến của kỹ thuật này có thể là sự công nhận lớn nhất đối với đặc tính của việc dự đoán thời gian. Tương tự như vậy, việc dự đoán thời gian

giúp bạn xác định mức đỉnh và đưa ra quyết định thoát khỏi thị trường. Việc đưa ra quyết định là một quá trình và quá trình đưa ra quyết định thường không nhanh chóng, nhưng các nền đảo chiều có thể giúp bạn.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 7-2: Chỉ số S&P500 (2009-2017)

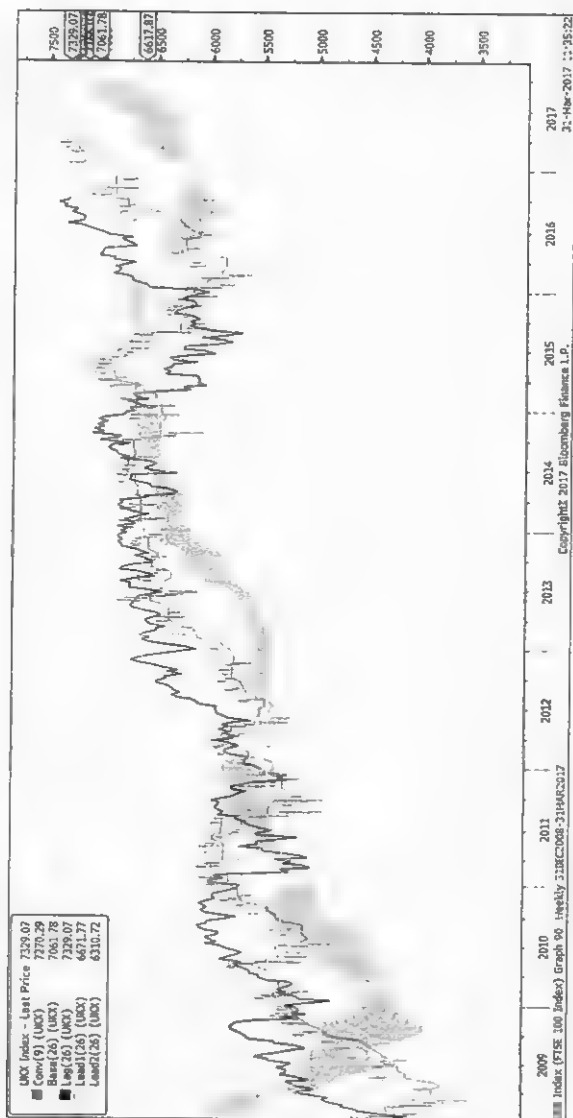
Ở đây, chúng ta có thể thấy đám mây Ichimoku tuần đóng vai trò hỗ trợ rất tốt (mỗi khi giá đóng cửa tuần chạm mây) cho một xu hướng tăng giá rất dài của chỉ số S&P 500. Những điều chỉnh đi xuống xảy ra vào năm 2011 và 2016, nhưng chúng ta có thể nhận thấy rõ ràng thị trường vẫn đang trong trạng thái tích cực.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 7-3: Chỉ số FTSE (2009-2017)

Đường chậm Chikou span (*Lagging line*)

Tôi gặp nhiều vấn đề với đường Chikou. Tôi rất thích nó nhưng nhiều khi tôi cũng quyết định không sử dụng nó. Nếu tôi cho rằng có thể nó không hợp lý hoặc thậm chí là chậm trễ, tôi thường đổi nó sang màu trắng (để nó khuất sau nền đồ thị cùng màu) mà vẫn có thể quan sát được bóng của nó khi nó đi vào đám mây.

Tôi chỉ theo dõi khi nó có tác dụng. Nó hình thành đường đi riêng trong thị trường đang trong xu hướng và bạn lo lắng không biết sự điều chỉnh giá sẽ kéo dài trong bao lâu. Bạn nhìn lại những cây nến 26 ngày và 26 tuần trước và xem những ngưỡng hỗ trợ và kháng cự liệu có bắt đầu xuất hiện hay chưa.

Nói về màu của nền đồ thị, tôi dùng màu trắng bởi vì khi in đồ thị không tốn mực in. Tôi dùng nhiều màu đồ thị khác nhau trong quyển sách này để giúp bạn quyết định tổ hợp màu nào là phù hợp với bạn nhất.

Các mức giá mục tiêu (*Price targets*)

Việc đếm sóng thực sự là một công việc khó khăn vô cùng (*pain in the neck*). Hoặc có thể chỉ mình tôi cảm thấy như vậy, giống như tôi đã nhiều năm cảm thấy rất khó khăn với sóng Elliott. Nhưng tôi thích những mức giá mục tiêu. Tôi luôn sử dụng chúng dựa trên cơ sở những mẫu hình đồ thị của mình, cũng như quy mô của sóng, và những con số

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

của Fibonacci. Sự tăng trưởng 61%, 100% hoặc 161% là hoàn toàn hiện thực, đôi lúc còn là 261%. Khi những mục tiêu này trùng khớp với Fibonacci thoái lui hoặc những đường xu hướng, thì còn tuyệt vời hơn nữa. Những mục tiêu từ những mẫu hình phổ biến như vai đầu vai được sử dụng và trích dẫn mọi lúc mọi nơi, và nếu những mục tiêu này lại khớp với những mức giá mục tiêu thì còn tuyệt vời hơn nữa. Bạn càng thuần thục về phân tích kỹ thuật ở một phương pháp nào, thì đối với bạn những chỉ báo đến từ nó lại càng trở nên quan trọng. Bởi vì còn nhiều trader khác cũng đang sử dụng nó.

Sự bền vững

Các nguyên tắc khung thời gian được phát triển và cổ vũ bởi Tom De Mark và Quy luật số 8 (tới 10) (Rule of Eight (to Ten), lý thuyết về các chu kỳ, hay Fibonacci, chỉ ra rằng những thay đổi trong xu hướng xuất hiện ở những tần suất giống nhau. Những nhà kinh tế học tin rằng theo thời gian, những chu kỳ có thể được quan sát, và dùng để nhận định được sự tăng trưởng kinh tế. Tất cả những điều này cho thấy rằng bất kỳ thị trường nào, nếu đã di chuyển theo chỉ một hướng trong khoảng thời gian 8-10 giờ/ngày/tuần/tháng/năm liên tục thì đã tích lũy đủ cho một sự điều chỉnh. Khái niệm sự bền vững là khái niệm mang tính cơ sở cho những ý tưởng này. Liệu rằng chúng ta đã nướng bánh quá kỹ, hay là chúng ta đang trở nên quá tham lam?

Sự di chuyển và vận động tự nhiên của những thị trường, của nước, của tâm lý, chúng đều tuân theo cùng một quy luật tổng thể.

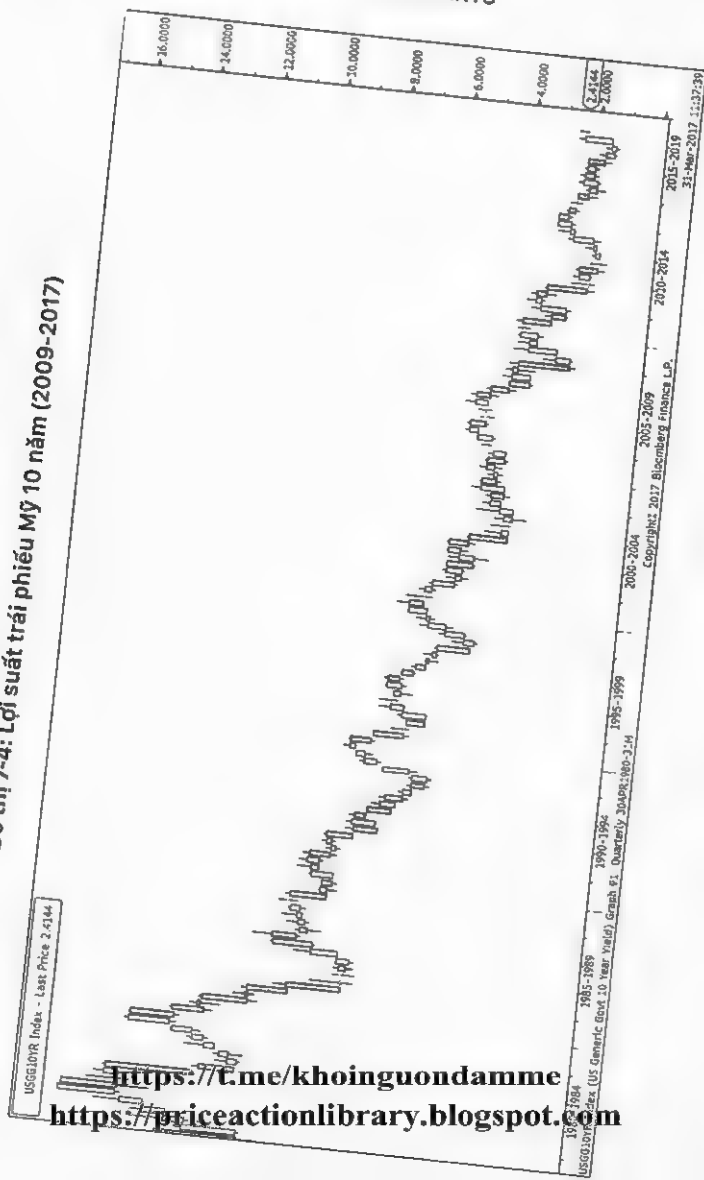
Đi ngược trào lưu

Khi tôi mới bắt đầu, nhiều khái niệm về các đám mây Ichimoku được nhiều người cho rằng không phù hợp. Những đám mây này không được nghiên cứu và tìm hiểu kỹ lưỡng, do đó chúng không được xem xét như là những công cụ hữu hiệu. Vì vậy vị trí của hệ thống giao dịch này nằm ở lưng chừng, đâu đó nằm giữa những công cụ phổ biến và những gì ít được dùng đến. Thực sự là đơn độc và khó khăn khi đi ngược trào lưu và xu hướng của đám đông. Tuy nhiên từ kinh nghiệm của tôi, những tư duy phổ biến thường là sai lầm bởi vì bất kỳ ai có tiền đầu tư đều đã dựa trên những cách nghĩ đó, và không còn không gian cho ai khác nữa. Nói theo cách khác, chúng không đem lại quán tính mới. Những đám mây, cũng như những nguyên lý phân tích kỹ thuật nói chung, giúp bạn vững vàng, và tách cảm xúc ra khỏi những quyết định đầu tư.

Nó cũng giống như một cách nghĩ quen thuộc nhiều năm: lãi suất chỉ có thể tăng sau đó quay lại mức "thông thường". (Đồ thị bên dưới cho thấy lợi suất trái phiếu Mỹ đi ngược lại với cách nghĩ quen thuộc nhiều năm — giảm giá dài hạn kể từ năm 1980 — người dịch).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị 7-4: Lợi suất trái phiếu Mỹ 10 năm (2009-2017)

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Bạn cần nhớ rằng lĩnh vực phân tích kỹ thuật không phải phù hợp với tất cả mọi người. Lý do là bởi vì chúng ta lớn lên trong một nền giáo dục khác biệt, và chúng ta thường có thiên hướng giỏi về một vài môn học nào đó so với các môn học khác. Một số trong chúng ta giỏi về lối tư duy có hệ thống và quy trình, trong khi một số khác lại mạnh về tư duy sáng tạo.

Tôi có thể nói rằng những đồ thị Ichimoku Cloud là sự kết hợp của cả hai. Sự chú ý đến những chi tiết về hình dạng của những ngọn nến, kết hợp với trí tưởng tượng về việc chúng tạo nên những khuôn mẫu như thế nào, và thông thường là những khuôn mẫu không hoàn hảo. Tương tự như vậy, sự đa dạng của 5 đường và 3 nguyên lý (vui lòng đọc lại các chương trước – người dịch), cùng với sự tự tin rằng chúng ta đang ở trong một thị trường có xu hướng. Như vậy chúng đòi hỏi chúng ta sử dụng các mẫu hình đồ thị với sự cân bằng giữa tầm nhìn và sự tiểu tiết khắt khe.

Thời gian gần đây một số người cho rằng những người châu Á thường thích thú học và phân tích kỹ thuật cũng như ứng dụng Ichimoku tốt hơn những người nơi khác. Có thể điều này nghe qua hơi mang tính phân biệt chủng tộc (*racist little bit*), nhưng nó rất phù hợp với cách thức của nền giáo dục trong nhà trường ở châu Á. Đó có thể là vì những bậc phụ huynh ở đó quá xem trọng việc học tập nên đã buộc những đứa con của họ dành rất nhiều thời gian làm bài tập về nhà. Một điển hình khó có

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

thể chổi cãi, đó là người Nhật chính là những người đầu tiên sử dụng những đồ thị này cho hoạt động buôn bán thương mại.

8

CASE STUDY MỚI

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Phân tích mù (*Blind Analysis*).

Tôi sử dụng những đồ thị trên Bloomberg trong chương này, bởi vì đó là một trong số ít hệ thống cho phép tôi lựa chọn điểm đầu và điểm cuối của đồ thị. Điều đó có nghĩa là đồ thị sẽ kết thúc tại ngày mà tôi đã chọn, và chúng ta sẽ thấy được những khả năng có thể xảy ra trong một ngày nhất định. Để đảm bảo những gì tôi nói có cơ sở, tất cả những đồ thị ngày, đồ thị tuần, bắt đầu từ ngày làm việc đầu tiên của tháng 1 và sẽ kéo dài đến hết tháng 12.

Tôi có chủ đích khi chọn một công cụ mà bạn có thể không biết, để giúp bạn đọc chương này và không bị ràng buộc bởi những gì trước giờ mọi người đều cho rằng bạn nên chú ý, bạn nên suy luận vào thời điểm đó. Ví dụ tôi chọn chỉ số S&P 500 vào đầu năm 2008, thì có lẽ bạn sẽ tràn ngập những tư duy và thông tin cũ kỹ thời đó.

Nhân tiện đây, tôi cũng kiến nghị các bạn, hãy thường xuyên, mở lên những đồ thị mà bạn chưa từng, chưa từng xem trước đó. Thế giới của những cổ phiếu đơn lẻ giống như những đường "may nổi" (*ripe*) đối với tôi. Hãy nhìn thật kỹ, và phân tích nó với ứng dụng của phân tích kỹ thuật, một cách chuyên nghiệp. Đừng bỏ qua nó như thể

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

nó không liên quan gì đến bạn, mà hãy bắt đầu xem xét từ đầu, suy xét chi tiết và bỏ qua những định kiến, đó là những gì chúng ta lẽ ra nên luôn luôn làm, nhưng thường chúng ta lại bỏ qua điều này!

Bây giờ, tôi muốn bạn hãy chỉ tập trung vào những hình nền và đồ thị đám mây Ichimoku, chưa cần quan tâm đến thị trường như thế nào. Chúng ta sẽ làm việc với các khung thời gian và hãy nhớ rằng, giống như tất cả các loại hình đồ thị, tôi và bạn có thể sẽ không cùng đi đến một quan điểm giống nhau. Hãy nhìn vào những đồ thị trước và sau đó hãy quyết định bạn sẽ muốn phân tích thị trường hiện tại như thế nào. Hãy ghi chú lại để sau này bạn có thể tìm lại, và sau đó hãy xem và so sánh với những bình luận của tôi. Hãy nhớ rằng, không có gì đúng hay sai. Sự khác biệt luôn có chỗ đứng của nó trong mọi lĩnh vực.

Trước hết bạn hãy tự xác nhận rằng thị trường có đang ở trong một xu hướng hay không? Phải là một xu hướng thực sự, và nếu như vậy, đây có phải là một xu hướng mạnh không? Hãy nhìn vào cột dọc biểu đồ và tính tỷ lệ % giữa giá cao nhất và giá thấp nhất. Tỷ lệ này có đáng kể không? Nói cách khác, có đáng để phải tìm hiểu về cổ phiếu này không? Nếu nó không phải đang trong một xu hướng, bạn làm sao có thể kết luận được gì?

Và hãy cùng bắt đầu!

Chúng ta sẽ làm việc với một loạt những đồ thị ngày và đồ thị tuần, bắt đầu từ năm 2011. Làm việc với nhiều khung

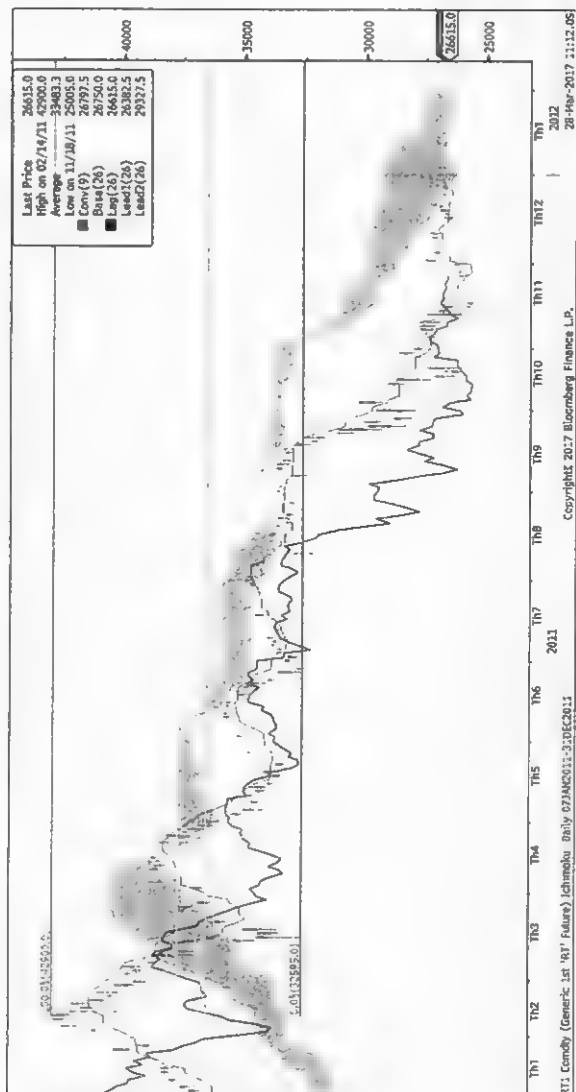
thời gian khác nhau là rất quan trọng, hãy so sánh qua lại chúng với nhau, hãy nhìn những khoảng thời gian khác nhau, lịch sử của cổ phiếu, và hãy nhìn rất kỹ những hình nến, chúng có liên hệ gì với nhau không? Sau đó hãy nhìn vào những mẫu hình nhỏ và nhận định chúng ở đâu trong những mẫu hình lớn hơn. Hãy chú ý nhận định những dao động có thể khác biệt nhau lớn đến thế nào ở những khung thời gian khác nhau, khi nào cần hành động thoát ra nhanh, và khi nào thì nên chờ đợi.

Sau đây là đồ thị đầu tiên.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-3: Đồ thị ngày của Ichimoku và Fibonacci

Tôi có thể nói với bạn rằng vào tháng 1 năm 2011 thị trường đã ở trong xu hướng tăng rất mạnh mẽ suốt vài năm trước đó. Thực tế là, giá gần như tăng gấp 5 lần từ tháng 12 năm 2008. Bạn có thể thấy rằng giá đều ở trên đường trung bình 9 và 26 ngày, nằm trên đám mây. Tuy nhiên, sau khi giao dịch ở giá cao trong suốt 9 ngày liên tiếp, 2 lần chỉ trong tháng 1, nguyên tắc khung thời gian đã nói với ta rằng có dấu hiệu thị trường đang quá nóng.

Đầu và vai vượt qua đỉnh một chút vào cuối tháng 2, chúng ta nhìn thấy 2 đường trung bình giá (tenkan và Kijun) cắt nhau báo hiệu giá có xu hướng đi xuống (*cross to bearish*) ở mức giá đóng trong ngày thấp hơn đường neckline (đường cổ - mô hình vai đầu vai). Việc phá vỡ ngưỡng hỗ trợ ở 38600 đã khiến giá đi vào vùng điều chỉnh rất mạnh thậm chí là xuyên qua một đám mây dày (điều này cũng gây ngạc nhiên cho tôi) - một dấu hiệu khác cho thấy việc đảo chiều đi xuống.

Tháng 3 là một tháng hồi phục tích cực, tuy nhiên cạnh đáy của đám mây - ngay cả khi mà nó rất mỏng vào giữa tháng 4, cũng báo hiệu áp lực đảo chiều đi xuống ngày càng mạnh hơn chúng ta có thể hình dung. Điểm đảo chiều cũng được ghi nhận ở mức hỗ trợ Fibonacci thoái lui 61,8% từ mức giá cao quan trọng của tháng 2. Và sau đó mọi thứ đi xuống, đám mây liên tục đẩy giá đi xuống cho đến những ngày cuối của năm.

Hãy chú ý rằng những đường trung bình không hiệu quả từ giữa tháng 5 suốt đến tháng 9, khi mà sự giảm giá xảy ra rất chậm.

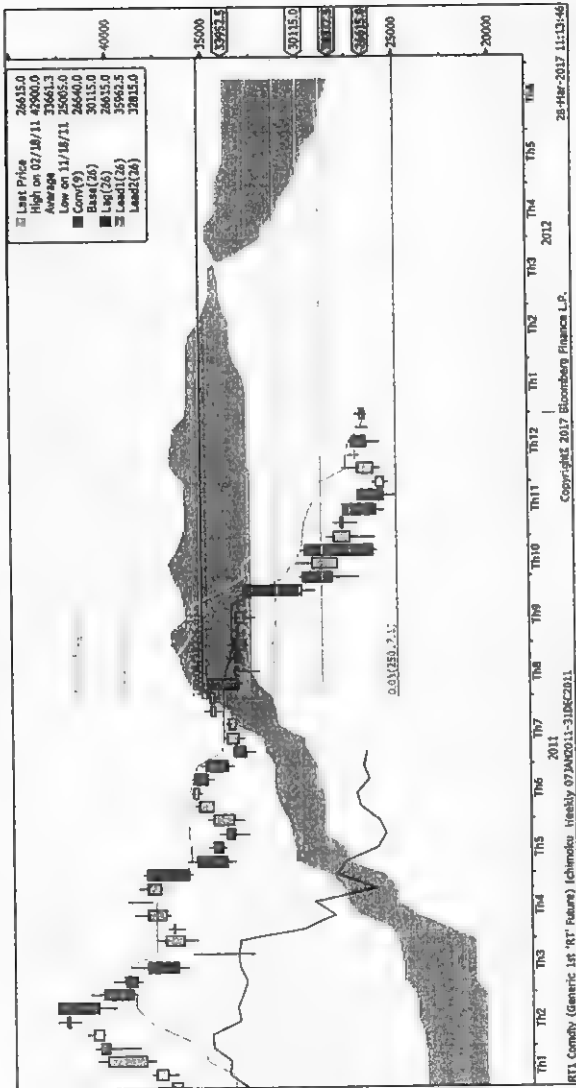
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Bây giờ chúng ta nhìn đến giá của năm tiếp theo trong một bức tranh tổng quan là thị trường giảm giá khi mà giá di chuyển đi ngang ở đáy của đám mây vào cuối năm 2011 (đám mây tuần).

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-3: Đồ thị tuần của Ichimoku và Fibonacci

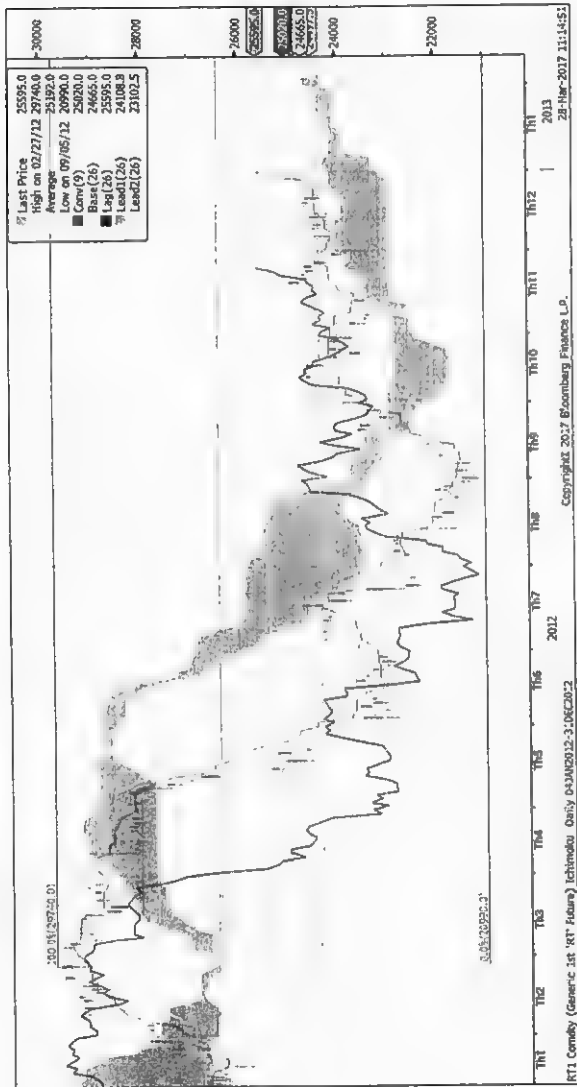
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Lại một năm giảm giá nữa, năm 2012. Hãy bắt đầu với đồ thị tuần từ tháng 1 năm 2011 cho đến nay. Rõ ràng giá đang là xu hướng giảm, khoảng cách giữa giá và đám mây phía dưới là khá xa. Đám mây ở dưới giá tuần là một đám mây dày, ổn định, và nằm ngang, theo sát bởi đường trung bình 9 tuần. Từ tháng 2, còn 3 đợt sóng xuống giá nữa, với đợt cuối có quy mô bằng 140% so với đợt đầu (Đây không phải là con số của Fibonacci), và từ tháng 10 năm 2011 chúng ta đang ở một đợt điều chỉnh tích lũy bao gồm 5 con sóng theo nguyên lý của sóng. Đây rõ ràng là một xu hướng giảm giá dài hạn ở mọi khía cạnh.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Đồ thị 8-3: Đồ thị ngày của Ichimoku và Fibonacci

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị ngày vào tháng 1 năm 2012 quả thực vô cùng đáng kinh ngạc. Một sự tăng trưởng đột biến từ 26,000 lên đến 30,000, khiến cả những người bình tĩnh nhất cũng trở nên hào hứng. Tôi muốn nói đến tăng trưởng 20% mà chúng ta sẽ không thể đoán trước được khi nhìn vào khung thời gian trước đó. Nhưng hãy nhớ rằng, 30,115 là điểm trùng với giá trị của đường trung bình 26 tuần và nó còn chưa chạm tới đáy của đám mây tuần là 32,500. Và đà tăng này cũng chỉ phục hồi được một nửa mức giảm từ tháng 9 đến tháng 11 của năm 2011.

Vì vậy, đừng hoảng sợ, và hãy chấp nhận rằng đây là một thị trường biến động mạnh (*volatile market*), và đà tăng mới chỉ bắt đầu chứ chưa thực sự mạnh.

Một cách khá chắc chắn, vào giữa tháng 3, những đường trung bình ngày đổi hướng giảm một lần nữa, và trong một bước nhỏ giảm xuống đáy của đám mây (sau đó hồi phục lên). Nhưng nếu sự phá vỡ giá ở đây sẽ dẫn tới một bước giảm lớn hơn. Từ 28,000 xuống 23,000 trong thời gian đến đầu tháng 6 – một lần giảm 20% nữa, và điều này càng nhấn mạnh hơn việc chúng ta cần có sự chuẩn bị cho những tình huống như thế này trên thị trường.

Có một điều thú vị là trong suốt đà giảm này chúng ta không thấy có 9 ngày liên tiếp giảm điểm, vì vậy nguyên tắc về khung thời gian không có bất kỳ báo hiệu gì. Cho nên, nếu chuyển động của giá từ giữa tháng 11 năm 2011 đến đầu tháng 5 năm 2012 như một hình tam giác, thì giá mục tiêu đầu tiên của nó là 20,500, và thực sự là chúng ta

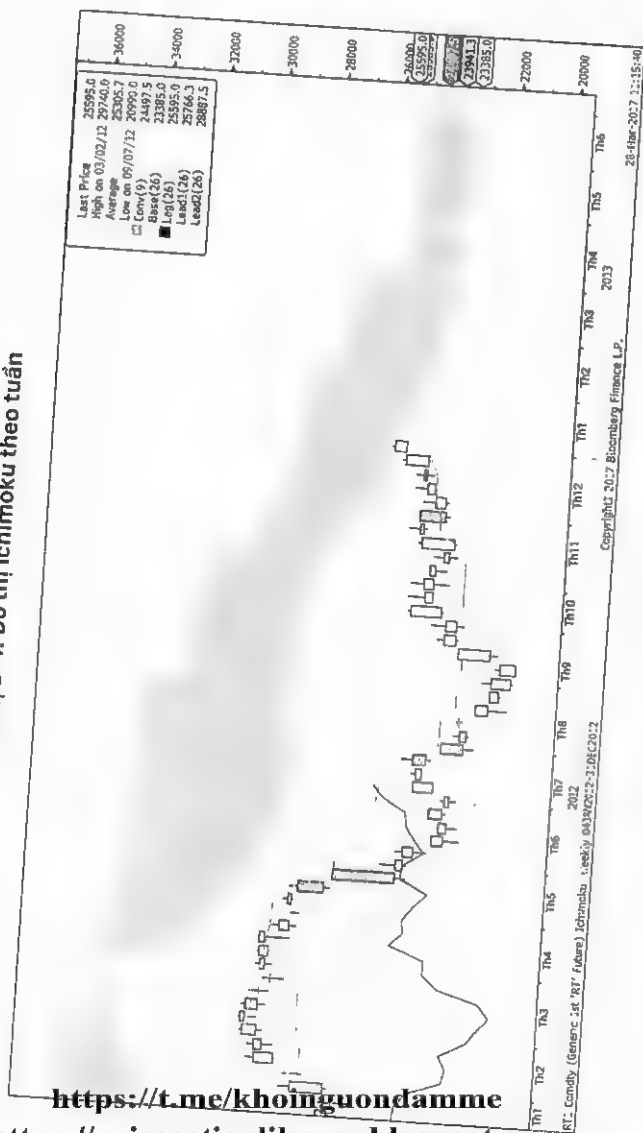
đã đạt đến rất gần mức giá này, nhưng không đến được. Vào tháng 9, mọi thứ trở nên rối loạn. Đồ thị ngày cho thấy một cơ hội mua ngắn hạn vào giữa tháng, để bắt nhịp một đà tăng ngắn, thoái lui (*retrace*) chính xác điểm Fibonacci 61,8% của điểm rơi từ tháng 3. Một cơ hội dành cho những chuyên gia nhanh nhạy.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị 8-4: Đồ thị Ichimoku theo tuần

<https://t.me/khoinguongdamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Tháng 12 kết thúc bằng một đà tăng ngắn hạn, nhưng khi nhìn vào đồ thị tuần, chúng ta có thể thấy trong khi đường trung bình 9 tuần thúc đẩy giá lên những mức giá cao mới thì giá đã đang chạm vào đáy của một đám mây tuần to lớn, dày, vững chắc, và ngày càng xuống thấp.

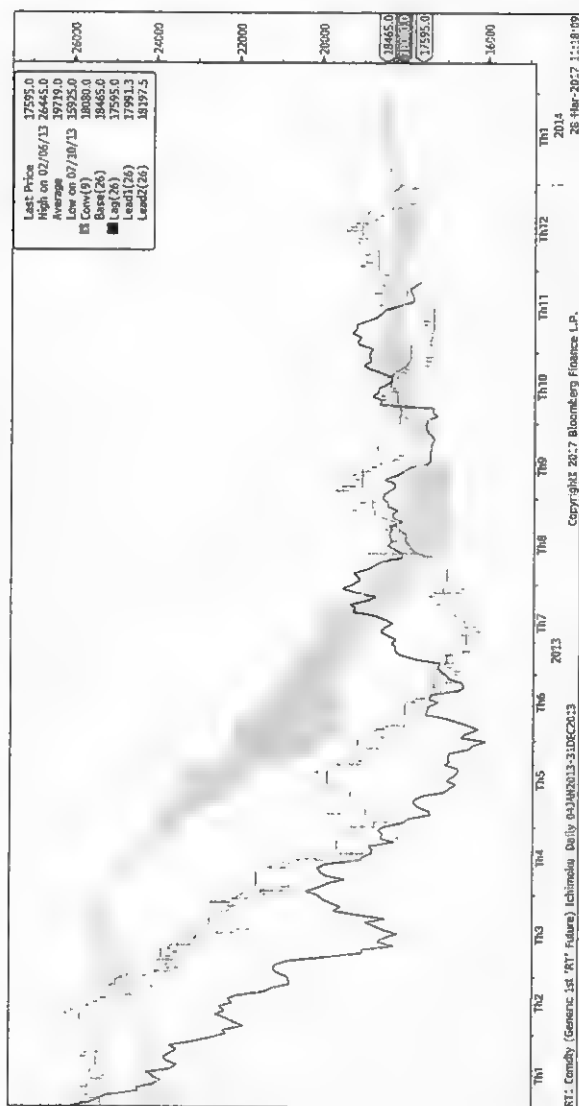
Một cơ hội béo bở!

Điều này đã báo hiệu điểm gỡ và sẽ tiếp tục rất khó khăn cho một đợt tăng nhẹ về giá này.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-5: Đồ thị Ichimoku theo ngày

Chắc chắn rằng, với đồ thị ngày của năm 2013 thì đã có những khó khăn trông thấy với 2 đỉnh quanh 26300, và sau đó là không có gì ngoài một đà giảm chắc chắn, sâu từ 26000 xuống đến 16000 đến giữa tháng 7, mặc cho 9 tuần liên tiếp giảm từ tháng 3 đến tháng 4 (một nỗi lo giảm giá dài hạn). Từ đó trở đi, một lần nữa mọi việc trở nên rối ren hơn, một cảm giác rất quen thuộc giống như nửa cuối năm 2012, giống như một "bệnh nhân nằm cứng đờ ở trên giường bệnh".

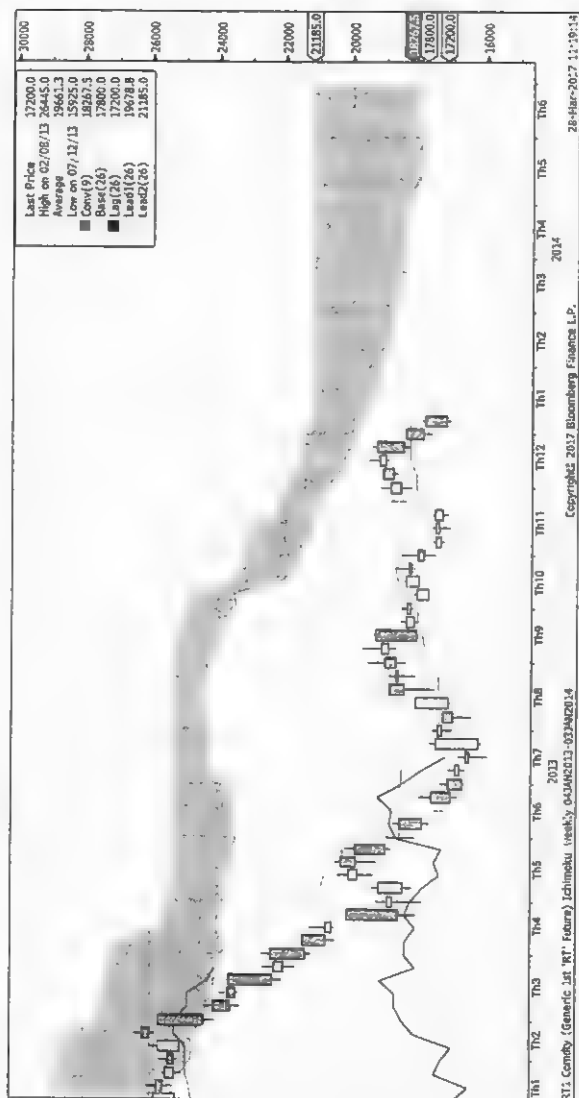
Một lần nữa, hãy bỏ qua và chuyển sang đồ thị tuần, cùng xem xét liệu có gì mang tính mùa vụ ở thị trường này không. Có lẽ chúng ta đã chứng kiến 5 cấu trúc sóng di chuyển đi xuống theo nguyên tắc sóng trong tam giác hẹp.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-6: Đồ thị Ichimoku theo tuần

Tháng 12 năm 2013 kết thúc trong xu hướng giảm rõ rệt vì đồ thị đang nằm rõ ràng ở phía dưới đáy đám mây tuần. Và, trong khi những đường trung bình động có vẻ hơi rối, bởi vì lẽ ra có thể trong đợt một đợt đi ngang xung quanh 18000, thì chúng lại đi xuống trên đồ thị ngày, và giá giảm xuống phía dưới đáy của đám mây.

Hãy nhớ rằng có một khả năng 2 đỉnh vào nửa sau của năm 2013 xung quanh 19500.

Vậy còn 3 con quạ đen thì sao?

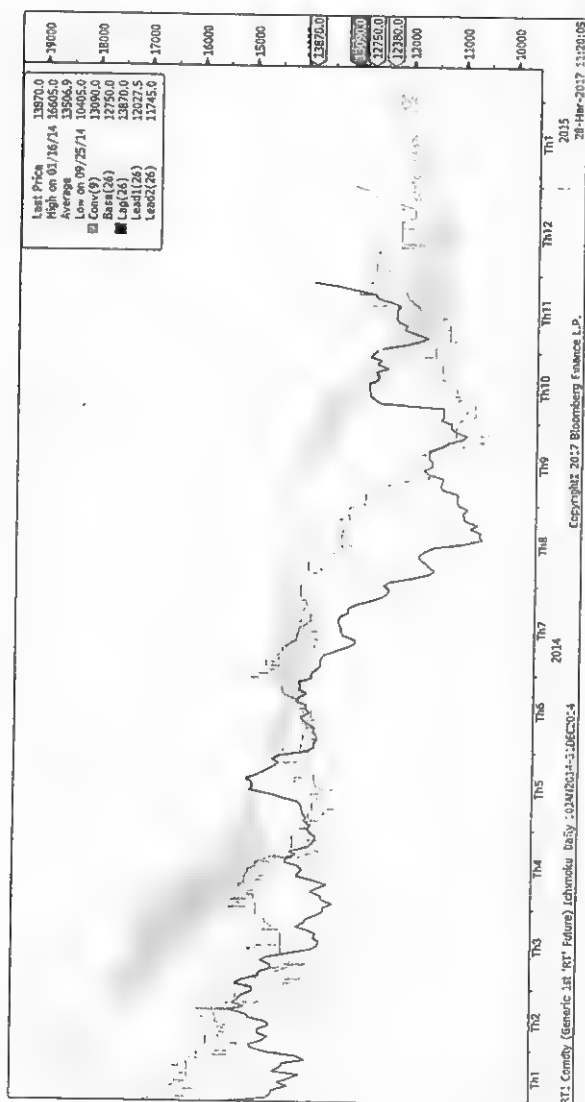
Bạn đã bắt đầu cảm nhận được cách tư duy của tôi, đằng sau việc tôi đi qua lại giữa các khung thời gian, kỹ thuật, cũng như chiến lược chưa?

Bạn cũng có thể làm điều này, dựa trên những lựa chọn cá nhân của bạn về các chỉ báo dao động, hay bất kỳ một công cụ nào khác.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-7: Đồ thị Ichimoku theo ngày

Vào tháng 1/2014 và một lần nữa:

Giá lại giảm, giảm, giảm sâu hơn nữa, với một chút xú đi ngang xung quanh 14000 vào giữa tháng 6.

Liệu tính chu kỳ có đẩy giá lên lại một lần nữa?

Hay đó đơn giản chỉ là thị trường của 2 nửa (*market of two halves*). Rõ ràng là giá đang thiết lập những mức giảm thấp hơn và sự giảm điểm này dĩ nhiên là hạnh phúc hơn là lúc giá còn ở mức 40,000. Giá một lần nữa tiếp tục giảm vào tháng 8, xuống mức thấp nhất kể từ tháng 12 năm 2008.

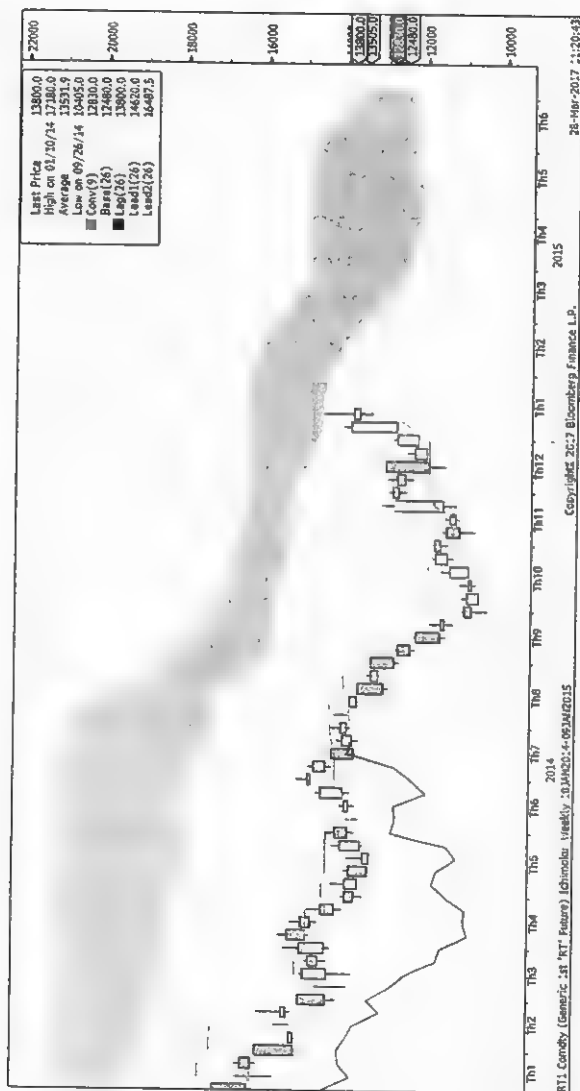
Mỗi chúng ta đều phải tự hỏi: liệu đây có phải là mức giá rất rẻ không?

Vào tháng 11 năm 2014 mọi việc trở nên khó phán đoán hơn. Nếu giao dịch ở quý đỉnh điểm của năm 2011, chúng ta có thể làm gì? Chúng ta đã nhìn thấy 3 đợt tăng giá xuyên qua đám mây ngày, thậm chí là có lúc tăng vượt các đám mây đó, và những đường trung bình di động đảo chiều hướng lên. Việc tăng 3000 điểm từ 11000 lên 14000 chỉ trong 4 tuần là không đơn giản chút nào. Tăng trưởng đến 27%!

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8-8: Đồ thị Ichimoku theo tuần

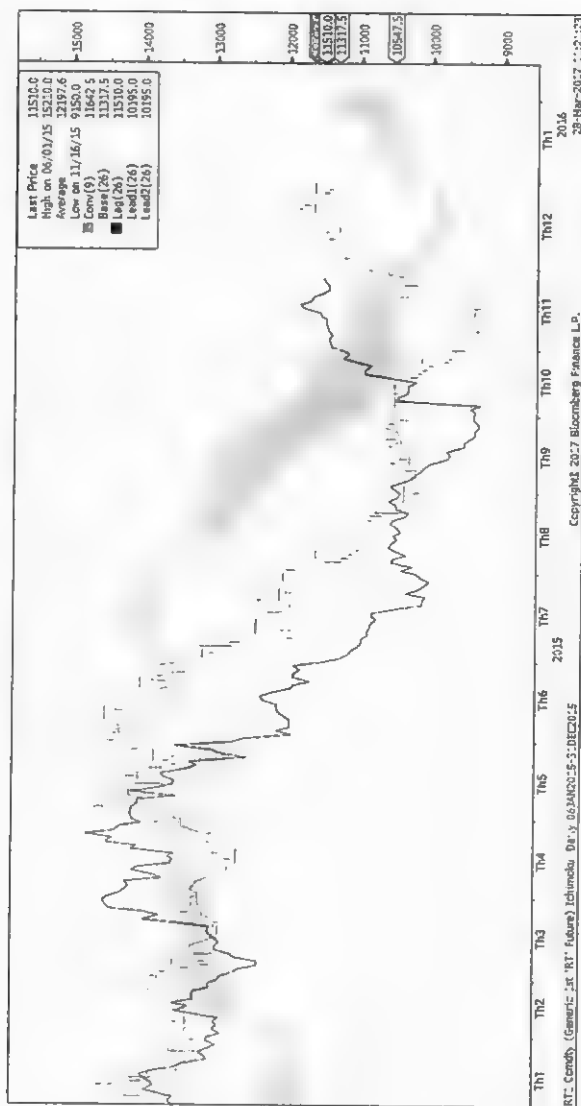
Và bây giờ chúng ta lại một lần nữa chuyển sang đồ thị tuần, tháng 1 năm 2015, để chúng ta có thể nhìn lại một năm trước đó. Hãy nhớ lại một đợt tăng trưởng nhỏ vào cuối năm ngoái. Mặc dù những đường trung bình động tuần mới chỉ đảo chiều hướng lên, chúng ta thấy có một nền shooting star ở phía dưới đáy của một đám mây tuần, chỉ báo một sự giảm giá chắc chắn xảy ra. Việc vượt qua ngưỡng 14000 rõ ràng là không hiệu quả và đường chậm Chikou Span tuần bắt đầu đâm vào những thân nến từ 26 tuần trước. Rõ ràng là một xu hướng giảm trong dài hạn.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị 8-9: Đồ thị Ichimoku theo ngày

Lại một năm khác nữa và liệu mọi thứ có lại tiếp tục giảm?

Đây chính là cái mà chúng ta gọi là thị trường giảm trong dài hạn và đây cũng là bài học cho tất cả những ai hy vọng một sự đảo chiều nhanh chóng. Một lần nữa, chúng ta chuyển qua đồ thị ngày cho năm 2015. Đi ngang suốt nửa đầu của năm, và được giao dịch gần như trong hình chữ nhật giữa 13000 và 14500, một khung giá hẹp hơn nhiều so với mức cao vào năm 2011. Hãy nhớ cả chiều cao và chiều rộng của những đợt di chuyển giá để có thể tính được giá mục tiêu trong trường hợp giá phá vỡ được chiếc hộp hay còn gọi là khung giá.

Sự thay đổi dạng này, trong những năm trước đó, khi mà 6 tháng đầu năm giá giảm nhiều sau đó đi ngang. Liệu rằng đây có phải là sự chuẩn bị cho việc đi lên? Tháng 7 có một đợt giảm mạnh nữa, thêm 38% từ mức giá của tháng 11. Và thời gian giảm giá này bằng với chiều rộng của hình chữ nhật (khung giá trước đó) nhưng với chiều cao của hình chữ nhật thì nó dài hơn.

Trời đất ơi!

Cổ phiếu này, có giá 40000 ở thời điểm chúng ta bắt đầu tìm hiểu, nay chỉ còn lại một phần nhỏ giá trị: có lẽ có thể bắt đầu nghĩ đến việc cổ phiếu này đang thực sự rẻ?

Đợt giảm xuống 9150, gần chạm mức tâm lý 9000, là đã tính đủ 5 sóng tính từ 15200, khi sóng giảm C vượt qua 100% của sóng A; giống sóng Elliot hơn là giá mục tiêu, tất

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

nhiên là chúng cũng liên quan với nhau. Sau đó, thì giá lại tăng lên khá nhanh vào cuối tháng 11, giá vượt qua một đám mây rất mỏng vào tháng 12.

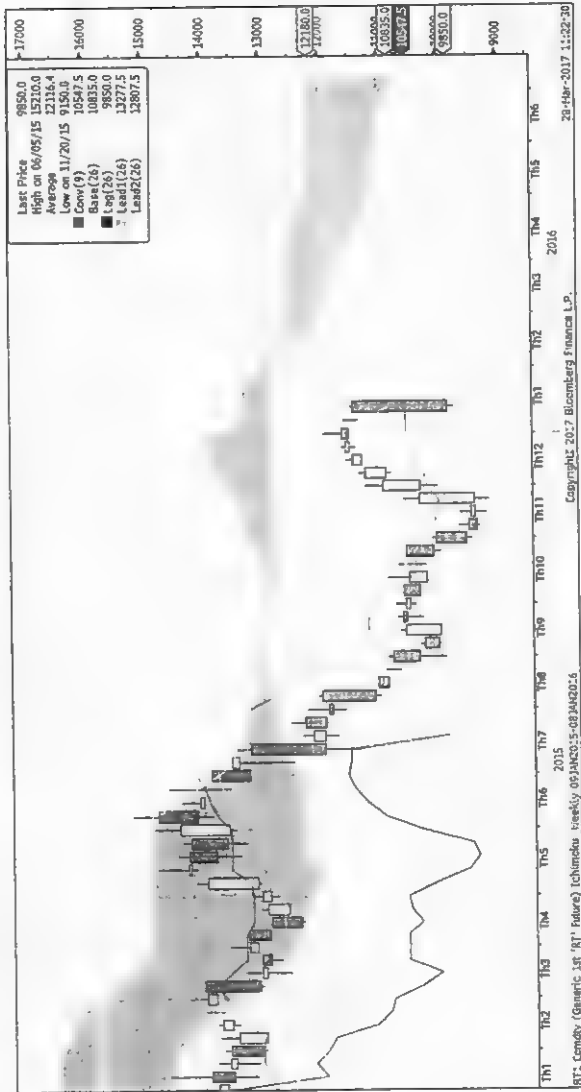
Có phải mọi sự đang thay đổi theo chiều hướng tốt lên? Chưa chắc chắn lắm về việc là xu hướng giảm giá đã qua hay chưa vì tâm lý giảm giá vẫn là tâm lý nặng nề đeo bám trên thị trường. Đường trung bình 9 ngày di chuyển hướng lên trên và đường trung bình 26 ngày đã đóng vai trò hỗ trợ giá khá tốt trong những ngày cuối tháng 12.

Liệu nó có hoàn thành việc của mình không? Hay là chúng ta phải chờ đợi thời điểm tốt hơn?

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8.10: Đồ thị Ichimoku theo tuần

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

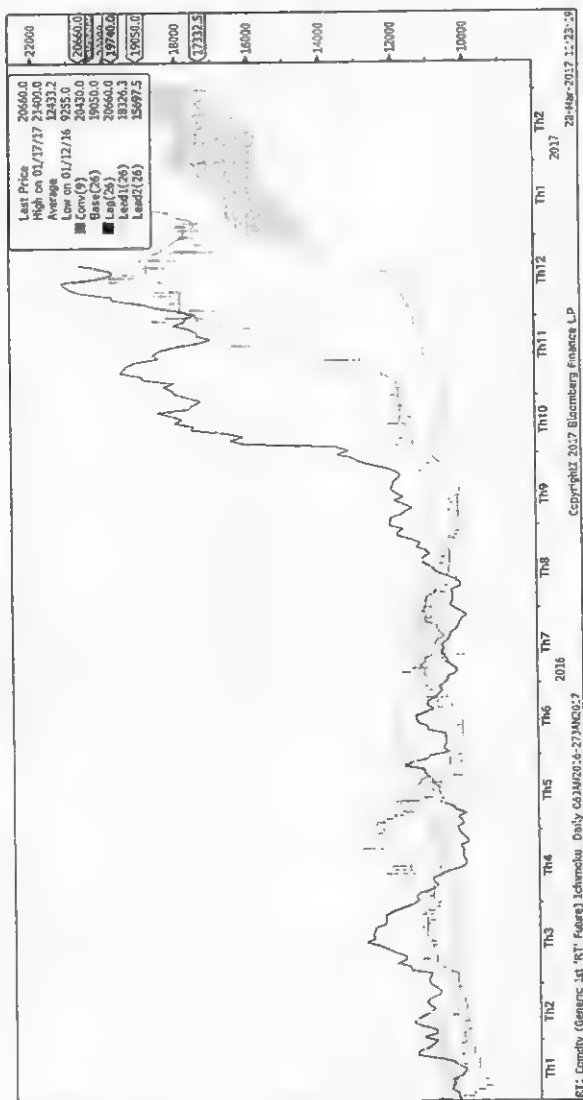
Trời ơi!

Tháng 1 năm 2016 là một thảm họa và hoàn toàn không như chúng ta hy vọng. Tất cả các thành phần của đường Ichimoku tuần vẫn giảm. Áp lực vô cùng lớn và hầu như không có ai tham gia mua cổ phiếu trong giai đoạn này cả, không ai có bất kỳ hy vọng tích cực nào.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8.11: Đồ thị Ichimoku theo ngày

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Sau đó, giá miễn cưỡng đi ngang mức tâm lý 10,000 trong tháng 2 và một lần nữa vào tháng 5 và nhiều tháng sau đó cho đến tận tháng 9.

Không có đợt tăng trưởng nào làm bạn có thể bận tâm, nhưng cũng không có gì đáng sợ.

Liệu nó có thể, hay không thể, lấy lại những gì đã mất của cả nửa thập kỷ?

Trong một khoảng nhỏ 10 tháng liên tiếp (một khung giá hình chữ nhật một lần nữa? Có thể hình dung đây cũng là một hộp Darvas – người dịch) những đường trung bình di động ngày bắt đầu hướng lên vào cuối tháng 9, nhưng chỉ đến tháng 11 mọi việc mới trông có vẻ tích cực hơn, với sự phá vỡ lên 12,000. Giá bắt đầu có những bước tăng mạnh, và thật kỳ lạ, vượt qua 14,000, mức kháng cự gần như suốt năm 2014.

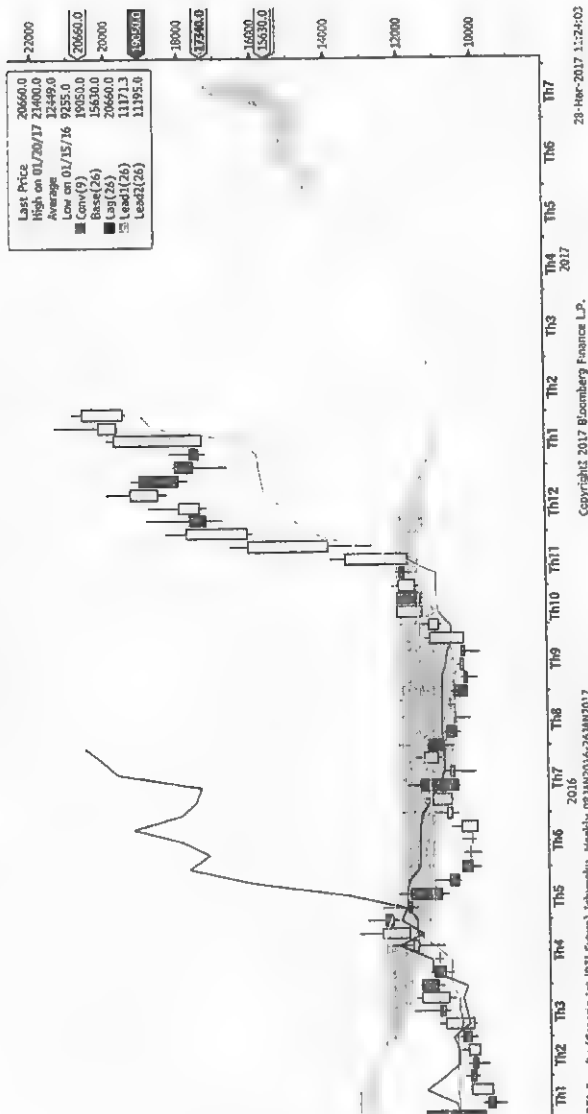
Cuối cùng thì nó cũng làm được!

Một đợt tăng trưởng mạnh mẽ có vẻ là điều mà quá nhiều người đã hy vọng từ quá lâu. Đồ thị ngày, với hình V hướng về 18,000, nhìn trông rất khả quan.

(Xem đồ thị ở trang tiếp theo)

Đồ thị 8.12: Đồ thị Ichimoku theo tuần

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

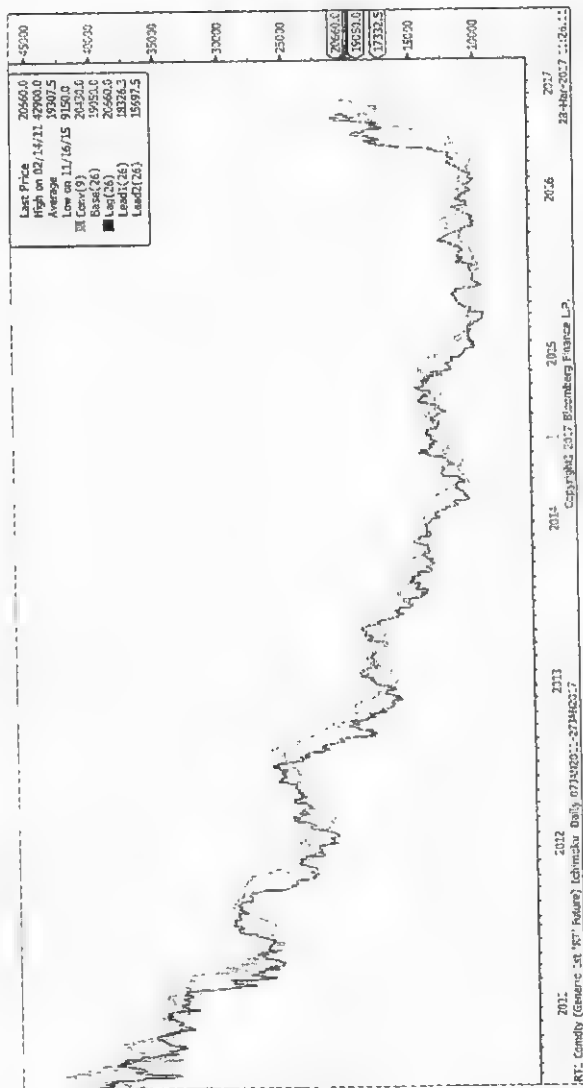
Những đồ thị ngày và đồ thị tuần vào tháng 1 năm 2017 trông có vẻ như chúng ta đã thấy bước đi đầu tiên trong hàng loạt những chuyển động tăng giá từ giờ đến cuối năm. Chúng ta đã tiến tới đúng đường Fibonacci thoái lui mốc 38,2% trong đợt giảm kể từ năm 2011. Rất tốt, một dấu hiệu mạnh cho thấy những tín hiệu đầu tiên của một loạt những sóng tăng, bắt đầu từ một mức giá rất rẻ.

Và hãy nhớ, từng ngày một hãy kiểm tra lại những diễn biến trong ngày.

Đồ thị cuối cùng để tổng kết lại: đồ thị ngày từ 2011. Sự thay đổi về nhịp độ giữa quý 3 năm 2015 và quý 3 năm 2016 là có thể nhận thấy rất rõ ràng.

Có thể một số bạn sẽ biết, đây là đồ thị của hợp đồng tương lai của cao su trên thị trường tương lai ở Thượng Hải (*Shanghai futures exchange*). Đây là một loại chứng khoán phái sinh được niêm yết và giao dịch một cách tích cực từ năm 1996 và được định giá bằng đơn vị Nhân Dân Tệ/m³ (Mét khối).

Đồ thị 8.13

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

Kết luận

Nhìn lại những gì tôi đã viết 10 năm qua, và những gì tôi viết thêm trong năm nay, tôi rất ngạc nhiên là quyển sách đã vượt qua được thử thách của thời gian, và tôi rất vui vì rất nhiều người đã bổ sung hệ thống giao dịch Ichimoku vào bộ công cụ của họ. Chủ yếu là những nhà phân tích kỹ thuật chuyên nghiệp, nhưng có cả những người mới bắt đầu và những người đơn thuần chỉ tìm hiểu về chủ đề này như một hình thức giải trí. Và tôi cho rằng đó chính là cốt lõi của sự phổ biến của phương pháp này. Nó rất trực quan, trực diện, và quan trọng nhất, nó hiệu quả!

Những nguyên tắc của đồ thị đám mây Ichimoku Kinko Hyo chính là trái tim của phương pháp này. Chúng đơn giản hóa và nhấn mạnh những điểm quan trọng của dữ liệu. Chúng có thể được dùng để phát hiện những chi tiết được mong đợi, cũng như không mong đợi, của những xu hướng khác nhau, từ nhân khẩu học, cho đến lạm phát, cho đến những thị trường tài chính khác nhau. Vì vậy tôi không hề ngạc nhiên chút nào khi những đồ thị này ngày càng được dùng nhiều hơn trong các ấn phẩm báo in, in ấn cũng như các ấn phẩm online.

Nhiều năm trước, những đứa cháu nhỏ của tôi thường hỏi tôi làm gì mỗi ngày. Tôi rất tự tin gọi chúng đến văn phòng làm việc xem những máy tính của mình. Tôi sắp xếp một số TV và màn hình, và cho chúng xem những đồ thị. Thường là về những thứ có thể hình dung rõ ràng, ví dụ như giá vàng, giá thịt heo nạc, giá lúa mì. Chúng rất thích thú với tỷ giá giữa đồng Pound (bảng Anh) và đồng Euro (EUR) và đồng đô la Mỹ USD. Và tôi thường nói về việc tìm những mẫu hình – và danh sách những mẫu hình mà chúng ta muốn tìm. Và chỉ như vậy, chúng bắt đầu tìm kiếm, phát hiện ra những hình mẫu về đáy tròn (*rounded bottoms*), tam giác (*triangles*) và hình chữ nhật (*rectangles*). Từ đó, chúng tôi chuyển đến những đường xu hướng – chúng được khuyến khích vẽ bằng bút chì, và trong vòng 45 phút chúng đã nắm bắt được vấn đề. Sự tự hào ánh lên trong mắt chúng khi đã làm được những việc thực tế, đó chính là cái tôi cần.

Và cuối cùng, một bài thơ nhỏ và một số điều cho những bạn đọc lớn tuổi của tôi. Bài hát hay nhất của Joni Mitchell "*Both Sides, Now*". Bài hát này được thu âm bởi Judy Collins năm 1967, được xuất hiện trong album của Mitchell năm 1969 tên là *Clouds*. Bài hát này được thu âm lại một lần nữa vào năm 2000 với giọng điệu mượt mà hơn và giai điệu dịu êm hơn trong album *Both Sides Now*, phiên bản bài hát này thường được dùng thường xuyên trong các bản nhạc (*soundtrack*) của bộ phim *Love Actually* năm 2003.

Lời bài hát (nguyên gốc Tiếng Anh bên dưới)

Joni Mitchell "Both Sides, Now".

*Rows and flows of angel hair
And ice cream castles in the air
And feather canyons everywhere
I've looked at clouds that way
But now they only block the sun
They rain and snow on everyone
So many things I would have done
But clouds got in my way
I've looked at clouds from both sides now
From up and down and still somehow
It's cloud's illusions I recall
I really don't know clouds at all
Moons and Junes and ferries wheels
The dizzy dancing way you feel
As every fairy tale comes real
I've looked at love that way
But now it's just another show
You leave 'em laughing when you go
And if you care, don't let them know
Don't give yourself away
I've looked at love from both sides now
From give and take and still somehow
It's love's illusions I recall*

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

*I really don't know love at all
Tears and fears and feeling proud,
To say "I love you" right out loud
Dreams and schemes and circus crowds
I've looked at life that way
But now old friends they're acting strange
They shake their heads, they say I've changed
Well something's lost, but something's gained
In living every day.
I've looked at life from both sides now
From win and lose and still somehow
It's life's illusions I recall
I really don't know life at all
I've looked at life from both sides now
From up and down, and still somehow
It's life's illusions I recall
I really don't know life at all*

Độc giả của Happy Live và cuốn sách có thể nghe các bài hát ở đây:

1) Bài hát nguyên bản năm 1970: <https://www.youtube.com/watch?v=YgtLZCe-GSM>

2) Bài hát cover lại năm 2000 bản HD: <https://www.youtube.com/watch?v=aCnf46boC3I>

**<https://t.me/khoinguondamme>
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>**

PHỤ LỤC

Xây dựng đô thị nền

Đồ thị nến tương tự như đồ thị cột. Đối với bất kỳ khoảng thời gian nào, một tháng, một ngày hoặc một giờ, giá được vẽ theo chiều dọc trên đồ thị di chuyển từ trái sang phải theo khoảng thời gian đã chọn. Các ví dụ được sử dụng ở đây sẽ là nến ngày, nhưng các quy tắc được áp dụng như nhau cho tất cả các khung thời gian khác. Lưu ý các điểm chính là: giá mở cửa, điểm cao và thấp, và giá đóng cửa ngày hôm đó. Đỉnh và đáy được xử lý theo cách thông thường, được nối với một đường thẳng đứng, nhưng hai điểm khác được cấu hình khác với đồ thị cột. Giá mở và đóng cửa được sử dụng để tạo thành thân của nến và được vẽ rộng hơn một chút xung quanh đường thẳng đứng. Đường thẳng đứng kéo dài trên thân được gọi là bóng trên, trong khi phần mở rộng dưới nó được gọi là bóng dưới. So sánh với đồ thị cột, trên đồ thị cột, giá mở cửa được vẽ như một đường ngang nhỏ bên trái của cột, trong khi giá cửa đóng luôn luôn được vẽ như một đường ngang nhỏ bên phải. Khi nối giá mở cửa với giá đóng cửa, bạn sẽ thấy có được 1 cây cột giá cho ngày, khi hiểu nguyên lý của nó, bạn có thể thấy đồ thị hình nến (*candles*) chỉ là một bước rất nhỏ chuyển hóa từ đồ thị cột.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mẫu hình A-1: Giá mở cửa và giá đóng cửa

Nếu giá mở cửa cao và trong ngày hôm đó, giá giảm tới khi giá đóng cửa thì thân nến được tô màu đen/đỏ (hoặc bất kỳ màu nào khác trong số 6 triệu màu có sẵn, trên các máy tính ngày nay, thường là màu đỏ). Nếu thị trường đóng cửa với giá cao hơn giá mở cửa, thì thân nến màu trắng, dựa trên việc sử dụng giấy vẽ biểu đồ màu trắng. Hoặc là màu xanh theo các phần mềm hoặc đồ thị hiện đại – người dịch).

Mẫu hình A-2: Nến Doji

Các mẫu nến hình thành bởi các chân nến được đặt tên khi chúng báo hiệu một sự thay đổi có thể diễn ra trong một xu hướng đang thịnh hành (có thể là tăng hoặc giảm). Một

trong những mẫu nến phổ biến nhất trong số này là nến doji - bắt nguồn từ tiếng Nhật là "đồng thời" - xảy ra khi giá mở và đóng cửa ở cùng cấp độ và giá và thân nến được biểu diễn bằng một đường ngang nhỏ.

Một nến Doji bia mộ (*Gravestone Doji*) là một chữ cái trông giống như chữ T, với giá mở cửa và đóng cửa ở cùng mức độ và ở mức cao nhất trong biên độ giá của ngày.

Một cây nến khác của mẫu nến Doji sẽ trông giống như một chữ T đảo ngược khi giá mở cửa và giá đóng cửa ở cùng một mức thấp nhất trong ngày.

Ba yếu tố chính cần nghiên cứu là:

1. Biên độ biến động giá của cả ngày, và điều này liên quan đến thân nến (chiều dài).
2. Màu sắc thân nến.
3. Và kích thước thân nến so với toàn bộ đồ thị nến (*the body size và The whole candlestick*).

Mẫu hình A-3: Nến xoay (Spinning)

Khi có các thân nến lớn có nghĩa là thị trường đã chứng kiến một động thái biến động khá lớn trong ngày hôm đó. Khi giá mở cửa và giá đóng cửa mở càng sát với điểm cực đại

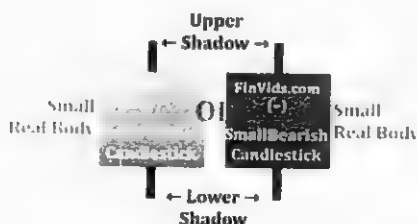
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

trong biên độ ngày, thân nến lớn hơn và xu hướng càng mạnh mẽ trên thị trường. Ngược lại, thân nến càng nhỏ, người mua và người bán rất khó gặp nhau và khả năng đảo ngược xu hướng là rất cao. Các thân nến nhỏ có bóng nến với kích thước hai đầu bằng nhau được gọi là con quay đỉnh hoặc con xoay đáy tùy thuộc vào nơi chúng nằm ở cuối xu hướng. (Để giải thích cụ thể hơn với mẫu hình nến này, độc giả vui lòng đọc thêm phần chú thích bên dưới).

Lưu ý: Đại đa số các đồ thị ở phần Phụ lục là tài liệu do đội ngũ biên tập Happy Live tổng hợp và hoàn toàn không có trong nguyên tác sách gốc, nên chất lượng một số đồ thị sẽ không được sắc nét. Mong quý độc giả thông cảm!

Chú thích thêm của Happy Live:

Mô hình nến xoay có thân nến nhỏ và là dấu hiệu cho thấy cả 2 phe bán - mua đều không thể giành quyền kiểm soát thị trường. Nến xoay đóng vai trò cảnh báo sau một xu hướng tăng, áp lực mua đã mất dần sức mạnh.

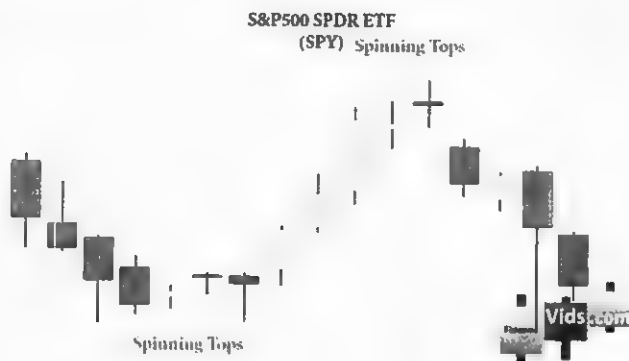
Nến đóng dài là nến xoay, nhưng thường có bóng nến dài cả ở 2 đầu. Theo quan điểm của nhiều chuyên gia thì "Nếu nến xoay được hiểu là thị trường đang do dự và chần chừ thì nến bóng dài lại mang ý nghĩa thị trường đang rất hỗn loạn."

Vị trí của Spinning Top và High Wave trên đồ thị

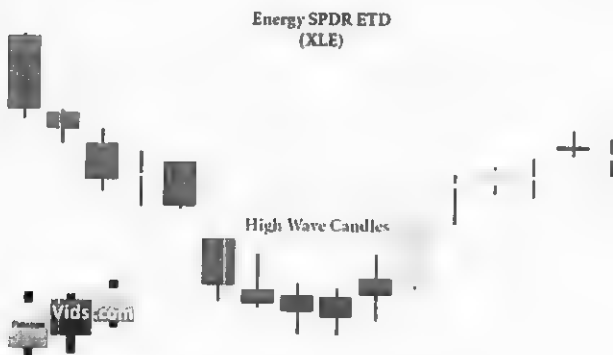
Spinning Top và High Wave áp dụng sau xu hướng tăng hoặc xu hướng giảm. Bất cứ khi nào một cây nến tăng mạnh với bóng nến nhỏ xác nhận bên mua đang kiểm soát thị trường thì một cây nến xoay hoặc nến bóng dài xuất hiện sau đó đều là chỉ báo cho việc bên mua không còn khả năng kiểm soát thị trường như trước, và xu hướng tăng có thể chuyển thành một giai đoạn giá tích lũy hay đảo chiều thành xu hướng giảm. Tương tự như vậy, khi một chuỗi nến giảm tạo ra xu hướng giảm, dễ dàng nhận thấy bên bán đang giành quyền kiểm soát. Tuy nhiên, khi nến xoay hoặc nến bóng dài xuất hiện sau một xu hướng giảm, bên bán đã hoàn toàn đánh mất quyền kiểm soát thị trường và một chu kỳ giá đi ngang hay đảo chiều sẽ luôn được kỳ vọng theo sau đó.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị minh họa mô hình nến Spinning Top

Đồ thị giá S&P 500 ETF (SPY) mô tả sau một đợt xu hướng tăng với ba cây nến tăng điểm liên tục (mô hình 3 chàng lính trắng), 2 cây nến xoay xuất hiện. Các nến xoay này cho thấy sự do dự giữa 2 phe bán-mua. Sau khi xuất hiện nến xoay thứ 2, nến giảm mạnh xuất hiện và xác nhận bên bán đã hoàn toàn kiểm soát được thị trường, xu hướng giảm bắt đầu sau đó.

Đồ thị minh họa mô hình nến High Wave

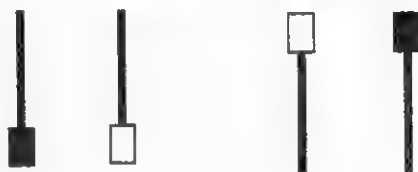
Đồ thị giá Energy SPDR (XLE) mô tả sự do dự của giá biểu hiện bởi một chuỗi nến bóng dài ở đáy xu hướng giảm. Mỗi một nến đều có bóng nến lớn ở bên trên hoặc bên dưới cho thấy thị trường đang chần chừ khi giá chạm đến khu vực này. Chỉ đến khi một cây nến tăng mạnh bật lên trên, đáy của xu hướng mới trở nên rõ ràng và xu hướng tăng bắt đầu sau đó.

Tham khảo:

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library.

Nguồn Finvids.com & TraderViet.

Mẫu hình A-4 và A-5: Nến Sao băng (Shooting Star) và nến búa (Hammer)

Đây là một mẫu nến rất đáng tin cậy và nó là một nến có thân hình nhỏ (cùng màu sắc) ở một đầu của biên độ biến động trong ngày lớn, cho thấy rằng một thị trường đã mở ra và mọi con đường đều dẫn đến việc đảo ngược hướng và kết thúc quay trở lại nơi nó đã bắt đầu. Khi xuất hiện ở trên đầu của một xu hướng tăng giá, mẫu nến này

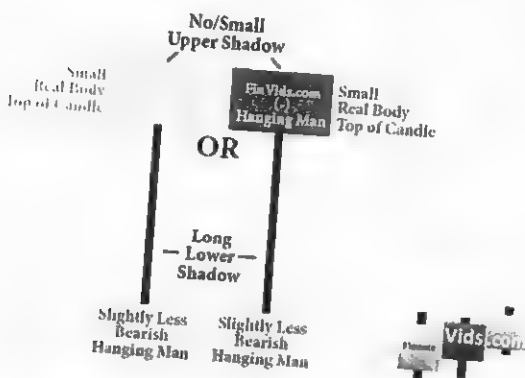
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

được gọi là nến sao băng (*Shooting star*) hoặc người treo cổ (*Hanging man*). Còn khi xuất hiện ở dưới cùng của một xu hướng giảm giá nó được gọi là nến cái búa. Đây được coi là tín hiệu trên đồ thị rất mạnh mẽ và rõ ràng, cảnh báo về sự thay đổi ngay lập tức và thường quyết liệt trong xu hướng.

Để giải thích cụ thể hơn với mẫu hình nến này, độc giả vui lòng phần chú thích bên dưới – người dịch.

Chú thích của Happy Live:

A. Chú thích chi tiết và thí dụ về Mô hình *Hanging Man*

Mô hình nến hanging man là một mô hình đảo chiều giảm xảy ra trong xu hướng tăng và cảnh báo khả năng tạo đỉnh của xu hướng tăng đó. Một nến với thân ngắn có bóng dưới dài và bóng tăng nhỏ hoặc không có (*hanging man*) báo hiệu rằng áp lực bán có thể đang đẩy giá đi xuống trong phiên giao dịch cho thấy đó là một ngưỡng chạy

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

cảm về giá. Tuy nhiên, lực mua có khả năng đẩy giá lên trở lại quanh mức giá mở cửa của phiên giao dịch.

Điều quan trọng là bạn phải chờ đợi tín hiệu xác nhận rằng xu hướng đã thật sự thay đổi sang xu hướng giảm. Tín hiệu xác nhận xảy ra khi giá đóng cửa của phiên giao dịch tiếp theo thấp hơn thân nến hanging man, nếu ngược lại thì mô hình hanging man không khả dụng.

Nến hanging man được định nghĩa như sau:

- Thông thường nến hanging man có bóng nến tăng nhỏ/không có.
- Thân nến nằm ở phần đỉnh của biên độ cây nến. Thân nến có thể tăng hoặc giảm, nhưng với mô hình hanging man thì thân nến giảm sẽ thích hợp hơn.

- Bóng nến giảm của hanging man nên dài ít nhất là gấp đôi thân nến.

Hoặc có một định nghĩa khác:

- Thân nến của hanging man vào khoảng 30% bình quân độ dài thân nến của 20 nến trước đó.

- Bóng nến giảm của hanging man nên dài ít nhất là gấp đôi thân nến.

- Xu hướng của 3 phiên giao dịch trước đó là tăng.

Nison (1991) lưu ý “Bóng nến dưới càng dài hơn, bóng nến trên càng ngắn hơn và thân càng nhỏ hơn thì càng làm cho mô hình của hanging man trở nên hiệu quả hơn... và sẽ nghiêng nhiều về giảm hơn nữa nếu thân nến của hanging là giảm”. Nguyên nhân là do nếu hanging man có một thân nến giảm thì lực mua không có khả năng đẩy giá về mức mở cửa, cho thấy lực mua đã thực sự mất đà trong ngày, điều này cho thấy rằng xu hướng tăng trước đó có thể đang mất lực và việc thay đổi xu hướng có thể xảy ra trong vài phiên giao dịch tới.

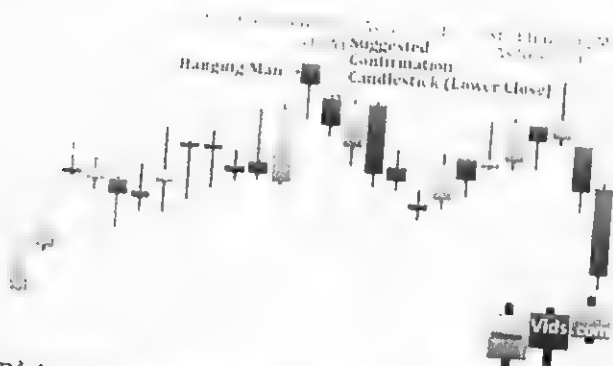
Diễn biến tâm lý của mô hình hanging man

Nguyên nhân việc mô hình hanging man yêu cầu một tín hiệu xác nhận của ngày giao dịch tiếp theo được giải thích bằng khía cạnh tâm lý thị trường. Thông thường thời điểm nóng nhất của một phiên giao dịch đó là lúc mở cửa và lúc đóng cửa. Vì giá mở cửa và đóng cửa của hanging man xảy ra tại phần trên của cây nến, bất cứ trader nào mua tại mức giá đóng cửa hay mở cửa đều sẽ thua lỗ nếu phiên giao dịch tiếp theo mở cửa ở mức giá thấp hơn. Tùy thuộc vào độ mạnh của phần nến giảm, những trader đã mua tại mức giá mở hoặc đóng của hanging man có thể đã bỏ cuộc, đặc biệt là khi xu hướng tăng đã bị gãy, và chốt

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

lệnh mua chịu lỗ, cho thấy khả năng một đợt bán tháo trong tương lai và giúp xác nhận rằng hanging man đã tạo đỉnh. Ngược lại nếu giá mở cửa ở phiên tiếp sau cao hơn, những trader mua tại mức giá đóng cửa hay mở cửa của hanging man đang có lãi và không có lý do để bán, đơn giản bởi vì đây chỉ là một sự tiếp diễn xu hướng tăng trước đó và là một mô hình hanging man sai.

Đồ thị minh họa mô hình Hanging Man được xác nhận bởi phiên giao dịch giảm điểm tiếp sau

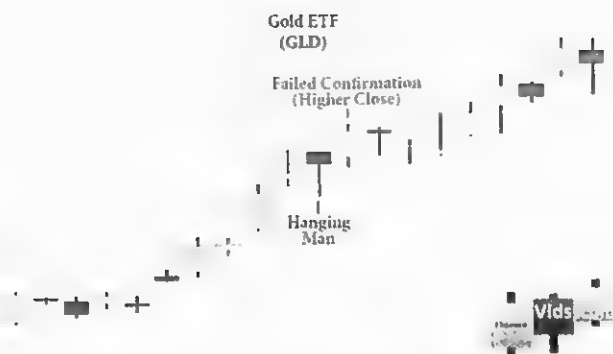

Đồ thị chỉ số công nghiệp DowJones cho thấy một xu hướng tăng đã kết thúc bằng một hanging man trên đỉnh. Có thể thấy hanging man đã mở cửa và đóng cửa ở mức giá cao hơn mức giá của xu hướng trước đó, trông giống như một sự phá ngưỡng vừa xảy ra. Không may là lực mua của ngày tiếp theo đã bị giảm xuống. Và như đã nói về diễn biến tâm lý của mô hình hanging man ở trên, những trader đã mua tại mức giá mở hoặc đóng cửa đang chịu lỗ, đã bị rơi vào một cú phá ngưỡng (*breakout*) sai. Những trader đang còn giữ lệnh có khả năng sẽ cắt lỗ, do vậy tạo thêm áp lực bán mạnh hơn. Trong ví dụ này, hanging man là khởi đầu cho một xu hướng giảm trong nhiều tháng.

Đồ thị minh họa mô hình Hanging Man bị sai khi ngày giao dịch tiếp theo vẫn tăng giá.

<https://t.me/khoinguondamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

Đồ thị giá vàng cho thấy giá tăng liên tục cho đến khi nến hanging man xuất hiện. Tuy nhiên, giá mở cửa phiên tiếp theo đã cao hơn giá đóng cửa của hanging man và giá đóng cửa của nó cũng cao hơn giá cao nhất của hanging man. Rõ ràng điều này không đúng với quy tắc của mô hình hanging man rằng giá mở cửa ngày tiếp theo phải nằm dưới thân của nến hanging man. vì vậy trong trường hợp này, hanging man không được áp dụng như là mô hình đảo chiều.

Tham khảo

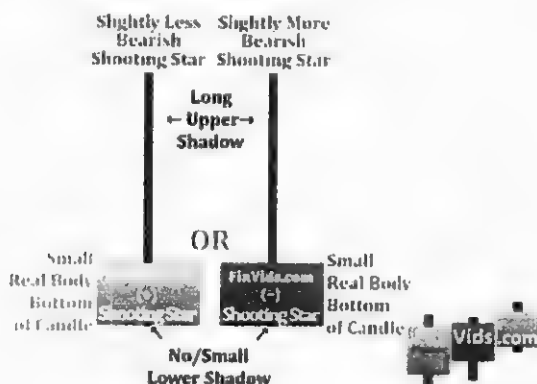
1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.

Nguồn Finvids.com và TraderViet.

B. Chú thích chi tiết và thí dụ về Mô hình Shooting Star – Sao Bắn (Hay bắn sao)

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mô hình nến Shooting Star – Sao băng (hay bắn sao)

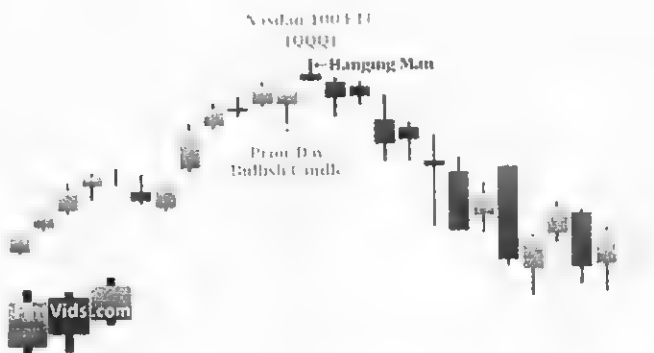
Mô hình nến sao băng thường xuất hiện sau một đợt xu hướng tăng và được xem như là tín hiệu xu hướng đã đến đỉnh. Theo quan điểm của Nison, nến sao băng không phải là dấu hiệu đảo chiều xu hướng như mô hình sao hôm (*evening star pattern*). Theo phân tích kỹ thuật, mô hình nến sao băng là mô hình cụm 2 nến, nến 1 là nến tăng giá mạnh và nến 2 mới thực sự là nến sao băng. Mô hình nến sao băng bao gồm một thân nến nhỏ nằm ở phía đáy với bóng nến dài hướng lên trên, bóng nến bên dưới ngắn hoặc không có. Thân nến có thể tăng hoặc giảm, tín hiệu sẽ tốt hơn nếu thân nến sao băng nằm cao hơn so với thân nến trước đó, nhưng điều này không bắt buộc phải có thì mô hình mới hoàn thành. Nến sao băng thỉnh thoảng cũng được gọi là mô hình búa ngược (*Inverted hammer*).

Một trong những đặc điểm quan trọng của mô hình nến sao băng được đề cập trong tài liệu của ThinkorSwim (2011): 3 cây nến trước đó phải tăng giá liên tục, với cây nến đầu tiên trong mô hình nến bắn sao băng là 1 cây nến tăng giá, thân nến 2 trong mô hình nên thấp hơn 30% so với chiều cao thân 20 cây nến trước đó, và bóng nến trên phải gấp 2 lần chiều dài thân nến.

Phân tích tâm lý mô hình nến sao băng

Trong xu hướng tăng, bên mua là bên đang kiểm soát thị trường. Vào thời điểm xuất hiện mô hình nến sao băng, bên mua bắt đầu phiên giao dịch với việc xuất hiện khoảng trống giá từ giá đóng cửa của phiên trước và tiếp tục đẩy giá lên cao hơn trong hầu hết thời gian phiên giao dịch. Tuy nhiên, bên bán bắt đầu áp đảo và đẩy giá đến mức giá tại thời điểm mở cửa phiên giao dịch. Bóng nến bên trên nến sao băng cho thấy vùng mà bên bán đã gia tăng bán ra và áp lực bán đã đủ để đẩy giá xuống; chính bởi điều này mà vùng bóng nến bên trên nến sao băng sẽ trở thành ngưỡng kháng cự mạnh trong tương lai.

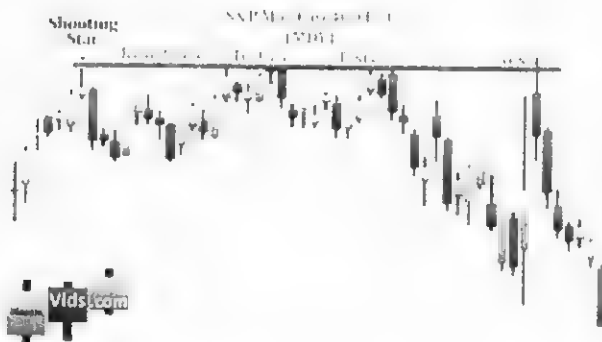
Đồ thị minh họa mô hình nến sao băng

Đồ thị giá Nasdaq 100 ETF (QQQ) cho ta ví dụ một xu hướng tăng có vùng đỉnh hình thành mô hình nến sao băng. Trước khi mô hình xuất hiện, giá đã tăng trong nhiều tuần trước đó. Nến 1 của mô hình là một cây nến tăng giá mạnh, nến 2 là nến sao băng có khoảng nhảy giá, có giá mở cửa cao hơn giá đóng cửa của cây nến trước đó. Bên mua tiếp tục đẩy giá lên tạo nên đỉnh mới cho xu hướng. Tuy nhiên, sự tăng giá trong phiên giao dịch lúc này đã hoàn toàn bị xóa sạch dưới áp lực từ bên bán và kết thúc phiên bằng 1 cây nến giảm giá. Kết quả là xu hướng giảm hình thành sau khi mô hình nến sao băng xuất hiện.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mô hình nền bán sao tạo ra ngưỡng kháng cự tương lai

Bóng nến dài bên trên nến sao băng là bằng chứng cho thấy khu vực kháng cự đã được hình thành. Biểu đồ giá của S&P Mid-Cap 400 ETF (MDY) mô tả bóng nến bên trên nến sao băng là nơi bên bán đã áp đảo hoàn toàn bên mua, tạo ra vùng kháng cự liên tục trong vài tuần tiếp theo đó.

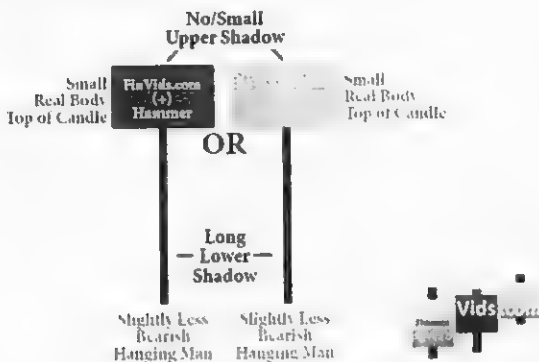
Tham khảo:

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.

Nguồn [Finvids.com](https://finvids.com/)/ [TraderViet](https://traderviet.com/) được cho phép bởi [Findvids](https://findvids.com/).

C. Chú thích chi tiết và thí dụ về Mô hình Hammer (Búa)

Mô hình nến Hammer - Cây búa

Mô hình hammer là một mô hình đảo chiều tăng, sau một xu hướng giảm. Trong tiếng Nhật mô hình này được gọi là “takuri” có nghĩa là “cố gắng đo lường độ sâu của nước bằng cách cảm nhận về cái đáy”. Bóng nến dưới nên có chiều cao gấp đôi chiều cao thân nến, đó là khu vực mà lực bán đẩy giá xuống, nhưng gặp lực mua kháng cự đẩy giá tăng ngược lại đến vùng trên cùng của nến.

Nến hammer không nên có bóng nến tăng, nhưng có thể có nếu đoạn bóng này tương đối nhỏ.

Thân nến nên nằm trên cùng của vùng biên độ nến. Thân nến có thể là tăng hoặc giảm, nhưng tăng sẽ tốt hơn.

Bóng nến dưới nên dài ít nhất là gấp đôi chiều cao thân nến.

Hoặc cũng có thể được định nghĩa như sau:

- Thân nến hammer vào khoảng 30% độ dài bình quân thân nến của khoảng 20 nến trước đó.

- Bóng nến dưới nên dài ít nhất gấp đôi thân nến.

- Xu hướng của ba nến trước đó là giảm.

Nếu nến Hammer có thân nến tăng thì có thể suy luận rằng lực bán đã đẩy giá xuống trong khoảng đầu phiên giao dịch, nhưng lực mua đã đảo ngược lại, thậm chí đã đẩy giá lên một điểm cao mới trong phiên giao dịch. Điều này có thể được hiểu như một khả năng tăng trong tương lai.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

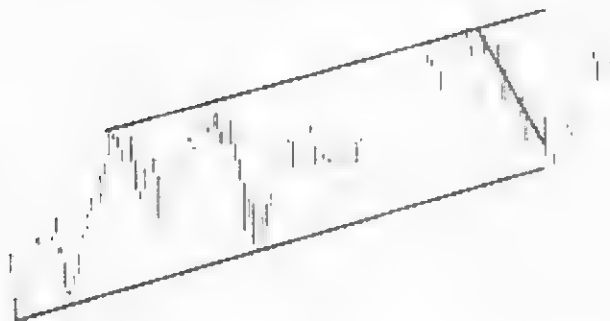
Steve Nison (1991) lưu ý rằng “nếu bóng nến dưới dài hơn, bóng nến trên ngắn hơn, và thân nến nhỏ hơn thì nến Hammer càng quan trọng hơn ... nó nghiêng nhiều về khả năng tăng hơn nếu thân nến Hammer là thân nến tăng, tức giá đóng cửa cao hơn giá mở cửa”.

Đồ thị minh họa mô hình nến hammer

Đồ thị chỉ số Nasdaq 100 ở trên cho thấy một xu hướng giảm được kết thúc bằng một nến hammer với bóng dưới dài. Bóng nến dưới dài cho thấy thị trường đã tìm ra vùng hỗ trợ mà tại đó lực mua đẩy giá tăng ngược lại về giá mở cửa của nến hammer. Một tín hiệu xác nhận thêm là giá đóng cửa của nến tiếp theo cao hơn giá đóng cửa của nến hammer, và một xu hướng tăng đã bắt đầu.

Nến Hammer thử lại đường xu hướng tăng

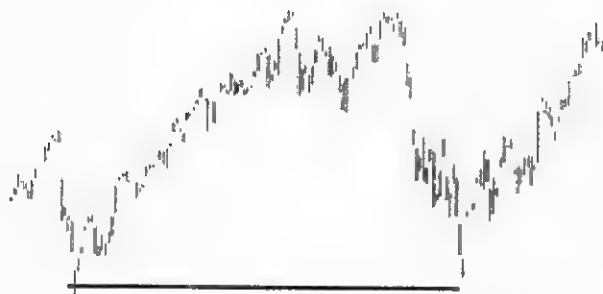

Mô hình nến hammer thường được thấy chạm vào đường hỗ trợ và đường xu hướng để xác minh độ mạnh của chúng. Thông thường cái bóng dưới của nến hammer sẽ đâm xuyên xuống vùng hỗ trợ hoặc đường xu hướng, nhưng lực bán không có khả năng làm nến đóng cửa ở dưới khu vực hỗ trợ; thay vào đó, lực mua có khả năng đẩy giá tăng cao trở lại và đóng nến ở mức trên vùng hỗ trợ và do đó cho thấy đường hỗ trợ vẫn còn tác dụng.

Đồ thị chỉ số S&P Mid-Cap 400 bên trên cho thấy một kênh tăng giá. Đường màu xanh giảm từ đỉnh bên trái xuống đáy bên phải minh họa cho việc giá di chuyển từ kênh giá phía trên xuống kênh giá phía dưới, do vậy nó hội đủ yêu cầu của một Mô hình nến hammer là chỉ khả dụng khi xảy ra phía sau một xu hướng giảm. Bóng dưới của nến hammer đã đâm qua đáy kênh tăng của xu hướng tăng trước đó. Tuy nhiên, vào cuối phiên, lực mua đã đẩy giá vượt khỏi đáy kênh giá này và đóng nến tại mức giá cao hơn mức mở cửa và do đó cho thấy đường hỗ trợ vẫn có tác dụng.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tín hiệu mua mạo hiểm theo Nison

Đối với những trader ưa mạo hiểm thì Nison gợi ý nên mua ngay sau khi nến hammer xuất hiện, điểm đặt dừng lỗ là bên dưới đáy của nến hammer. Ngược lại, đối với những trader không thích mạo hiểm thì nên đợi giá thử lại lại khu vực hỗ trợ của nến hammer rồi mới mua.

Đồ thị giá phía trên của chỉ số S&P Mid-Cap 400 là một ví dụ cho thấy phương pháp đối với các trader ưa mạo hiểm đã hoạt động tốt. trader đã mua tại mức giá gần mức giá đóng cửa của phiên giao dịch khi mô hình nến hammer đã hình thành rõ ràng và mức kháng cự trước đó không bị phá. Nếu trader chờ đợi các mức giá quay lại test đường hỗ trợ, họ đã mất đi một giao dịch có lợi nhuận - profitable trade).

Phương pháp đợi mở cửa nến tiếp theo để xác nhận tín hiệu mua của Rhoads.

Rhoads (2008) gợi ý rằng bạn cũng có thể đợi đến khi mở cửa phiên giao dịch tiếp theo để xác định liệu có nên mua hay không. Nếu giá mở cửa của phiên giao dịch tiếp theo lớn hơn giá đóng cửa của nến hammer thì thực hiện lệnh mua, nếu ngược lại thì nên bỏ qua mô hình hammer này.

Một mô hình nến hammer xuất hiện trên biểu đồ giá của Exxon Mobil sau sáu phiên giảm trước đó và đã chạm mức hỗ trợ. Nếu là một trader mạo hiểm, họ đã thực hiện lệnh mua tại mức giá đóng cửa của nến hammer và đặt dừng lỗ bên dưới đáy của nến hammer. Tuy nhiên, bằng cách kiên nhẫn và chờ đợi mức giá mở cửa của phiên tiếp theo, cụ thể là giá mở cửa thấp hơn giá đóng cửa của nến hammer, trader này đã tránh được một ngày giảm điểm mạnh đến 1.7%.

Tham khảo

Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.

Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.

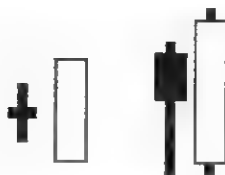
Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.

Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.

ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.

Nguồn Finvids.com/TraderViet.

Mẫu hình A-6: Nến nhấn chìm tăng (Bullish Engulfing)

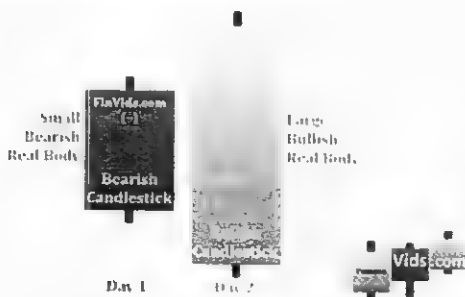

Các mẫu nến đảo chiều khác khi bạn nhìn vào hai hoặc nhiều nến liên tiếp. Một mô hình nến nhấn chìm tăng (*bullish engulfing*) là một nơi mà, vào ngày thứ hai, có một cây nến lớn với thân trắng và biên độ của nó lớn hơn thân nến của ngày hôm trước. Lý tưởng nhất là Doji xuất hiện vào ngày đầu tiên, theo sau là một cây nến có thân hình lớn hơn toàn bộ biên động của ngày hôm trước.

Để giải thích cụ thể hơn với mẫu hình nến này, độc giả vui lòng đọc thêm phần chú thích bên dưới – người dịch.

Chú thích của Happy Live:

Mô hình Bullish Engulfing (Nhấn chìm tăng)

Mô hình nến nhấn chìm tăng (*Bullish Engulfing*) là một mô hình cặp hai nến ngược nhau xảy ra trong một xu hướng giảm. Định nghĩa mô hình nhấn chìm tăng như sau:

- Nến đầu tiên là một nến giảm, nhưng cũng có thể là một nến doji.

- Nến thứ hai là một nến tăng và dài hơn nến thứ nhất.

- Giá mở cửa và giá đóng cửa của nến thứ hai phải thấp hơn giá đóng cửa của nến đầu tiên, giá đóng cửa và giá đỉnh của nến thứ hai phải cao hơn giá mở cửa của nến đầu tiên.

- Định nghĩa chặt chẽ nhất về mô hình nến nhấn chìm tăng buộc phải có thân nến của ngày thứ hai lớn hơn nến đầu tiên (gồm cả bóng nến trên và dưới).

Đôi khi mô hình nến nhấn chìm tăng được xem như mô hình three outside up. Điểm khác nhau là có thêm nến tăng thứ ba và đóng cửa trên giá đỉnh của nến nến tăng thứ hai.

Đặc tính cải thiện độ hiệu quả của mô hình nến nhấn chìm tăng.

Theo Nison (1991, p. 39) những đặc tính sau đây sẽ tăng khả năng mô hình nhấn chìm tăng là một chỉ báo quan trọng báo hiệu đảo chiều:

- Nến đầu tiên có thân nến rất nhỏ và nến thứ hai có thân nến rất dài.

Nguyên nhân: Một nến giảm nhẹ sau một xu hướng giảm báo hiệu phe bán không thể đẩy giá xuống thấp tiếp như họ đã làm ở giai đoạn trước. Một nến giảm nhẹ cho thấy bên bán đã không còn đủ mạnh, ngược lại, một nến giảm mạnh chứng tỏ bên bán đang nắm thế chủ động. Tương tự, một nến tăng mạnh sẽ thách thức xu hướng giảm trước đó, chứng tỏ bên mua đã trở lại thị trường và phe bán không thể ngăn họ lại. Nến tăng càng dài, lực mua càng mạnh.

- Mô hình nhấn chìm tăng xảy ra sau một xu hướng giảm dài hoặc sau một bước giảm mạnh.

Nguyên nhân: Người bán hay trader muốn đặt lệnh bán thì đã bán trước đó rồi, do đó chỉ còn một số ít người tiếp tục bán và đẩy giá xuống thấp. Trong trường hợp giá giảm nhanh đột ngột, giá có thể đã bị quá bán và dễ đảo chiều.

- Khối lượng giao dịch ở nến thứ hai rất lớn.

Nguyên nhân: Những lúc bất thường có khối lượng giao dịch lớn xảy ra ở nến tăng dài chứng tỏ có một sự biến động mạnh diễn ra trong ngày và trader luôn mua vào ngay giá đặt bán thị trường, và đây là tín hiệu tăng mạnh. Để làm rõ vấn đề này với khái niệm cung cầu, nếu có ít trader sẵn sàng bán (cung ít hơn) và có nhiều trader sẵn sàng mua (cầu

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

nhiều hơn), thì giá sẽ tăng, kết quả là nến tăng được tạo ra, và nến này đã mở cửa và đi thẳng lên trong suốt ngày giao dịch, rồi đóng cửa ở mức giá cao hơn.

- Thân nến thứ hai lớn hơn một vài nến trước đó.

Nguyên nhân: Nhiều nến nhỏ cho thấy sự do dự. Một nến tăng dài hơn những nến nhỏ trước đó chứng tỏ thị trường đã đưa ra quyết định, đó là đi theo chiều giá tăng.

- Mô hình nhấn chìm tăng xảy ra ở vùng hỗ trợ.

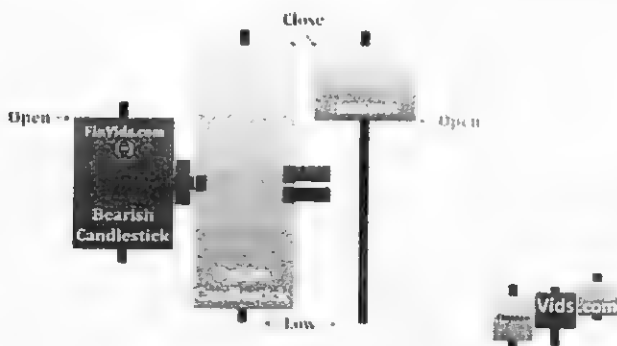
Nguyên nhân: Hỗ trợ là một vùng tạo ra bởi trước đây bên mua đã vào thị trường để mua ở một mức giá nhất định. Nếu mô hình nhấn chìm tăng xảy ra ở mức giá Hỗ trợ này, thì trader sẽ cảm thấy tự tin hơn để mua vì vùng Hỗ trợ thể hiện một sự củng cố khác thêm cho khả năng tăng giá.

Khuyến nghị giao dịch với mô hình nến nhấn chìm tăng.

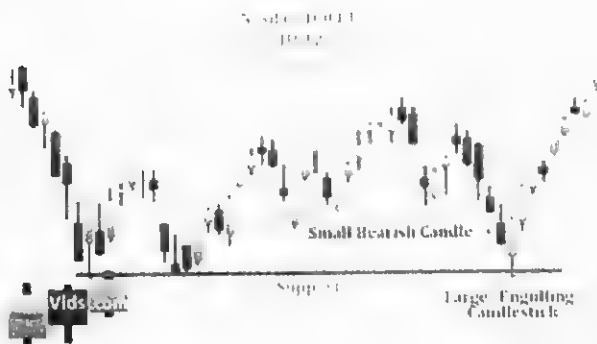
Đối với những trader đặt lệnh mua dựa trên mô hình nhấn chìm tăng, Nison (2003, p. 66) khuyến nghị đặt một lệnh dừng lỗ (*stop loss*) dưới giá đáy của nến nhấn chìm tăng, vì mô hình nhấn chìm tăng thể hiện vùng hỗ trợ.

Kết hợp 2 nến trong mô hình Bullish Engulfing = Nến Hammer.

Kết hợp nến thứ nhất và thứ hai của mô hình nhấn chìm tăng sẽ tạo ra một nến búa, cũng chính là mô hình nến tăng.

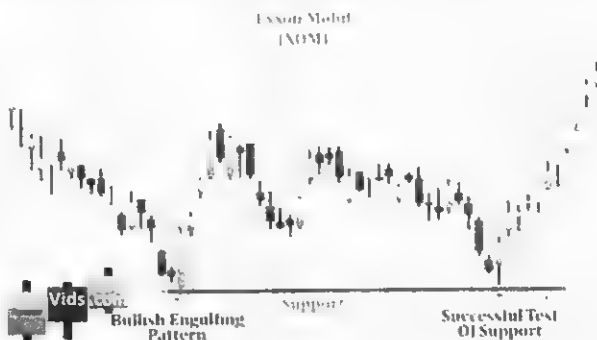

Đường hỗ trợ xác nhận mô hình Bullish Engulfing

Đồ thị trên của Nasdaq 100 ETF (QQQ) có đường hỗ trợ màu xanh và đáy nến thứ hai của mô hình nhấn chìm tăng chạm vào đường hỗ trợ này. Từ giá đóng cửa của nến giảm đầu tiên, có thể thấy rằng ngày tiếp theo có một khoảng nhảy giá giảm tới giá mở cửa của nến thứ hai. Sau khi phe bán test vùng hỗ trợ, phe mua đã có thể đẩy giá lên cao để đóng cửa ở trên giá mở cửa của nến đầu tiên. Do đó nến tăng thứ hai nhấn chìm thân nến đầu tiên.

Nison (1994, p. 78) cho rằng những mô hình nhấn chìm tăng có thể trở thành vùng hỗ trợ, đồ thị trên của Exxon Mobil minh họa một khái

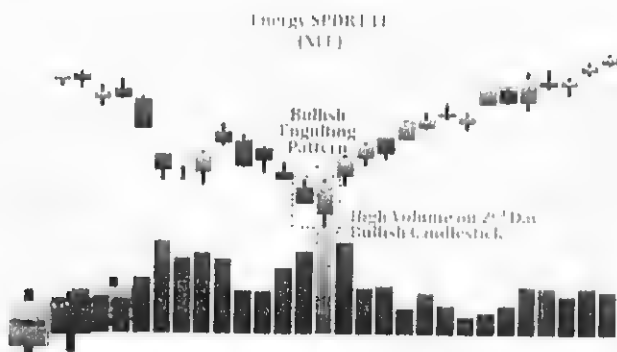

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

niệm này khá rõ. Sau một xu hướng giảm dài, một mô hình nhấn chìm tăng xuất hiện với nhiều đặc điểm: nến đầu tiên ngắn, nến thứ hai rất dài nhấn chìm hai nến trước đó, và nó xảy ra sau một xu hướng giảm liên tục. Sau khi có mô hình nhấn chìm tăng, giá bắt đầu đi lên, tuy nhiên giá lại bắt đầu di chuyển xuống cho đến khi chạm vào giá đáy của nến thứ hai trong mô hình nhấn chìm tăng. Một trader táo bạo có thể đặt lệnh mua tại mức giá thiết lập bởi mô hình nhấn chìm tăng cách 30 cây nến trước đó. Trong trường hợp này, trader đã có được lợi nhuận đáng kể.

Sự xác nhận khối lượng giao dịch cao vào ngày thứ hai của mô hình nhấn chìm tăng

Nhận thấy ở đồ thị trên của Energy SPDR ETF (XLE) nến thứ hai của mô hình nhấn chìm tăng có volume cao nhất trong bất kỳ ngày nào được hiển thị trên đồ thị. Đây là bước xác nhận quan trọng để thấy volume cao được xác lập ở nến tăng dài. Điều đó cho thấy phe bỏ đang tập trung mua vào ngày này.

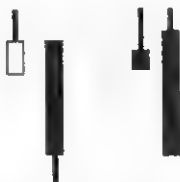

Tham khảo

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.

5. *ThinkorSwim. (2011). ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library.*
Nguồn FindVids/TraderViet.

Mẫu hình A-7: Nến nhấn chìm giảm (Bearish Engulfing)

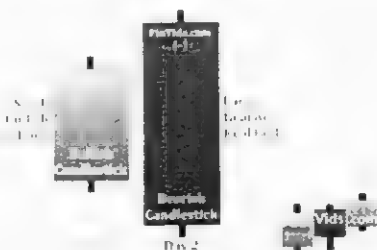
Một cặp nến nhấn chìm giảm (engulfing Bearish) ngược lại với mô hình nến nhấn chìm tăng (*Engulfing bullish*), với một thân nến lớn màu đen che khuất thân nhỏ trước đó.

Chú thích chi tiết của Happy Live:

Mô hình nến Bearish Engulfing

Mô hình nến Bearish Engulfing (nhấn chìm giảm) là một mô hình cặp hai nến ngược nhau trong một xu hướng tăng. Tiêu chuẩn của một mô hình nến Bearish Engulfing là:

- Ngày đầu tiên là một nến tăng, nhưng cũng có thể là nến doji.
- Nến thứ hai là một nến giảm và có độ lớn thân lớn hơn nến ngày thứ nhất.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

- Giá mở cửa và đỉnh của nến thứ hai phải cao hơn giá đóng cửa của nến thứ nhất, và giá đóng cửa và đáy của nến thứ hai phải thấp hơn giá mở cửa của nến thứ nhất.
- Định nghĩa chặt chẽ nhất về mô hình nến Bearish Engulfing buộc phải có thân nến của ngày thứ hai lớn hơn nến thứ nhất và bao gồm cả bóng nến trên và dưới.

Thông thường mô hình nến nhấn chìm giảm được xem như là mô hình three outside down. Điểm khác nhau là có thêm nến giảm ở ngày thứ ba và nến này có giá đóng cửa nằm dưới đáy của nến giảm ngày thứ hai.

Đặc điểm giúp cải thiện độ hiệu quả của mô hình Bearish Engulfing

Nison phát biểu trong cuốn sách của ông (Japanese Candlestick Charting Techniques) rằng những yếu tố sau đây làm tăng khả năng mô hình Bearish Engulfing là một chỉ báo quan trọng xu hướng đảo chiều:

- Nến đầu tiên có thân nến nhỏ và nến thứ hai có thân nến rất dài.

Nguyên nhân: Sau một xu hướng tăng, một nến tăng nhẹ xuất hiện cho thấy phe mua không thể đẩy giá đi cao nhiều như họ đã từng làm được lúc trước. Cũng cần nhắc lại, một nến tăng nhẹ chỉ ra rằng lực mua ít hơn so với nến tăng dài, chứng tỏ phe bán đang mạnh lên. Tương tự, một nến giảm mạnh xuất hiện sau một xu hướng tăng cho thấy bên bán đã trở lại thị trường và bên mua không thể dừng lại đợt tấn công này. Nến giảm càng dài bao nhiêu, phe bán càng mạnh bấy nhiêu.

- Mô hình Bearish Engulfing xảy ra sau một xu hướng tăng dài hoặc sau một đợt tăng mạnh.

Nguyên nhân: Có thể chỉ ra rằng sau một giai đoạn tăng dài, nhiều trader dự định mua thì đã mua rồi, chỉ còn một số trader tiếp tục mua và đẩy giá cao hơn. Đây là lý do vì sao một nến tăng nhẹ hoặc nến doji lại quan trọng trong ngày đầu tiên của mô hình này, nó cho thấy bên mua đang bắt đầu đuối sức. Ngược lại, những đợt tăng nhảy vọt cao hơn thường tạo sự quá mua dễ dẫn đến xu hướng đảo chiều. Mô hình nhấn chìm giảm có thể là tín hiệu về việc giá đi quá nhanh và quá xa và xu hướng có thể thay đổi.

- Khối lượng giao dịch ở nến thứ hai là rất lớn.

Nguyên nhân: Nhìn chung, khối lượng giao dịch lớn ở cây nến giảm mạnh (nến thứ 2) cho biết có một sự biến động mạnh diễn ra trong ngày và người bán liên tục bán ra ở giá thị trường, do đó giá giảm liên tục và đây là dấu hiệu giảm giá rất rõ. Để làm rõ vấn đề này với khái niệm cung cầu, nếu

có nhiều trader sẵn sàng bán (cung nhiều hơn) và có ít trader sẵn sàng mua (cầu ít hơn) thì giá sẽ giảm, kết quả là nến giảm được tạo ra, khi mà giá mở cửa và giảm suốt cả ngày rồi đóng cửa thấp hơn vùng mở cửa.

- Thân nến thứ hai lớn hơn cả cây nến trước đó (bao gồm bóng nến).

Nguyên nhân: Nhiều nến nhỏ cho thấy sự do dự. Sự xuất hiện của một nến giảm mạnh lớn hơn những cây nến nhỏ trước đó chỉ ra rằng thị trường cuối cùng đã quyết định đi theo chiều giảm.

- Mô hình Bearish Engulfing xảy ra tại vùng kháng cự.

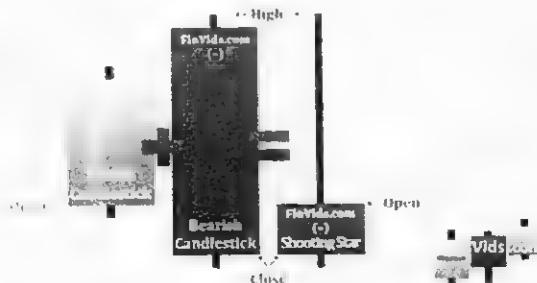
Nguyên nhân: Kháng cự là một vùng tạo ra tại vùng bên bán vào thị trường để bán ở một mức giá nhất định trước đây. Nếu mô hình nhấn chìm giảm xảy ra tại vùng Kháng cự thì một trader sẽ cảm thấy tự tin hơn để đặt lệnh bán vì vùng Kháng cự như là một sự xác nhận của phe gấu về khả năng xu hướng có thể bắt đầu thay đổi.

Mô hình Bearish Engulfing vô hiệu

Nison (1994) phát biểu rằng mô hình Bearish Engulfing không còn giá trị khi giá đóng cửa của các nến tiếp theo vượt lên phía trên của mô hình nhấn chìm giảm bao gồm cả bóng trên, lúc này ông cho rằng khả năng thị trường chuyển từ phía bán sang phía mua (trang 78).

Kết hợp 2 nến của Mô hình Bearish Engulfing = Nến sao băng

Khi kết hợp vào trong một nến, nến thứ nhất và thứ hai của mô hình Bearish Engulfing sẽ trông như một nến bán sao, đó là nến giảm đảo chiều.

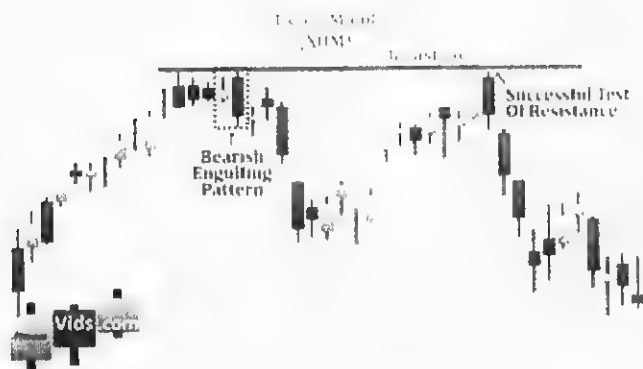
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mô hình nến Bearish Engulfing xác nhận đường kháng cự

Đồ thị trên là giá cổ phiếu Energy SPDR ETF (XLE) minh họa đường kháng cự màu xanh chính là đường kháng cự đối với giá đỉnh của nến thứ hai của mô hình Bearish Engulfing. Một khi bóng trên của nến giảm chạm tới vùng kháng cự, phe bán nhảy vào và chiếm ưu thế trong phần còn lại của ngày. Sự xác nhận đường kháng cự cùng với mô hình nhấn chìm giảm là một sự kết hợp mạnh mẽ để bèn bán vào cuộc và làm cho giá giảm xuống trong vài tháng tiếp theo. Mô hình nến giảm trong đồ thị này là một ví dụ điển hình cho việc thân nến thứ hai lớn hơn toàn bộ nến thứ nhất. Nến thứ hai khá dài là một dấu hiệu tốt, chứng tỏ có một lực tác động làm giá giảm mạnh.

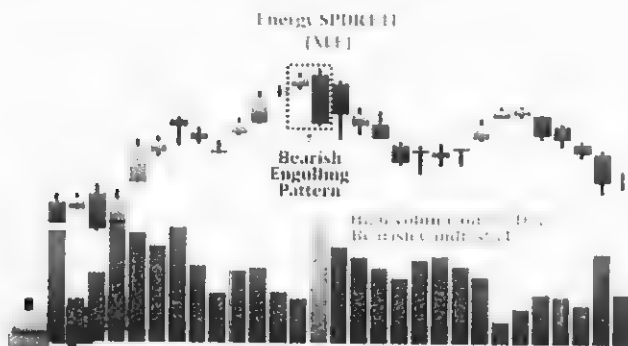
Mô hình Bearish Engulfing tạo kháng cự mới

Nison (1994, p. 78) cho rằng những mô hình Bearish Engulfing có thể trở thành vùng kháng cự cho giá sau này. Biểu đồ bên trên của Energy SPDT ETF (XLE) minh họa một mô hình nhấn chìm giảm với nhiều đặc điểm: nến đầu tiên nhỏ, nến thứ hai rất lớn nhấn chìm năm cây nến trước đó; và nó xảy ra sau một xu hướng tăng dài. Sau mô hình nhấn chìm giảm, giá giảm nhưng sau một tuần giá bắt đầu xu hướng tăng lại cho đến khi giá chạm đến ngang đỉnh của cây nến thứ hai trong mô hình nhấn chìm giảm. Một trader táo bạo có thể đặt lệnh bán tại vùng giá được thiết lập bởi mô hình nhấn chìm giảm được tạo ra trước đó 17 cây nến. Trong ví dụ trên, trader sẽ có lợi nhuận nếu giao dịch theo mô hình này. Đáng lưu ý là nến chạm vào vùng kháng cự cũng sẽ gần như là mô hình nhấn chìm giảm. Định nghĩa chính xác của hai nến tạo mô hình này được là mây đen che phủ - Dark Cloud Cover.

Sự xác nhận bởi volume cao vào ngày thứ hai của mô hình Bearish Engulfing

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Chú ý rằng ở đồ thị trên của chỉ số Dow Jones Industrial Average ETF (DIA), nến thứ hai của mô hình Bearish Engulfing có volume cao thứ nhì trong tất cả các ngày được hiển thị trên đồ thị. Đây là bước xác nhận quan trọng để thấy volume cao được xác lập trong nến giảm thứ hai của mô hình nến nhấn chìm giảm. Điều đó cho thấy phe gấu đang tập trung bán vào ngày này. Cũng cần lưu ý hai ngày trước mô hình này đều có volume rất nhỏ và nến cũng nhỏ. Có thể suy ra được phe bò đang dần hết lực mua (nến nhỏ) và không còn hứng thú mua với giá cao (volume thấp). Nến giảm dài với volume cao chứng tỏ phe bò đã không còn sức mua và giá giảm dần trong nhiều tuần sau đó.

Tham khảo

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*. Nguồn Finvids.com/TraderViet.

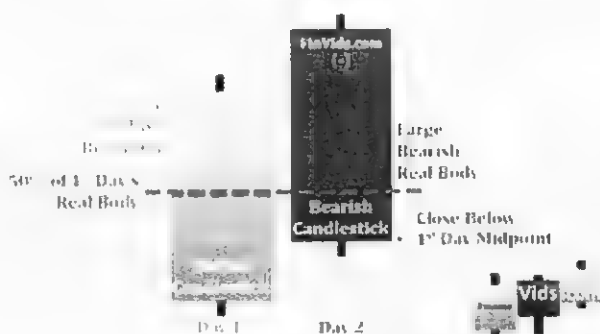
Mẫu hình A-8: Mây đen bao phủ (Dark Cloud Cover)

Nến mây đen bao phủ (*Dark Cloud cover*) là một mô hình đảo chiều ở vùng đỉnh tương tự, nhưng thân nến màu đen của ngày thứ hai không hoàn toàn làm lu mờ thân nến màu trắng của ngày hôm trước, thân nến hôm trước có thể to bằng thân nến ngày thứ hai.

Chú thích chi tiết của người dịch và Happy Live:

Mô hình nến Dark Cloud Cover

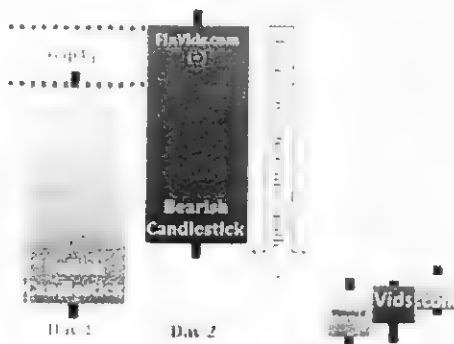

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

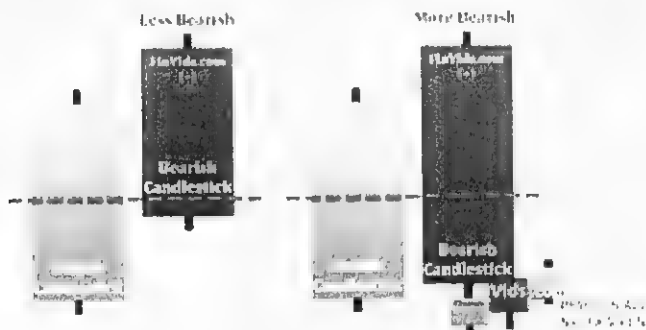
Dark Cloud Cover hay còn gọi là Bearish Piercing Line là một mô hình xu hướng đảo chiều xảy ra tại đỉnh của một xu hướng hoặc một vùng giá đi ngang. Nến đầu tiên là một nến tăng dài và nến thứ hai là một nến giảm dài. Nến thứ hai mở cửa trên đỉnh của nến thứ nhất và có giá đóng cửa trong thân của nến thứ nhất. Một định nghĩa ít chặt chẽ hơn là nến thứ hai chỉ cần mở cửa cao hơn giá đóng cửa của nến thứ nhất thay vì giá đỉnh. Theo nghiên cứu của Nison's (1991, p. 44), nhiều nhà phân tích kỹ thuật cho rằng nến giảm cần phải đâm xuyên qua và đóng cửa ở mức nhiều hơn 50% thân nến trước đó. Với những ai đã biết mô hình Bearish Engulfing, Bearish Piercing Line thực ra là mô hình Bearish Engulfing không hoàn hảo, vì nến giảm thứ hai của mô hình Bearish Engulfing đâm xuyên và đóng cửa nhiều hơn 100% thân nến tăng đầu tiên.

Diễn biến tâm lý mô hình Bearish Piercing Line

Tâm lý thị trường của đường nhọn giảm được giải thích như sau: Thị trường đang đi lên thì một nến tăng mạnh xuất hiện và tạo ra đỉnh mới. Ngày tiếp theo có một khoảng gap tăng và lại tạo một đỉnh mới, do đó phe mua đã hoàn toàn nắm thế chủ động. Tuy nhiên, thay vì giá tiếp tục đi cao hơn, giá bắt đầu đi xuống và giảm rất mạnh rồi đóng cửa dưới mức 50% của thân nến tăng đầu tiên. Về bản chất đỉnh mới của xu hướng tăng trước đó đã bị bác bỏ, bên bán có đủ lực để nắm lại quyền kiểm soát.

Các đặc tính của mô hình nến Dark Cloud Cover

Các đặc điểm làm tăng độ quan trọng của mô hình Dark Cloud Cover được phát biểu như sau:

- Nến giảm thứ hai càng đâm xuyên vùng giá của nến tăng thứ nhất sâu bao nhiêu “cơ hội phá đỉnh sẽ cao hơn”.

Nguyên nhân: Quan sát sự phản kháng của nến giảm thứ hai với nến tăng thứ nhất, nến thứ hai càng đâm sâu vào vùng giá của nến thứ nhất thì lực bán của bên bán càng mạnh. 50% là sự loại bỏ một nửa bên mua, 100% là sự loại bỏ hoàn toàn bên mua, do đó phần trăm đâm xuyên nến càng lớn thì bên bán chống lại xu hướng tăng càng mạnh.

- Vùng kháng cự mạnh bị đâm thủng khi nến thứ hai mở cửa trên vùng kháng cự nhưng giá sau đó giảm và đóng cửa dưới vùng kháng cự.

Nguyên nhân: Sự phá ngưỡng giả trên vùng kháng cự là dấu hiệu của bên mua cho thấy họ đã thất bại và điều đó chứng tỏ vùng kháng cự vẫn còn hiệu lực và cho phe bán sự tự tin để bắt đầu vào lệnh bán.

- Khối lượng giao dịch lớn tại giá mở cửa của nến giảm thứ hai.

Nguyên nhân: Nếu khối lượng giao dịch lớn tại giá mở cửa sau một gap tăng của ngày trước đó, có nhiều trader sẽ đặt lệnh mua. Khi giá bắt đầu di chuyển ngược chiều, nhiều trader đặt lệnh mua trước đó sẽ gặp rắc rối và có thể bắt đầu bán.

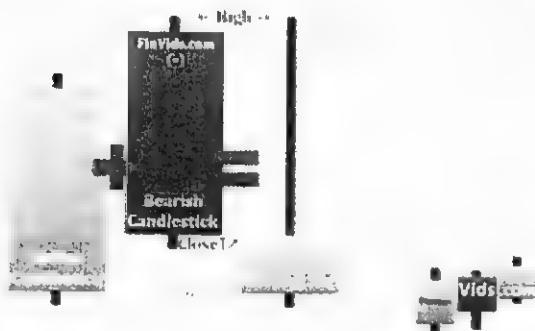
Một mô hình mây đen bao phủ bị vô hiệu nếu có một nến sau này đóng cửa trên giá đỉnh của mô hình mây đen bao phủ.

Khi đặt lệnh bán dựa trên mây đen bao phủ, Nison (1994, p. 71) đề

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

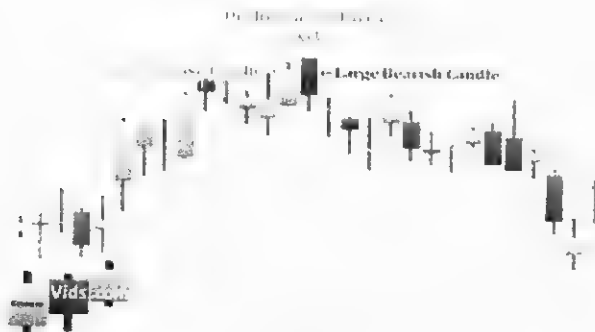
nghey đặt dừng lỗ tại đỉnh của mô hình mây đen bao phủ. Ngược lại, nếu giá tăng cao hơn đỉnh của mô hình mây đen bao phủ, ông để nghị đặt lệnh mua phá ngưỡng vì mô hình đã không còn hiệu lực và xu hướng tăng trước đó vẫn còn tiếp tục.

Kết hợp hai nến trong mô hình mây đen bao phủ = Nến Sao băng

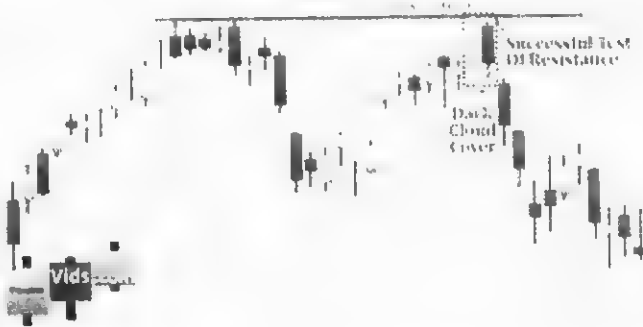
Khi hai nến trong mô hình mây đen bao phủ được hợp lại (mở cửa tại nến thứ nhất và đóng cửa tại nến thứ hai) thành một nến duy nhất sẽ tạo ra nến bắn sao có nghĩa là xu hướng giảm.

Biểu đồ minh họa mô hình nến mây đen bao phủ

Một ví dụ điển hình của mô hình mây đen bao phủ được thể hiện ở biểu đồ trên của Healthcare SPDR ETF (XLV). Trước khi có mây đen bao phủ, xu hướng tăng đã diễn ra trong một tháng. Ngày đầu tiên của mô hình đường nhon giảm là một nền tảng dài có giá đóng cửa tạo một đỉnh mới cho xu hướng tăng. Ngày tiếp theo là ngày thứ hai của mô hình đường nhon giảm, mở cửa trên đỉnh của ngày đầu tiên. Đây là một đỉnh mới của xu hướng tăng. Tuy nhiên, sau giá đỉnh này, giá đảo chiều trong ngày đầu qua 2/3 của nền tảng đầu tiên. Kể từ đó, xu hướng giảm tiếp tục trong một tháng.

Dark Cloud Cover xác nhận đường kháng cự

Một vài tuần trước khi xuất hiện mô hình đám nhon giảm, giá của Energy SPDR ETF (XLE) thiết lập một vùng kháng cự, thể hiện bằng đường màu xanh ở biểu đồ trên. Đây là một dạng điển hình của mô hình mây đen bao phủ, một xu hướng tăng diễn ra bao gồm một nền tảng tạo ra một đỉnh mới cho xu hướng tăng gần đó; tuy nhiên nền tảng không vượt qua vùng kháng cự. Ngày tiếp theo, ngày thứ hai của mô hình mây đen bao phủ, có gap tăng cao hơn và tiến hành tấn công vùng kháng cự nhưng vẫn không phá được vùng này. Phe bán đã loại bỏ 85% nền tảng trước đó. Sau khi mô hình đám nhon giảm được xác nhận, xu hướng giảm ngày càng rõ ràng hơn với gap giảm liên tục trong ba nền tiếp theo tạo ra những đáy mới.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tham khảo

Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.

Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.

Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.

Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.

ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.

Nguồn Finvids.com/TraderViet.

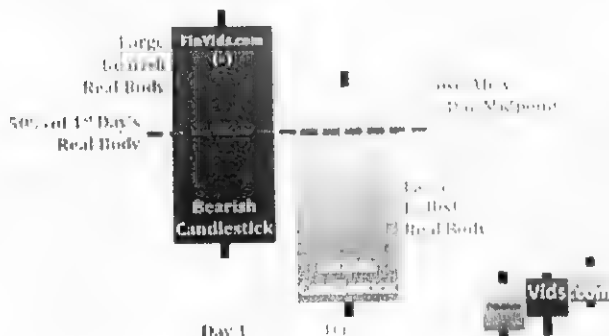
Mẫu hình A-9: Đường nhọn (Piercing pattern)

Mô hình nến đường nhọn (*piercing pattern*) là tên nến khi nó xảy ra trong một xu hướng giảm giá khi một cây nến trắng lớn không hoàn toàn đề lên với cây nến màu đen của ngày hôm trước. Báo hiệu một đợt đảo chiều quan trọng.

Chú thích của Happy Live và người dịch tổng hợp:

Mô hình nến Piercing Pattern - Đường nhọn

Mô hình nến Đường nhọn là mô hình báo hiệu xu hướng đảo chiều thường xuất hiện ở cuối xu hướng giảm. Nến 1 của mô hình là một nến giảm mạnh, nến 2 là nến tăng mạnh với giá mở cửa bên dưới giá thấp nhất của nến 1 và đóng cửa bên trong thân nến 1. Theo Steve Nison, nến 2 nên đóng cửa quá nửa thân nến 1, độ tin cậy của mô hình sẽ cao hơn. Với những bạn đã quen thuộc với Mô hình nến nhận chìm tăng (bullish engulfing), Mô hình nến đường nhọn chính là phiên bản chưa hoàn chỉnh (trong đó nến 2 trong Mô hình nến nhận chìm tăng buộc phải đóng cửa qua khỏi thân của nến 1 (engulfing bullish)).

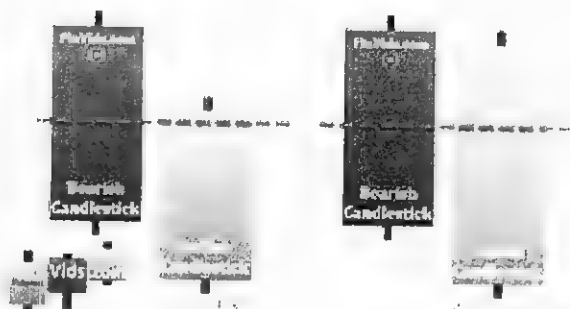
Trong Mô hình nến Đường nhọn, cây nến lớn giảm mạnh (nến 1) xác nhận xu hướng giảm vẫn đang tiếp tục tạo đáy mới. Nến 2 mở cửa với khoảng nhảy giá giảm, bên bán vẫn đang áp đảo thị trường. Tuy vậy, thay vì xuống thấp hơn, giá bắt đầu vươn lên xóa sạch hơn nửa quãng đường giá đã giảm do phe bán tạo ra vào phiên trước đó. Điểm cần chú ý ở đây là đáy mới của xu hướng giảm trước đó đã bị bật ra và phe mua đang sẵn sàng để kiểm soát thị trường.

Mô hình nến đường nhọn mất hiệu lực nếu nến tiếp theo sau mô hình phá vỡ được đáy của nến 2.

Đối ngược với Mô hình nến Đường nhọn là mô hình mây đen che phủ (dark cloud cover).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Các đặc điểm tăng độ tin cậy cho mô hình nến Đường nhọn

Các đặc điểm giúp tăng độ tin cậy dưới đây được trích từ quan điểm của Steve Nison:

- Nến 2 càng đâm xuyên vào vùng giá của nến 1 bao nhiêu, mô hình càng mạnh bấy nhiêu và nó sẽ càng giống với mô hình nhận chìm tăng (*bullish engulfing*).

Giải thích: bằng việc xem sự tăng điểm của nến 2 như việc từ chối đợt giảm giá của nến 1, sự tăng giá của nến 2 do đó nếu càng mạnh, càng đâm xuyên vào vùng giá của nến 1 thì càng chứng tỏ áp lực mua vào càng lớn. Đâm xuyên 50% là một nửa áp lực bán bị từ chối, đâm xuyên 100% nghĩa là áp lực bán hoàn toàn bị từ chối, nến 2 càng đâm xuyên vào vùng nến 1, áp lực mua càng cao thể hiện khả năng từ chối xu hướng giảm càng mạnh.

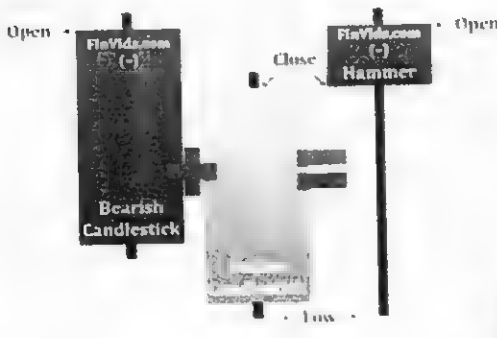
Ngưỡng hỗ trợ quan trọng bị đâm xuyên khi nến thứ 2 mở cửa bên dưới nhưng sau đó giá vươn lên trở lại và đóng cửa bên trên ngưỡng hỗ trợ. Giải thích: một cú phá ngưỡng thất bại khi giá thất bại trong việc phá vỡ ngưỡng hỗ trợ là dấu hiệu cho thấy bên bán đã thua và xác nhận ngưỡng hỗ trợ vẫn được duy trì. Việc này sẽ gia tăng thêm sự tự tin cho bên mua để bắt đầu một đợt tăng giá mới.

- Khối lượng giao dịch lớn kết hợp với nến 2 tăng mạnh.

Giải thích: nếu khối lượng giao dịch lớn vào thời điểm mở cửa sau khi giá tạo gap down (khoảng nhảy giá giảm) từ nến 1, sẽ có rất nhiều trader kì vọng và muốn tham gia vào đợt giảm giá tiếp theo. Khi giá bắt

đầu quay ngược, các trader này sẽ cảm thấy bối rối và họ buộc phải bù lỗ bằng cách đặt lệnh mua vào để đóng lệnh bán, hay nói cách khác, tiếp thêm sức mạnh cho giá tăng cao hơn.

Kết hợp các thành phần trong mô hình nến Đường nhon = nến búa (Hammer)

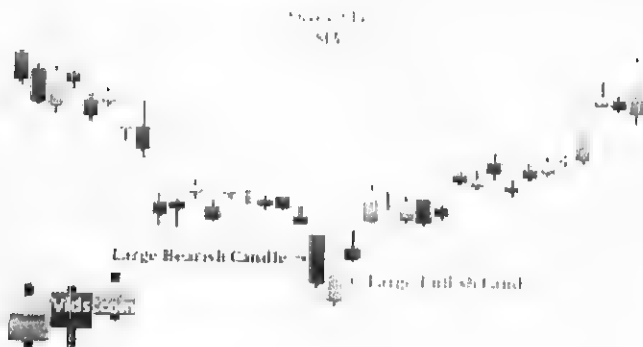

Kết hợp cả 2 nến trong mô hình nến Đường nhon (như hình trên) sẽ tạo ra mô hình nến búa (với giá mở cửa của nến búa là giá mở cửa của nến 1, giá đóng cửa của nến búa là giá đóng cửa của nến 2), và như vậy ta có thể xem tín hiệu này là một chỉ báo tăng giá mạnh.

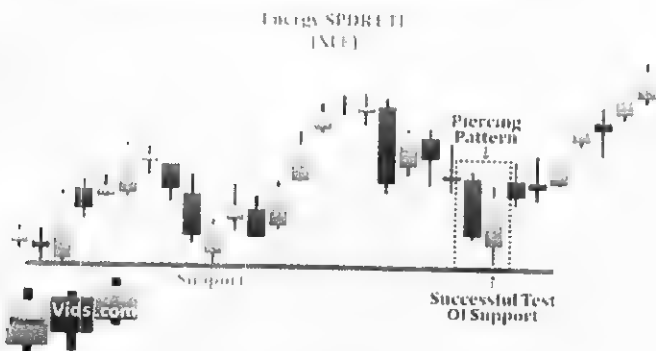
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Ví dụ mô hình nến Đường nhọn

Đồ thị cho ví dụ này thuộc về chỉ số Silver ETF (SLV). Trước mô hình nến Đường nhọn, xu hướng đang giảm trong khoảng 1,5 tháng. Nến 1 trong mô hình là nến giảm mạnh sau khi đóng cửa đã tạo thêm đáy mới cho xu hướng giảm, nến tiếp theo đó mở cửa bên dưới giá thấp nhất của nến 1. Việc này đã lại tạo thêm đáy mới cho xu hướng giảm. Tuy nhiên, sau đó giá quay ngược tăng trong hầu hết thời gian còn lại của phiên và đóng cửa ở khoảng 2/3 thân nến 1. Kết quả dẫn tới 1 tháng tăng giá mạnh sau đó.

Mô hình nến Đường nhọn xác định ngưỡng hỗ trợ

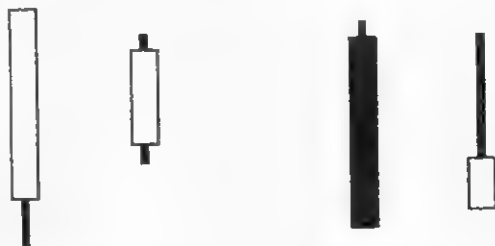

Một vài tuần trước đó, đồ thị giá Energy SPDR ETF (XLE) tạo ra một ngưỡng hỗ trợ được mô tả bằng đường kẻ màu xanh. Nến 1 trong mô hình nền Đường nhọn tạo thêm đáy mới cho xu hướng cũ, nhưng nến 1 không thể đi sâu đến vùng hỗ trợ. Cây nến tiếp theo xuất hiện gap và cố gắng đẩy giá xuống sâu thêm nữa để chạm vào vùng hỗ trợ. Tuy nhiên, bên bán thất bại khi cố gắng đâm xuyên và phá vỡ vùng hỗ trợ. Bên mua đã hoàn toàn áp đảo bên bán sau đó bằng việc đẩy giá lên 2/3 thân nến 1, giá bắt đầu tăng và tạo nên xu hướng mới sau đó.

Tham khảo:

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.
Nguồn [Finvids.com/TraderViet](https://finvids.com/TraderViet).

Mẫu hình A-10: Người mang thai (Harami)

Harami (xuất phát từ từ tiếng Nhật nghĩa là mang thai) là các mẫu được tạo thành từ nến từ giá trị hai ngày, nơi thân nến của ngày thứ hai (có thể là màu bất kỳ đen hoặc trắng)

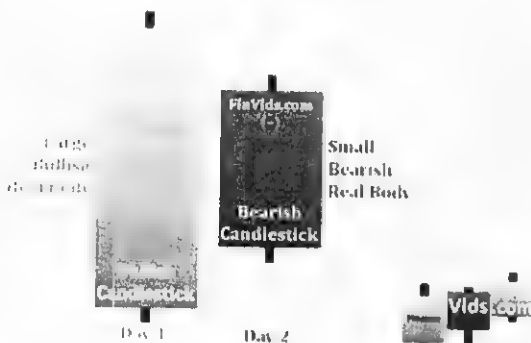
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

nằm hoàn toàn trong thân nến lớn của ngày hôm trước. Đây là mẫu nến đảo chiều của các mẫu nến chìm và những gì chúng ta những nhà biểu đồ học phương Tây sẽ gọi chúng là một ngày trong ngày. Những mô hình này biểu thị sự không chắc chắn và cho thấy rằng một bước ngoặt tiềm năng trong đó động thái lớn trong ngày đã không tiếp tục.

Chú thích của Happy Live và của người dịch: Riêng Nến Harami thì có Bearish Harami và Bullish Harami.

Chú thích mẫu hình Bearish Harami

Mô hình nến Bearish Harami

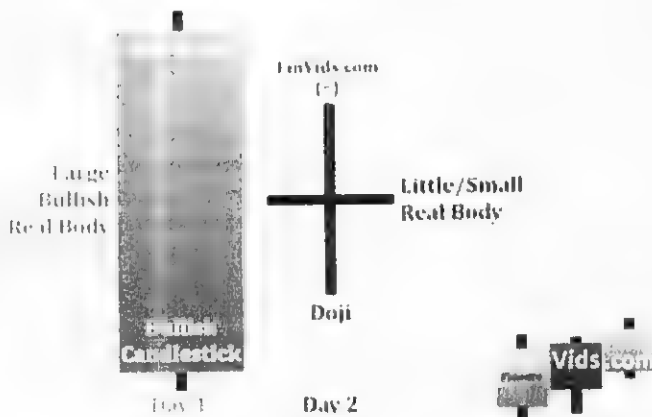

Bearish Harami là hai nến cảnh báo khả năng xu hướng thay đổi sang giảm nếu nó xảy ra sau một xu hướng tăng. Theo Nison (1991, p. 80), mô hình Harami không được xem là mô hình đảo chiều tiêu biểu như mô hình nhấn chìm (*engulfing*) hay hammer - búa. Mô hình Harami được tạo ra bởi một nến dài tiếp nối một nến ngắn có thân nến nằm gọn trong thân nến đầu tiên. Trong một xu hướng tăng, nến đầu tiên là nến tăng và nến nhỏ thứ hai là nến giảm. Tuy nhiên, nến thứ hai cũng có thể là nến

tăng. Nison (1994, p. 88) giải thích rằng sau một xu hướng tăng thì thân nến nhỏ thứ hai nằm ở phần trên của thân nến thứ nhất, đây được xem là một Harami giá cao.

Một mô hình liên quan giống mô hình này là mô hình Three Inside Down xuất hiện ở giai đoạn cuối của xu hướng tăng. Three Inside Down là một mô hình Bearish Harami đã được xác nhận với nến đầu tiên là nến tăng nối tiếp một nến giảm có giá dao động nằm trong thân nến đầu tiên. Nến thứ ba là một nến giảm có giá mở cửa nằm trong hoặc dưới thân nến thứ hai và giá đóng cửa thấp hơn đáy nến thứ nhất. Một số trader chỉ cần nến thứ ba đóng cửa dưới giá đóng cửa của nến thứ hai.

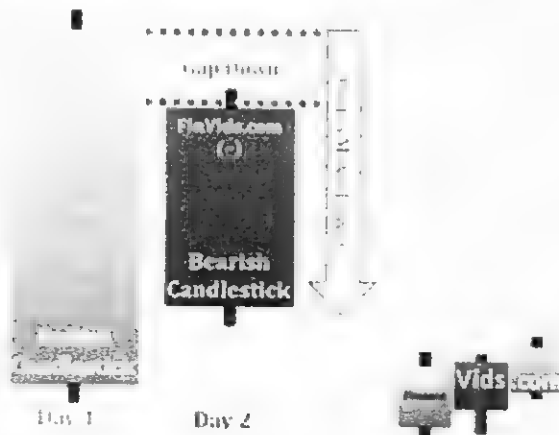
Mô hình nến Harami chữ thập giảm

Một Harami chữ thập xảy ra khi ngày thứ hai là một nến doji chứ không phải là một nến tăng hay giảm nhẹ. Nison (1991, p. 80) phát biểu rằng Harami chữ thập là một tín hiệu mạnh của sự đảo chiều. Mặc dù Harami chữ thập có thể xuất hiện sau một xu hướng giảm, Nison cho rằng Harami chữ thập sẽ hiệu quả hơn tại đỉnh.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Diễn biến tâm lý đằng sau mô hình Bearish Harami

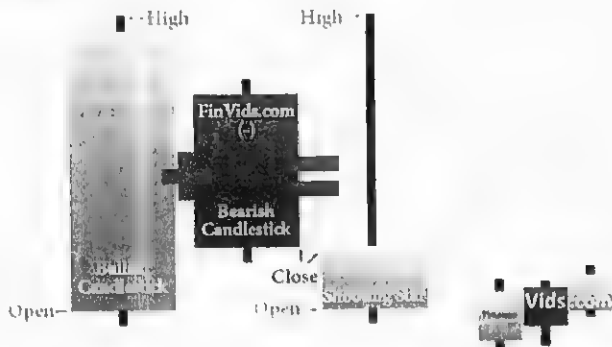
Trong xu hướng tăng, một nến tăng dài xuất hiện, nhiều khả năng sẽ tạo ra đỉnh cao mới. Rõ ràng phe mua đang kiểm soát. Tuy nhiên, ngày thứ hai giá giảm và di chuyển lên xuống nhẹ trong ngày, nhưng nến đóng cửa bằng với giá mở cửa. Nếu phe mua vẫn chiếm ưu thế, ngày tiếp theo có thể sẽ tạo khoảng nhảy giá lên cao hơn và tạo ra đỉnh mới cho xu hướng tăng, nhưng điều đó không xảy ra, giá đi xuống và đóng cửa thấp hơn ngày trước đó. Vì vậy, mô hình Harami cho thấy giá có thể đi xuống hoặc sideways trong ngắn hạn vì lực mua đã giảm dần.

Các đặc điểm giúp tăng độ hiệu quả của mô hình Bearish Harai
Nison (1994, p. 87) đưa ra những đặc tính quan trọng để tăng hiệu quả của một Harami:

- Thân nến thứ hai càng nằm giữa thân nến thứ nhất, xu hướng sẽ dễ đảo chiều hơn. Tuy nhiên, sau một xu hướng tăng, khi mà thân nến thứ hai của mô hình Harami nằm ở phần trên của thân nến thứ nhất, nhiều khả năng giá sẽ đi ngang hơn là đảo chiều đi xuống.
- Càng nhiều trong số các loại giá mở cửa, đóng cửa, giá đỉnh và đáy nằm trong thân nến trước đó, cơ hội đảo chiều sẽ cao hơn.

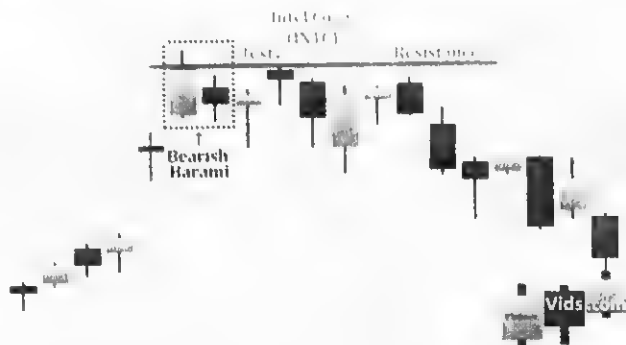
- Bóng nến và thân nến của ngày thứ hai càng nhỏ, nói cách khác nến thứ hai càng giống nến doji thì xác suất xảy ra sự đảo chiều hoàn toàn sẽ cao hơn.

Kết hợp các nến trong mô hình Bearish Harami = Nến Shooting Star (sao băng).

Sử dụng phân tích kết hợp nến, hai nến trong mô hình Bearish Harami được gộp thành một (lấy giá mở cửa của nến đầu tiên và đóng cửa của nến thứ hai) tương đương với một nến sao băng. Nến shooting star được xem như là một mô hình nến đảo chiều tại vùng đỉnh.

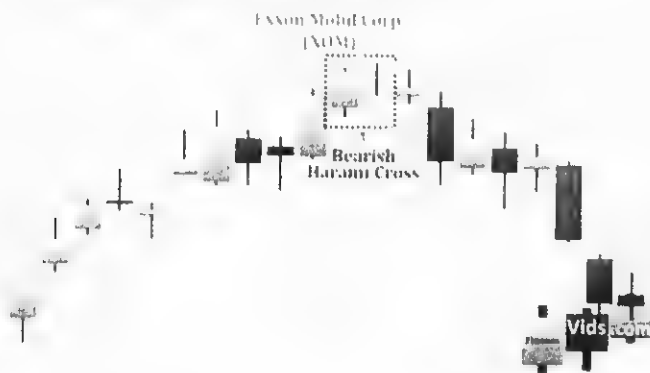
Đồ thị minh họa Harami tạo vùng tích lũy trong xu hướng tăng và Kháng cự

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Thông thường một Harami xuất hiện sau một xu hướng tăng mạnh khi giá được đẩy lên quá cao và quá nhanh. Đồ thị trên của tập đoàn Intel (INTC) cho thấy hai khoảng nhảy giá lớn theo hướng tăng và tiếp nối là một nền dài. Tuy nhiên, ngày tiếp theo nhảy xuống khi mở cửa và kết thúc ngày giao dịch thậm chí còn ở mức giá thấp hơn. Nền nhỏ thứ hai của mô hình Harami giảm cho thấy sự không chắc chắn. Nếu một trader dự đoán rằng giá đi ngang hoặc bắt đầu giảm thì anh ấy đã đúng. Giá chưa bao giờ vượt qua giá đóng cửa của nền tăng đầu tiên của mô hình Harami. Sau khi đường kháng cự màu xanh đã được test và xác nhận, giá bắt đầu đảo chiều. Mô hình Harami trên đây đã được dự báo chính xác giá đi ngang và sau đó giảm dần.

Đồ thị minh họa đỉnh Harami chữ thập

Một Harami chữ thập được thể hiện trên đồ thị của Exxon Mobil (XOM). Sau khi giá tăng thêm 10% và một nền tăng dài tạo ra đỉnh mới trong xu hướng tăng, nền doji xuất hiện. Nền doji là một ví dụ hoàn hảo của sự do dự, giá mở và giá đóng cửa của nền doji thấp hơn giá đóng cửa của nền tăng trước đó, phe mua phải lo lắng vì xu hướng có dấu hiệu thay đổi, như đồ thị trên, cho thấy giá đã đảo chiều sang giảm.

Tham khảo

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.
Nguồn Finvids.com/TraderViet.

Chú thích mẫu hình Bullish Harami

Mô hình nến Bullish Harami

Bullish Harami là hai nến dấu hiệu thay đổi xu hướng và dự báo khả năng tăng giá nếu nó xảy ra sau một xu hướng giảm. Theo Nison (1991, p. 80), mô hình Harami không được xem là đặt trung của mô hình đảo chiều giống như mô hình nhấn chìm hay búa. Mô hình Harami được tạo ra bởi một nến dài tiếp nối một nến ngắn có thân nến nằm gọn trong thân nến

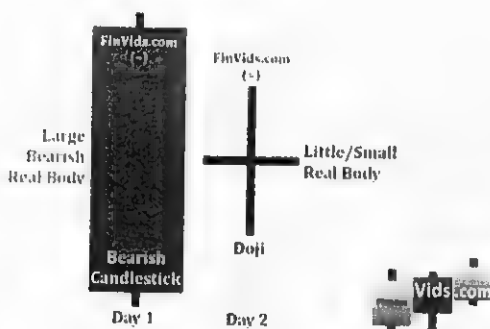

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

dài đầu tiên. Trong một xu hướng giảm, nến đầu tiên là nến giảm và nến nhỏ thứ hai là nến tăng, nhưng cũng có thể là nến giảm. Nison (1994, p. 88) giải thích rằng sau một xu hướng giảm, thân nến nhỏ thứ hai nằm ở phần dưới của thân nến thứ nhất, đây được xem là một harami giá thấp.

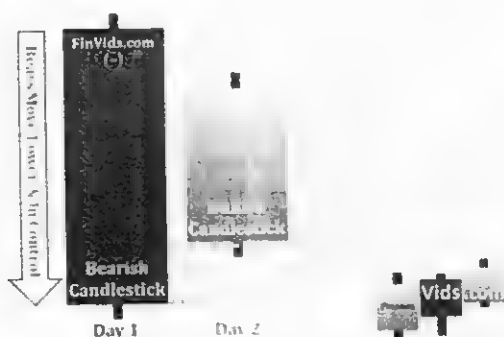
Một mô hình liên quan là mô hình Three Inside Up xuất hiện ở giai đoạn cuối của xu hướng giảm. Three Inside Up là một mô hình Harami xác nhận tăng với nến đầu tiên là nến giảm nối tiếp một nến tăng nhẹ có giá dao động nằm trong thân nến đầu tiên. Nến thứ ba là một nến tăng có giá mở cửa nằm trong hoặc trên thân nến thứ hai và đóng cửa ở trên giá đỉnh của nến giảm thứ nhất. Một số trader chỉ cần nến thứ ba đóng cửa trên giá đóng cửa của nến thứ hai.

Mô hình Bullish Harami chữ thập

Một Harami chữ thập xuất hiện khi ngày thứ hai là một nến doji chứ không phải là một nến tăng hay giảm nhẹ. Nison (1991, p. 80) phát biểu rằng Harami chữ thập là một tín hiệu mạnh của sự đảo chiều. Mặc dù Harami chữ thập có thể xuất hiện sau một xu hướng giảm, Nison cho rằng Harami chữ thập sẽ hiệu quả hơn tại đỉnh.

Diễn biến tâm lý của mô hình Harami tăng

Trong xu hướng giảm, một nến giảm dài xuất hiện, nhấn mạnh bên bán vẫn đang kiểm soát. Tuy nhiên, vào ngày thứ hai, thay vì giá xuống thấp, trader sẽ mong chờ phe bán vẫn đang kiểm soát, thì giá lại tạo ra khoảng gap tăng. Trong ngày thứ hai, giá dao động lên xuống nhẹ, cho thấy không bên nào đang thắng thế. Sự do dự của mô hình Harami chỉ ra rằng giá có thể đi ngang hoặc đảo chiều đi lên vì bên bán đã dần kiệt sức.

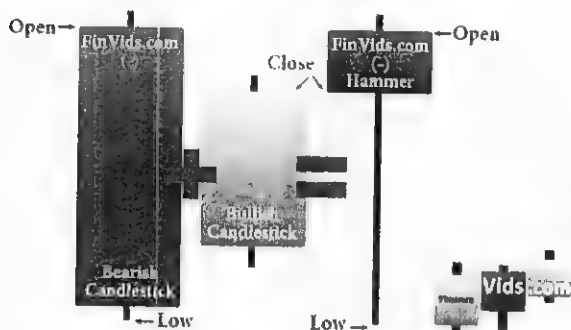
Các đặc điểm tăng độ hiệu quả của mô hình Bullish Harami

Nison (1994, p. 87) đưa ra những đặc điểm quan trọng để tăng hiệu quả của một Harami tăng:

- Thân nến thứ hai càng nằm giữa thân nến thứ nhất, xu hướng sẽ dễ đảo chiều hơn. Tuy nhiên, sau một xu hướng giảm, nến nhỏ thứ hai nằm ở phần dưới của thân nến đầu tiên, nhiều khả năng giá đi ngang hơn là đảo chiều đi lên.
- Càng nhiều các loại giá giá mở cửa, đóng cửa, giá đỉnh và đáy của nến thứ 2 nằm trong thân nến trước đó, cơ hội đảo chiều sẽ cao hơn.
- Bóng nến và thân nến thứ hai càng nhỏ, và nến thứ hai càng giống nến doji thì xác suất xảy ra sự đảo chiều hoàn toàn sẽ cao hơn.

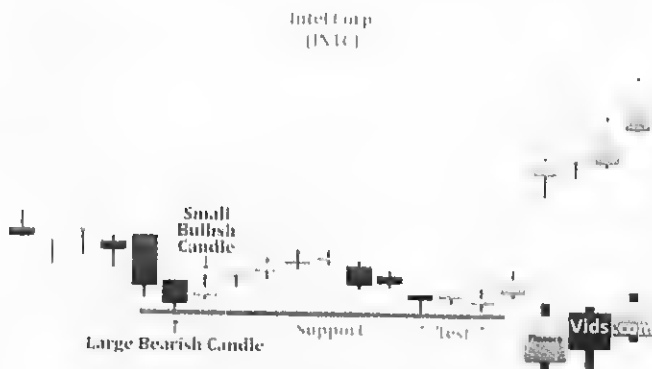
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Kết hợp các nến trong mô hình Harami tăng = Nến Hammer

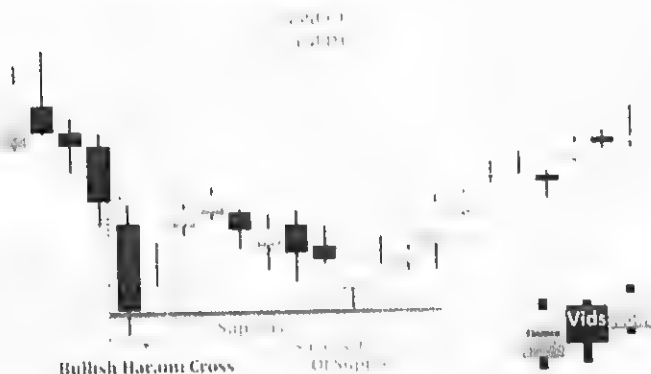
Bằng cách phân tích nến kết hợp, hai nến trong mô hình Harami tăng được gộp thành một mở cửa tại nến đầu tiên và đóng nến tại nến thứ hai tương đương với một nến búa. Nến búa là một mô hình nến đảo chiều tại đáy.

Đồ thị minh họa sự tích lũy và vùng hỗ trợ trong xu hướng giảm của mô hình Harami

Sau một vài tuần giá dao động theo xu hướng giảm như đồ thị trên của tập đoàn Intel (INTC), hai nến giảm mạnh xuất hiện đẩy giá xuống thấp tạo đáy mới cho xu hướng giảm. Tuy nhiên, phe bán đã đẩy giá xuống quá mức và ngày kế tiếp, nến harami thứ hai trong mô hình đã tạo một gap tăng. Nến tăng nhỏ này trong mô hình harami báo hiệu cho trader xu hướng đang có sự thay đổi. Nối tiếp sau nến harami nhỏ này là một nến tăng khác chứng tỏ giá đang trên đà tăng dần. Nến thứ bảy và thứ chín sau mô hình harami đã test và nhận được hỗ trợ từ đường hỗ trợ màu xanh được tạo ra bởi giá đáy của nến giảm đầu tiên trong mô hình harami.

Đồ thị minh họa đáy Harami chữ thập

Đồ thị trên của Gold ETF (GLD) là một ví dụ tiêu biểu cho mô hình harami chữ thập tại đáy. Đồ thị minh họa bốn nến giảm liên tục, với một nến giảm mạnh vào ngày thứ tư. Nến tiếp theo tạo một gap tăng và là nến doji nằm ở giữa nến giảm mạnh cho thấy phe bán đã đẩy giá thấp quá mức và giá đã điều chỉnh vào ngày tiếp theo (ngày có nến doji). Nến giảm mạnh tạo ra vùng hỗ trợ tại giá đóng cửa và đã được test và xác nhận vào các tuần sau đó.

Tham khảo

Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.

Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Tech-*

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

niques Revealed. New York: John Wiley & Sons.

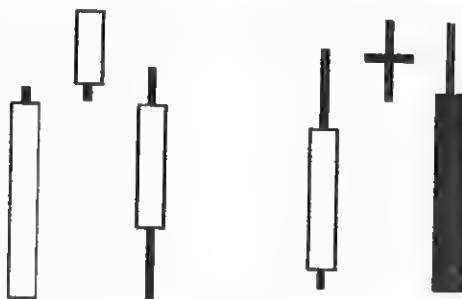
Nison, S. (1991) Japanese Candlestick Charting Techniques. New York: New York Institute of Finance.

Rhoads, R. (2008) Candlestick Charting For Dummies. Hoboken: Wiley Publishing.

ThinkorSwim. (2011). ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library.

Nguồn Finvids.com/TraderViet.

Mẫu hình A-11: Sao ban chiều (Evening Star)

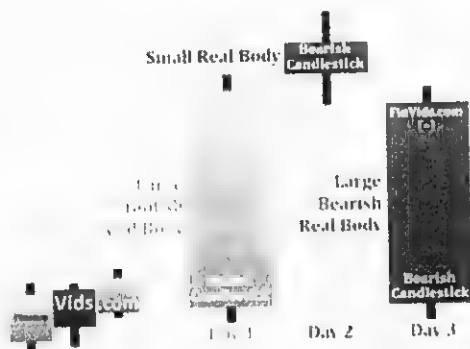

Nến Ba con quạ (ba thân đen lớn liên tiếp) ở trên cùng của một xu hướng tăng, cho thấy 1 điểm xấu là xu hướng sẽ đi xuống.

Nến Ba tên lính trắng ở dưới cùng của một thị trường giảm thì ngược lại vì chúng báo hiệu một xu hướng tăng sẽ nổi lên.

Chú thích cho nến Evening Star (sao hôm hay còn gọi là sao ban chiều) của Happy Live.

Mô hình nến Evening Star - Sao ban chiều

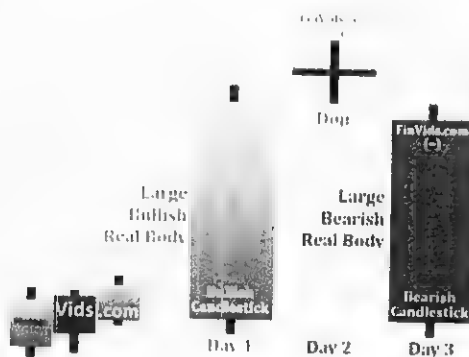

Evening Star và Evening Doji Star (sao Doji ban chiều) là những mô hình đảo chiều tại đỉnh và gồm ba nến. Tương tự như buổi chiều tà giúp dự báo rằng màn đêm sẽ bao phủ bầu trời, mô hình nến Evening Star cho biết giá có khả năng sẽ giảm dần.

Ngày đầu tiên của mô hình nến Evening Star gồm một nến tăng dài sau một xu hướng tăng liên tục. Tiếp đến là nến thứ hai tạo khoảng nhảy giá tăng, nghĩa là nến mở cửa tại mức giá cao hơn giá đóng cửa của nến trước đó. Nến thứ hai nên là một nến nhỏ và có thể là nến tăng hoặc nến giảm, nhưng ý chính ở đây là thân nến thứ hai phải ở trên thân nến thứ nhất. Cuối cùng, nến thứ ba của mô hình Evening Star là một nến giảm mạnh có giá đóng cửa nằm trong thân nến tăng thứ nhất. Phần mềm vẽ đồ thị của ThinkorSwim (2011) yêu cầu rằng nến thứ ba đóng cửa dưới điểm giữa thân nến đầu tiên. Hơn nữa, nếu nến thứ ba tạo khoảng nhảy giá giảm sẽ hợp lý hơn, nhưng không thật sự cần thiết để mô hình này có hiệu lực.

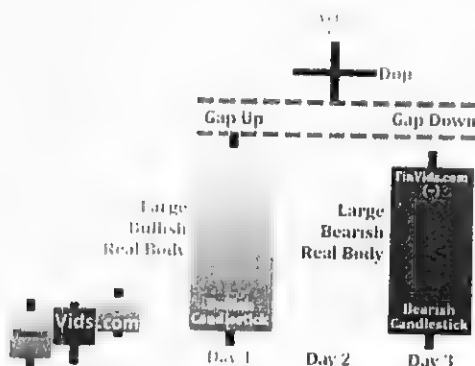
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mô hình Evening Doji Star

Một biến thể của Evening Star là Evening Doji Star có nến thứ hai là nến doji thay vì một nến tăng hoặc giảm nhỏ của mô hình sao ban chiều. Nến doji được tạo ra khi giá mở cửa và đóng cửa xấp xỉ bằng nhau.

Mô hình Abandoned Baby Top (đứa trẻ bị bỏ rơi tại đỉnh)

Thỉnh thoảng trong mô hình sao doji ban chiều, nến doji thứ hai xuất hiện với giá đáy của nến này cao hơn giá đỉnh của nến thứ nhất và nến thứ ba, và khi điều này xảy ra, nó sẽ tạo thành một biến thể hiếm thấy của sao doji ban chiều được gọi là Abandoned Baby Top.

Các đặc tính tăng khả năng xảy ra Evening Star đảo ngược xu hướng.

Steve Nison (1991, p. 63) đưa ra những thuộc tính sau đây của mô hình Evening Star làm tăng khả năng xảy ra của một xu hướng đảo ngược:

- Một khoảng nhảy giá xảy ra giữa thân nến đầu tiên và thân nến thứ hai và một khoảng nhảy giá xảy ra giữa thân nến thứ hai và thân nến thứ ba.
- Mức đóng cửa của nến giảm thứ ba đâm xuyên càng nhiều vào vùng giá của nến tăng thứ nhất, lực bán càng mạnh.
- Khối lượng giao dịch của nến tăng đầu tiên thấp, nhưng ngược lại, khối lượng giao dịch của nến giảm thứ ba cao. Khối lượng giao dịch cao chứng tỏ bên bán rất quyết tâm làm đảo chiều xu hướng tăng trước đó.

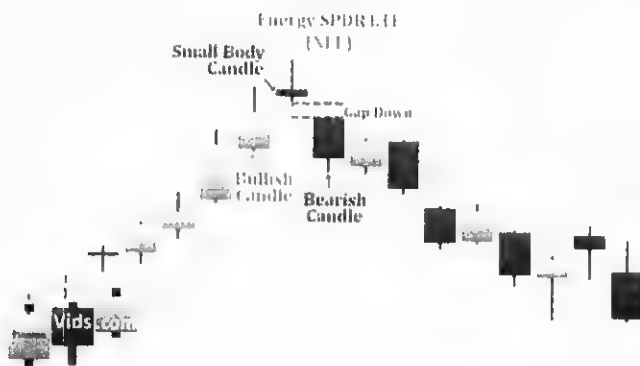
Diễn biến tâm lý trong mô hình đảo chiều nến sao ban chiều

Tâm lý thị trường của mô hình nến sao ban chiều được mô tả dưới đây: Ngày đầu tiên của nến sao ban chiều là một nến tăng dài củng cố cho xu hướng tăng đang diễn ra. Sau đó, nến thứ hai mở cửa với giá cao hơn giá đóng cửa nến trước đó, do đó tạo gap tăng và chúng tôi thêm một lần nữa phe mua đang nắm quyền kiểm soát thị trường. Thật không may cho bên mua, giá không thể được đẩy lên cao nữa. Nến doji hoặc nến có thân nhỏ thứ hai cho thấy có một sự bế tắc giữa bên mua và bên bán. Sự bế tắc bị phá vỡ vào ngày thứ ba, khi bên bán chứng tỏ họ có đủ lực để tạo ra một nến giảm dài.

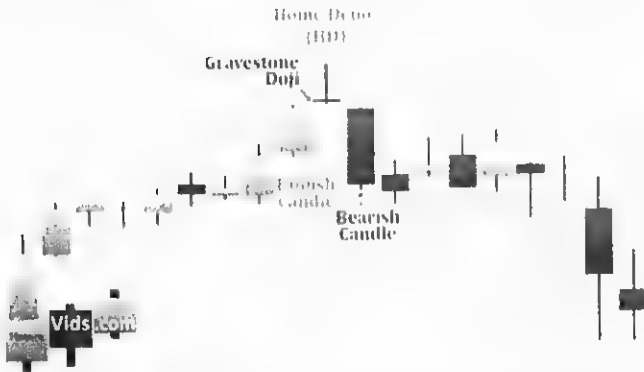
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị minh họa nến sao ban chiều

Đồ thị trên của Energy SPDR ETF (XLE) là một ví dụ của một mô hình nến sao ban chiều. Sáu nến trước đó xác định một xu hướng tăng, với nến đầu tiên của mô hình sao ban chiều là một nến tăng. Ngày thứ hai là một gap tăng và mở cửa trên giá đóng cửa của nến trước đó. Đây là sự tiếp diễn của xu hướng tăng trước đó. Tuy nhiên, sau khi chỉ tăng một chút so với giá mở cửa, giá đứng yên và phe bán có thể đẩy giá xuống để đóng cửa với giá thấp hơn một chút giá mở cửa. Nến thứ ba là cần thiết để xác nhận hoàn thành mô hình nến sao ban chiều. Nếu nến thứ ba mở cửa cao hơn thì rõ ràng bên mua vẫn còn nắm kiểm soát và giá có thể được đưa lên cao hơn nữa. Tuy nhiên ở đồ thị trên, nến thứ ba mở cửa với giá thấp hơn và khi đóng cửa đã hoàn toàn loại bỏ lực mua của nến tăng đầu tiên và hoàn thành mô hình đảo chiều nến sao ban chiều. Sau đó, 8 cây nến tạo xu hướng giảm được tạo ra.

Đồ thị minh họa mô hình Evening Doji Star (và Abandoned Baby Top)

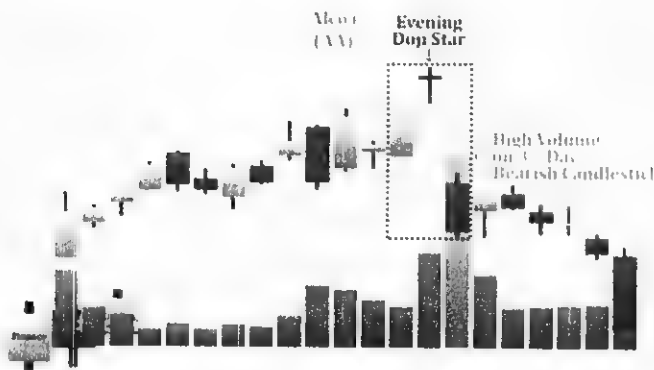

Một mô hình nến sao doji ban chiều được thể hiện ở đồ thị trên của Home Depot (HD). Nến doji xuất hiện ở ngày thứ hai và cho thấy sự chần chừ của thị trường. Có thể thấy ở đồ thị trên, nến doji thứ hai của mô hình sao doji ban chiều mở cửa trên giá đóng cửa của nến trước đó và tạo một gap tăng. Nến doji có bóng trên dài cho thấy trong ngày bên mua có thể đẩy giá lên cao hơn. Tuy nhiên, bên mua đẩy giá lên cao bao nhiêu thì bên bán đẩy xuống thấp bấy nhiêu, và khi đóng cửa, giá bằng đúng với giá mở cửa trong ngày. Mô hình nến Evening doji Star diễn ra vào ngày thứ ba khi giá tạo gap giảm và giá hoàn toàn đâm xuyên xuống dưới vùng thân nến của nến tăng đầu tiên.

Đồ thị trên là một ví dụ của mô hình Abandoned Baby Top. Để được công nhận là mô hình này, đáy của nến thứ hai phải cao hơn đỉnh của ngày thứ nhất và ngày thứ ba, do đó thật sự có một khoảng gap trong biến động giá.

Đồ thị mô hình Evening Doji Star (khối lượng giao dịch ngày thứ ba cao hơn ngày thứ nhất).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Nếu khối lượng giao dịch ngày thứ ba vượt hơn hẳn khối lượng giao dịch ngày thứ nhất của mô hình sao ban chiều, Steve Nison nói rằng điều này sẽ làm tăng khả năng xảy ra mô hình nến sao ban chiều là mô hình đảo chiều tại đáy. Đồ thị trên của Alcoa (AA) cho thấy khối lượng giao dịch trước ngày thứ hai của mô hình sao ban chiều là không nhiều, tuy nhiên, vào ngày thứ hai, đặc biệt là ngày thứ ba khi volume khối lượng giao dịch tăng mạnh, vượt trội so với volume khối lượng giao dịch ngày đầu tiên. Cần nhắc lại, khi khối lượng giao dịch tăng đồng nghĩa với việc có nhiều trader hứng thú với mức giá trong phiên giao dịch này. Ở đồ thị trên, vào ngày thứ ba của mô hình sao ban chiều, khối lượng giao dịch tăng cộng với khoảng khoảng nhảy giá giảm và nến giảm có thể được giải thích là rất nhiều cổ phần đã được sang nhượng giữa người mua và người bán và người bán phải bán với giá thấp để thu hút người mua với mức giá hấp dẫn. Sự e ngại của bên bán khi bán nhiều cổ phần với giá thấp cho thấy một dấu hiệu bên bán hiện đang kiểm soát.

Mô hình nến Evening Doji Star tạo vùng kháng cự

Thỉnh thoảng một mô hình sao ban chiều có thể đóng vai trò như một kháng cự cho vùng tích lũy sau một xu hướng tăng giá. Đồ thị trên của Johnson and Johnson (JNJ) minh họa cách mô hình sao ban chiều đánh dấu vùng kháng cự. Sau xu hướng tăng trước đó và xuất hiện nến tăng đầu tiên của mô hình Evening Doji Star, nến Doji thứ hai báo hiệu sự do dự. Một khi nến giảm của ngày thứ ba loại bỏ khoảng tăng của nến tăng đầu tiên, một đường kháng cự được vẽ trên đồ thị bởi bên bán khi ở mức đó họ cảm thấy thoải mái để đặt lệnh bán. Vùng kháng cự được thử lại 23 ngày sau đó và vẫn giữ nguyên.

Đối nghịch với mô hình Evening Star là mô hình Morning Star.

Tham khảo

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.
3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.

<https://t.me/khoinguondamme>

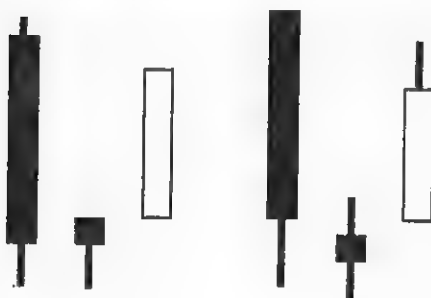
<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

5. *ThinkorSwim. (2011). ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library.*

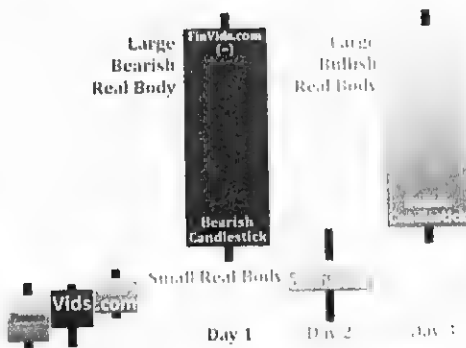
Nguồn Finvids.com/TraderViet.

Mẫu hình A-12: Sao mai (Moring Star)

Sự đảo chiều thường có nến sao Mai nơi mà nến thứ ba màu trắng và cây nến đầu tiên có thân lớn màu đen. Nến giữa phải có thân nến nhỏ nhưng có thể cùng màu sắc, và cũng có thể là doji. Nếu có khoảng cách giữa bóng nến của ngày giữa và hai ngày kia (một lần nữa giống như ý tưởng đảo chiều của phương Tây hay sử dụng) thì nó được biết đến như một mô hình em bé bỏ rơi.

Chú thích của mô hình nến Morning Star (Sao mai) của Happy Live và người dịch (chi tiết xem trang tiếp theo):

Mô hình nến Morning Star - Sao Mai

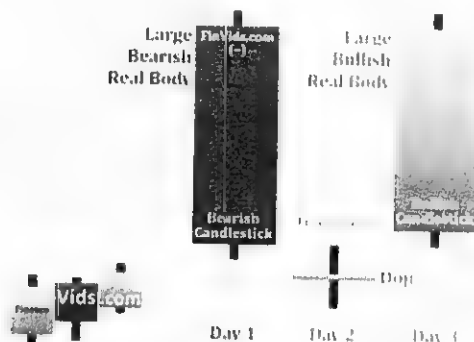
Mô hình nến sao mai (*The Morning Star*) và Doji sao mai (*Morning Doji Star*) là mô hình cụm 3 nến đảo chiều tại đáy. Cũng giống như một buổi sớm mai luôn báo hiệu ánh mặt trời sắp lên, mô hình Morning Star báo hiệu giá sẽ tăng mạnh. Nến 1 của mô hình là 1 cây nến giảm mạnh sau 1 xu hướng giảm. Nến thứ 2 xuất hiện gap giảm, có nghĩa nó là một cây nến mở cửa thấp hơn giá đóng cửa của cây nến 1. Cây nến thứ 2 phải là một cây nến với thân nhỏ (tăng hay giảm đều được), tuy nhiên điểm quan trọng nhất là thân nến 2 phải ở vị trí thấp hơn thân nến 1.

Cây nến thứ 3 của mô hình Morning Star là nến thứ 3 tăng mạnh có giá đóng cửa nằm trong khoảng thân nến của cây nến 1. Phần mềm vẽ biểu đồ của ThinkorSwim (2011) quy định nến thứ 3 phải đóng cửa trên điểm giữa của thân nến 1. Sẽ tốt hơn nếu nến thứ 3 xuất hiện khoảng trống giá giữa nến 2 và 3 (gap tăng), tuy nhiên không bắt buộc phải có gap thì mô hình mới hoàn thành.

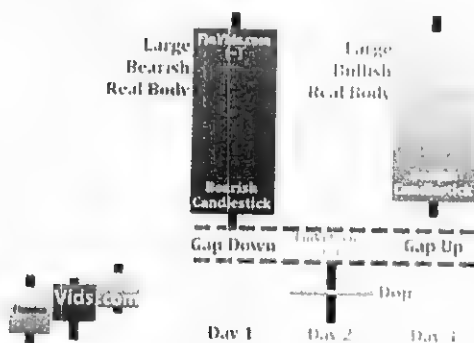
Theo quan điểm của Nison (1994, trang 118), ta có thể đặt lệnh mua sau khi mô hình Morning Star hoàn thành.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Mô hình nến Doji Sao mai (Morning Doji Star)

Điểm khác biệt giữa mô hình nến sao mai và doji sao mai là nến thứ 2 là nến doji (nến có giá mở cửa và giá đóng cửa gần bằng nhau).

Mô hình đứa trẻ bị bỏ rơi (Abandoned Baby bottom)

Nếu nến thứ 2 là một nến doji có giá cao nhất thấp hơn giá thấp nhất của nến 1 và nến 2, đây sẽ là mô hình rất đặc biệt và hiếm gặp của mô hình Doji Morning Star có tên gọi khác là đứa trẻ bị bỏ rơi (*abandoned baby bottom*).

Phân tích tâm lý mô hình nến sao mai

Nến 1 giảm điểm mạnh thể hiện xu hướng giảm vẫn đang tiếp tục. Nến 2 mở cửa thấp hơn giá đóng cửa của nến 1, đồng thời xuất hiện khoảng trống giá giữa hai nến 1 và 2 chứng tỏ xu hướng giảm vẫn còn kiểm soát xu hướng. Dù vậy, nến 2 xuất hiện cũng thể hiện bên bán không thể đẩy giá xuống sâu hơn. Doji hay một cây nến với thân nến nhỏ ở vị trí cây nến 2 của mô hình đều thể hiện sự do dự giữa 2 phe bán và mua. Chỉ sau khi cây nến 3 tăng điểm mới thể hiện bên mua đã bắt đầu chiếm quyền kiểm soát thị trường.

Các đặc điểm giúp tăng khả năng đảo chiều xu hướng cho mô hình nến sao mai:

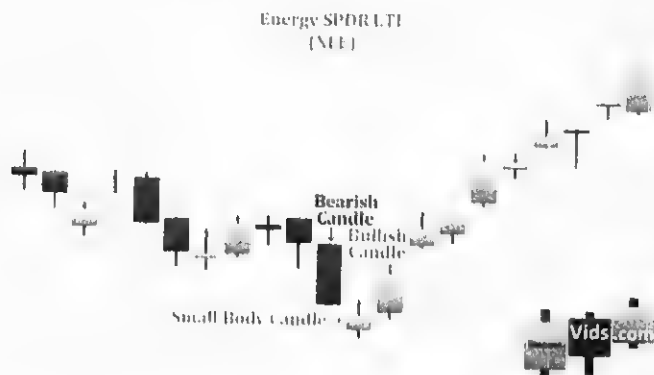
Theo lý thuyết của Nison (1991, trang 63) nêu ra các đặc điểm giúp tăng khả năng xu hướng đảo chiều cho mô hình Morning Star như sau:

- Phải thực sự có một khoảng trống giá giữa nến 2 so với nến 1 và 3.
- Nến thứ 3 có giá đóng cửa càng cao so với nến 1, lực mua vào càng mạnh.
- Khối lượng giao dịch thấp ở nến 1 và ngược lại khối lượng giao dịch cao ở cây nến 3. Khối lượng giao dịch cao thể hiện việc phe mua thực kiểm soát thị trường và có khả năng đảo chiều xu hướng mạnh hơn.

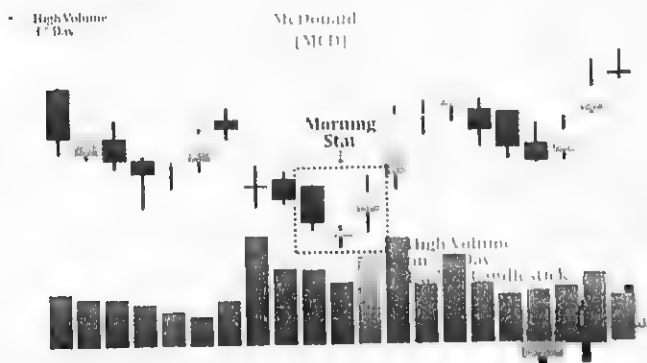
HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị minh họa mô hình nến sao mai

Đồ thị giá Energy SPDR ETF (XLE) cho ta ví dụ điển hình của mô hình Morning Star. Xu hướng giảm diễn ra trong 10 ngày trước đó, nến 1 của Morning Star là nến giảm giá mạnh (thực ra là một nến marubozu giảm). Nến thứ 2 xuất hiện khoảng trống giá và có giá mở cửa bên dưới giá đóng cửa của nến 1. Đây vẫn là bằng chứng cho thấy bên bán vẫn đang kiểm soát thị trường. Tuy nhiên khi giá chạm đến đường hỗ trợ, biến động giá bị chặn lại và phe mua đã đẩy giá tăng lên một chút. Điểm cần chú ý là nến thứ 3 phải xuất hiện để hoàn thành mô hình. Nếu nến 3 mở cửa ở giá thấp hơn và phá vỡ đường hỗ trợ, phe bán sẽ quay lại giành quyền kiểm soát thị trường. Tuy nhiên, nến thứ 3 đã mở cửa ở giá cao hơn và đóng cửa cao hơn 50% thân nến 1, hoàn thành mô hình Morning Star. Các trader đặt lệnh mua sau khi mô hình hoàn thành sẽ có khoản lời kéo dài hơn 10 nến sau đó.

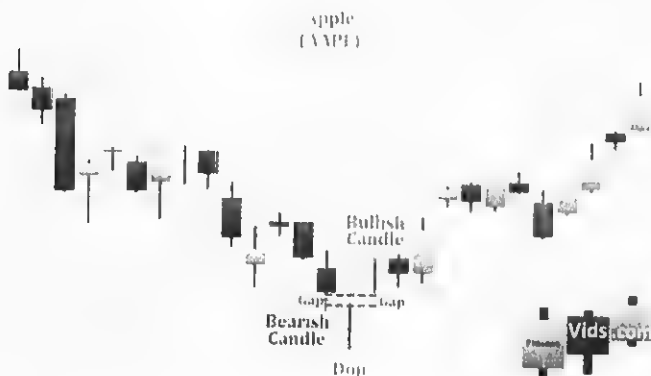
Đồ thị minh họa mô hình nến sao mai (với khối lượng giao dịch ngày thứ 3 lớn hơn ngày 1).

Một trong những đặc điểm giúp tăng khả năng xu hướng đảo chiều được Steve Nison mô tả trong cuốn sách của ông là khối lượng giao dịch của nến 3 vượt quá khối lượng giao dịch của nến 1. Chú ý trên đồ thị của McDonalds (MCD) khối lượng giao dịch của cây nến 3 vượt quá khối lượng giao dịch của các cây nến trước đó. Về cơ bản, sự gia tăng khối lượng giao dịch đồng nghĩa với việc gia tăng sự chú ý của các trader với mức giá đang hiện diện trong phiên giao dịch tại thời điểm hiện tại. Ở đồ thị trên, tại thời điểm cây nến thứ 3 trong mô hình đảo chiều sao mai vừa hình thành, khối lượng giao dịch tăng đồng thời nến 3 tăng giá mạnh đồng nghĩa với việc nhiều giao dịch đã được thực hiện giữa bên bán và bên mua, bên mua đã chấp nhận mua ở giá cao hơn để được bên bán bán cho họ. Sự háo hức và thiếu kiên nhẫn khi phe mua liên tục đặt mua nhiều cổ phiếu và chấp nhận đặt mua ở giá cao hơn là một dấu hiệu mạnh mẽ cho sự tăng giá mạnh trong các phiên tiếp theo.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Đồ thị minh họa mô hình nến Doji sao mai (và mô hình nến đứa bé bị bỏ rơi - Abandoned Baby Bottom)

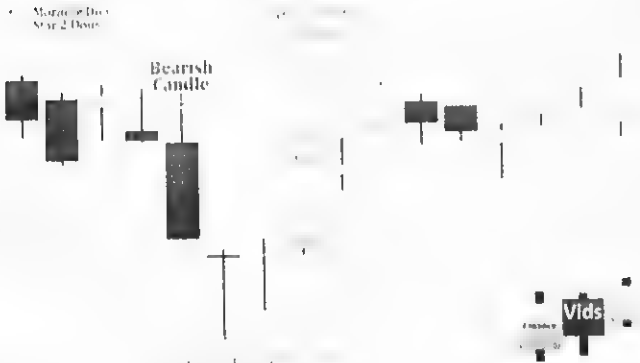

Đồ thị giá cổ phiếu Apple (AAPL) cho chúng ta một ví dụ về mô hình doji sao mai. doji Morning Star tương tự với Morning Star chỉ khác ở chỗ nến thứ 2 là doji thay vì một cây nến với thân nhỏ (tăng hay giảm). Nến doji thể hiện sự do dự và sự cân bằng giữa 2 phe bán và mua. Như trên hình, nến doji mở cửa bên dưới giá đóng cửa của cây nến trước đó và xuất hiện khoảng trống giá giữa 2 nến. Bóng nến dài bên dưới thân nến doji có ý nghĩa phe bán đã đẩy giá xuống sâu. Đồng thời, phe mua cũng đẩy giá lên trên giá mở cửa của nến doji. Bên bán dù đẩy giá xuống sâu bao nhiêu vẫn bị bên mua vô hiệu hoá, và ngược lại bên mua dù đẩy giá tăng bao nhiêu vẫn bị bên bán vô hiệu hoá khiến cho giá đóng cửa của phiên dừng ngay tại mức giá mở cửa.

Mô hình doji Morning Star chỉ trở nên rõ ràng khi nến thứ 3 đóng cửa ở quá nửa thân nến 1. Theo phân tích kỹ thuật, nến 3 trên đồ thị trên không phải là cây nến tăng mạnh, thực ra là một cây nến doji. Tuy vậy, theo quan điểm của Steve Nison trong trường hợp này nến 3 vẫn thoả mãn mô hình nến doji sao mai vì nến 3 xuất hiện khoảng trống giá tăng (gao tăng) và có giá đóng cửa quá 2/3 thân nến 1.

Mô hình doji Morning Star trên đồ thị còn có tên gọi khác là mô hình đứa trẻ bị bỏ rơi (Abandoned Baby Bottom), giá cao nhất của nến 2 nằm bên dưới nến 1 và 3, hay nói cách khác đã có khoảng trống giá xuất hiện giữa nến 2 so với nến 1 và 3.

Mô hình nến doji sao mai (với 2 nến xuất hiện ở vị trí nến 2 của mô hình)

Mô hình nến sao mai hay doji sao mai vẫn thỏa mãn trong trường hợp có nhiều hơn 3 nến. Chú ý trên đồ thị giá Energy SPDR ETF (XLE) cho một ví dụ về 2 nến doji xuất hiện ngay vị trí nến 2 trong mô hình - phe bán và phe mua vẫn đang ở vị thế cân bằng. Nếu như kết hợp cả 2 nến doji sẽ cho ta Mô hình nến doji sao mai hoàn chỉnh. Nến 1 là nến giảm mạnh, nến 2 "kép" lúc này là nến doji có gap giảm và nến 3 là nến tăng mạnh có giá đóng cửa quá nửa thân nến 1.

Đối ngược với Mô hình nến sao mai là Mô hình nến sao hôm (Evening Star Pattern).

Tham khảo:

1. Nison, S. (2003) *The Candlestick Course*. Hoboken: John Wiley & Sons.
2. Nison, S. (1994) *Beyond Candlesticks: New Japanese Charting Techniques Revealed*. New York: John Wiley & Sons.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

3. Nison, S. (1991) *Japanese Candlestick Charting Techniques*. New York: New York Institute of Finance.
4. Rhoads, R. (2008) *Candlestick Charting For Dummies*. Hoboken: Wiley Publishing.
5. ThinkorSwim. (2011). *ThinkorSwim Resource Center: Candlestick Patterns Library*.
Nguồn Flnvids.com/TraderViet.

Như với đồ thị cột, chúng tôi cũng tìm kiếm các mẫu nến lớn hơn được tạo thành từ một loạt các nến như vai đầu vai, kim tự tháp, đáy kép và đáy tròn (mà tiếng Nhật gọi là chảo chiên).

Kết hợp với các mô hình, người ta sử dụng các đường xu hướng, cùng với các ngưỡng hỗ trợ và kháng cự, các đường trung bình di động và khối lượng, như trong phân tích kỹ thuật thông thường.

Một điều cuối cùng cần lưu ý: ghi lại tất cả các phiên. Nếu, trong một thị trường đang tăng, mức giá mới sẽ tăng sau mỗi ngày và liên tục trong 8 đến 10 ngày, khả năng đảo chiều sẽ tăng mạnh. Ngược lại, trong thị trường đang xuống xuống, tám hoặc mười đáy thấp hơn liên tiếp được gọi là mức thấp kỷ lục (gọi là xương Sakata, Sakata nhắc đến tên người đàn ông đã phát triển mô hình nến). Đây là những điều đặc biệt đáng tin cậy nếu sự di chuyển lên đến đỉnh điểm với nến đảo chiều như doji. Một lần nữa, trong phân tích phương Tây, chúng ta sẽ rất cảnh giác sau một lần tăng giá liên tục

Nếu tất cả điều này có vẻ quá phức tạp, đừng lo lắng. Ưu điểm chính của việc sử dụng chân nến khi thiết lập đồ thị là

giá đóng cửa liên quan với giá mở cửa phải nổi bật rõ ràng, và sự đột biến hoặc phá vỡ sai của đường xu hướng có thể dễ dàng phát hiện. Với thực hành, đôi mắt của bạn có thể lướt qua nhiều bảng đồ thị và nhanh chóng chọn ra những thứ thú vị và đáng xem, những biểu đồ cho thấy thị trường đang trong xu hướng hoặc xu hướng đang đảo chiều.

Mẫu hình A-13: Đồ thị giá vàng giao tháng 12 sàn COMEX

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Các chương trình thiết lập đồ thị

Danh sách những nhà dịch vụ cung cấp dữ liệu cho việc thiết lập đồ thị Ichimoku charts.

- Bloomberg – www.bloomberg.com
- CQG – www.cqg.com
- Reuters – www.reuters.com
- Updata – www.updata.co.uk

(Đối với độc giả Việt Nam và nhà đầu tư Việt Nam thì hiện tại có các công ty và các website có cung cấp các biểu đồ ichimoku Kinko Hyo là: Fireant.vn hoặc là TradingView Việt Nam rất dễ để sử dụng – người dịch).

Sự tiếp cận phương pháp phân tích kỹ thuật của tôi

Bạn có thể quan tâm tôi làm việc thế nào, vì vậy đây là một số điều cơ bản.

Tôi làm việc trong một phòng giao dịch của một quỹ tài chính cỡ trung bình (khoảng 100 người giao dịch), không phải trong một tháp ngà. Điều này giúp tôi – mặc dù đôi khi nó có thể rất ồn ào – có thể biết ngay khi khối lượng giao dịch cao. Đó là điều đặc biệt khó đánh giá trong thị trường Forex (FX) và các thị trường OTC (*Over-the-counter*) khác, chẳng hạn như các hợp đồng quyền chọn và hoán đổi lãi suất. Các trader khác cũng cho tôi những ý tưởng về những công

<https://t.me/khoingundamine>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

diễn ra và những gì Joe Average đang tập trung vào lúc này. Họ liên tục tìm kiếm tôi và chúng tôi thảo luận về các xu hướng và chiến lược và chúng tôi làm rất nhiều việc để mua một hàng hóa và bán một sản phẩm có liên quan nhưng khác nhau. Vì vậy, rất nhiều giao dịch tiền tệ chéo, như đồng Krone của Na Uy với Krona Thụy Điển, hoặc Gilts so với Bunds, và như vậy. Từ các thành tích giao dịch và nhật ký giao dịch của họ, tôi đã học được rằng hệ thống Ichimoku Kinko Hyo có thể là một cách giao dịch cực kỳ gọn gàng và có lợi.

Công việc hằng ngày của tôi

Mỗi ngày tôi lấy một ly cà phê và ngồi uống vào buổi sáng sớm (06:00), xem qua hàng trăm đồ thị: hàng giờ, hàng ngày và hàng tuần), đồ thị hàng tháng vào ngày đầu tiên của tháng mới. Mỗi và mỗi ngày trong tuần cùng một chuỗi các đồ thị. Tôi mở chúng ra theo đúng thứ tự. Hãy suy nghĩ về nó tương tự như là việc lướt qua một tạp chí mà bạn mua. Trong thực tế, từ những ngày xưa, chúng tôi đã nhận được các sách đồ thị được gửi hàng tuần và chúng tôi sẽ mở nó ra càng sớm càng tốt rồi lật qua từng trang một trang.

Đây là thời gian yêu thích của tôi trong ngày vì nó yên tĩnh, riêng tư và tôi có được sự hăng say trong việc nghiên cứu các đồ thị. Tại sao ư? Bởi vì với những cây nến nhỏ đáng yêu của tôi, tôi có thể nhanh chóng chọn ra dấu hiệu và những gì đã tạo ra một động thái đáng kể trong 24 giờ trước đó.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

Tôi đang tìm kiếm điều gì đây?

1. Đỉnh và đáy mới.
2. Sự di chuyển lớn trong một ngày.
3. Các mẫu hình đảo chiều chính, cả trong ngày và trong một khoảng thời gian dài hơn (tuần/tháng).
4. Các mẫu hình đang được "xây dựng" hoặc đã hoàn thành.

Sau đó, tôi vẽ các đường xung quanh các mẫu và đường xu hướng khi cần thiết. Điều chỉnh lại cho phù hợp với từng khung thời gian.

Lưu ý: một đường xu hướng hàng tuần phải được vẽ bằng nền hàng tuần, hàng ngày với hàng ngày.

Tôi xem xét liệu dữ liệu có rõ ràng không: liệu nó có thực sự phản ánh hoạt động thị trường không? Đó có phải là một cú đặt lệnh sai? Điều này đặc biệt quan trọng với chúng tôi, bởi vì các lệnh FX (Forex - ngoại hối) của chúng tôi vòng quanh thế giới 24 giờ một ngày. Chúng tôi phải biết liệu các văn phòng ở New York hoặc Tokyo của chúng tôi có thể đặt lệnh ở mức giá hay không. Tôi thường được gọi khi có tranh chấp giữa văn phòng và khách hàng. Đồ thị của tôi phải rất rõ ràng khi nó có thể ảnh hưởng tới hàng triệu người.

Theo dõi đám đông

Tôi làm điều này bằng cách xem các kênh truyền hình tài chính. Tin tức tiêu đề là điều bắt buộc phải xem xét liệu nó có thể ảnh hưởng đến bất kỳ thị trường nào tôi có liên quan, trực tiếp hay gián tiếp. Điều này rất hữu ích

trong việc quyết định thị trường nào tôi nên dành nhiều thời gian hơn một chút, đặc biệt nếu các mẫu biểu đồ đã được xây dựng thành một mẫu hình nào đó thú vị. Tôi ghi lại những đồ thị sau này trong ngày. Nhưng trên tất cả, những người dẫn chương trình và khách mời trên tivi giúp tôi đo lường những dự đoán về sự khôn ngoan và sự đồng thuận hiện tại. Một "sự dự đoán và lập luận" vô giá đối với một người bán khống như tôi. Tôi muốn biết khi nào con thú cuối cùng trong đàn bị sập bẫy. Đây là khi bạn có được những động tác bất ngờ thật sự bùng nổ tạo nên những cột nến đảo chiều ấn tượng khi cả đám đông cố gắng chui vào một cánh cổng rất nhỏ.

Thêm vào những đường hồi quy và trung bình di động

Sau đó, tôi thêm đường Fibonacci thoái lui (*Fibonacci retracement*) và các công cụ theo yêu cầu trên đồ thị; kéo chúng lên hoặc xuống nếu giá đã phá vỡ trên hoặc dưới các biên độ gần đây. Đó là giá trị của việc xem xét việc sử dụng tỷ lệ ít thông thường hơn. Ví dụ: 75% và 78,6% hoạt động tốt ở các thị trường đang chuyển sang giai đoạn củng cố, tích lũy dài (*broad consolidation*). Đừng quá nghiêm khắc khi các mức độ bị vi phạm. Động thái di chuyển tương đối nhỏ trong ngày vượt quá mức thoái lui là cực kỳ phổ biến, và thường xuyên hơn không tạo thành một những mức di chuyển tiếp theo hoặc là các điểm phá vỡ giả. Chúng ta phải đợi cho đến cuối ngày và xem thị trường cuối cùng lắng xuống ở đâu. Nếu nó đóng cửa trong các mức thoái lui

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

(hay mức hồi quy, retracement), và nếu điều này được kèm theo một số mẫu hình nền đảo ngược, rất có khả năng giá sẽ giữ trong một biên độ đã được thiết lập từ trước đây. Vì lý do này tôi cũng thường vẽ các đường xu hướng từ thân nến chứ không phải từ những đỉnh của nó. Đừng ngại bẻ cong các quy tắc bởi vì những gì bạn đang tìm kiếm là nơi thị trường thực sự giao dịch – chứ không phải một số loại tín hiệu nhiễu gây ra bởi các thương nhân cố gắng để đặt ra các điểm dừng. Quan trọng là tìm kiếm xem các giá trị hợp lý hiện được cho là nằm ở đâu.

Tiếp theo, tôi thêm trung bình di động và các chỉ số khác. Trung bình động 10 ngày, 20 ngày, 50 ngày và 200 ngày. Một số thị trường hoạt động tốt với hai loại đường trung bình di động đầu tiên, và ở đây tôi cung cấp cho chúng một chút trọng số cho các xu hướng trung hạn. Các đường trung bình di động 50 ngày và 200 ngày cũng được tôi sử dụng vì rất nhiều người khác biết về những điều này. Không chỉ các nhà phân tích kỹ thuật, mà còn là các nhà quản lý quỹ và các nhà giao dịch hàng ngày. Tại sao một nhà giao dịch hàng ngày tập trung vào những điều này là một bí ẩn với tôi, nhưng tôi biết họ vẫn đang làm. Chắc là để đi trước người khác một bước trong cuộc đua, tôi nghĩ vậy.

Tôi không dùng quá nhiều các chỉ báo

Tôi hầu như không sử dụng các chỉ báo nói chung. Tôi gọi chung là “Toán học”.

Tôi có thể nghe thấy nó rồi: Cái gì! Không có đường MACD? Không có đường Bollinger? Không Chaikin? Không có đường Envelope? Dị giáo! Ôi trời ơi, chúng ta lại vướng vào thứ vớ vẩn gì vậy?

Tại sao tôi cảm thấy tôi phải biện minh cho các phương pháp của mình? Tôi đã thấy hiện đã có khá nhiều nhà phê bình tương đối mới đối với phân tích kĩ thuật TA. Những người này đang cố gắng tìm ra thuật giả kim của những nhà triết học. Họ đang thử nghiệm, back-test lại hệ thống hộp đen mới cực kỳ sáng tạo, với (hy vọng) sẽ đẩy mọi căng thẳng ra khỏi công việc giao dịch, rồi sẽ đảm bảo lợi nhuận khủng khiếp sau 5 năm và họ sẽ nghỉ hưu cùng với du thuyền và biệt thự của mình ở độ tuổi 35... Ôi chúa ơi! Oh Yeah! (Ý tác giả nói sẽ không có gì là dễ dàng như thế cả trong trading và đầu tư – người dịch).

Nhưng trọng tâm chính của tôi là tâm lý và cảm giác của thị trường, và do đó tôi thích làm việc càng chặt chẽ với dữ liệu giá cả càng tốt – “những thứ sống động, tươi mới” (*raw meat*), tôi chỉ thích nghĩ về nó. Phụ thuộc vào toán học sẽ kéo bạn một bước xa hơn so với tất cả những điều này và bạn không còn nghĩ thấy sự tham lam và sợ hãi nữa.

Vậy tôi có thể sử dụng các chỉ số hoặc studies dao động (*Oscillator-type studies*) nào?

Những thứ cơ bản, một lần nữa, để theo kịp với những gì người khác đang xem xét.

- Chỉ số RSI 14 ngày, nhưng chỉ khi nó ở mức cực cao, hoặc cực thấp (tức là trên 70 hoặc dưới 30).

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

- Momentum và On Balance Volume.
- Volume và Lãi suất mở (*Open interest*) tại các thị trường có sẵn. Khi không có các dữ liệu này, chẳng hạn là thị trường Forex (FX), thì tôi sẽ để mất tới những con số về các lệnh giao dịch.
- Luôn luôn có những biến động tiềm ẩn (lưu ý: đây là dữ liệu "thô" và không được xử lý, đó là trường hợp biến động lịch sử).

Như tôi đã nói, chỉ cần theo dõi những gì người khác đang xem xét. Trọng tâm chính của tôi là trên các chân nến, mô hình nến, sự thoái lui (hay hồi quy - *retracement*), xu hướng và những đám mây.

Sóng Elliot

Một điều nhỏ mà tôi thỉnh thoảng làm (và giữ im lặng về nó): Đếm sóng Elliot. Mặc dù tôi không thường xuyên sử dụng chúng. Tuy nhiên, trong những năm qua tôi đã bị thuyết phục rằng có một số giá trị vô cùng quan trọng của nó. Tôi có thể cảm nhận nó theo bản năng. Tôi đã thực hiện nghiên cứu với các xu hướng rất dài hạn, sử dụng giá lúa mì và đường từ những năm 1200 (1200 - 1299) kể từ khi nó được giới thiệu lần đầu tiên vào châu Âu. Tôi cảm thấy rằng Sóng Elliott có một đóng góp vượt trội ở đây và tôi đã thử lặp đi lặp lại để áp dụng số lượng: 1,2,3,4,5 rồi A, B, C. Tỷ lệ thành công của tôi là 50:50. Hoặc là tôi phải luyện tập chăm chỉ hơn nhiều, hoặc nó không phải dành cho tôi - điều này không gần mức độ chính xác thông thường của tôi. Tôi biết

rằng nhiều nhà kinh tế học hài lòng với mức tương quan từ 65% trở lên. Còn đối với ngành khoa học tâm lý thì mức tương quan phải nghiêm ngặt hơn, vì bạn có thể phải chỉ định thuốc cho bệnh nhân tâm thần phân liệt sử dụng thử và nghiên cứu, theo đó mức tương quan dưới 98% được coi là không thích hợp.

Sóng Elliot như tôi đã nói, tôi ghi nhớ về nó, nhưng nó không thực sự hoạt động bất chấp những nỗ lực tốt nhất của tôi.

- Dài hạn, có lẽ nó thực sự hữu ích trong việc đoán được điểm gần của một xu hướng rất lớn mà bạn đang chuẩn bị bước vào. Nói cách khác: bạn có một nửa cơ hội dự báo trúng.
- Trung hạn, tôi thấy nó vô dụng.
- Ngắn hạn, tôi thấy nó cực kỳ hữu ích trong việc tìm ra khoảng thời gian tích lũy sẽ kéo dài trong bao lâu và nó sẽ chỉ ra các bước đi cụ thể. Điều này liên kết rất tốt với Nguyên lý sóng (của hệ thống giao dịch Ichimoku Kinko Hyo).

Bạn có thể nhận thấy rằng nhiều mẫu hình đám mây liên quan mật thiết đến sự thay đổi của sóng Elliot.

Tuy nhiên, tôi có xu hướng giữ tất cả điều này rất im lặng. Tại sao? Thật không may, nhờ vào Prophets of Gloom (trường phái nhìn mọi thứ rất bi quan), quá nhiều thứ liên kết với phương pháp này với các báo động giả và lý thuyết giáo điều. Không có gì làm tôi chán nản bằng việc đếm những bước sóng Elliott.

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

(Đây là cảm nhận của tác giả, trong thực tế việc đếm sóng Elliott sẽ trở nên dễ dàng hơn với hướng dẫn từ cuốn sách nổi tiếng này của Bloomberg mà Happy Live team đã tuyển chọn và biên dịch: <http://happy.live/san-pham/huong-dan-giao-dich-theo-song-elliott/> - người dịch).

Đám mây và nền

Cuối cùng, tôi thêm phân tích đám mây Cloud của hệ thống Ichimoku Kinko Hyo vào đồ thị hình nền của mình. Thông thường tôi chỉ nhìn vào những khung hàng ngày, nhưng đối với những thay đổi quan trọng trong xu hướng tôi sẽ chuyển đổi giữa các đồ thị hàng ngày và hàng tuần. Tôi lưu ý nơi giá cả thiết lập, liên quan đến đám mây và tìm kiếm các mô hình đảo ngược, hoặc điều gì đó đặc biệt quan trọng khi cả hai rất gần nhau. Tôi nhìn xem liệu đám mây có còn dày trong một thời gian dài hay không hoặc liệu nó có trở nên rất mỏng trong tuần tới hoặc trong khoảng thời gian mười ngày tiếp theo hay không. Sau đó tôi nhanh chóng kiểm tra các đường trung bình di động (9 ngày Tenkan Sen và 26 ngày Kijun sen – người dịch), nhưng thực sự cung

cấp cho những trọng số rất ít. Khó khăn hơn là nghiên cứu Chikou Span. Nó thường xuyên bị rối trong các nến trước ở phía đó, khó có thể thấy được ngưỡng hỗ trợ và kháng cự trong ngày hôm nay có thể nằm ở đâu. Nếu có vẻ quá lộn xộn, tôi có xu hướng bỏ qua điều này.

Tổng kết lại

Vì vậy, cuối cùng, tôi giống như rất nhiều trader Nhật Bản - những người thực sự chỉ quan tâm đến những đám mây. Tôi không hề cảm thấy hối hận hay hối tiếc gì sau khi đã xem xét tất cả các phân tích như được liệt kê ở trên, tôi cảm thấy có quyền gọi nó là một ngày giao dịch hoàn chỉnh của mình.

Tất nhiên là vẫn có các nguy cơ chết người, nơi có rất nhiều phương pháp khác nhau phủ nhận rằng nhà phân tích kỹ thuật không bao giờ có lập trường vững chắc. Theo một cách hài hước, thứ tự mà tôi vẫn phân tích là một thứ mà tôi đã đồng hóa tất cả các công cụ giao dịch của tôi. Sẽ có những công cụ tôi xem trọng nhất, có những công cụ tôi ít xem trọng hơn.

Lời Khuyên của tôi

Tìm kiếm những thứ khác thường

Phần thú vị nhất của vẽ và phân tích đồ thị là quyết định phần nào nổi bật cũng như bất thường:

- Đỉnh hoặc đáy mới gần đây.
- Những động thái biến động lớn hàng ngày.
- Một số công cụ tài chính tăng giá trong khi tất cả các công cụ tài chính khác lại giảm xuống.

Bạn phải học cách chấp nhận một công cụ là vô dụng và không hiệu quả để loại bỏ nó ngay lập tức. Một số trader thành công nhất là những người thích làm việc với các thị trường đang có các biên độ được xác định trước.

Các loại tài sản khác nhau

Tôi cũng so sánh các loại tài sản khác nhau:

- Giá cả của thị trường tiền tệ tăng theo cách vượt ra ngoài những gì là thực tế, và có thể nhiều động các công cụ đầu tư tài chính khác.
- Lợi suất trái phiếu dưới mức bình thường.
- Sức mạnh quá mức của các loại tiền tệ mạnh, đặc biệt là thu hút quá mức những đám đông đầu tư theo tâm lý bầy đàn.

Lý do tôi rất quan tâm đến điều này là chúng thường tạo ra cơ hội lợi nhuận ngắn hạn và trung hạn nhanh nhất

Khung thời gian

Rõ ràng, khung thời gian rất quan trọng. Spot trader, những người muốn kiếm tiền nhanh chóng với lệnh của mình và một vài cấp độ kỹ thuật, sẽ ít quan tâm đến nơi đám mây nằm trong khung thời gian 26 ngày. Tôi làm việc trong tất cả các khung thời gian: từ năm giờ tới 5 năm tiếp theo (mặc dù nói chung tôi rất miễn cưỡng dự đoán quá 2 năm). Biểu đồ phải được chọn phù hợp với khung thời gian yêu cầu.

Đồ thị có ý nghĩa hơn là hàng trăm lời nói

Tôi thích sử dụng đồ thị lớn liên quan đến nhiều đề mục. Nếu một bức tranh hay đồ thị sẽ có ý nghĩa tổng thể nhiều hơn, tại sao lại bận tâm với quá nhiều đề mục? Trong thực tế, tôi cố gắng viết càng ít càng tốt. Tôi không đi sâu vào những bài viết dài mô tả về những gì đã xảy ra. Một số nhà phân tích viết lại các ý tưởng giao dịch mà theo cách mà họ sẽ không bao giờ sai. Ví dụ như:

"Nếu chúng ta giữ được mức giá trên X, thì chúng ta sẽ có sự phục hồi tới Y, nhưng mặt khác ..."

Tốt, vâng.

Các nhà kinh tế có xu hướng làm điều này rất nhiều. Tôi thì sai lầm hơn là viết để chúng che mắt tôi. Trên tất cả, hãy nhớ rằng khi viết cho những người chuyên nghiệp tham gia vào nhiều thị trường khác nhau như tôi làm, thì cơ bản

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

những người này có quyền truy cập vào hàng ngàn trang nghiên cứu mỗi ngày! Bạn muốn nói bằng quơ và bạn muốn gây khó hiểu cho người đọc? Vì vậy, tôi giữ cho những bài viết của mình càng ngắn càng tốt.

Thị trường mục tiêu

Cuối cùng, tôi phải suy nghĩ về những khách hàng mục tiêu của tôi là ai và cách họ sẽ nhận được thông tin của tôi. Sự phát triển của các truyền thông media đa dạng, email, điện thoại đã giúp việc liên lạc dễ dàng hơn nhưng lại gây khó khăn hơn trong việc thiết lập, sắp xếp các tài liệu một cách thích hợp. Tôi vẫn sử dụng chính là e-mail, website và cổng thông tin Bloomberg terminal - cho đến thời điểm này.

Bản báo cáo đầu tiên của tôi đã sẵn sàng trước 7 giờ 15 phút, thời gian mà hầu hết những người khác bắt đầu đi dạo. Đây cũng là lúc để các đồng nghiệp của tôi ở Tokyo đọc và sử dụng phân tích. Sau đó tôi đi ra ngoài để ăn sáng, và rồi sau đó chu kỳ bắt đầu lại từ đầu như vậy. Gần đây thì tôi có xu hướng chậm hơn, vì tôi có xu hướng nhìn các xu hướng các thị trường dài hạn nên cơ bản là tôi sẽ không nhất thiết phải tập trung quá nhiều vào các dự báo hàng ngày.

Bạn có thể nghĩ rằng tất cả các công việc này rất nhàm chán nhưng tôi yêu công việc của tôi và tôi thấy nó hấp dẫn. Nó giống như chơi trò chơi ghép hình (jigsaw puzzle) mà tôi biết tôi có tất cả các mảnh ghép. Không quốc gia nào biết

<https://t.me/kuonandamme>

<https://priceactionlibrary.blogspot.com>

miếng ghép hay hình ảnh nào sẽ phù hợp. Đó là những gì tôi phải làm việc và nó chắc chắn giữ tôi vững vàng trên đôi chân của mình.

Bảng thí dụ tính toán cho chỉ số FTSE 100

Ngày	Giá cao	Giá thấp	Giá đóng cửa	Giá giữa	Tenkan-sen	Kijun-sen	Senkou Span A	Min(S2)	Max(S2)	Senkou Span B	Chikou Span
01 Sep 05	5342.1	5296.9	5328.5	5319.5	5285.3	5308.3	5207.5	5022.1	5386.4	5069.1	5372.4
02 Sep 05	5338.1	5319.6	5326.8	5328.9	5289.5	5310.8	5211.0	5022.1	5386.4	5076.5	5362.3
05 Sep 05	5341.8	5320.6	5337.8	5331.2	5290.6	5313.1	5216.1	5022.1	5386.4	5082.3	5374.5
06 Sep 05	5366.6	5337.8	5359.2	5352.2	5295.7	5315.5	5222.6	5022.1	5386.4	5103.6	5380.7
07 Sep 05	5376.1	5358.0	5365.9	5367.1	5304.8	5318.4	5231.0	5022.1	5386.4	5129.0	5342.2
08 Sep 05	5365.9	5338.4	5340.8	5352.2	5314.8	5320.0	5240.8	5022.1	5386.4	5143.7	5265.2
09 Sep 05	5362.4	5340.3	5359.3	5351.4	5325.5	5321.2	5251.2	5022.1	5386.4	5144.6	5275.0
12 Sep 05	5380.7	5359.3	5375.1	5370.0	5338.9	5323.2	5260.5	5022.1	5386.4	5146.1	5286.5
13 Sep 05	5377.8	5329.3	5338.0	5353.6	5347.3	5324.4	5268.2	5022.1	5386.4	5149.3	5263.9
14 Sep 05	5349.7	5327.1	5347.4	5338.4	5340.4	5324.6	5275.7	5022.1	5386.4	5154.1	5167.8
15 Sep 05	5387.1	5342.5	5383.5	5364.8	5353.4	5325.0	5284.0	5022.1	5387.1	5163.9	5164.1
16 Sep 05	5418.7	5375.3	5407.9	5397.0	5360.7	5326.1	5292.9	5022.1	5418.7	5175.2	5142.1
19 Sep 05	5435.8	5388.3	5429.7	5412.1	5367.4	5327.8	5300.2	5022.1	5435.8	5175.2	5207.6
20 Sep 05	5446.6	5410.9	5416.4	5428.8	5374.2	5330.5	5308.4	5138.3	5446.6	5181.3	5182.1
21 Sep 05	5416.4	5369.7	5369.7	5393.1	5378.8	5332.0	5313.8	5180.2	5446.6	5181.3	5227.8
22 Sep 05	5395.5	5354.3	5385.7	5374.9	5381.4	5333.5	5316.7	5180.2	5446.6	5181.3	5182.8

Bảng thí dụ tính toán cho chỉ số FTSE 100 (tt)

23 Sep 05	5417.4	5383.6	5413.6	5400.5	5384.8	5337.2	5317.2	5180.2	5446.6	5183.4	5213.4
26 Sep 05	5456.9	5413.6	5453.1	5435.3	5393.9	5343.0	5315.9	5180.2	5456.9	5185.3	5317.3
27 Sep 05	5471.2	5442.7	5447.3	5457.0	5407.0	5349.4	5314.1	5180.2	5471.2	5185.3	5344.3
28 Sep 05	5494.8	5447.3	5494.8	5471.1	5418.8	5355.2	5313.9	5180.2	5494.8	5197.8	5358.6
29 Sep 05	5508.4	5467.1	5478.2	5487.8	5428.9	5362.1	5311.8	5180.2	5508.4	5199.9	5431.9
30 Sep 05	5506.1	5462.6	5477.7	5484.4	5437.0	5369.8	5308.6	5180.2	5508.4	5199.9	5423.6
03 Oct 05	5515.0	5474.9	5501.5	5495.0	5444.3	5378.8	5304.0	5180.2	5515.0	5199.9	5460.8
04 Oct 05	5501.5	5475.2	5494.4	5488.4	5454.9	5387.7	5299.3	5202.7	5515.0	5203.0	5460.9
05 Oct 05	5494.4	5427.8	5427.8	5461.1	5464.5	5395.9	5294.9	5228.1	5515.0	5204.3	5439.8
06 Oct 05	5427.8	5358.1	5372.4	5393.0	5463.6	5400.3	5293.8	5228.1	5515.0	5204.3	5423.5
07 Oct 05	5394.4	5355.7	5362.3	5375.1	5456.9	5402.4	5296.8	5228.1	5515.0	5204.3	5465.1
10 Oct 05	5395.8	5362.3	5374.5	5379.1	5448.3	5404.4	5300.2	5228.1	5515.0	5204.3	5470.0
11 Oct 05	5404.4	5373.9	5380.7	5389.2	5439.2	5406.6	5301.8	5228.1	5515.0	5204.3	5439.6
12 Oct 05	5380.7	5342.2	5342.2	5361.5	5425.2	5407.0	5305.6	5228.1	5515.0	5204.3	5430.0
13 Oct 05	5342.2	5256.3	5265.2	5299.3	5404.6	5404.4	5311.6	5228.1	5515.0	5204.3	5466.0
14 Oct 05	5293.8	5245.6	5275.0	5269.7	5379.6	5401.2	5317.4	5228.1	5515.0	5204.3	5498.9
17 Oct 05	5297.1	5272.5	5286.5	5284.8	5356.9	5398.6	5323.4	5228.1	5515.0	5204.3	5497.9
18 Oct 05	5303.2	5259.6	5263.9	5281.4	5337.0	5395.2	5331.1	5228.1	5515.0	5204.3	5517.2
19 Oct 05	5263.9	5167.8	5167.8	5215.9	5317.3	5389.9	5335.8	5167.8	5515.0	5204.3	5531.7

HỆ THỐNG GIAO DỊCH ICHIMOKU CHARTS

20 Oct 05	5234.0	5146.7	5164.1	5190.4	5296.8	5384.2	5337.0	5146.7	5515.0	5204.3	5511.0
21 Oct 05	5164.1	5130.9	5142.1	5147.5	5271.1	5375.9	5339.2	5130.9	5515.0	5204.6	5523.8
24 Oct 05	5210.1	5140.1	5207.6	5175.1	5247.3	5367.3	5343.4	5130.9	5515.0	5220.4	5477.4
25 Oct 05	5222.4	5182.1	5182.1	5202.3	5229.6	5359.3	5347.6	5130.9	5515.0	5229.0	5491.0
26 Oct 05	5236.5	5182.1	5227.8	5209.3	5219.6	5350.8	5352.4	5130.9	5515.0	5302.5	5423.2
27 Oct 05	5227.8	5168.2	5182.8	5198.0	5211.6	5343.3	5355.4	5130.9	5515.0	5313.4	5486.1
28 Oct 05	5226.9	5157.6	5213.4	5192.3	5201.3	5336.3	5357.4	5130.9	5515.0	5313.4	5528.1
31 Oct 05	5318.4	5213.4	5317.3	5265.9	5199.6	5331.1	5361.0	5130.9	5515.0	5313.4	5510.4
01 Nov 05	5350.3	5304.9	5344.3	5327.6	5212.0	5327.0	5368.4	5130.9	5515.0	5318.6	5538.8
02 Nov 05	5364.7	5316.0	5358.6	5340.4	5228.7	5322.5	5378.2	5130.9	5515.0	5325.7	5528.8
03 Nov 05	5431.9	5358.6	5431.9	5395.3	5256.2	5319.6	5387.0	5130.9	5515.0	5337.5	5531.1
04 Nov 05	5446.4	5418.0	5423.6	5432.2	5284.8	5317.4	5395.5	5130.9	5515.0	5344.3	5517.4
07 Nov 05	5471.0	5415.5	5460.8	5443.3	5311.6	5315.9	5403.4	5130.9	5515.0	5344.3	5501.5
08 Nov 05	5481.7	5451.1	5460.9	5466.4	5340.1	5314.8	5411.5	5130.9	5515.0	5347.6	5507.2
09 Nov 05	5469.4	5439.0	5439.8	5454.2	5368.6	5313.4	5421.3	5130.9	5515.0	5358.9	5521.1
10 Nov 05	5463.9	5423.5	5423.5	5443.7	5396.5	5312.8	5430.2	5130.9	5515.0	5371.6	5495.3

11 Nov 05	5468.8	5423.5	5465.1	5446.2	5416.6	5314.8	5432.0	5130.9	5515.0	5371.6	5531.6
14 Nov 05	5485.9	5455.6	5470.0	5470.8	5432.5	5318.5	5429.7	5130.9	5515.0	5371.6	5539.8
15 Nov 05	5470.0	5424.6	5439.6	5447.3	5444.4	5321.1	5426.3	5130.9	5515.0	5371.6	5547.9
16 Nov 05	5442.2	5391.7	5430.0	5417.0	5446.8	5322.2	5422.9	5130.9	5515.0	5371.6	5587.4
17 Nov 05	5480.1	5430.0	5460.0	5455.1	5449.3	5325.8	5416.1	5130.9	5515.0	5371.6	5597.0
18 Nov 05	5531.6	5460.0	5498.9	5495.8	5455.1	5333.4	5404.5	5130.9	5531.6	5371.6	5595.4
21 Nov 05	5509.4	5486.2	5497.9	5497.8	5458.6	5342.1	5390.4	5130.9	5531.6	5371.6	5622.8
22 Nov 05	5522.4	5497.9	5517.2	5510.2	5464.9	5350.8	5377.8	5130.9	5531.6	5371.6	5638.3
23 Nov 05	5532.7	5507.1	5531.7	5519.9	5473.3	5360.0	5366.1	5130.9	5532.7	5371.6	5618.8
24 Nov 05	5539.0	5499.5	5511.0	5519.3	5481.4	5371.6	5353.6	5130.9	5539.0	5341.4	0.0
25 Nov 05	5531.4	5511.0	5523.8	5521.2	5487.0	5384.4	5340.5	5130.9	5539.0	5330.9	0.0
28 Nov 05	5554.9	5477.4	5477.4	5516.2	5494.7	5398.5	5323.5	5130.9	5554.9	5323.0	0.0
29 Nov 05	5507.4	5451.3	5491.0	5479.4	5501.6	5410.2	5307.3	5130.9	5554.9	5323.0	0.0
30 Nov 05	5491.0	5423.2	5423.2	5457.1	5501.9	5420.1	5294.4	5130.9	5554.9	5323.0	0.0